

วรรณกรรมการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย

ครั้งที่
๑๒

เรื่องสั้น
การยื่นยืมอีกครั้งหนึ่ง
ของสาวแม่ข้าง
แห่งหมู่บ้านตาเอกทะเลไม้

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วรรณกรรมการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย

ครั้งที่
๑๒

วรรณกรรมการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ครั้งที่ ๑๒

พิมพ์ครั้งแรก กันยายน ๒๕๕๖
จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
จำนวนหน้า ๓๒๐ หน้า
บรรณาธิการ ดวงฤทัย เอเสนาชาตัง
ผู้ช่วยบรรณาธิการ พรรณศิริ อธิคมรังษฤษฎ์
บรรณาธิการฝ่ายศิลป์ ทองทัช เทพารักษ์
ปกและภาพประกอบ
ศิลปกรรม มานะ เรืองสอน
จัดทำโดย กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร
สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
๒ ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๕ - ๒๑
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๗
พิมพ์ที่ สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เรื่องสั้น

การยืนยันอีกครั้งหนึ่งของสาวแม่ช้างแห่งหมู่บ้านตาเอกทะเลไม้ ๓๙

โดย ลูเธอร์-เทอร์วี่ แอนนาแบปติสต์ส

เรื่องสั้นรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม

ถนนสู่ทุ่งหญ้า ๕๗

โดย รุ่งฤทธิ์ เพ็ชรรัตน์

เรื่องสั้นรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น

เกมประชาธิปไตย ๗๕

โดย วรณัฐ นามสมมติ

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ตุลย์จันทร์ ๒๕๑๙ ๑๐๓

โดย จันท์เคียว

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

บังชุกบอกว่า ไทรทัศน์พัง ๑๑๕

โดย เหลี่ยม พระสมุทราฯ

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

บังทีกของอรชุน ๑๒๓

โดย วิกรานต์ ปอแก้ว

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ผู้บุกรุก

๑๓๕

โดย จารุวัฒน์ เพชรราเวช

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ผู้แปลกวี

๑๔๙

โดย กร ศิริวัฒน์

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ภาพลงในโลกละครสัตว์

๑๖๓

โดย ปองวุฒิ รุจิระชาคร

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

รอยแผลจากเมืองพิกล

๑๘๑

โดย สมุด ทิทรศน์

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

อาณาจักรใต้ดิน

๑๙๑

โดย จักขณ จันทรี

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

อิสราฟไม่มีหมายเลข

๒๐๕

โดย วิชชา ลุณาชัย

เรื่องสั้นรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

คำนิยม
ของ
ประธานรัฐสภา

การยกระดับวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องเตรียมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้มิตรประเทศได้รู้ว่า รัฐสภาไทยได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งในการปลูกฝังจิตสำนึก และสร้างศรัทธาต่อระบอบการปกครองของประเทศ โดยให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเพื่อสะท้อนความคิด ในรูปแบบของเรื่องสั้นและบทกวีการเมือง

ปีนี้จึงเป็นการเริ่มต้น รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ผลงานวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลจึงมีความแตกต่างจากปีก่อน ๆ อยู่มากทั้งเรื่องสั้นและบทกวี เช่น เรื่อง “การยืนยันอีกครั้งหนึ่งของสาวแม่ฮ้างแห่งหมู่บ้านตาเอกทะเลไม” ของ ลูเธอร์-เทอร์วี แอนนาแบปติสต์ส ซึ่งได้รับรางวัลยอดเยี่ยมประเภทเรื่องสั้น ที่ผู้อ่านจะต้องจับแกนของเนื้อหา ศึกษาลีลา จัดกลุ่มตัวละคร และจินตนาการเทียบเคียงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับประเทศให้ได้แล้วจะเข้าใจ และยังมีเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลอีกหลายเรื่องในเล่มนี้ที่น่าอ่านเพื่อจะได้รู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร

ส่วนบทกวีที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมในปีนี้เป็น ผลงานเรื่อง “เบีย” ของ อรุณรุ่ง สัตย์สรี ผู้เขียนได้ใช้กระดานหมากรุก เป็นสัญลักษณ์แทนสังคม โดยมีหมากรุก เบี้ย เรือ ม้า ขุน โคน แทนผู้คนแต่ละกลุ่ม ที่ต้องทำหน้าที่ของตนอยู่บนกระดาน โดยไม่มีใครอยู่นอกกระดานการต่อสู้ “...บนครรลองประชาธิปไตย ต้องมียอมให้ใครคว่ำกระดาน” แต่ละคำ แต่ละวรรค แต่ละตอน แต่ละบท แต่ละบาท ล้วนมีพลังและความหมาย กลายเป็นบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมที่ได้ชื่อว่าเป็นสังคมประชาธิปไตย อีกทั้งยังมีบทกวีที่น่าสนใจ ทำทนายให้อ่าน คิด วิจัย วิจารณ์ ได้อีกในหลายแง่มุม หลากมุมมอง

ขอขอบคุณคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ตลอดจน คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง และคณะอนุกรรมการคัดเลือกผลงานประเภทต่าง ๆ ที่ได้อุทิศเวลา ความรู้ ความสามารถ พิจารณาผลงานที่ส่งเข้าประกวด จนได้ผลงานที่คู่ควรกับ “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ในครั้งนี้

ผมให้ความมั่นใจว่า ตลอดสมัยที่ผมยังทำหน้าที่ประธานรัฐสภา การส่งเสริมและสนับสนุนงานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเสรีภาพ ในการเขียนเพื่อสะท้อนความคิดในรูปแบบของงานวรรณกรรมจะต้องดำเนินต่อไป และจะต้องยกระดับให้เป็นที่เลื่องลือในหมู่มิตรประเทศอาเซียนให้จงได้

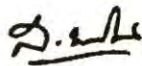
(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานรัฐสภา

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าของรัฐสภาได้รับการตอบรับที่ดีจากวงการวรรณกรรมเสมอมาจนครบรอบ ๑๒ ปี ในปีนี้ โดยการจัดประกวดนั้นเพื่อที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปลูกฝังศรัทธาและส่งเสริมความเข้าใจใน สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย ผ่านศิลปะการประพันธ์เรื่องสั้นและบทกวี ตลอดจนเพื่อสนับสนุนและยกย่องผลงานวรรณกรรมไทยที่ทรงคุณค่าให้พัฒนาไปพร้อมกับสำนึกประชาธิปไตย

การประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยในปีนี้มีประชาชนและนักเขียนร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านงานเขียน โดยส่งผลงานเข้าร่วมประกวด จำนวน ๗๒๔ ผลงาน แบ่งเป็นเรื่องสั้นจำนวน ๒๗๔ เรื่อง และบทกวีจำนวน ๔๕๐ สำนวน เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม ได้แก่เรื่อง “การยืนยันอีกครั้งหนึ่งของสาวแม่ฮ้างแห่งหมู่บ้านตาเอกทะเลไหม” โดย ลูเธอร์-เทอร์วี่ แอนนาแบปติสต์ส และรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น ได้แก่เรื่อง “ถนนสู่ทุ่งหญ้า” โดย รุ่งฤทธิ เพ็ชรรัตน์ ส่วนบทกวีที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม ได้แก่เรื่อง “เบีย” โดย อรุณรุ่ง สัตย์สวี และรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น ได้แก่เรื่อง “ความตายของนกฟีนิกซ์” โดย รางซางฯ

ผมขอขอบคุณนักวรรณกรรมทุกท่านที่ส่งผลงานเข้าประกวด
ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลทุกท่าน ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องที่ทำให้การประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า
แห่งรัฐสภาไทยดำเนินมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาถึง ๑๒ ปี รัฐสภาโดย
คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา พร้อมทั้งจะให้การสนับสนุนการยกระดับ
มาตรฐานการประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย
เพื่อสร้างพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น และเสรีภาพในการแสดงออก
ทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนเป็นการส่งเสริมสนับสนุน
วรรณกรรมไทยและวรรณกรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ให้พัฒนาไป
พร้อมกับสำนักประชาธิปไตย

(นายสุวิจักขณ์ นาควิชะชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

คำสั่งสภาผู้แทนราษฎร

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีความประสงค์จะส่งเสริมและสนับสนุน การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ผ่านสื่อวรรณกรรม และส่งเสริมวรรณกรรมและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในวาระการเข้าสู่ ประชาคมอาเซียน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและศรัทธาในหลักการของระบอบประชาธิปไตย เป็นสื่อ ในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเวทีส่งเสริมและพัฒนา วรรณกรรมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเพื่อยกย่องคุณค่าของวรรณกรรมไทย จึงเห็นสมควรยกเลิ กคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑๖/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๖ และมีคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิชะชัย	ประธานกรรมการ
๒. นายบุญกุล สัจฉิตเสรี	รองประธานกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ธเนศ อภรณ์สุวรรณ	รองประธานกรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์	รองประธานกรรมการ
๕. นายวัฒน์ วรรณยางกูร	รองประธานกรรมการ
๖. นายคำสิงห์ ศรีนอก	ที่ปรึกษาและกรรมการ
๗. นายโชติอนันต์ พงษ์ไพฑูริย์	ที่ปรึกษาและกรรมการ
๘. นางสาวอัจฉราฉวี นิรมลศิริ	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๑๐. นายศิริโรจน์ แพทย์พันธุ์	กรรมการ
๑๑. นายบุญเลิศ ศษายุทธเดช	กรรมการ
๑๒. นายวี สิริอิสสระนันท์	กรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุกติ มุกดาวิจิตร	กรรมการ
๑๔. นายวิริยะ บัวสนธ์	กรรมการ
๑๕. นายอติคม คุณาวุฒิ	กรรมการ
๑๖. นายวรศักดิ์ มหัทธโนบล	กรรมการ

๑๗. นายปราบดา หยุ่น	กรรมการ
๑๘. นางสาวไอลดา อรุณวงศ์	กรรมการ
๑๙. นายอ๊อต อิศรนาวิ	กรรมการ
๒๐. นายโตมร ศุขปรีชา	กรรมการ
๒๑. นายชนะ มงคลคำนวนเขตต์	กรรมการ
๒๒. นายทองธัช เทพารักษ์	กรรมการ
๒๓. นายนิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์	กรรมการ
๒๔. นายนิวัต พุทธประสาท	กรรมการ
๒๕. นางสาวพรรณศิริ อธิคมรังสฤษฎ์	กรรมการ
๒๖. นายจักรกฤษณ์ สิริริน	กรรมการ
๒๗. นายวรพจน์ พันธุ์พงศ์	กรรมการ
๒๘. นายชะการีย์ยา อมตยา	กรรมการ
๒๙. นางสาวสุธิดา วิมุตติโกศล	กรรมการ
๓๐. นางสาวดวงฤทัย เอสะนาชาตัง	กรรมการ
๓๑. นายอารี แทนคำ	กรรมการ
๓๒. นายศุภกร อนุฤทธิ์	กรรมการ
๓๓. นายวิโรจน์ เพ็งสะละ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔. นางสาวบุศรา เพ็งนุ้ม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๕. นางสาวสทวรรณ เพ็ชรไทย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาความเป็นไปได้ กำหนดกรอบ หลักการ วัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์การยกระดับการประกวดวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะดำเนินการจัดประกวดในปีต่อๆ ไป

๒. กำหนดหลักเกณฑ์การประกวดวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณา คัดเลือก การตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำหนดรางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวด

๓. กำหนดกรอบระยะเวลา และดำเนินการจัดประกวด ตัดสินการประกวด เผยแพร่ผลงานจากการประกวด และดำเนินการหรือจัดทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกวดวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๔. ดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกการตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดรางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒

๕. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

คำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งรัฐสภา

ที่ ๑ /๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องสลับ คณะอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสลับ
คณะกรรมการกลั่นกรองบทวิ คณะอนุกรรมการคัดเลือกบทวิ และคณะอนุกรรมการดำเนินงาน
ประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์ และเผยแพร่ผลงาน

ตามคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๓๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งรัฐสภา โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดประกวด
วรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการ
ส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก การตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรม
การเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดรางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า
แห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ ตลอดจนทั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องต่างๆ ได้ตามที่
เห็นสมควร นั้น

เพื่อให้การดำเนินการจัดประกวดเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์
คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งรัฐสภา จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องสลับ ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิชะระชัย	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นายอนุตล สันฐิติเสรี	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นางสาวพรรณศิริ อธิคมรังสฤษฎ์	ประธานอนุกรรมการ
๔. นายรวี สิริอิสสระนันท์	รองประธานอนุกรรมการ
๕. นางสาวดวงฤทัย เอสนะนาชาติง	อนุกรรมการ
๖. นางสาวไอลดา อรุณวงศ์	อนุกรรมการ
๗. นายจักรกฤษณ์ สิริริน	อนุกรรมการ
๘. นายพรเทพ เสง	อนุกรรมการ
๙. นายวีโรจน์ เพ็งสะและ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นางบังอร สุ่มงาม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/ให้คณะกรรมการ...

ให้คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องสั้น มีหน้าที่พิจารณาถ้อยแถลงเรื่องสั้นที่ส่งเข้าประกวด และเสนอผลการกลั่นกรองต่อที่ประชุมคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อมีมติรับรองและประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) ต่อสาธารณะ และส่งให้คณะอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้น เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

๒. คณะอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้น ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิชะชัย	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นายบุญล สัญญัติเสรี	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นายวชิระ บัวสนธ์	ประธานอนุกรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ไชยันต์ ไชยพร	รองประธานอนุกรรมการ
๕. นางสาวพรรณศิริ อธิมรังสฤกษ์	อนุกรรมการ
๖. นายนิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์	อนุกรรมการ
๗. นายอริคม คุณาวุฒิ	อนุกรรมการ
๘. นายนิวัต พุทธิประสาธ	อนุกรรมการ
๙. นายพิสิฐ ภูศรี	อนุกรรมการ
๑๐. นายวิโรจน์ เพ็งสะและ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางบังอร สุ่มงาม	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้น มีหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกเรื่องสั้น พิจารณาและคัดเลือกผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) จากคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องสั้น และเสนอผลการคัดเลือกต่อที่ประชุมคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อมีมติรับรอง และประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ต่อสาธารณะ และส่งให้คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา พิจารณาและดำเนินการต่อไป

๓. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองบทกวี ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิชะชัย	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นายบุญล สัญญัติเสรี	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นายอิต อิศรนาวิ	ประธานอนุกรรมการ
๔. นายชะการีย์ยา อมตยา	รองประธานอนุกรรมการ
๕. นายวรพจน์ พันธุ์พงศ์	อนุกรรมการ
๖. นางสาวภาวะเกตุ ศรีปริญญาศิลป์	อนุกรรมการ
๗. นายเอกชาติ ใจเพชร	อนุกรรมการ
๘. นายศุภกร อนุฤทธิ์	อนุกรรมการ

๙. นายทิตวิจน์ ณรงค์แสง	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นางสาวสทวรรณ เพ็ชรไทย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการกลั่นกรองบทกวี มีหน้าที่พิจารณาบทกวีที่ส่งเข้าประกวด และเสนอผลการกลั่นกรองต่อที่ประชุมคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อมีมติรับรองและประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) ต่อสาธารณะ และส่งให้คณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

๔. คณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิษระชัย	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นายบุญล สัจฉิตเสรี	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นายวัฒน์ วรรณยางกูร	ประธานอนุกรรมการ
๔. นายชนะ มงคลค่านวมเขตต์	รองประธานอนุกรรมการ
๕. นายอิต อีสรนาวิ	อนุกรรมการ
๖. นายวรศักดิ์ มัทธโนบล	อนุกรรมการ
๗. นางสาวสุริดา วิมุตติโกศล	อนุกรรมการ
๘. นายทองธัช เทพารักษ์	อนุกรรมการ
๙. นายทิตวิจน์ ณรงค์แสง	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นางสาวสทวรรณ เพ็ชรไทย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี มีหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกบทกวี พิจารณาและคัดเลือกผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) จากคณะอนุกรรมการกลั่นกรองบทกวี และเสนอผลการคัดเลือกต่อที่ประชุมคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อมีมติรับรอง และประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ต่อสาธารณะ และส่งให้คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา พิจารณาและดำเนินการต่อไป

๕. คณะอนุกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์ และเผยแพร่ผลงาน ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิษระชัย	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นายบุญล สัจฉิตเสรี	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นางสาวอัจฉราฉวี นิมศิริ	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๔. นายบุญเลิศ ศชายุทธเดช	ประธานอนุกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์	รองประธานอนุกรรมการ
๖. นายอิต อีสรนาวิ	อนุกรรมการ

๗. นายปราบดา หยุ่น	อนุกรรมการ
๘. นางสาวดวงฤทัย เอสะนาชาติ	อนุกรรมการ
๙. นายทองธัช เทพารักษ์	อนุกรรมการ
๑๐. นางสาวกระเกตุ ศรีปริญญาศิลป์	อนุกรรมการ
๑๑. นายเมธาวุฒิ เสาร์แก้ว	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร	อนุกรรมการ
๑๓. นายตีตวัจน์ ณรงค์แสง	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๔. นายวิโรจน์ เพ็งสะและ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสาวสทวรรณ เพ็ชรไทย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน มีหน้าที่
ดำเนินงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลงานที่ได้รับรางวัล ตลอดจนดำเนินงาน
หรือจัดทำกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกวด และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการวรรณกรรม
แห่งรัฐสภาทราบเป็นระยะๆ ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสุวิจักขณ์ นาควิระชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

คำสั่งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

ที่ ๒ / ๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวางโครงสร้างการยกระดับวรรณกรรมระดับชาติ
และระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตามคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๓๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้แต่งตั้ง
คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ศึกษาความเป็นไปได้ กำหนด
กรอบ หลักการ วัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์การยกระดับการประกวดวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะดำเนินการจัดประกวดในปีต่อๆ ไป
ตลอดทั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการในเรื่องต่างๆ ได้ตามที่เห็นสมควร นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์
คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา จึงเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการวางโครงสร้างการยกระดับ
วรรณกรรมระดับชาติและระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย

๑. นายสุวิจักขณ์ นาควิษระชัย	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๒. นายบุญล สันฐิติเสรี	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๓. นายโชติอนันต์ พุทธิพรชนัน	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๔. ศาสตราจารย์ธนศ อภรณ์สุวรรณ	ประธานอนุกรรมการ
๕. รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิชย์	รองประธานอนุกรรมการ
๖. นายรวี สิริอิสสระนันท์	รองประธานอนุกรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยุক্তি มุกดาวิจิตร	อนุกรรมการ
๘. นายวชิระ บัวสนธ์	อนุกรรมการ
๙. นางสาวไอลดา อรุณวงศ์	อนุกรรมการ
๑๐. นายปราบดา หยุ่น	อนุกรรมการ
๑๑. นายอติคม คุณาวุฒิ	อนุกรรมการ
๑๒. นายโตมร ศุขปรีชา	อนุกรรมการ
๑๓. นายชะการ์ริยา อมตยา	อนุกรรมการ
๑๔. นายอิต อิศรนาวิ	อนุกรรมการ

๑๕. นายวิโรจน์ เฟิงสะและ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๖. นางสาวสทวรรณ เพ็ชรไทย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. ว่าที่ร้อยตรี มนูญ ถาดทอง	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะอนุกรรมการวางโครงสร้างการยกระดับวรรณกรรมระดับชาติและระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีหน้าที่ดำเนินงานยกระดับวรรณกรรมทั้งระดับชาติและระดับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งเป็นเวทีส่งเสริมและพัฒนาวรรณกรรมไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย

๑. ศึกษาความเป็นไปได้ กำหนดกรอบ หลักการ วัตถุประสงค์ และหลักเกณฑ์การยกระดับการประกวดวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จะดำเนินการจัดประกวดในปีต่อไป

๒. กำหนดหลักเกณฑ์การประกวดวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก การตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรมระดับชาติและระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กำหนดรางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวด

ตลอดจนดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภาทราบเป็นระยะๆ ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชรชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

คำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ที่ ๓/๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์ และเผยแพร่ผลงาน (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๓๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก การตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดรางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ ตลอดจนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องต่างๆ ได้ตามที่เห็นสมควร นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์และเผยแพร่ผลงานที่ได้รับรางวัล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การแปล จัดพิมพ์ และเผยแพร่ผลงาน เพิ่มเติม ดังนี้

๑. นายจักรกฤษณ์ สิริริน	อนุกรรมการ
๒. นายนิวัต พุทธประสาท	อนุกรรมการ
๓. นายศิโรจน์ แพทย์พันธุ์	อนุกรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสุวิจักขณ์ นาควิระชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งรัฐสภา

คำสั่งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

ที่ ๘ /๒๕๕๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี (เพิ่มเติม)

ตามคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๓๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดคุณสมบัติ เงื่อนไขและข้อปฏิบัติในการส่งวรรณกรรมเข้าประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก การตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ กำหนดรางวัล สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ ตลอดทั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องต่างๆ ได้ตามที่เห็นสมควร นั้น

เพื่อให้การดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรแต่งตั้ง นายอารี แทนคำ เป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสุวิจักขณ์ นาควิชัยชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

ประกาศคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา
เรื่อง การประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี
“รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒
(Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards)

ตามที่ได้มีคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑๖/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๖ ให้มีอำนาจหน้าที่ในการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ และคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๖ ได้ออกประกาศ เรื่อง การประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒ (Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards) ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ นั้น

บัดนี้ ได้มีคำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๓๙/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ซึ่งมีผลทำให้คำสั่งสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑๖/๒๕๕๖ และประกาศคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๖ เรื่อง การประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒ (Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards) ถูกยกเลิกไป

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา จึงได้ดำเนินการออกประกาศคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒ (Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ๒) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปลุกฝังศรัทธาและส่งเสริมความเข้าใจใน สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคของประชาชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย ผ่านศิลปะการประพันธ์เรื่องสั้นและบทกวี
- ๓) เพื่อสนับสนุนและยกย่องผลงานวรรณกรรมไทยที่ทรงคุณค่าให้พัฒนาไปพร้อมกับสำนักประชาธิปไตย

๒. คุณสมบัติ ข้อปฏิบัติ และเงื่อนไขการประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี

- ๑) ประชาชนทั่วไป
- ๒) ผู้เขียนยังมีชีวิตอยู่ในขณะที่ส่งผลงาน

- ๓) ผู้ที่ส่งผลงานเข้าประกวด จะต้องเป็นผู้เขียน หรือผู้มีสิทธิ์เป็นตัวแทนผู้เขียน หรือถือลิขสิทธิ์แทนผู้เขียนตามกฎหมาย และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้เขียน
- ๔) ผู้เขียนหนึ่งคนมีผลงานส่งเข้าประกวดได้เพียงประเภทละ ๑ เรื่อง
- ๕) เป็นผลงานที่เขียนขึ้นใหม่ หรือเป็นผลงานที่เคยผ่านการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หนังสือเล่ม สื่อสิ่งพิมพ์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระหว่าง ปี ๒๕๕๕ ในกรณีตีพิมพ์หรือเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะต้องเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความน่าเชื่อถือ และมีการระบุวัน เดือน ปี เวลาที่เผยแพร่ครั้งแรกอย่างชัดเจน หากลิงค์ (Link) ที่ส่งมาใช้ไม่ได้ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เผยแพร่ไม่มีการระบุวัน เดือน ปี และเวลาที่ชัดเจน หรือคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นสื่อที่ไม่น่าเชื่อถือ จะถือว่าผลงานที่ส่งเข้าประกวด เป็นโมฆะ และไม่รับพิจารณา
- ๖) เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นโดยผู้แต่งเพียงคนเดียว ไม่ลอกเลียนแบบหรือดัดแปลงเรื่องที่แต่งขึ้นโดยผู้อื่นเพื่อให้เข้าใจว่าเป็นการสร้างสรรค์ของตน หากมีการลอกเลียนแบบหรือดัดแปลงหรือละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้เขียนจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ในกรณีที่พบว่าเป็นการลอกเลียนแบบหรือดัดแปลงหรือละเมิดลิขสิทธิ์ หรือเป็นผลงานที่มีผู้เขียนมากกว่าหนึ่งคน ไม่ว่าจะเป็นการตรวจพบระหว่างหรือหลังจากการประกวด การส่งผลงานเข้าประกวดและการได้รับรางวัลถือเป็นโมฆะ โดยคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา จะพิจารณาเพิกถอนสิทธิ์ในรางวัลของผู้เขียนและผู้ส่งทุกประการ และอาจพิจารณาไม่รับพิจารณาผลงานที่ส่งเข้าประกวดโดยผู้เขียนและผู้ส่ง หรือเป็นผลงานที่เขียนโดยผู้เขียนหรือผู้ส่ง ในครั้งต่อไป ตามแต่ระยะเวลาที่คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา จะกำหนดและประกาศให้ทราบ
- ๗) ผลงานที่ส่งเข้าประกวด จะต้องมีลักษณะ ดังนี้
 - ๗.๑) **เรื่องสั้น** เป็นวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้น เขียนขึ้นเป็นภาษาไทย และพิมพ์ลงในกระดาษ เอ ๔ จำนวนไม่เกิน ๑๐ หน้า โดยประมาณ หรือมีความยาวไม่เกิน ๙,๐๐๐ คำ หากพิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ตัวอักษรขนาด ๑๖ ตัวพิมพ์ (๑๖ พอยท์)
 - ๗.๒) **บทกวี** เป็นวรรณกรรมการเมืองประเภทบทกวี หากเป็นฉันทลักษณ์แบบแผน ขนาดความยาว ๖ - ๑๒ บท พิมพ์ลงในกระดาษ เอ ๔ หากพิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ตัวอักษรขนาด ๑๖ ตัวพิมพ์ (๑๖ พอยท์) หากเขียนด้วยลายมือให้เขียนตัวบรรจง หรือเป็นบทกวีรูปแบบอื่น (กลอนเปล่าหรือรูปแบบคำประพันธ์ที่สร้างขึ้นใหม่) พิมพ์ลงในกระดาษ เอ ๔ จำนวนไม่เกิน ๒ หน้า หากพิมพ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ใช้ตัวอักษรขนาด ๑๖ ตัวพิมพ์ (๑๖ พอยท์) หากเขียนด้วยลายมือให้เขียนตัวบรรจง
- ๘) คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา อนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภาตั้งขึ้น และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดประกวด ไม่มีสิทธิ์ในการส่งผลงานเข้าประกวด และรับรางวัล
- ๙) ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะไม่ส่งต้นฉบับคืน
- ๑๐) ผลงานที่ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม หรือรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น จะไม่มีสิทธิ์ได้รับรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist)

๑๑) การพิจารณาและการตัดสินของคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ถือเป็นที่สุด ไม่สามารถนำไปฟ้องร้องและดำเนินคดีใดๆ ได้

๓. หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกและการตัดสิน และขั้นตอนการพิจารณาวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี

๑. หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกและการตัดสิน

- ๑) เนื้อหาเป็นไปตามวัตถุประสงค์
- ๒) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ๓) มีอรรถรส ชวนอ่าน ใช้ศิลปะการประพันธ์ได้น่าสนใจ และมีคุณค่าในเชิงวรรณศิลป์
- ๔) แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างมีทักษะ

๒. ขั้นตอนการพิจารณาและการตัดสินวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี

การพิจารณาและการตัดสินวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี ของคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ดำเนินการโดยการตั้งคณะอนุกรรมการชั้นสี่คณะ เพื่อพิจารณากลั่นกรองและคัดเลือก แล้วเสนอผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อพิจารณาและตัดสิน ดังนี้

การพิจารณาและการดำเนินการของคณะอนุกรรมการ

๑) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องสั้น มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองเรื่องสั้น และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองบทกวี มีหน้าที่พิจารณากลั่นกรองบทกวี ที่ส่งเข้าประกวด และเสนอผลการกลั่นกรองต่อที่ประชุมคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อมีมติรับรองและประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) ต่อสาธารณะ และส่งให้คณะกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้นหรือคณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

๒) คณะอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้น มีหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกเรื่องสั้น และคณะอนุกรรมการคัดเลือกบทกวี มีหน้าที่พิจารณาและคัดเลือกบทกวี พิจารณาและคัดเลือกผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) จากคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องสั้น และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองบทกวี พิจารณาแล้วแต่กรณี และเสนอผลการคัดเลือกต่อที่ประชุมคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา เพื่อมีมติรับรอง และประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ต่อสาธารณะ และส่งให้คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา พิจารณาและดำเนินการต่อไป

การพิจารณาและการดำเนินการของคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา จะพิจารณาและตัดสินผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) เพื่อให้ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น หรือรางวัลสำหรับผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) พร้อมทั้งประกาศผลการตัดสิน

คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา คงไว้ซึ่งสิทธิ์ที่จะพิจารณาและตัดสินวรรณกรรม ที่ผ่านการคัดกรอง (Longlist) และผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ซึ่งคณะกรรมการมิได้ส่งให้คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา พิจารณาและดำเนินการ

๔. รางวัล ประเภทเรื่องสั้นการเมือง /ประเภทบทกวีการเมือง

๑. รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม ประเภทละ ๑ รางวัล ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา และเงินรางวัล รางวัลละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๒. รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น ประเภทละ ๑ รางวัล ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา และเงินรางวัล รางวัลละ ๖๐,๐๐๐ บาท
๓. รางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ประเภทละไม่เกิน ๑๐ รางวัล ได้รับเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๕. สิทธิและพันธกรณีระหว่างผู้เขียน รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผลงานที่ส่งเข้าประกวด

เรื่องสั้นและบทกวีที่คณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ประกาศในรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิ์ดังนี้

๕.๑ มีสิทธิ์ที่จะเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสิ่งพิมพ์ หรือนำไปเผยแพร่ด้วยการบันทึกเสียง การอ่าน หรือบันทึกเสียงและภาพ หรือเผยแพร่สู่สาธารณะด้วยวิธีใดก็ตามที่ยังคงเนื้อหาเดิมของผลงาน ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อวิทยุและโทรทัศน์ก็ตาม รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิ์ที่จะกระทำการดังกล่าวทั้งหมดนี้ ในระหว่างเวลาประกวดรางวัล โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือค่าลิขสิทธิ์ให้แก่ผู้เขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์

รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิ์เผยแพร่เรื่องสั้นและบทกวีดังกล่าว ในเว็บไซต์ของรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรหรือเว็บไซต์เกี่ยวกับ “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ที่รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ดูแล โดยไม่มีกำหนดระยะเวลา และไม่นำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจหรือการค้าใดๆ

๕.๒ มีสิทธิ์ที่จะจัดให้มีการแปล หรืออนุญาตให้มีการแปล เรื่องหนึ่งเรื่องใดหรือทั้งหมดเป็นภาษาอื่น และเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยให้ถือว่ารัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ฉบับแปลที่รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดให้มีการทำขึ้นในครั้งนั้นๆ และรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไม่ต้องเสียค่าตอบแทนหรือค่าลิขสิทธิ์ให้กับผู้เขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ เว้นแต่จะนำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจหรือการค้าใดๆ โดยสิทธิ์ของรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนี้ จะไม่ทำลายสิทธิ์ของผู้เขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ ที่จะอนุญาตหรือจัดให้มีการแปล นอกจากนี้

เป็นการแปลที่รวมพิมพ์เรื่องสั้นและบทกวีที่ประกาศในรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ไว้ในเล่มเดียวกัน จำนวนมากกว่า ๕ เรื่อง โดยจะแยกหรือรวมทั้งสองประเภทก็ตาม จะต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเสียก่อน มิเช่นนั้นจะถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และผู้จัดทำและผู้พิมพ์มีความผิดตามกฎหมาย

๕.๓ มีสิทธิ์ที่จะจัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่ม หรือเผยแพร่ผ่านสื่อกระดาษใดๆ ก็ตาม ก็ครั้งก็ตาม จำนวนเท่าไรก็ตาม ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับจากวันประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ดังกล่าว และภายในระยะเวลา ๖ ปี ในกรณีของผลงานที่ได้รับการประกาศจากคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภาให้ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม และรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น นับจากวันประกาศผลการตัดสิน โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือค่าลิขสิทธิ์ให้แก่ผู้เขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ หากพ้นจากระยะเวลาที่ระบุแล้ว รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิ์พิมพ์โดยจ่ายค่าตอบแทนตามราคามาตรฐานในตลาดให้กับผู้เขียนหรือผู้ถือลิขสิทธิ์ โดยสิทธิ์ของรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนี้ จะไม่ทำลายสิทธิ์ของนักเขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ ที่จะเผยแพร่งานเขียนดังกล่าวในรูปแบบใดๆ ยกเว้นการรวมพิมพ์ผลงานที่อยู่ในประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ไว้ในเล่มเดียวกันจำนวนมากกว่า ๕ เรื่อง จะต้องได้รับการอนุญาตจากรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก่อน ทั้งนี้ อนุโลมสำหรับหนังสือที่ใช้ในการค้นคว้าเพื่อวิชาการ ซึ่งได้ทำจดหมายแจ้งและได้รับการอนุมัติจากรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแล้ว

๕.๔ ผลงานที่ได้รับการประกาศจากคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ให้ได้รับรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม และรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น รัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิ์ที่จะตัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด เป็นภาพยนตร์สั้น บทเพลง สารคดี บทละคร ละครวิทยุ หรือสื่อศิลปะใดๆ ภายในระยะเวลา ๓ ปี นับจากวันประกาศผลการตัดสิน โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนหรือค่าลิขสิทธิ์ให้กับผู้เขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ โดยไม่นำไปใช้ประโยชน์ในทางธุรกิจหรือการค้าใดๆ โดยสิทธิ์ของรัฐสภาหรือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรนี้ จะไม่ทำลายสิทธิ์ของผู้เขียนหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ ที่จะอนุญาตให้มีการดัดแปลงผลงานของตนในลักษณะดังกล่าว

๖. วิธีการส่งผลงานเข้าประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี

๑) เขียนชื่อและนามสกุลจริง และ/หรือนามปากกา ที่อยู่พร้อมรหัสไปรษณีย์ เบอร์โทรศัพท์ ของผู้เขียนหรือผู้ส่ง แนบท้ายผลงานที่ส่งเข้าประกวด

๒) ในกรณีผลงานที่ส่งเข้าประกวดเป็นผลงานที่เคยผ่านการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ครั้งแรก ในระหว่างปี ๒๕๔๕ ต้องระบุชื่อหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์เล่มที่มีผลงานนั้นตีพิมพ์เป็นครั้งแรก พร้อมระบุวัน เดือน ปี และหมายเลขฉบับของนิตยสารหรือสิ่งพิมพ์นั้นๆ ให้ชัดเจน หากการเผยแพร่ครั้งแรกเป็นการเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องส่งลิงค์ (Link) ผลงานที่เผยแพร่ดังกล่าวมาด้วย

๓) ส่งผลงานเข้าประกวดทางไปรษณีย์หรือส่งด้วยตนเองได้ที่ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ วงเล็บมุมของว่า "ประกวดวรรณกรรมการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย"

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

เปิดรับผลงานเข้าประกวดถึงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ (ในกรณีที่ส่งทางไปรษณีย์จะถือวันประทับตราส่งไปรษณีย์เป็นสำคัญ)

อนึ่ง ผู้ที่ส่งผลงานเข้าประกวดตามประกาศคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๖ เรื่อง การประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒ (Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards) ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๖ ให้ถือว่าเป็นผู้ที่ได้ส่งผลงานเข้าประกวดตามประกาศคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ฉบับนี้

- ประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการกลั่นกรอง (Longlist) วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ประกาศรายชื่อผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ประกาศผลการตัดสิน วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖
- มอบรางวัล วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖

ทั้งนี้ ผู้สนใจส่งผลงานเข้าประกวดสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มงานเผยแพร่ ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๑๕ - ๖ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๒ และติดตามข่าวสารเกี่ยวกับรางวัลได้ที่ www.parliament.go.th

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชรชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

ประกาศคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา
เรื่อง ผลการตัดสินเรื่องสั้นและบทกวี
การประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒
(Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards)

ตามที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา ได้ดำเนินการจัดประกวดวรรณกรรมการเมืองประเภทเรื่องสั้นและบทกวี “รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย” ปีที่ ๑๒ (Thai Parliament “Phan Waen Fah” Awards) ขึ้น โดยมีผู้ส่งผลงานเรื่องสั้นและบทกวีเข้าร่วมประกวดทั้งสิ้น จำนวน ๗๒๔ ผลงาน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้ตัดสินผลงานเรื่องสั้นและบทกวีเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว มีผลงานผ่านการตัดสินให้ได้รับรางวัล ดังนี้

ประเภทเรื่องสั้น

รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา

และเงินรางวัล ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ได้แก่ ผลงานเรื่อง “การยืนยันอีกครั้งหนึ่งของสาวแม่ช้างแห่งหมู่บ้านตาเอกทะโม”

โดย ลูเธอร์-เทอร์วี แอนนาแบปติสต์ส

รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา

และเงินรางวัล ๖๐,๐๐๐ บาท

ได้แก่ ผลงานเรื่อง “ถนนสู่ทุ่งหญ้า”

โดย รุ่งฤทธิ์ เพ็ชรรัตน์

รางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ๑๐ รางวัล

ได้รับเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา

และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. ผลงานเรื่อง “เกมประชาธิปไตย”

โดย วรณัฐ นามสมมติ

๒. ผลงานเรื่อง “ตุลย์จันทร์ ๒๕๑๙”

โดย จันทร์เคียว

๓. ผลงานเรื่อง “บังชุกบอกว่า ไทรทัศน์ฟัง”
โดย เหลี่ยม พระสมุทรา
๔. ผลงานเรื่อง “บันทึกรของอรชุน”
โดย วิกิรานต์ ปอแก้ว
๕. ผลงานเรื่อง “ผู้บุกรุก”
โดย จารุพัฒน์ เพชราเวช
๖. ผลงานเรื่อง “ผู้แปลกวีตี”
โดย กร ศิริวัฒน์
๗. ผลงานเรื่อง “ภาพลวงในโลกละครสัตว์”
โดย ปองวุฒิ รุจิระชาคร
๘. ผลงานเรื่อง “รอยแผลจากเมืองพิทล”
โดย สมุด ทิทรรัตน์
๙. ผลงานเรื่อง “อาณาจักรใต้ดิน”
โดย จักขณ์ จันท
๑๐. ผลงานเรื่อง “อิสรภาพไม่มีหมายเลข”
โดย วิชชา ลุนาชัย

ประเภทบทกวี

รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา
และเงินรางวัล ๑๐๐,๐๐๐ บาท
ได้แก่ ผลงานเรื่อง “เบีย”
โดย อรุณรุ่ง สัตย์สวี่

รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น

ได้รับโล่เกียรติยศ พร้อมเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา
และเงินรางวัล ๖๐,๐๐๐ บาท
ได้แก่ ผลงานเรื่อง “ความตายของนกพิณิกซ์”
โดย รวงชางา

รางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย (Shortlist) ๑๐ รางวัล

ได้รับเข็มและเกียรติบัตร ของประธานรัฐสภา
และเงินรางวัล รางวัลละ ๒๐,๐๐๐ บาท ได้แก่

๑. ผลงานเรื่อง “ความยุติธรรมทางจิตวิญญาณ”
โดย ถนอม ไชยวงษ์แก้ว

๒. ผลงานเรื่อง “เงา”
โดย ณัฐกานต์ สีมัสถาวร
๓. ผลงานเรื่อง “ตัวอักษรเจ้าอยู่ในทุกที่”
โดย ประสานต์ พรหมทอง
๔. ผลงานเรื่อง “ในมือกำหมัดหยัดชู ในเสียงกู่ก้องตะโกน”
โดย อังคาร จันทาทิพย์
๕. ผลงานเรื่อง “พิราบ”
โดย ภาคิน นิมมานรวงศ์
๖. ผลงานเรื่อง “พื้นที่สันติภาพ”
โดย นายเงา
๗. ผลงานเรื่อง “เพียงเล่นอย่างเด็กเล่น”
โดย สองขา
๘. ผลงานเรื่อง “สรรพนาม”
โดย ชัชชล อัจฉนาภิตติ
๙. ผลงานเรื่อง “ส่วนเสี้ยวของความเศร้า”
โดย สุขุมพจน์ คำสุขุม
๑๐. ผลงานเรื่อง “อาณานิคมของความเศร้า”
โดย วิสุทธิ์ ขาวเนียม

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ จะจัดพิธีมอบรางวัลในวันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖

(นายสุวิจักขณ์ นาควัชรชัย)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ประธานคณะกรรมการวรรณกรรมแห่งรัฐสภา

เรื่องสั้น

หน้าว่าง

ถ้อยแถลงจากประธานอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้น

รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภา ปีที่ ๑๒

ในแง่เนื้อหาภาพรวมของผลงานเรื่องสั้นทั้ง ๑๒ เรื่องที่ผ่านเข้ารอบสุดท้ายมานั้น กล่าวได้ว่ามีความหลากหลายของกลุ่มเนื้อหาต่าง ๆ โดยอาจแบ่งตามประเด็นเนื้อหาได้กว้าง ๆ ดังนี้

กลุ่มแรก ว่าด้วยชะตากรรมของปัจเจกบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมือง ตลอดจนผู้กุมอำนาจเหนือกว่า ได้แก่เรื่อง ‘บันทึกของอรชุน’ ‘ตุลย์จันทร์ ๒๕๑๙’ และ ‘ผู้บุกรุก’ กลุ่มที่สอง ว่าด้วยการจัดสรรผลประโยชน์ของผู้คนแต่ละกลุ่มสังกัดในสังคม รวมถึงความพยายามที่จะจำแนกแยกแยะให้เห็นพฤติกรรมของผู้คนในแต่ละกลุ่มสังกัด ซึ่งอาจถูกครอบงำโดยทัศนคติที่กลุ่มสังกัดทางสังคมตนเองผลิตขึ้นมา ได้แก่เรื่อง ‘เกมประชาธิปไตย’ ‘ถนนสู่ทุ่งหญ้า’ ‘ผู้แปลกวีธิ’ ‘การยืนยันอีกครั้งหนึ่งของสาวแม่ฮ้างแห่งหมู่บ้านตาเอกทะไม’ และ ‘ภาพลวงในโลกละครสัตว์’

กลุ่มที่สาม ว่าด้วยความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงเสียงให้ผู้คนรับทราบถึงความผิดปกติของโครงสร้างอำนาจทางสังคมแบบดั้งเดิม รวมถึงความพิกลพิการทางจิตใจของผู้คนขึ้นอยู่กับจริตเดิม ๆ ได้แก่เรื่อง ‘รอยแผลจากเมืองพิกล’ ‘บังชุกบอกว่าโทรทัศน์ฟัง’ และ ‘อิสรภาพไม่มีหมายเลข’

และ กลุ่มที่สี่ เป็นการวิพากษ์วิจารณ์นักการเมือง ซึ่งเป็นตัวละครลำดับต้น ๆ ที่มีถูกเอ่ยถึงเสมอ ได้แก่เรื่อง ‘อาณาจักรใต้ดิน’

กล่าวในแง่รูปแบบ เรื่องสั้นทั้ง ๑๒ เรื่อง ประกอบด้วยศิลปะการเล่าเรื่องทั้งตามขนบเรื่องสั้นดั้งเดิม การพยายามสร้างบรรยากาศ ฉากเหตุการณ์ รวมถึงรูปแบบทางภาษาใหม่ ๆ บางเรื่องได้สะท้อนให้เห็นถึงความทะเยอทะยานที่จะก้าวข้ามไปจากขนบวิธีการเขียนเรื่องสั้นตามที่คุณส่วนใหญ่คุ้นเคย โดยออกแบบฉาก เหตุการณ์ สถานที่ กระทั่งตัวละคร ขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่สื่อเนื้อหาสำคัญ

ในบรรดาเรื่องสั้นทั้ง ๑๒ ชิ้นงานที่ผ่านการคัดเลือกดังกล่าว คณะอนุกรรมการฯ ได้คัดเลือกเรื่องสั้นรางวัลยอดเยี่ยมและดีเด่น ดังนี้

เรื่องสั้นยอดเยี่ยม ได้แก่ ‘การยืนยันอีกครั้งหนึ่งของสาวแม่ฮ้างแห่งหมู่บ้านตาเอกทะไม’ เรื่องสั้นเรื่องนี้ใช้ฉากเหตุการณ์และสถานการณ์เชิงอลหม่านในหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่ง เพื่อจำลองภาพให้ผู้อ่านมองเห็นและเกิดจินตนาการเทียบเคียงไปกับสิ่งที่กำลังอุบัติขึ้นในระดับประเทศ

จุดเด่นประการแรกของเรื่องสั้นเรื่องนี้คือ ความแยบยลในการออกแบบตัวละคร ซึ่งหากจำแนกตามตัวบทออกมาแล้ว จะพบว่าตัวละครที่ปรากฏอยู่ในเนื้อเรื่องนั้น ประกอบไปด้วยผู้คนอย่างน้อย ๔ กลุ่มสังกัดด้วยกัน

กลุ่มแรก คือกลุ่มบุคคลที่แอบอิงอยู่กับสถาบันทางอำนาจดั้งเดิมในสังคม รู้จักช่องทางใช้สอยและวิธินาประโยชน์จากอำนาจเดิม ได้แก่ ตัวละครอย่างพ่อใหญ่เฮือง นายเสริม นายนาต นายต่อม รวมทั้งเจ้าคุณลิขิตบรรพบุรุษประจำหมู่บ้านแห่งนี้ที่ไม่เคยตาย

กลุ่มที่สอง เป็นตัวละครที่จำลองภาพของกลุ่มอำนาจใหม่ ตัวละครกลุ่มนี้ได้แก่ เอื้อยสี ซึ่งนอกจากจะมีธุรกิจหลากหลาย โดยเฉพาะในส่วนของกิจการเกี่ยวกับความตาย จนนำมาซึ่งความหวาดระแวงแคลงใจของผู้คนในหมู่บ้านแล้ว ในอีกบทบาทของผู้นำอำนาจในระดับท้องถิ่นของเธอ ยังเพิ่มน้ำหนักแห่งความหวาดกลัวและหวั่นระแวงมากยิ่งขึ้น ตัวละครกลุ่มนี้ยังรวมถึงคนรุ่นใหม่ ๆ ในหมู่บ้านที่เริ่มตั้งข้อสงสัยกับสถาบันทางอำนาจเดิมอย่างเช่น บักป้อง กลุ่มที่สาม เป็นการจำลองภาพของผู้คนทั่วไปที่อาจเรียกได้ว่ามีความซื่อและจริงใจเป็นที่ตั้ง คนกลุ่มนี้อาจมีบ้างที่แสดงความกระตือรือร้นหรือ ‘เอาธุระ’ กับปัญหาสังคม แต่ทั้งหมดล้วนขับเคลื่อนไปภายใต้จิตปรารถนาเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยอันดีในชุมชน โดยที่ตนเองหาได้มีผลประโยชน์เชิงรูปธรรมแต่อย่างใด กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สิ่งซึ่งกระทำลงไปก็ด้วยใจบงการ

โดยแท้ หรือเรียกว่ามีจิตอาสาก็ได้ เช่น ตัวละครอย่างนายต้อม นอกจากนั้น ตัวละครที่น่าสนใจอย่างยิ่งในกลุ่มนี้ก็คือ อีน้อย แม้เธอจะมีได้มีบทบาทอะไร เกี่ยวข้องกับวงจรอำนาจโดยตรง เป็นเพียงชาวบ้านสามัญที่ไฝ่ฝันแค่ความสุขสมณะ หายู่หากินไปตามสภาพ อีกทั้งยังเกิดความไม่สบายใจทุกครั้งที่ได้ยินได้ฟังเรื่องราวเดินทางเข้ามาสู่การรับรู้ ยังไม่นับว่าเธอตกเป็นผู้รองรับ อารมณ์ของคนเป็นผัวตลอดมา

กลุ่มที่สี่ คือนักฉวยโอกาส คอยหาประโยชน์จากสถานการณ์ ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะอำนาจฝ่ายใดจะกุมชัยชนะ ตัวละครที่สะท้อนพฤติกรรมนี้ ได้อย่างแจ่มชัดคือ นายธง

จุดเด่นประการต่อมาคือ ภายใต้อากบรพยาภาคในหมู่บ้านเล็ก ๆ ผู้เขียนใช้ทักษะการผูกเรื่องที่จะใจให้เกิดความโยงโยในระดับสับสนอลหม่าน เรียกร้องให้เราต้องจับตาดูอย่างกะพริบไม่ได้ว่า แท้แล้วแต่ละคนเป็นฝ่ายใด กันแน่ แต่หากสังเกตให้ถ้วนถี่ก็จะพบว่า ผู้สร้างหรือนักเขียนสามารถควบคุม รายละเอียดได้ทุกฉากอย่างไม่มีตกหล่นหรือล้นเกิน ขณะเดียวกัน น้ำเสียง ในการเล่าที่มีจังหวะแพรวพราวก็สะท้อนให้เห็นถึงความชำนาญในการใช้ภาษา อย่างน่าชื่นชม รวมทั้งการตัดสลับเหตุการณ์กลับไปกลับมา ยิ่งเรียกร้อง ให้ต้องจ้องสังเกตสังกา มีสมาธิกับท้องเรื่องอย่างพลาดไม่ได้เช่นกัน ทั้งหมดนี้ ไม่เพียงชักนำผู้อ่านให้ค่อย ๆ ก้าวเข้าไปสู่นี้อารมณ์ที่ซ่อนเอาไว้อย่างแยบยล หากยังก่อให้เกิดความสะท้านใจในระดับไม่ธรรมดา เมื่อทบทวนหวนคิดว่า ละครกรรมของคนเล็ก ๆ อย่างอีน้อยซึ่งฉายให้เห็นอย่างเด่นชัดตลอดมาว่า เธอมีชีวิตรอยู่ในฐานะเบี้ยล่างของอำนาจฝ่ายชายผู้ได้ชื่อว่าเป็นผัว แถมไม่เคย มีปากมีเสียงกับใคร วันดีคืนร้าย ทันทิที่เธอตัดสินใจยืนยัน ‘ปลด’ ตัวเอง ออกจากพันธนาการชุมชนแห่งนี้ เพียงเพื่อ ‘ออกไป’ แสวงหาโอกาสที่ดีกว่า ของชีวิตในถิ่นอื่น แต่กลับไม่ได้รับโอกาส!

กล่าวอย่างถึงที่สุดก็ต้องว่า เรื่องสั้นชิ้นนี้ได้ชี้ชวนให้ผู้อ่านพิจารณา ‘เนื้อใน’ ของสังคมไทยที่นอกเหนือไปจากตัวเหตุการณ์ซึ่งตีแผ่แฉให้เห็นมิติแห่งความสัมพันธ์เชิงอำนาจอันสลับซับซ้อนซ่อนเงื่อนดังกล่าวแล้ว ยังทิ้งคำถามสำคัญเอาไว้ให้เราต้องขบขันไตร่ตรองอีกด้วยว่า ในบรรดาผู้อยู่รอดปลอดภัยทั้งปวง แท้แล้วล้วนแต่ต้องถือครอง หรือแอบอิงพึ่งพิงอำนาจไม่ทางใดก็ทางหนึ่งเสมอ พ้นจากนี้มีแต่อาจต้องกลายเป็นคนวิกลจริต หรือถูกกำจัดออกไปจนปราศจากชีวิต ใช่หรือไม่?

นี่คือเรื่องสั้นที่คณะอนุกรรมการคัดเลือกมีมติเอกฉันท์ว่าสมควรได้รับรางวัลยอดเยี่ยม

เรื่องสั้นดีเด่น : ‘ถนนสู่ทุ่งหญ้า’

‘ถนนสู่ทุ่งหญ้า’ เป็นเรื่องสั้นที่สาธิตให้เห็นถึงโศกนาฏกรรมของผู้ที่เพียรหาเสรีภาพและอิสรภาพ อีกทั้งยังย้ำให้เห็นว่า การได้มาซึ่งอิสรภาพและเสรีภาพนั้นมีความราคาต้องจ่ายเสมอ แต่คำถามสำคัญที่ผู้เขียนได้เสนอผ่านตัวเรื่องก็คือ แล้วคนกลุ่มใดเล่าที่มักต้องเป็นผู้จ่ายอยู่ร่ำไป

ฉากทั้งหมดในตัวเรื่อง เป็นสถานที่คุมขังอันแปลกประหลาด กล่าวคือ ไม่มีทั้งผู้คุม ไม่มีเครื่องพันธนาการ ไม่มีฉากเหตุการณ์ใดสะท้อนให้เห็นถึงการกดขี่หรือความรุนแรง ผู้ที่อยู่ในคุกรู้เพียงว่าเครื่องมือบอกเวลาประการเดียวในสถานที่แห่งนั้นคือมืออาหาร นักโทษทุกคนไม่มีใครได้สัมผัสไออุ่นจากแสงแดด ไม่มีโอกาสหายใจสดมอากาศจากภายนอก กลิ่นหอมของทุ่งหญ้าเป็นเพียงเรื่องราวที่อยู่ในจินตนาการ

นั่นคือเป็นข้อเสนอประการแรกที่ผู้เขียนพยายามชี้ให้เห็นว่าการลิดรอนอิสรภาพที่แนบเนียนที่สุดก็คือการทำให้ผู้ถูกลิดรอนไม่รู้สึถึงความรุนแรง

ตัวละครสำคัญที่ผู้เขียนผูกโยงเข้าด้วยกันคือ นักโทษไร้ชื่อที่ถูกเรียกขานกันในหมู่นักโทษว่า A:None บรรณารักษ์ตาบอดชื่อโรมัส ที่คอยป้อนหนังสือดี ๆ ให้กับนักโทษที่สนใจความรู้ทางปรัชญา และลุงชิตนักปลุกกระตมด้วยคำคมแห่งความหวัง

ฉากสำคัญของเรื่องที่ A:None ใช้หนังสือเล่มหนาวางเป็นบันไดเพื่อปีนขึ้นไปสูดหาอากาศแห่งอิสราภาพก็คือการจำลองภาพให้เห็นการใช้ความรู้รองรับการต่อสู้เพื่อเสรีภาพ ซึ่งคนที่ป้อนความรู้ให้แก่ชายผู้ไม่เคยมีใครรู้จักชื่อก็คือปัญญาชนอย่างโทมัส รวมถึงถ้อยคำปลุกเร้าจากลุงชิต

แต่ทันทีที่ A:None ถูกปลิดชีพด้วยกระสุนลึกลับ คนอื่น ๆ ที่เหลือก็ทำได้แค่การยืนมุงดู ไม่ว่าจะป็นนักปลุกกระตมด้วยคำคมอย่างลุงชิต บรรณารักษ์ปัญญาชนอย่างโทมัส รวมถึงตัวละครคนอื่น ๆ ในคุกแห่งนั้นที่ไม่ได้ลุกขึ้นมาออกแรงหาช่องทางสุดตมกลืนของเสรีภาพด้วยตนเอง

ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่า เสรีภาพและอิสราภาพมักจะต้องแลกมาด้วยความตายของคนไม่มีชื่อ นอกเหนือจากประเด็นเนื้อหาแล้ว ฉาก บรรยากาศ รวมถึงกรรมวิธีประกอบสร้างเรื่องสั้นเรื่องนี้ ประณีตพิถีพิถันและอาศัยมันขับเคลื้อนเรื่องราวไปในลักษณะกึ่งคลุมเครือ หากก็เหลือพื้นที่มากพอที่ก่อให้เกิดความรู้สึกรังไรแมนติก อันขัดแย้งคนละขั้วกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงของบรรดาตัวละครทั้งหลาย จนปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นความจงใจถึงขั้นทะเยอทะยานของผู้สร้างที่เลือกนำเสนอรูปแบบใหม่ ๆ ในการผลิตงานชิ้นนี้ ซึ่งน่าจะเป็นการสร้างแรงบันดาลใจขั้นดีให้กับผู้เขียนเรื่องสั้นรุ่นใหม่คนอื่น ๆ ต่อไป

นายวชิระ บัวสนธ์

ประธานอนุกรรมการคัดเลือกเรื่องสั้น

หน้าว่าง

ลูเธอร์-เทอร์วิ แอนนาแบปติสต์ส

เกิดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของราชอาณาจักรไทย เป็นไต้หวันี่พอรู้หนังสือคนหนึ่ง มีงานเขียนประเภทเรื่องสั้นที่ได้รับการตีพิมพ์ตามหน้า นิตยสารสักสองหรือสามปีต่อหนึ่งเรื่อง หนังสือ “ไม่ปรากฏ” (๒๕๕๖) โดย สำนักพิมพ์ชายขอบ เป็นหนังสือเล่มเล่มแรก

ปัจจุบันทำมาหากินด้วยอาชีพสุจริตอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของราชอาณาจักรไทย

การยืนยันอีกครั้งหนึ่ง ของสาวแม่อย่าง แห่งหมู่บ้านตาเอกทะเลโม

เรื่องสั้นโดย ลูเธอร์-เทอร์ว แอนนาแบปติสต์

เสียงยืนยันอย่างหนักแน่นของเธอ
ภายในห้องหลงเหลือเพียงความเงียบงัน
ของเสียงลมหายใจ ภายนอกห้อง
ไม่ปรากฏเสียงใด ๆ มิตรสัมพันธ์นี้อาจสรรหา
คำเปรียบเปรยเกี่ยวกับความเงียบที่เคยมีเคยใช้
มาเปรียบเปรยได้ นวลแสงอึกถึงลอดช่องลมเข้ามา
วาบแสงมัวซัว ข้าวของเครื่องใช้ภายในห้องนอน
ปรากฏเพียงเงา ลูกทั้งสองของเธอที่เคยนอนเคียงข้าง
ในห้องนี้ถูกส่งไปอยู่กับแม่ของเธอเมื่อสองวันล่วงพ้น
ไปแล้ว เธอนั่งนิ่งคล้ายคนเหม่อลอย หันหลัง
ให้เขานอนเคียง มือปะพายเรือนร่างผิวน้ำกำพรา
เครื่องนุ่งห่ม ปะพายและลูบไล้ แม้จะเตรียมตัว
เตรียมใจมาบ้าง กดข่มตนเองมาบ้าง แต่เขา

ก็มีวายนอนหายใจเฮือกใหญ่ให้กับคำตอบ หลังคำถามที่ถามย้ำอีกครั้งภายหลังจากปวดหน่วงหัวหนาวได้ผ่อนคลายลง เขาถามเธอเพื่อความแน่ใจหรือไม่ก็เพื่อให้เธอเกิดความลังเลใจหรือไม่ก็เพื่อให้ได้คำตอบที่เขาปรารถนา ทว่าก็ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง เธอยังยืนยัน อุดอ้าวผสมความขื่นสัมพันธ์นั้นทำให้รู้จุมูกตีบตันลง ปอดบีบรัดจนร้อนผ่าวออกมาถึงผิวหน้าออก เผลอบางครั้งเธอและเขาต้องหายใจทางปาก ผนไม่ตกมาเป็นสัปดาห์แล้ว อีเก็งเจิดจ้า ลมไกวไหวเวียตลอดเวลาแต่ก็มีสามารถมีเอฟเฟกต์ใด ๆ ส่งมาถึงภายในห้องหับได้

“เฮาบตีตรงไหน?”

“เปล่าหรือก” เธอว่า

“แล้วทำไม?”

เธอหันไปหาเขา การสบตาผ่านความหุบหู่เป็นไปได้อย่าง เธอยื่นมือไปลูบศีรษะของเขาคล้ายแม่กระทำต่อลูก ไม่ตอบคำถาม เขาแผ่หลาจ้องเพดานที่ไม่เห็นเพดาน และหายใจเข้า-ออกดังขึ้นเท่ากับระดับเมื่อไม่กี่นาทีที่ผ่านมา นาฬิกาที่เขาขึ้นคร่อมร่างของเธอและควบเข้าสู่จุดแตกหักทะเลาะหลังยังไม่มีคำตอบจากเธอ แต่การยืนยันของเธอก่อนหน้ายังคงคลุมและสติดเสถียรอยู่ทั่วทั้งห้องเช่นเดิม

ในคำคืนที่สายลมไหวเวียนวอย สามวันก่อนจะถึงวันจัดการกับเอื้อยสี อิน้อยกระวนกระวายไม่เป็นอันอยู่สงบ ทว่าบักต้อมสามีของเธอวัยห่างกันกว่าสิบห้าปีกลับเยือกเย็น จนแผ่ไอนั้นมาถึงเธอ มันเป็นงานใหญ่และงานแรกของเขาและไม่ได้มีใครจ้างวาน แต่เป็นมติดความเห็นชอบของใคร ๆ ที่เขาเคารพนับถือหลายคน ไม่ใช่แต่เขาเท่านั้นที่เคารพนับถือ แต่คนเกือบทั้งหมดบ้านก็เคารพนับถือ ต้องฟังเวลาใคร ๆ เหล่านั้นพูดเช่นกัน ไม่มีข้อสงสัยหรือโต้ถาม เมื่อคนเหล่านั้นได้เปิดปากพูดหรือแสดงความคิดเห็นอะไรออกมาแล้ว อิน้อยมุตลุกมุตนั่งอยู่ในห้องนอน ลูกทั้งสองคนชายหญิงของเธอหลับไปแล้ว เธอเงี่ยหูฟังการสนทนาวางแผนของเหล่าคนนอกห้องนั้น วางแผนเป็น

ครั้งสุดท้าย หลังจากผ่านการพูดคุยกันมาเป็นสัปดาห์แล้ว ต่อเนื่องจากเสร็จสิ้นงานศพของหลวงพ่เจ้าอาวาสหามาดีใหม่แล้ว ไม่มีสถานที่แห่งใดจะเหมาะสมเท่ากับบ้านของบักต้อมอีกแล้วในการปรึกษาหารือ และไม่มีใครเหมาะสมจะรับงานนี้มากกว่าเขาอีกแล้วในการเป็นหัวหน้ากระทำการ บ้านของเขาตั้งโดดเดี่ยวอยู่นอกหมู่บ้าน ห่างไกลแหล่งคนพลุกพล่าน บนเนินดินกลางท้องนาอันวระวามเปล่งปลั่ง เขาเด็ดเดี่ยวไม่สู้สิ่งกับใคร เคารพนับถือผู้หลักผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน เชื้อมั่นและศรัทธาในหลวงพ่เจ้าอาวาสและเจ้าคุณลิขิตผู้บรรพบุรุษอย่างสุดหัวใจ และเขานั้นก็เป็นคนแรก ๆ ที่ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นมา และหนักแน่นเปิดเผยว่า “บ่ผิดแน่นอน อย่างที่เคยคุยกัน เจ้าคุณลิขิตก็ยืนยันมาแล้ว”

การยืนยันของเจ้าคุณลิขิตนั้นเกิดขึ้นในคืนหนึ่งที่บักต้อมตัดสินใจเข้าไปปรึกษาเจ้าคุณลิขิต หลังจากที่เขาได้แต่สันนิษฐานด้วยความลังเลมาตั้งแต่หลวงพ่ได้มรณภาพลงใหม่ ๆ มันสับสนปนเป และมีความเป็นไปได้กับเป็นไปได้ไม่ได้อย่างเท่า ๆ กัน คืนนั้นเขาเก็บดอกไม้ให้อิน้อยแต่งขันธห่าขันธแปดให้พร้อมสรรพ และมุ่งหน้าไปยังศาลปู่ตาที่อยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้าน ศาลปู่ตาที่โบกอริฐถือปูนอย่างดี ที่ถูกสร้างขึ้นใหม่หลังจากถูกเผาทำลายไป คนเผาทำลายกลายเป็นบ้าไปแล้ว และดูเหมือนว่าศาลหลังใหม่นี้จะเป็นที่พึงพอใจของเจ้าคุณลิขิตเป็นอย่างมาก มันตั้งอยู่บนเนินดินสูงใต้ต้นมะขามใหญ่และพิงอยู่กับจอมปลวกที่สูงท่วมหลังคา โดยที่ปลวกไม่เคยมากัดกินไม้ในศาลปู่ตาสักครั้งไม่ว่าศาลเก่าที่เป็นไม้ทั้งหลัง หรือศาลใหม่ที่เป็นไม้แค่เพียงชื่อเท่านั้น เขาไปเพื่อถามเจ้าคุณลิขิต เดินลัดหมู่บ้าน สุนัขไม่เห่า มันนอนหมอบ ครางหึ่ง ๆ ชายตาแลเท่านั้น ไม่มีใครทักถามเขา คนที่อยู่ในหมู่บ้านตามเส้นทางที่เขาผ่านนั้น ถ้าไม่ไปชุมนุมกันอยู่งานศพของหลวงพ่ที่วัด ก็ดับไฟเข้านอนหรือนั่งสนทนากันอยู่แต่ในบ้านเท่านั้น ไม่มีใครกล้าออกจากบ้านเพียงลำพังเมื่อสิ้นแสงสางส่องแล้ว ไม่มีใครหาญกล้าป่านั้นนับตั้งแต่ศพที่ห่าได้ตายลงอย่างต่อเนื่อง

เนื่องกัน คือศพของหลวงพ่เจ้าอาวาสที่ใคร ๆ ในหมู่บ้านต่างก็เชื่อว่าเป็นคนที่แคว้นกล้าและทะเหม็นมันกว่าใครอย่างที่สุดในหมู่บ้าน เผตผี ปีศาจ ปอบ หรืออะฮักตนใด หรือแม้แต่คนผู้ใดก็ไม่สามารถจะต่อกรกับหลวงพ่ได้ แต่ทว่าหลวงพ่ก็สิ้นท่ามรณภาพลงอย่างฉับพลันทันด่วน หลังจากศพที่สีถูกฌาปนกิจได้เพียงสองวัน มรณภาพลงระหว่างทางที่นำส่งโรงพยาบาลนั่นเอง สีศพแรกที่ตายติดต่อกันเป็นคนคุ้มตะวันตกหนึ่งคน คุ้มใต้หนึ่งคน คุ้มกลางหนึ่งคน และคุ้มตะวันออกบ้านวัดอีกหนึ่งคน ก่อนที่มันจะกระโจนเข้าไปขย้ำหลวงพ่ ศพแรกที่ตายนั้น ตายหลังจากที่คนในหมู่บ้านได้สนทนากันถึงสุนัขสีดำดวงตาขนาดกระสุนส่องแสงลอยเหนือเป้าหมาย ร่างสูงใหญ่ตัวหนึ่งที่เดินอาด ๆ อยู่ตามถนน ลัดซอกซอนไปตามใต้ถุนบ้านที่ใครต่อใครหลายคนได้พบเห็นกับตาตนเอง ในทุกดึกตื่นน้ำค้างลง ลมดึกเหวี่ยงไหววนวอย ในตอนที่กลับจากหาได้กับส่องเชียด ในตอนที่ลงมาปลดเบา ในตอนที่ลงมาตรวจตราความเรียบร้อยของเครื่องจักรกลการเกษตรและผลผลิต สายส่องแสงไฟดักเตือนโจรขโมยที่ซุกซมยิ่งกว่าแมลงวันหน้าฝน ในตอนนั้นแหละที่ใคร ๆ ได้เห็นสุนัขสีดำตัวนั้นออกมาเดินอาด ๆ สุนัขสีดำที่ไม่ต้องฟังพากาการตีความเป็นอื่นหรือตีความตามที่เห็น แต่มันคือปอบของใครสักคนที่ปรากฏภายในร่างนี้ก็เท่านั้น และมันก็ไม่ใช่ใครของใครอื่น เมื่อใคร ๆ ต่างก็รับรู้อยู่แล้วว่าสุนัขตัวนั้นก็คือพ่ของเอ๋อัยสี แม้พ่ของเอ๋อัยสีจะตายไปหลายปีติดแล้ว และสุนัขสีดำก็ไม่เคยทำร้ายใครมานับสิบปีแล้ว แค่เพียงปรากฏกายให้เห็นเท่านั้น ทว่ามันไม่เคยหายไปไหน และพ่พ่ของเอ๋อัยสีตาย สุนัขสีดำก็ไม่ค่อยปรากฏกายให้ใครได้เห็นบ่อยนัก และแม้จะปรากฏกายให้เห็นก็ไม่เคยมีใครล้มตาย หรือเกิดความเสียหายใด ๆ ขึ้นมา จนกระทั่งเมื่อไม่กี่เดือนที่ผ่านมา นี่เองที่มันปรากฏกายให้เห็นแทบทุกคืน และไม่นานนับจากนั้นก็เริ่มมีคนตาย

และแน่นอนว่าไม่มีทางเป็นของใครอื่นไปได้โดยสิ้นเชิงกับสุนัขสีดำตัวนั้น เมื่อมีใครคนหนึ่ง มีใครสองคนได้พบเห็นกับตาตนเองและยืนยัน

อย่างหนักแน่นว่า สุนัขตัวนั้นเดินลับหายเข้าไปในบ้านของเอื้อยสี่ หายเข้าไปในบ้านที่มีบริเวณกว้างใหญ่ที่อยู่กลางหมู่บ้านและสมกับเป็นหนึ่งในสามตระกูลเก่าแก่ที่ก่อตั้งหมู่บ้าน สมกับเป็นบ้านของผู้ใหญ่บ้าน ในบริเวณกว้างใหญ่นั้นมีบ้านหลังใหญ่สามหลัง แต่ทว่ามีเพียงหลังเดียวที่มีคนอาศัยอยู่ มีลานบ้านที่เต็มไปด้วยธาดูใส่อัฐิ และมีโรงเรือนสำหรับไว้โลงศพซึ่งเป็นธุรกิจของหล่อน ธุรกิจที่เพิ่งประกอบการได้ไม่นานนัก หล่อนอาศัยอยู่กับลูกสาววัยสามขวบและแม่ที่ป่วยเป็นโรคพาร์คินสัน ประกอบอาชีพหลายอย่าง เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีนาเช่า มีสวนยางพารา ขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง และธุรกิจขายธาดูใส่อัฐิ โรงศพ รวมถึงบริการทุกอย่างเกี่ยวกับงานศพอย่างครบวงจร และเมื่อไวยากรรมครบ ทุกอย่างก็ลงตัว ไม่คลาดเคลื่อนในการสื่อสาร ศาสนาจะเฟื่องฟู เจ้าผู้ปกครองจะมั่นคงได้ก็ต้องมีสาวกและผู้ได้ปกครองจำนวนมาก ที่เชื่อและศรัทธาโดยไม่ปริปากตั้งคำถาม เช่นเดียวกันธุรกิจงานศพจะเฟื่องฟูได้ก็ต้องมีศพมีคนตายอย่างสม่ำเสมอ แต่ทว่าอะไร ๆ ก็ไม่ได้ง่ายตายถึงปานนั้นในการที่จะฟื้นธงและลงมือจัดการในทันทีทันใด อะไรต่อมิอะไรต้องได้รับการปรึกษา และได้รับการยืนยันจากสิ่งที่เชื่อมั่นและศรัทธาสูงสุดเสียก่อน

บักต้อมมาถึงศาลปู่ตาด้วยความมาดหวังในคำตอบ นกเค้าบนต้นมะขามร้องทัก เสียงร้องเพลงของคนในงานศพที่วัดดงมาริบหรี ดาวพราวพร่างสายลมเหมือนจิ้งหะสาวขมิบรูทวารปล่อยตดอกมาระหว่างนั่งอยู่ต่อหน้าหนุ่มคนรัก เขาจัดแจงวางดอกไม้ ชันธ์ห้าชันธ์แปด จุดธูปจุดเทียน ก้มลงกราบ พนมมือและกล่าวออกไป “สาธุ เจ้าคุณลิต ลูกหลานหมดหนทางที่พึ่งแล้ว ก็มีแต่ญาเจ้าปู่นี้เท่านั้นแหละ ที่ลูกหลานนึกถึงเป็นที่พึ่งสุดท้าย โปรดชี้แนะหนทางแก่ลูกหลานด้วยเถิด เป็นจริงหรือปໍ่ที่ลูกหลานสงสัยเอื้อยสี่นะ ถ้าเป็นจริงขอให้ญาเจ้าปู่เอ่ยออกมา ปรากฏตัวออกมาให้ลูกหลานเห็นในคำคินนี้ ถ้าปໍ่เป็นจริง ก็ขอให้บໍ่มีอะไรเกิดขึ้นในคำคินนี้ สาธุ” กล่าวเสร็จ เขาก้มลงกราบอีกครั้ง นกเค้าร้องออกมาอีกสามครั้ง

นั่งรอนจนตึกตื่น รูปหมด เทียนดับ แต่ทว่าเจ้าคุณลิตก็ยังไม่ปรากฏกาย ออกมาให้เห็น หรือว่ามีสิ่งใดผิดปกติ เสียงเพลงจากวัดยังดังต่อเนื่อง นกเค้าไม่ร้อง สายลมเริ่มหนักหน่วงขึ้น บักต้อมหาวแล้วหาวอีก จนท้ายที่สุดเขาก็ตัดสินใจ ก่อก้อยตัวลงนอน และไม่รู้ว่่าหลับไปนานเพียงใดจึงได้ตื่นขึ้นมาอีกครั้ง ตึกขึ้นน้ำค้างลง เสื้อผ้า เส้นผมของเขาเมื่อก เสียงเพลงจากวัดเจียบหาย สายลมพัดสม่ำเสมอ เขาลืมตาตื่นขึ้นมาพบกับเจ้าคุณลิต ที่ยืนเรืองแสงจ้องมอง เขาอยู่ในศาล ขี้ตา ก่อนจะแน่นชัตและเขาจึงได้กราบอีกครั้ง ยกมือขึ้นท่วมหัว ร่างเตี้ยเตี้ยแหมะของเจ้าคุณลิตจึงได้ขยับเดินออกมาจากในศาล บักต้อมกระดกถอย ออกมาให้พื้นที่แก่เจ้าคุณลิต และเมื่อพ้นชายคาศาลออกมา เจ้าคุณลิตก็ยี้ร่าง ขึ้นไปอีกราวสามศอก ซึ่งไม่ได้สูงใหญ่กว่าบักต้อม ออกจะเล็กกว่าเขาเสีย ด้วยซ้ำ เขาก็มลงกราบอีกครั้งและไม่ได้เงยหน้าขึ้นมามอง จมกราบอยู่ อย่างนั้น เจ้าคุณลิตเอื้อมมือมาลูบศีรษะของเขา ลูบเหมือนแม่ลูบศีรษะ ของลูก เจ้าคุณลิตไม่ได้พูดอะไรออกมาสักคำ แต่นั่นมันก็กระจำงชัตแล้วว่า อะไรเป็นอะไรสำหรับบักต้อม ลูบอยู่สักพัก เจ้าคุณลิตก็หยุด และหันหลังเดิน กลับเข้าไปในศาล นานอยู่หลายอดีตใจหลังจากนั้นบักต้อมจึงได้กล้าพอที่จะเงย หน้าขึ้นมา และกราบอีกครั้งก่อนจะมุ่งหน้าไปยังวัด

วัด: ใคร ๆ ที่เคยร้องเพลงกลับบ้านนอนกันหมดแล้ว ในศาลา การเปรียญโรงศพบรรจุหลวงพ่อถูกโอบอุ้มด้วยไฟแสงสีดวงเล็ก ๆ ระเบียบ ระเบียบ กระจ่างรูปมีรูปที่เพ็งจุดใหม่หมาดปักอยู่ พระประธานองค์ใหญ่ สีหน้า เย็นชายังคงเป็นอีกร่างของจำเอยอยู่เช่นเดิมและเพียงแต่อยู่ในท่านั่งชัตสหมาด เท่านั้น ไม่ไกลกันนั้น มีพ่อใหญ่สองคน คนหนุ่มอีกสองคน และหลวงพ่อ รองเจ้าอาวาสนั่งสนทนากันอยู่ วงไฮโลวงไพ่ไม่ทิ้งร่องรอยไว้ให้เห็น บักต้อม ตรงดิ่งเข้าไปหาทั้งหมดในที่นี้ แทรกเข้าไปในวง ก็มลงกราบพระประธาน กราบศพ และกราบหลวงพ่อรองเจ้าอาวาส และหันกลับมาจ้องหน้าทุกคน ก่อนจะพูดออกมาว่า “เจ้าคุณลิตยืนยันมาแล้วลุง”

“จริงหรือ ตอนไหน ?” พ่อใหญ่ที่ถูกขานว่าลุงถาม

“เมื่อครู่นี้เอง ผมเพิ่งกลับออกมาจากศาลปู้ตา” บักต้อมว่า

“อืมม บ่ผิดจากที่คาดไว้จริงๆ”

“แล้วหมู่เฮาจะอย่างไร ?” คนหนุ่มคนหนึ่งถามขึ้นบ้าง

“กูก็บรู๊ แล้วหลวงพ่อละ จะว่าอย่างไร ?” พ่อใหญ่อีกคนตอบ

“แล้วแต่พ่อใหญ่เฮืองจะว่า อาตมาว่าอะไรก็ได้ดอก”

“ต้องปรึกษาหลายๆ คนดูก่อนว่าจะเอาอย่างไร แต่ชะเน่ยว่า อย่งไรก็ต้องจัดการขั้นเด็ดขาดแหละ ปล่อยไว้บรู๊ว่าใครจะตายเป็นรายต่อไปอีก เฮ้อ..”

พ่อใหญ่เฮืองว่า

“จะจัดการเด็ดขาดอย่างไรหรือพ่อใหญ่ ไส้ออกจากหมู่บ้าน หรือฆ่าทิ้ง หรืออะไร ?” คนหนุ่มอีกคนถาม

“อะไรก็ได้ทั้งนั้น หมู่เฮาต้องจัดการ” บักต้อมสวนขึ้นมา

“มันบ่ง่ายขนาดนั้นนะสิ มันยุคไหนสมัยไหนแล้ว” คนหนุ่มคนหนึ่งว่าออกมาบ้าง

“จะยุคไหนสมัยไหนก็บ่เกี่ยวหรอก มึงบ่เห็นหรือว่าเกิดอะไรขึ้นในหมู่บ้านของเขา ? หรือมึงบ่เห็น หือ บักป่อง ?” บักต้อมแย้ง

“นั่นแหละ หมู่เฮาก็เห็น ๆ กันอยู่ว่าเกิดอะไรขึ้นตอนนี้” พ่อใหญ่เฮืองเสริม หลวงพ่อรองเจ้าอาวาสลุกขึ้น และขอตัวกลับกุฎิไปจำวัด บักป่องจึงได้ว่าออกมาบ้าง “ก็เห็นอยู่ แต่กว่ามันต้องพิสูจนให้ชัดเจนกว่านี้ก่อน อีอย่างมันอาจจะเป็นเรื่องบังเอิญก็ได้ที่มีคนตายติด ๆ กันอย่างนี้ และหลวงพ่อใหญ่ ท่านก็มีมรณภาพด้วยเส้นเลือดในสมองแตก หมอก็ยืนยันมาแล้ว”

“มึงเชื่อหมอมากกว่าเจ้าคุณลิตจั้นหรือ ?” บักต้อมถาม

“เปล่าๆ กูแค่พูดตามความเป็นจริงเท่านั้น” บักป่องปฏิเสธ

“ที่บักป่องพูดมันก็พอฟังอยู่นะ มันอาจจะจะเป็นความบังเอิญก็ได้ อีอย่างนี้มันก็เป็นอียุคสมัยหนึ่งแล้ว บิไซสมัยพวกเฮายังเป็นหนุ่มเป็นน้อยนะ ไซ้ใหม่เฮือง ?” พ่อใหญ่อีกคนว่า

“จะบังเอิญหรือบังเอิญ จะยุคสมัยไหนก็สำคัญหรอก ทั้งหมาดำตัวนั้น ทั้งชายของให้คนตาย มันจะมีอะไรอีก ?” พ่อใหญ่เอียงแอ้งก่อนจะพูดต่อ “อย่างไร สำหรับกูแล้วก็เชื่อว่ามันต้องเกี่ยวข้องกัน และต้องจัดการให้เด็ดขาด เจ้าคุณลิตก็ยืนย่นมาแล้ว จริงไหมบ้างต่อม”

“แน่นอนครับลุง”

“เอ่อ..บใช้กูบ่เชื่อเจ้าคุณลิต หรือลบหลู่อะไรนะ แต่กว่าฟิงหู่ไว้หูน่าจะดีกว่า” พ่อใหญ่อีกคนว่า ก่อนที่จะเสริมอีก “บใช้เจ้าคุณลิตนี่นะหรือที่ให้ท้ายจนทำให้บักเสริมหมดเนื้อหมดตัวและจนต้องตาย ? บใช้เจ้าคุณลิตนี่หรือที่ทำให้บักขนาดต้องเป็นปวงเป็นบ้า หิม ?”

“นั่นสิ หมู่เฮาก็รู้ๆ กันอยู่” บักป่องเสริมขึ้น

“มีงบ่ต้องเลยบักป่อง หยุดพูดเลย ถ้ามีงยังพูดอีกได้เจอกูแน่” คนหนุ่มอีกคนสวนขึ้นทันควัน และฮึดฮัดเข้าไปใส่พร้อมบักต่อม แต่บักป่องยังนั่งนิ่งไม่สะทกสะท้าน

“ใจเย็นๆ กันก่อน” พ่อใหญ่เอียงว่า ทั้งสองจึงได้สงบลง บักป่องนอกจากไม่สนใจคำขู่แล้ว เขายังพูดต่อไปอีกว่า “พวกมีงเป็นบ้าไปแล้วหรือไร ? ฟิงกูบ้างก็ได้ กูรู้อยู่ว่ากูคงห้ามอะไรใครบ่ได้หรอก แต่ก้ฟิงกูบ้าง พวกมีงหรือพ่อใหญ่เอียง พวกเจ้าคิดหรือว่า จะไล่ใครออกจากหมู่บ้านได้ง่ายๆ หรือฆ่าแกงหรืออะไรก็แล้วแต่ได้ง่าย ๆ มันเป็นไปบ่ได้แล้ว นี่บใช้บ้านป่าเมืองเถื่อนเหมือนแต่ก่อนแล้ว ลองตรองดูเถอะว่า ถ้าพวกเจ้าถูกกล่าวหาและพิสูจน์ทราบแต่เพียงเท่านั้นและถูกจัดการแบบนี้ พวกเจ้าจะรู้สึกอย่างไร พวกมีงลองตอบกูมาสิ พ่อใหญ่เอียงก็ด้วย ลองตอบผมมาสิ หรือบ่ต้องตอบก็ได้ มันเห็นๆ กันอยู่แล้ว บักปี้ก็เดือนที่ผ่านมานี้เอง บักต่อม พ่อใหญ่เอียง หรือมีงก็ด้วย” ป่องหันไปหาคนหนุ่มอีกคน แล้วไล่จ้องหน้าคนอื่นๆ ก่อนจะว่าต่อ “จำกันได้ไหมที่มีคนว่าพวกเจ้าเป็นคนบ่ดี แล้วก็สนับสนุนพวกทหารออกมาโลยิง พวกหมู่เจ้านะ หมู่เจ้าจำกันได้ไหม...” บักป่องยังพูดไม่จบความ บักต่อมก็ทะเล้งพรวดลุกขึ้น ทุกคน

มองตาม สีหน้าของเขาบังตั้งจ้องหน้าบักป่อง กำหมัดแน่น ก่อนจะพูดออกมาว่า “ใครจะอย่างไรก็ช่าง เรื่องนี้ต้องมีการจัดการให้เรียบร้อย” พูดจบบักต้อมก็เดินจุด ๆ ออกจากศาลาการเปรียญ พ่อใหญ่เอียงและคนหนุ่มอีกคนก็ถูกตาม โดยไม่มีใครหันมามองบักป่อง พ่อใหญ่อีกคนก็ลุกขึ้น ยื่นมือไปตบไหล่บักป่อง และปล่อยให้เขานั่งอยู่เพียงลำพัง

และนับจากวันนั้นเป็นต้นมา การพูดคุยของบักต้อม พ่อใหญ่ เอียง และคนอื่นๆ ในหมู่บ้านส่วนหนึ่ง ก็ดำเนินต่อไป คิดแผนการและหาวิธีการต่อไป การกระซิบบกระซิบยังดำเนินต่อไป แม้จะเพียงค่อย ๆ เสียงเสียดลอดออกมาจากริมฝีปาก ทว่ามันก็กระหึ่มไปทั้งหมู่บ้าน มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และแผ่ซ่านไปถึงหูของเอี้ยยี่ ที่แม้จะรับรู้แต่ก็ยังไม่มีความเคลื่อนไหวใด ๆ ออกมาจากหล่อน บักป่องเข้าร่วมพูดคุย แต่ทว่าเสียงทัดทานของเขาก็ดังไม่พอที่จะหยุดยั้งอะไรได้ เขาได้ละหายไปจากการพูดคุย หลบฉากคุดคู้อยู่แต่ในบ้าน และท้ายที่สุดก็เมินเฉยต่อสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น การกระซิบบกระซิบสนทนา วางแผนดำเนินไปเข้มข้น จนกระทั่งได้บทสรุปว่า จะต้องจัดการขั้นเด็ดขาดคือต้องเผาเพื่อผลาญทุกอย่าง สิ่งของ กิจการ และแม้แต่ชีวิตของเอี้ยยี่และครอบครัว และคนที่รับผิดชอบก็คือบักต้อม แต่กระนั้นเขาก็ไม่ได้ลงมือเพียงคนเดียว ยังมีพรรคพวกอีกห้าคน และบักธงเป็นคนแรกที่หูกที่ได้รับหน้าที่ในครั้งนี้

สามคืนก่อนวันลงมือจึงเป็นการพูดคุยเพื่อซักซ้อมให้แน่ชัดอีกครั้งว่าจะทำอย่างไรบ้าง หนึ่ง สอง สาม อี้น้อยได้แต่กระวนกระวาย หูเจี๊ยงฟังเสียงพูดคุยสายตามองลูกทั้งสอง ในใจครุ่นคิดไปต่าง ๆ นานา และรำพึงอยู่ในใจว่า ‘อีกแล้วหรือ ? เป็นแบบนี้อีกแล้วหรือ ?’

“อีสันดานหมา !” ตะคอกใส่ เสียงลั่นบ้าน แม้แต่เสียงเพลงเปิดฉลองที่ตั้งมาแต่ไกล เคยได้ยินชัดแจ่ม ก็ยังต้องหลบให้ อี้น้อยนั่งเหม่อให้แสงไฟหน้าบ้านทะลุผ่านกระจกเข้ามาอยู่ในนัยน์ตา โดยที่แทบจะ 모르ว่า นั่นคือ

แสงสว่าง คำตอบของเธอที่ให้แก่เขานั้นชัดเจน หลังจากที่เขาพยายามสอบ
เค้นเธออยู่ราวสิบนาที สอบสวนราวกับเธอเป็นผู้ต้องหาอาชญากร เขาได้ยิน
จากใครสักคนที่ปรับทุกข์กันที่บ้านของพี่ชายของเขาว่า อีน้อยก็เป็นคนหนึ่ง
ที่หักหลังเขาและพี่ชาย หลังจากที่เขากล่าวว่า พวกนั้นมันจ่ายให้เท่าไร ?
อยู่หลายต่อหลายครั้ง สุดท้ายทนไม่ไหว อีน้อยจึงได้ตอบออกไปว่า “สองร้อย”
ได้ยินคำว่าสองร้อย บักนาคแทบกระโจนเข้าขย้ำคออีน้อยให้ดับต้นตายคามือ
แค่เพียงสองร้อยเท่านั้นเองหรือ ? เขาโน้มตัว และยื่นหน้าเข้าไปถาม มันน้อย
กว่าอายุให้มึงเป็นครึ่งต่อครึ่งเลยนะนั่น มึงนี่มันเลวชาติจิงไรหมาเลยนะนี่
อายุ ลุงลูกมึงแน่ๆ แถมยังจ่ายให้มากกว่าอีก มึงยังไปเลือกฝั่งนั้น อย่างนี้มันอยู่
ร่วมชายคากันไปได้แล้วหละ อีสันดานหมาเอ๊ย ! มึงตอบกุมาสิว่า เพราะอะไร ?
ทำไม ? อีน้อยตอบอย่างไม่สะทกสะท้านว่า เรื่องแบบนี้จะบังคับกันได้อย่างไร
“รักชอบของใครของมัน” พุดจบพอดีกับแข้งของบักนาคสวนเข้าชอกคอ มีทัน
ระวังจึงสลบลงคาแข้ง อีน้อยสลบ แต่บักนาคยังคงคอกว่า “อีสันดานหมา !”
อยู่ต่อไป และเดินวนไปวนมาในห้องโถงของบ้านปูนชั้นเดียวราวกับกำลังเข้า
ร่วมแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในกรีฑาประเภทเดินทนก็มีปาน

หลังจากที่ปรับทุกข์กันกับอีกหลายสิบคน รวมทั้งพ่อใหญ่เอื้อง
พ่อของเขา บักเสริมพี่ชายของเขา อย่างยั้งหนักอึ้ง มีบันเบาอยู่บ้านของบักเสริม
ที่แพ้คู่แข่งอย่างหลุดลุ่ยในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านที่เพิ่งนับคะแนนเสร็จเมื่อ
ช่วงบ่ายที่ผ่านมา เขาแทบไม่อยากจะเชื่อว่าพี่ชายของเขานั้นพ่ายแพ้การเลือกตั้ง
ในคราวนี้ จะให้เขาเชื่อได้อย่างไรในเมื่อเจ้าคุณลิตก็อยู่ข้างพวกเขา ให้การ
สนับสนุนพี่ชายของเขาอย่างออกหน้าออกตา ใคร ๆ ในหมู่บ้านต่างก็รับรู้
เป็นอย่างดี ก่อนจะลงสมัครรับเลือกตั้ง เจ้าคุณลิตได้ปรากฏตัวให้พี่ชาย
ของเขาได้เห็น หลังจากที่ไปปรึกษาว่าจะลงสมัครรับเลือกตั้งดีหรือไม่ ระหว่าง
หาเสียงเจ้าคุณลิตก็เดินตามทีมงานหาเสียงของพี่ชายของเขาอยู่ไม่ห่าง หมอมอ
หมอมทรงประจำหมู่บ้านหรือแม้แต่หลวงพ่ोज้าอวาสากรับรู้เรื่องนี้ดี รับรู้จาก

เจ้าคุณลิขิตเองนั่นแหละ มีต้องพึ่งพาปากคำของใคร ๆ คุณครูที่โรงเรียนต่างก็เคยพบเห็นเจ้าคุณลิขิต และได้เห็นสิ่งที่เจ้าคุณลิขิตยืนยันต่อพวกเขาในการสนับสนุนพี่ชายของเขา ใครต่อใครในหมู่บ้านก็พบเห็นเจ้าคุณลิขิตเดินจากศาลปู่ตาทางทิศใต้ของหมู่บ้านตัดเข้ามาในหมู่บ้านและมุดหายเข้าไปภายในบ้านของบักเสริม ไม่แต่เท่านั้น ผลการชาวัดเซ็กเสียงจากห้วคะแนนก่อนวันเลือกตั้งก็เป็นไปในทิศทางเดียวคือคะแนนสนับสนุนทั้งห่างคู่แข่งจนแทบไม่เห็นฝุ่น การทุ่มเททำงานหาเสียง ทั้งบักเสริม บักนาค พ่อของทั้งสองคือพ่อใหญ่เอื้องเมียบักเสริม ญาติ ๆ และห้วคะแนนก็ทุ่มเทอย่างหนัก ไม่ได้ลดยอดหรือหย่อนยืตกว่าฝ่ายตรงข้ามนั่นเลย และเงินที่ทุ่มซื้อเสียง ก็ทุ่มลงไปมิใช่น้อย เกือบบลัฟแหलगจนคู่แข่งแทบถอดใจไปแล้ว แต่ทว่าผลที่ออกมากลับกลายเป็นว่าพี่ชายของเขานั้นพ่ายแพ้คะแนนน้อยกว่าผู้ชนะอยู่เป็นร้อยกว่าคะแนน และหนึ่งในร้อยกว่าคะแนนที่ชนะกันนั้น เป็นคะแนนเสียงจากเมียของเขารวมอยู่ด้วย ใครคนหนึ่งในวงปรับทุกข์นั้นกระซิบกระซาบแก่เขาให้รับรู้ และก่อนที่เขาจะกลับบ้านมาสอบคั้นอิน้อยจนได้ทราบความจริงอย่างแน่ชัดด้วยตนเอง

กว่าที่อิน้อยจะฟื้นจากสลบไสล เสียงจ้ำของลูกสาวตัวน้อยที่อยู่ในห้องนอนก็ดังลั่นบ้านแล้ว บักนาคนอนอยู่บนที่นอนกรนโซลอก ๆ ห่างออกไปซิดผนังบ้าน เธอคลำตรงลำคอ อาการปวดมีเพียงเล็กน้อย ก่อนจะลุกขึ้นยืนและเดินเข้าไปในห้องหาลูกสาว แดดเข้ากระจ่าง เสียงนกร้องเปิดไก่ออกหากิน และรอคอยการให้อาหารจากเธอ เสียงเพลงฉลองตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านใหม่ยังดังมาไม่เงียบเหงา อุ้มลูกสาว ปลอบจนหยุดร้องโดยเอาหัวนมยัดเข้าปาก ขยับแขนที่อู๋มและกล่อม เพียงชั่วอึดใจลูกสาวก็หลับจิ่งได้วางกลับไปบนที่นอน และกลับออกมาจากห้องนอน เธอยืนจ้องบักนาคอยู่สักพัก แวตตาไม่ได้ขึ้นไล่และแทงหนายกั้เต็มทน ไม่ใช่ครั้งที่ร้อยที่เธอถูกลูกไม่ลงมือจากบักนาค แต่นี่อาจจะเป็นครั้งที่พันแล้วก็พอนับได้

เดินเข้าครัว นิ่งข้าว เอาข้าวเย็นออกไปให้เปิดไฟ กลับเข้ามาทำกับข้าว เก็บข้าวของที่จำเป็นทั้งของเธอและของลูก อาบน้ำ ปลูกผัก และชายตาแล บักขนาดที่นอนกรนโหลก ๆ ไม่รู้ฟ้ารู้หมอกอะไร ออกจากบ้าน เดินกลับไปยัง บ้านของเธอ บ้านแม่ของเธอ ระหว่างทางที่เดินออกจากบ้านก็สวนทางกับ บักรงที่เดินมาบ้านของเธอพอดี บักรงที่แอบขำเลียงเธอทุกครั้งในยามที่เขามา เล่นกับผิวของเธอในวงคุยในวงเหล้า เขามองด้วยหลุบตาต่ำ ก้มหน้า และกว่าที่ เขากับเธอจะได้มีเวลาอยู่ด้วยกันแบบสองต่อสองก็อีกหลายปีต่อมา เขาเป็น หนึ่งในคนสนิทสนมของบักรงที่ไปไหนไปกัน อายุของเขาไล่เลี่ยกันกับเธอ ทั้งเธอและเขาหยุดจ้องกัน ไม่มีรอยยิ้มและเสียงทักทาย ก่อนจะเลยกันไป คนละทาง อีกสามชั่วโมงต่อมาบักรงถึงถูกปลุก และตอนนั้นบักรงก็กลับมา นิ่งคุยกันกับอีน้อยอยู่ที่บ้านของเธอแล้ว สายลมพัดฮือร่นแรงพร้อมกับ คนนำข่าวสารมาปลุกบักรงว่า พี่ชายของเขา-บักรเสริม กรอกยาฆ่าแมลง กริมมีอกโซนปลิดชีพตนเองแล้ว บักรงตื่นงงเงงเพียงชั่วอึดใจ ก่อนจะถลา ออกจากบ้าน วิ่งพรวดพราดออกไปชนประตูล้มคะมำ และก่อนจะลุกขึ้นเปิด ประตูวิ่งออกไป คนที่มาปลุกครู่ต่อมา

คำตอบของเธอหลังจากที่เงยบอยู่สักพัก มีอัยงูบศีรษะของเธอที่ว่า “เขาเลือกแล้ว ตัดสินใจแล้ว” ทำให้เขากระวนกระวายหนักขึ้น แต่ไม่รู้ว่า จะทำเช่นไรออกมา เขาถอนหายใจ ขากระดิกเข็งง้ำไปมา เธอยิ้ม เธอเห็น เสียงของลมหายใจนั้น แต่เขาไม่เห็นรอยยิ้มอันเอือกเย็นนั้น ชักมือออกจาก ศีรษะของเขา

“เขายังอีกเหมือนเดิม แต่เขาก็เลือกแล้ว คินนี่คงเป็นคินสุดท้ายแล้ว ที่จะได้อยู่ด้วยกัน คินพรงนี้เขาจะเดินทางไปพิทยา แล้วจริงจะกลับค่าวัน ไหนละ?” เธอว่า

“อีกบ่กัวันนี้แหละ น้อยบอกเขาหน่อยสิว่า ทำไมต้องไปด้วย เขาพร้อมที่จะดูแลอยู่นะ รอเขาปลดประจำการก่อน แล้วเขาจะให้แม่มาสู่ขอ” เขาพูดออกมา

“หิ หิ ถ้าเขาตัวคนเดียว เขาอาจจะเลือกที่จะบ่ไป และอยู่ที่นี้หรือบ่ ก็ยังไปอยู่ดี แต่ตอนนี้ลูกเขาสองคน แม่เขาก็กบขี่ตัวคนเดียว และเขาก็พอแล้วกับใคร ๆ ในหมู่บ้านนี้ หรือหมู่บ้านอื่นในเขตนี้ เขาขอไปตายเอาดาบหน้าดีกว่า”

“บ่ไว้ใจเขาเลยหรือว่า เขาจะเลี้ยงน้อยและลูก ๆ ได้”

“บ่เคยคิดแบบนั้นเลย เขาเชื่อว่าจริงจะเป็นผู้ที่ดีและเลี้ยงเขา กับลูก ๆ ได้ แต่เขาอยากให้ออกาสตัวเองบ้างนะ” พุดจบเธอก็ล้มตัวนอนลงข้าง ๆ เขา

เขาพลิกตัวขึ้นคร่อมบนร่างของเธอ

เจ้าคุณลิตเดินวนเวียนไปมา ไม่ไกลกันนั้นพ่อใหญ่เฮียงยืนเหม่อ ขณะที่ญาติ ๆ และใครต่อใครต่างรุ่มลุ่มร่างของบักเสริม บักนาดิ่งซกเข้ามาในวงรถฉุกเฉินขององค์การบริหารส่วนตำบลเปิดหวอดตั้งลั่นวิ่งเข้ามาจอด หามร่างของบักเสริมขึ้นรถ บักนาดร้องโฮเหมือนเด็ก ลูกเมียของบักเสริมก็ไม่ต่าง บักต้อม บักปอง และคนอื่น ๆ รวมทั้งเมียของบักเสริมกระโดดขึ้นไปกับรถ และเมื่อรถแล่นหายออกไป บักธงกับอีน้อยก็มาถึงบ้านของบักเสริม อีน้อยผละไปหาลูกของบักเสริม หลังจ้องหน้ากันกับพ่อใหญ่เฮียงแวบหนึ่ง บักนาดยั้งนั่งสะอึกสะอื้น เหม่อลอย ใครต่อใครในหมู่บ้านต่างหลังไหลกันเข้ามายังบ้านของบักเสริม เอื้อยสีก็ผละจากงานฉลองตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านคนใหม่มาสมทบด้วย หล่อนรุดเข้ามาหาพ่อใหญ่เฮียง บักนาดจ้องมองตาม สายตาถลึงทึง ก่อนจะหะสิ่งลูกพรวดเดินตามไป ทว่าก่อนจะถึงตัวเอื้อยสี บักธงก็ถลาเข้าไปกอดร่างของบักนาดเอาไว้ เขาพยายามสลัดดินเต็มกำลังที่โรยล้าเต็มที แต่ก็ได้แต่ทรุดลงนั่งด้วยเกิดการขัดขืนและปล่อยโฮออกมา เอื้อยสีหันมามอง สายตาไม่สะทกสะท้าน ก่อนที่หล่อนจะเข้าขยับเข้าใกล้พ่อใหญ่เฮียง ยืนมือออกไปกุมมือจ้อง ปล่อยยให้สีหน้าแสดงความรู้สึกแทน หล่อนหันไปมองเจ้าคุณลิต ไม่มีรอยยิ้ม ไม่มีคำทักทาย เสียงไก่ขันดังแว่วมา บักนาดลุกขึ้นอีกครั้ง เขาเดิน

เข้าหาเอ๋ออี้สี่และพ่อของเขาอีกครั้ง ไม่มีใครรังเขาไว้ได้ทัน และพร้อมกับเงื่อหมัด เสียงหวีดร้องของคนที่ประจักษ์ระเบ็งออกมาอย่างพลุกพล่าน เขาชกออกไปเต็มแรง แต่ทำลายได้แต่เพียงม่านอากาศ เขาสาวหมัดใส่เจ้าคุณลิตไม่หลบหลีก ยืนยันให้บั๊กนาคสาวหมัดใส่อยู่เช่นนั้น บั๊กนาคทั้งสาวหมัดใส่ ทั้งร้องไห้โฮ ๆ ก่อนที่จะหมดเรี่ยวแรง และทิ้งตัวลงคุกเข่าราวกับยอมจำนนทุกอย่างแล้ว แต่เพียงชั่วอึดใจเท่านั้น ชั่วอึดใจในความตะลึงงันของทุกคนในบริเวณนั้น บั๊กนาคก็ลุกขึ้นมาอีก อีน้อยรุดเข้าหา เขาสลัดตัวห่างและออกวิ่ง อีน้อยไม่วิ่งตาม แต่เป็นบั๊กนาคที่วิ่งตามบั๊กนาคไป คนอื่นยังจมในตะลึงงันเกินผูกโผล่ขึ้นมา บั๊กนาควิ่งมาถึงศาลปูตาที่เป็นไม้ทั้งหลังและอยู่ในสภาพที่ทรุดโทรมแต่สะอาดสะอ้าน ไบมะขามหล่นพรุลงมาตามแรงลม ปลวกนับพัน ๆ ตัวไต่ตามกันกันบนจอมปลวกและตามศาลปูตา โดยที่ไม่ได้กัดกินเนื้อไม้แม้สักน้อยหนึ่ง บั๊กนาคยืนหอบอยู่ห่าง ๆ ในตอนที่บั๊กนาคหรือศาลปูตาและลงมือเผา บั๊กนาคไม่สามารถขยับขาเข้าไปยับยั้งอะไรบั๊กนาคได้ เหมือนกับว่าขาทั้งสองข้างของเขานั้นงอกรากแก้วหยั่งลงดินแล้ว บั๊กนาคยืนหัวเราะออกมาด้วยเต็มเสียง ถอดเสื้อออกมาแกว่งไกวเหนือศีรษะไปพร้อมด้วย และไม่นานจากนั้นคนอื่น ๆ ก็ตามออกมาสมทบ และเข้ากุมกอดบั๊กนาคเอาไว้ ทว่าบั๊กนาคก็สลัดจนหลุด เติลิดหนีไปเหมือนควายหนุ่มที่สลัดจากแอกไถและเตลิดออกจากบึงนา หลายคนวิ่งตามออกไปและสามารถกุมกอดเอาไว้ได้อีกครั้งหนึ่ง ทว่านับจากนั้นเป็นต้นมาบั๊กนาค ก็กลายเป็นคนบ้าเสียประสาทไปเสียแล้ว อีน้อยจึงต้องอยู่ที่บ้านของแม่ของเธอ ไม่ได้กลับไปยังบ้านของตนเองอีกตลอดห้าเดือนผ่านไป เธอได้ใช้บ้านของเธอที่เคยอยู่ร่วมกันกับบั๊กนาคไว้พบกับใครบางคน ก่อนที่เรื่องจะกระจ่าง และก่อนที่บ้านหลังนั้นจะถูกรื้อโดยพ่อใหญ่เอื้อง และพอขึ้นเดือนที่หกได้เพียงสองวัน เธอกับลูกสาวก็ออกไปอยู่กับบั๊กต้อมยังบ้านบนเนินดินนอกหมู่บ้าน

ดึกคืนดาวโรยล้าร่วงหล่น ไก่ขันแว่วมา ลมวอนวอยเหวี่ยงไหว
รุนแรงขึ้น การปรึกษาหารือขั้นสุดท้ายจึงสิ้นสุดลง คนอื่น ๆ แยกย้าย บักต้อม
กลับเข้าห้องนอน เขาจ้องมองในความมืดกับร่างของอีน้อย ลูกชายของเขา
และลูกสาวของอีน้อย ถอนหายใจออกมาเฮือกหนึ่ง จังหวะนั้นอีน้อยจึงได้
เปิดปากถาม “จะทำอย่างนั้นจริงๆ หรือ ?” เขาสะดุ้งเล็กน้อย ก่อนจะคืนสภาพ
ปกติในฉับพลันต่อมาแล้วจึงตอบ “คงต้องทำ ถ้าไม่ทำ ปู่รู้ว่าใครจะต้องตายอีก
เป็นรายต่อไป”

“ปมวิธีอื่นเลยหรือ ?”

“ปู่”

เขาสัมผัสลงนอน พลิกเข้ากอดอีน้อยไว้ในอ้อมกอด มือปะป้าย
ลูบคลำ และประทับริมฝีปากลงบนริมฝีปากของอีน้อย ปลดผ้าถุง และ
กางเกงขาสั้น เสียงหายใจใหญ่ของทั้งคู่ดังจนทำให้เด็กทั้งสองต้องพลิกตัวนอน
ตะแคง

จวบจนรุ่งเช้า และจวบจนสายที่อีน้อยนี้ซึ่งข่าวเสร็จสรรพแล้ว แต่บัก
ต้อมและลูก ๆ ยังไม่ตื่นนอน ตำรวจก็กรูกันมาล้อมบ้านบนเนินดินไว้ ตำรวจ
ที่มาพร้อมกับพ่อใหญ่เฮือง เอื้อยสี บักธง และใคร ๆ ในหมู่บ้านอีกสี่ห้าคน

เขาไม่ได้ประทับริมฝีปากลงบนริมฝีปากของเธอ เมื่อขึ้นคร่อมร่าง
ของเธอแล้ว แต่บักธงยื่นมือออกไปกำรอบคออีน้อยแทน เธอตาลี้ตาเหลือก
ด้วยความตกใจ และเริ่มต้นพร้อมกับแรงกำมือของเขาทวีความหนักหน่วงขึ้น.

หน้าว่าง

MARTIN
LUTHER KING JR.
& AMERICA

รุ่งฤทธิ์ เพ็ชรรัตน์

เกิดที่กรุงเทพฯ ใช้ทศวรรษแรกของชีวิตที่บ้าน
แปะช่วง ชายชราแต่จีวชายกาแฟริมฝั่งเจ้าพระยา
ใช้ชีวิตมัธยมแถวสะพานพุทธ เริ่มหัดเขียนหนังสือ
ช่วงเบญจเพส

ปัจจุบันเขียนหนังสือประจำกับชื่อจริง และ
“ตุ่น บางพรม” เป็นสมาชิกคณะพลเมืองเรื่องสั้น และ
บรรณาธิการนิตยสาร WAY

ถนนสู่ทุ่งหญ้า

เรื่องสั้นโดย รุ่งฤทธิ เพ็ชรรัตน์

ฉันเห็นคุณนั่งอยู่อย่างนั้นกับท่าเดิม ๆ นานแล้วเพิ่งเข้ามาวันแรกสินะ ถึงที่นี้ไม่มีนาฬิกา แต่คาดเดาเอาคร่าว ๆ น่าจะเกินหนึ่งชั่วโมงมั้ง คุณอาจจะเหนื่อยได้นะ อากาศก็เย็น แอมบรียากาศแบบนี้ยิ่งทำให้ฉันรู้สึกหดหู่ยิ่งขึ้นกว่าเดิมอีก

พูดก็พูดเถอะ เอาเข้าจริงแล้วชีวิตทุกๆ วันของฉันก็ไม่ได้มีความสดใสเข้ามาแต่เต็มมากนักหรอก เพียงแต่วันนี้ราวกับว่าแสงจากหลอดนีออนเก่า ๆ นี้ยิ่งมัวลงไปกว่าเดิมอีก ทำไมนะเธอ ? ถ้าคุณเป็นฉัน แล้วเห็นใครสักคนนั่งคุกเข่าลงกับพื้นซบใบหน้าลงกับผนังอิฐ ร้องไห้สะอึกเสียงสะอื้นพร้อม ๆ กับบ่นพึมพำราวบทสวดภาวนาเหมือนคุณ จะให้ฉันยิ้มออกได้อย่างไร

ดูสิ ไฟกะพริบอีก ลำพียงแสงสลัว ๆ ที่มีอยู่ก็ยากจะมองเห็นถนัด อยู่แล้ว ตอนนี้แสงสว่างขาดหวังไป ยิ่งทำให้อะไรต่อมิอะไรหลบหายไป ในความมืด จริง ๆ ฉันไม่ควรบ่นอะไรเกี่ยวกับเรื่องหลอดไฟมากนัก ฉันยังจำ ช่วงเวลาเมื่อ ๓ ปีก่อนได้ ตอนที่พวกเราถูกทิ้งอยู่ในความมืดสนิท ยิ่งหนาวเย็น นานแค่ไหน นรกในใจก็ยิ่งทวีความสว่างร้อนแรงมากขึ้น - เพราะฉะนั้น ตอนนี้ฉันขอหยุดวิจารณ์ระบบไฟฟ้าของที่นี่ก่อนดีกว่า

ที่นี่...ที่นี่คือที่ไหนนะหรือ ? ที่มานั่งอยู่นี้คุณไม่รู้หรือ เหรอ ฉันพูดถึงมันหลายครั้งแล้วนะ บอกตรง ๆ คุณเองก็คงไม่อยากจะรู้ให้มัน ละเอียดนักหรอก นี่เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ฉันจะขอไม่พูดถึงมากนักนะ อยู่ ๆ ไป ก็คงชิน ลำพียงฉันเองยังไม่อยากจำมันนักเลย ยิ่งพูดมากไป อะไร ๆ ที่อยาก จะลืมมันก็ยิ่งปรากฏชัดเจนนั่นมาอีก

แต่เอาเถอะ เล้ามาถึงขนาดนี้ บอกให้ฟังคร่าว ๆ นะ มันก็ไม่ต่างจาก ที่คุณจินตนาการถึงคุก เรือนจำ หรือไม่กี่เรือนพักในโรงพยาบาลโรคจิต ที่เป็น ห้องเรียงกันเยอะ ๆ นั่นแหละ คงเป็นคำอธิบายที่ดูเข้าท่าเข้าทาง ใกล้เคียง กับสภาพความเป็นจริงที่สุด

พวกเรา - ซึ่งแน่นอนว่ารวมถึงฉันด้วย ต่างถูกจำกัดอยู่กับบริเวณ แคบ ๆ ในยูนิตส่วนตัว หรือคุณจะเรียก 'บ้าน' ของฉันว่าห้องขังก็คงไม่ผิดนัก ทุกคนที่นี่ต้องสวมเสื้อและกางเกงผ้าหนา ๆ สีเหลืองเหมือนกันทั้งหมด เท่าที่ฉันสังเกตเห็นมา หากเสื้อผ้าของใครเริ่มหมองคล้ำจนกลายเป็นสีน้ำตาล เก่ามอดซอ นั่นเป็นสัญลักษณ์ของการใช้เวลาในมณฑลนี้มานาน - เราเรียกที่นี่ กันอย่างนั้น ซึ่งฉันก็ฟังมาจากคนอื่นอีกที ส่วนพวกคนเก่า ๆ จะอยู่กันมานานแค่ไหน อย่างที่บอกซ้ำ ๆ คุณอย่าสนใจรายละเอียดพวกนี้เลย มันไม่น่า ใส่ใจพอๆ กับคำถามว่า ทำไม 'เรา' ทั้งหมดต้องเข้ามาอยู่ในนี้ ไม่มีใครอยากพูด ถึงมันหรือก ไม่มีใครอยากจำ คุณเองไม่รู้เลยจะปลอดภัยกว่า เพราะฉะนั้นลืม เรื่องเหตุผล 'ขาเข้า' ได้เลย มันผ่านไปแล้ว มนุษย์ต้องอยู่กับปัจจุบันเพื่อมองไป ยังอนาคตสิคุณ ฉันเชื่อว่าในใจทุกคนคงคิดถึง 'ขาออก' มากกว่า

ลองดูผนังเก่าๆ ในยูนิตของฉันสิ มีรอยสีมากมาย สานกันอย่างไม่เป็นระเบียบ งามดีเหมือนกันนะ บางส่วนก็ลอกล่อนจนก้อนอิฐสีน้ำตาลเก่า ๆ โผล่ออกมา และตรงส่วนที่เป็นอิฐนั้นก็มักจะอมความชื้นไว้เยอะเลยมีตะไคร่น้ำเกาะเต็มเป็นจุดสีเขียวคล้ำ ๆ ด้วย โดยเฉพาะใกล้กับโถส้วมตรงมุมสุดต่างจากตรงผนังเรียบ ๆ ข้างเตียงนอนมากเลย ฉันใช้เศษดินสอที่ข้อมาจากโทมัส เขียนวันที่ที่กวาดรูโปะไรบางอย่างไว้ดูแก้เหงา คุณอย่ารู้เลย บางครั้งมันก็เป็นเรื่องส่วนตัวเกินไป หวังว่าคงเข้าใจนะ

ลูงชิด

“มันเหมือนกับหนัง The Shawshank Redemption เราต้องอยู่อย่างมีความหวัง” เสียงแหบ ๆ แ่วมาจากยูนิตข้าง ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ทุกวันมาหลายปีทีเดียว

คนนี่คือลูงชิด ชายวัย ๕๐ ปลายๆ ผมสั้นเกรียนที่ชอบไปรอยประโยคโหยหาอิสรภาพแบบนี้ทุกวัน หลังมือที่สาม – ด้วยความที่ไม่มีระบบบอก ‘เวลา’ เข้า กลางวัน เย็น เราจึงมีคำเรียกอย่างเป็นทางการว่า มือที่หนึ่ง สอง และสาม

บางครั้งชื่อที่ระบุอยู่บนเสื้อของลูง ‘Chid’ ก็มักถูกพวกกลุ่มน้อยที่ไม่ได้ใช้ภาษาเดียวกับเรา ล้อเลียนเป็นคำพ้องเสียงซึ่งมีความหมายเป็นอาจุม แต่ลูงชิดไม่เคยมีอารมณ์ขุ่นเคืองกับเรื่องแบบนั้น เขามักพูดเสมอว่า “ความโกรธเป็นอาวุธทำลายล้างสันติภาพ ซึ่งเป็นบันไดไปสู่เสรีภาพ”

เสื้อที่แหบจะกลายเป็นสีน้ำตาลแก่บ่งบอกระยะเวลาหลายฤดูมีคนเล่าว่า ลูงชิดสำคัญสิ่งๆ ที่เรียกว่า ‘เสรีภาพ’ จนพูดคำอื่นไม่เป็น ส่วนความเป็นมาของเขาน่ะเหรอ บางคนเล่าว่า ก่อนหน้านี้ลูงชิดเคยอยู่หน่วยสันตนาการของมณฑลอื่นมาก่อน แต่ทันทีที่ตรวจพบว่าเขาแอบฉายหนังเรื่อง The Shawshank Redemption ชายผมเกรียนผู้นี้ก็เลยโดนย้ายมาอยู่ยูนิตเล็ก ๆ มีด ๆ ที่มณฑลลี้กสุดของเรา

อ้อ...ลืมบอกเรื่องสำคัญไป สถานที่ที่พวกเราอยู่กันมันก็มีข้อห้ามนะคุณ ที่ลุงชิตโดนแบบนั้น ก็เพราะละเมิดข้อห้ามบางอย่าง

โอ้ย แต่คนส่วนใหญ่ที่ถูกส่งมาที่นี่เขาไม่โดนข้อหาเดียวกับลุงชิตหรอก พวกเขามักโดนเรื่อง 'อุดมการณ์' อุดมการณ์เป็นสิ่งต้องห้ามนะคุณหยุดเลย! อย่าเพิ่งคิดอะไรจริงจังตอนนี้ อาจจะโชคร้ายได้

ส่วนลุงชิตนะเหรอ โทษของเขาไม่ได้มาจากการดูหนังที่มีอุดมการณ์อะไรซ่อนอยู่หรอก เพียงแต่ The Shawshank Redemption มันมีวิธีแหกคุกแบบเนียนๆ อยู่แค่นั้นแหละ

เขาหวังว่าสักวันหนึ่งอาจจะมึนที่กำแพงให้พวกเราได้ปีนออกไปข้างนอกบ้าง ทั้ง ๆ ที่กิจวัตรประจำวัน คือการนั่งพูดเรื่องหนึ่งเก่า ๆ และเสรีภาพที่ออกมาทางปาก เขาคงลืมไปว่ารูบนกำแพงเกิดขึ้นเองไม่ได้ ถ้าเราไม่ลงมือขุดหรือทุบทำลายมัน

นึกขึ้นได้ เรื่องแบบนี้ใช้ว่าจะไม่เคยมีใครคิด และมันก็ดูไม่ใช่เรื่องง่าย พูดก็พูดเถอะ จริง ๆ เรื่องการสร้าง 'รู' บนกำแพงมันก็เคยมีคนพยายามทำนะ เขามีลักษณะคล้าย ๆ คุณอยู่ไม่น้อยทีเดียว

A:None

ไม่พูดถึงนายคนนี้นักไม่ได้ เขาเป็นมนุษย์ผู้หดหู่สิ้นหวัง ที่วัน ๆ เอาหน้าแนบกำแพงตลอด เหมือนคุณไม่มีชีวิต

เพียง ๒ วันหลังจากฉันถูกส่งเข้ามา ก็พบว่ายูนิตรตรงข้ามมีคนใหม่ ชายร่างผอมบาง หัวโล้นเล็กน้อย อายุ ๒๐ ปี ปลาย ๆ ชื่อบนหน้าออกเสื่อสี่เหลี่ยมของเขาเขียนว่า A:None เขาคงชื่อว่าอานนท์ อนันต์ อนันท์ ไม่ก็ภาษาฮินดู Ananda หรืออะไรสักอย่าง เขากลายเป็นคนไม่มีชื่อในหมู่พวกเรา เพราะกลัวเรียกผิด นี่คือสิ่งหนึ่งที่ทำให้เขาแปลกแยกจากคนอื่น ใครที่เคยถามเขาว่าทำไมมีชื่อแบบนี้อยู่บนเสื่อ มักได้รับความเงียบเป็นคำตอบกลับมาทุกครั้ง

ขอย้อนความทรงจำสักหน่อย แรก ๆ เขาก็ดูไม่ต่างจากคนอื่น ๆ บรรยากาศประหลาด ๆ ในมณฑลของเราย่อมทำให้คนตื่นกลัวได้ง่ายอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามเสีย ฉันและพวกเราก็ยังรู้สึกว่าตัวเอง ยังมีลมหายใจและมีชีวิตอยู่ แต่แววตาของคนหนุ่มอย่าง A:None เหมือนกับคนที่พักชีวิตเข้ามาเพียงครั้งเดียว ยามนั่งเหม่อมองไปในอากาศ รวากับว่าวิญญาณของเขาตกค้างอยู่ที่ไหนสักแห่ง

ขณะที่ฉันรู้สึกหิวมากเมื่อมาถึงที่นี่ แต่ A:None กินได้แค่เพียงมื้อที่หนึ่ง หลังจากนั้นเขาอาเจียนอยู่ตลอด ๕ วัน จนไม่มีอะไรเหลือ ร่างหนุ่มคนนั้น ผอมโซจนใบหน้าของเขาแทบจะเป็นรูปทรงหวักะโหลก กระทั่ง ๗ วันผ่านไปทันทีที่ออกมาจากหน่วยพยาบาล เขาก็เริ่มยินยอมให้อาหารครบ ๓ มื้อ ตกถึงท้อง แต่ให้ตายเถอะ...แทนที่จะดีขึ้น คุณลองไปถามคนอื่นดูก็ได้ ถ้าใครสบตากับเขาในตอนนั้นจะพบว่า สิ่งที่เรียกว่า ‘แววตาแบบมนุษย์’ ได้อันตรายหายไปหมดแล้ว

หลังจากนั้นเขาก็กลายเป็นสิ่งไร้ชีวิต เป็นซาก ไม่มี...ฉันไม่ควรใช้คำรุนแรงแบบนี้กับเพื่อน เป็นร่างที่วิญญาณแตกสลาย-ดูดีกว่านะ วันๆ เอาแต่นั่งพิมพ์อยู่ที่ผนังอิฐ บางทีก็นั่งเสียบๆ จนบางคนคิดว่า เขาถอดจิตล่องลอยไปจากยูนิตของตัวเองเสียแล้ว

ใครบางคนค้นสืบประวัติของ A:None เพื่อหา ‘ชีวิต’ ที่เขาจากมามีบันทึกหลายอย่างเป็นเรื่องส่วนตัว ที่ถ้าพูดไปก็เหมือนนิทานกัน อันนี้ฉันต้องขอผ่านไปเลย

นี่คือเรื่องบอกต่อกันมานะ ไม่ใช่ข้อเท็จจริง เล่ากันว่า A:None อาจคิดถึงชีวิตในโลกภายนอก ทุ่งโล่ง สนามหญ้า หรือแม้แต่บ้าน เขาเคยเล่าถึงความฝันให้ใครคนหนึ่งฟังว่า เขามีครอบครัว แม่ และคนรัก หลุมศพของพ่อเขาอยู่ในทุ่งหญ้าสีเขียวไม่ไกลจากบ้าน บนเนินดินที่กลบร่างพ่อของเขามักมีดอกไม้เล็ก ๆ หลากสีผุดบานขึ้นมาในช่วงหน้าฝน ในฝัน เขารู้สึกถึงความชื่นของฝนเงาของเมฆครึ้ม ความเย็นของลมอ่อน ๆ กลิ่นไอนดิน และสัมผัสของใบหญ้า

แต่อย่างว่านะ บางครั้งฝันที่ดีและสวยงามที่สุดก็กลับกลายเป็นฝันร้ายได้ เมื่อความเป็นจริงตรงกันข้ามร่อยๆ ทันทิที่ลืมตาตื่นขึ้นมา แสงสว่างอันอบอุ่นก็ถูกความมืดสลัวลึกลับกินหายไปในพริบตา ถ้ามีอาการแบบนี้บ่อย ๆ จะทำให้คนกลายเป็นบ้าได้ง่าย ๆ

ด้วยความที่เราเข้ามาในช่วงเวลาใกล้ ๆ กัน ยูนิตของ A:None จึงอยู่ตรงข้ามกับฉัน มองผ่านทะเลซุ้ลูกกรงข้ามทางเดินไปก็จะเห็นเขานั่งอยู่ตรงนั้นแหละ มันเป็นอย่างนี้มาตลอด เวลาผ่านไปจนชุดสีเหลืองของเขาเริ่มหมองบ้างแล้ว แต่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไรเกิดขึ้น

ครั้งหนึ่ง ที่ห้องอาหาร ระหว่างที่เรากำลังกินอาหารมื้อที่สอง A:None นั่งอยู่คนเดียวที่โต๊ะมุมในสุด ยังไม่ทันที่เขาจะลงมือกิน อยู่ดี ๆ เขาก็ลุกขึ้นยืนบนเก้าอี้ ขึ้นไปตีกำแพงด้านหนึ่ง ตะโกนว่า “เห็นทางกลับบ้านแล้ว นั่นไงทุ่งหญ้า” แล้วเขาก็วิ่งปรู้ออกมาจากโต๊ะ และแน่นอน ตรงนั้นไม่มีทางกลับบ้านอยู่จริงเหมือนที่ว่า แล้วเขาก็ชนกับกำแพงอย่างจัง ร่างของเขาร่วงล้มลง พวกเราทุกคนเงยบกริบ

ไม่นาน เขาลุกขึ้นมาอีกครั้ง เดินกลับมาที่โต๊ะ ไม่มีใครคาดคิด เขาออกตัววิ่งกลับไปอีก “นั่นไงผีเสื้อบินอยู่” ไม่ต่างจากครั้งแรก มนุษย์ผอม ๆ ปะทะกำแพงหนา ๆ คราวนี้หัวของเขามีแผลแตกจนเลือดไหล พวกเราทุกคน ในห้องอาหารยังมีจิตใจดีพอที่จะไม่ยอมให้เหตุการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นอีกเป็นครั้งที่ ๓ จึงพากันลุกพรืดไปพุงเขากลับมานั่งที่โต๊ะ ยืนล้อมไว้เพื่อไม่ให้เขาริ่งออกไปอีก

A:None ชบหน้าลงกับฝ่ามือผอมแห้ง เขาร้องไห้โฮ ไม่มีประโยชน์ สนทนาหลุดจากปากใครอีกเลย ในวันนั้น เสียงของหัวใจที่แตกสลายของเขา จึงปะปนอยู่กับเสียงสะอื้นก้องไปมาทั่วมณฑลของเรา

โทมัส

ฉันชอบอ่านหนังสือ ก็เหมือนที่คุณเห็น ที่นี้ไม่ได้มีอะไรให้ทำมากมายนัก ถ้าไม่นั่งคุยกับคนอื่น หรือคุยกับตัวเอง ก็ควรจะหาความรู้ใส่ตัวบ้าง มีใครว่ามั๊ยนะเธอ ? ที่นี้มีแต่พวกเรานี้แหละ อยู่ในยูนิต ออกมาเฉพาะตอนที่ ‘พวกเขา’ บอกว่าต้องตื่น กินในตอนที่ ‘พวกเขา’ บอกว่าต้องกินในห้องใหญ่ ก็มีอาหารเตรียมไว้ ๓ มื้อ ไม่มีใครมาเฝ้าหอรอก มณฑลของเรามันเหมือนกล่องนรกที่ไม่มีช่องเปิดนะ ตอนถูกส่งเข้ามา มาทางไหนก็ไม่รู้ คุณเองก็ไม่รู้ใช้มั๊ยล่ะ ฉะนั้นเราอยากจะออกไปไหนก็ออกไม่ได้อยู่ดี

เมื่อก็พูดถึงหนังสือ มานีสี จะพาไปพบเพื่อนคนหนึ่ง เขาฉลาดดีทีเดียว คุณเองก็น่าจะหาอะไรอ่านบ้างนะ ยืมไปก็ได้ เพื่อจะได้ฉลาดขึ้น

คนนั้น คนใส่แว่นดำในชุดเก่า ๆ ที่นั่งอยู่ตรงนั้นคือ โทมัส เป็นบรรณารักษ์ผู้เคยเห็นแสงสว่างมาก่อน ขอโทษที ฉันใช้คำว่า ‘เคย’ กับโทมัสก็เพราะตอนนี้เขาไม่อาจมองเห็นแม้แต่แสงจากนีออนเก่า ๆ แล้ว มันออกจะประหลาดสักชนิดหนึ่งนะ ที่ห้องหนังสือที่มีบรรณารักษ์เป็นชายตาบอด คุณดูป้ายหน้าห้องเขาสิ ฉันอ่านออกนะ มันเป็นภาษาเขมร อ่านว่า ‘ปัญญาชน’ นั่นแสดงให้เห็นว่าถึงโลกของเขาจะมีดี แต่สติปัญญาของเขาสว่างกว่าคนอย่างเราๆหลายเท่านี้

ส่วนชื่อ โทมัส เขาบอกว่ามันเป็นชื่อแมว ถ้ามีคนถามว่า ทำไมต้องเอาชื่อแมวมาใช้แทนชื่อตัวเอง

“มันไม่ใช่แค่แมว มันคือโทมัส” เขาพูดอย่างนี้เสมอ แล้วก็นั่งเหม่อมองผ่านแว่นดำ ราวกับว่ามีคำตอบของทุกสรรพสิ่งในจักรวาลลอยอยู่ในอากาศ

“พจนานุกรมเล่มแรกของโลกก็เกิดจากคุกและโรงพยาบาลบ้า ดร. วิลเลียม ไมเนอร์ รวบรวมคำศัพท์ให้ออกซฟอร์ดตั้งแต่ยังอยู่ในคุกบรอดมัวร์” เขาพูดเหมือนเขียนภาพในอากาศ แล้วก็เสยผมที่เปลี่ยนเป็นสีขาวทั้งหัวให้เรียบดั้งเดิม เห็นมั๊ย ฉันบอกแล้วว่าเขาฉลาด

“แสงสว่างจะเกิดขึ้นในที่มืดมืดที่สุด ดังนั้นที่ใดไม่มีความหวัง ที่นั่นจึงมีความหวัง”

หนังสือในห้องปัญญาชนของโทมัสมีมากมาย ตั้งแต่ตำราทำขนม คู่มือการเลี้ยงแมว หนังสือที่ระลึก เรื่องขบขัน นิยายชวนหัว ประวัติศาสตร์ ตำรา แพทย์ จิตวิทยา แม้แต่หนังสือที่ไม่มีใครอ่านเข้าใจของริชาร์ด เกอร์ริก ดูอาลี ห้องใหญ่ขนาดนี้ ทำไมยูนิตของเขาถึงพิเศษกว่าชาวบ้านก็ไม่รู้เหมือนกัน

“แล้วทำไมถึงมีหนังสือพวกทฤษฎีสัจนิยมแบบนี้ได้” ฉันทเคยหยิบ หนังสือของ จอห์น สจีวิต มิลล์ ขึ้นมาประกอบคำถาม คนหนุ่มอีกคนที่สนิทสนม กับโทมัสตอบว่า “เรื่องแบบนี้ ‘พวกเขา’ ไม่นับเป็นสาระหรือ มันใช้ได้จริง เสียที่ไหนเล่า ลองมองรอบตัวสิ ต่อให้ที่นี่มีอุดมการณ์มากมายก่ายกองเต็มไปหมด แล้วไง สิ่งที่คุณต้องการน่าจะเป็นก้อนใหญ่ ๆ สักอันไว้ทุบก้ำแพงมากกว่า” เหมือนที่วานะ วันนั้นฉันทถึงเข้าใจว่าหนังสือที่ดูเหมือนจะเป็นคำตอบของความสงสัยบนโลกในห้องของโทมัสไม่ใช่ทางสู่แสงสว่างเสมอไป

“อย่าไปฟังนายโทมัส ฮอบส์ เลย เขาตายไปนานแล้ว คำพูดหรือ ทฤษฎีของเขาก็ควรจะตายไปแล้วด้วยเช่นกัน” โทมัสบรรณารักษ์พูดถึง โทมัสนักปรัชญา

โทมัสเป็นคนหนึ่งที่ชอบเข้าไปคุยกับ A:None เวลานั่งใกล้ ๆ เขามักจะยื่นมือไปบีบหัวไหล่ของเพื่อนผู้ผอมโซ พลาจปลอบว่า “เชื่อเถอะ มีทุ่งหญ้า รอพวกเราอยู่” ซึ่งแน่นอนว่า A:None ไม่ตอบสนอง

“นายลองพิจารณาคำพูดของเดการ์ตนะ cogito ergo sum – เพราะฉันคิด ฉันทจึงมีอยู่”

ลุงชิตซึ่งอยู่ใกล้ ๆ มักจะพาคนอื่น ๆ เข้ามาฟังโทมัสเสมอ เมื่อเขาเริ่มพูดอะไรที่ดูจะเป็นความรู้

“ผมพยายามแย้งคำพูดของ เจ.เจ.ซี. สมาร์ต หลายครั้งแล้วว่า ถึงจิตจะควบคุมพฤติกรรม แต่มันก็ไม่ได้เป็นหนึ่งเดียวกับร่างกาย” โทมัสบอกกับทุกคน

“ตัวของนายอยู่นี่” บรรณารักษ์ตบอดเอานิ้วจิ้มหน้าอก ตรงป้าย
ชื่อของ A:None “แต่จิตของนายมันล่องลอยออกไปได้เสมอ”

ถึงไม่ได้ใช้สายตา แต่หลาย ๆ ครั้ง โทมัสก็คือสติปัญญาของ
พวกเรา เลยอยากให้คุ้นรู้จักไว้นะ

จอห์นนี่

*“The old home town looks the same as I step down
from the train, and there to meet me is my Mama and Papa.*

Down the road I look and there runs

*Mary hair of gold and lips like cherries. It's good to
touch the green, green grass of home.”*

เสียงเพลงลอยปะปนมากับความเย็น เสียงนั้นก็แหบแห้งไม่ต่างจาก
อากาศ ทว่าความไพเราะของทำนองยังคงทำให้บทเพลงมีชีวิต Green, Green
Grass of Home เพลงที่เล่าถึงชีวิตของนักโทษแดนประหารที่เฝ้าฝันถึงบ้าน
หลังเก่า ครอบครัว และทุ่งหญ้าเขียวขจี ชายชราผู้ครวญเพลงด้วยสัมผัสเสียง
แบบทอม โจนส์ อยู่ถัดจากผมไปหลายยูนิต เขามักร้องเพลงเป็นประจำ หลังเวลา
อาหารมื้อที่หนึ่ง ทันทีที่กลับเข้ายูนิต แม้จะไม่มีแดดส่องมาถึงที่นี่ แต่ทุกคนก็ยัง
สามารถวาดภาพท้องทุ่งอันอบอุ่นได้ แม้มกลิ่นหอมของใบหญ้าจะโชยกลิ่นอยู่
เพียงในจินตนาการก็ตาม

เท่าที่ฉันนึกออก จอห์นนี่ไม่เคยร้องเพลงอื่น อาจจะเป็นเพราะเขาก็
ได้ที่ทำให้ภาพฝันของ A:None เป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น และมันก็ส่งผลถึง
พวกเราด้วย ใคร ๆ ก็มีความหวังมากขึ้น อย่างน้อย ๆ เราก็หวัง อยากให้
A:None ได้เห็นทุ่งหญ้าของเขาสักครั้ง

ทำไมต้องพูดถึงจอห์นนี่นะเธอ ไม่มีอะไรหรอก เขาไม่ได้เป็นอะไร
ไปมากกว่ามนุษย์ที่ร้องเพลงเพราะที่สุดในมณฑลของเรา

รูบนผนัง

ฉันพามาดูยูนิททางด้านนี้ เหมือนที่เล่าไว้ว่ายูนิทของฉันมีน้ำรั่วที่ผนัง จนตะไคร่น้ำขึ้นเต็มไปหมด ไม่สะอาดนักหรอก อ้อ...นั่นยูนิทของ A:None อยู่ตรงข้ามฉันพอดี

วันหนึ่งเขาก็พบว่ายูนิทของเขาก็มีน้ำรั่วเหมือนกัน มันซึมเข้ามา เป็นคราบบนผนังตรงหัวเตียงของเขาพอดี ตอนนั้นฉันนั่งอ่านหนังสือ Mein Kampf ที่ยืมมาจากโหม้สอยู่ เห็นว่า A:None กำลังปีนขึ้นไปบนเตียงแล้ว เอ้อมมือไปทำอะไรสักอย่าง เขาทั้งปีน เขย่ง กระโดด จนตะไคร่น้ำสีเขียวคล้ำ หลุดมาเป็นกระจุก

“หญ้า หญ้า หญ้า ต้นไม้” เขาร้องตะโกนขึ้นมาจนทุกคนตกใจ ลุงชิต ที่มาถึงเป็นคนแรกเข้าไปลอบใจ A:None ว่ากำลังเกิดการเข้าใจผิด แต่เขาปีน กลับขึ้นไปบนเตียงอีก แล้วทำท่าเหมือนเดิม เอ้อมไปตะกุกที่แนวตะไคร่น้ำ ตรงรอยแตกของอิฐ คราวนี้มีเศษก้อนดินติดออกมาพร้อมกับแมลง หน้าตาแปลก ๆ อีกหลายตัวเดินออกมาจากผนัง พวกเราลองช่วยกันเพ่งดู ใครคนหนึ่งเปรยขึ้นมาว่า

“มันดูเหมือนจะเป็นรูลึกเข้าไปนะ”

“อา...หรือนายอาจจะเป็นแอนดี ดูเฟรสัน” ลุงชิตอ้างถึง The Shawshank Redemption อีกครั้ง

วันนั้นหลังจากทำให้เพื่อนของเรา A:None สงบลงแล้ว พวกเราเกือบสิบคนก็นั่งคุยกันที่ห้องอาหาร ลุงชิตบอกว่า A:None ดูมีความหวังว่ากำลังจะได้เห็นโลกภายนอก ได้เห็นทุ่งหญ้ากว้าง ๆ เหมือนที่เขาฝันมาโดยตลอด หลายคนพยักหน้าคล้อยตาม

“เรื่องแบบนี้ต้องทดลองขนาดของซันใหญ่ ๆ โตะ ๆ อาร์คิมิดีสยังใช้คานงัดให้เคลื่อนที่ได้ ฉะนั้นรูบน กำแพงนี้ เราก็ตองทะลวงได้เช่นกัน” โหม้สกล่าวขึ้น ทุกคนก็ยิ่งพยักหน้าคล้อยตามมากกว่าเดิม หมายความว่าพวกเรา กำลังมีโอกาสมากขึ้นที่จะช่วยให้เพื่อนผู้นำสงสารของเรากลับมามีชีวิตอีกครั้ง

นาน ๆ ฉันจะเห็นลุงชิตเดินไปที่ห้องปัญญาชนสักที แต่วันต่อมา แกเดินเข้าไป ยืมหนังสือเล่มหนาจากโทมัส - ตำราแก้สูตรสแกนดินเนเวียน เขาเดินยิ้มผ่านฉันไป พลังบอกว่าจะเอาหนังสือไปให้ A:None

ด้วยความสงสัย ฉันเดินตามไปที่ยูนิตของ A:None เขายังพุบหน้า อยู่กับหมอน ฉันแอบนึกว่า เพื่อนของเราคงตายเสียแล้ว ถ้าเขาไม่สะดุ้งโหยง ตอนที่ลุงชิตสะกิดเบา ๆ

“ผมเอาหนังสือมาฝาก ลองเปิดดู” ลุงชิตกระซิบบอก A:None เขาลุกขึ้นมา นั่งบนเตียง เปิดหนังสือออกดู หน้ากระดาษในนั้นถูกคว้านเป็น รูลึกอย่างหยาบ ๆ มีส้มเก่า ๆ ที่ซีของมันหักแล้ว ๒ อันซ่อนอยู่

“เผื่อจะมองเห็นอิสรภาพข้างนอกนั่นนะ เราต้องมีชีวิตอยู่ด้วยความหวัง” ว่าแล้วก็เดินกลับไปยังยูนิตของตัวเอง ฉันยังได้ยินเสียงแหบ ๆ ของลุงชิตดังมาแต่ไกล “แต่เสรีภาพและอิสรภาพ ฮ่า ๆ”

แสงสว่าง

วันถัดมา A:None ยืนเขย่งบนเตียง เอื้อมมือสุดแขน ใช้ด้ามส้อมขูด ตะไคร่น้ำและก้อนดินที่อัดแน่นอยู่ในรูเล็ก ๆ ออกมาอีก เศษของมันกระเด็น เปื้อนเต็มเตียง ใบหน้าและหัวของเขาเต็มไปด้วยเหงื่อ ชุดสีเหลืองมอซอของเขาเปียกชุ่ม ตอนนั้นรูบนกำแพงอิฐเก่า ๆ มีขนาดเท่านิ้วโป้งแล้ว ยังไม่มีอะไร เกิดขึ้น ระยะเวลาที่สูงชนิดที่เรียกได้ว่าเกือบเกินระยะมือเอื้อม ไม่ต้องหวังว่าเขาจะมองเห็นอะไรต่อมิอะไรที่รออยู่ข้างนอก

เมื่อถึงเวลาอาหารมื้อที่หนึ่ง A:None เอาเศษตะไคร่น้ำปั้นผสมกับ ก้อนดินปิดปากรูนั้นไว้ เขาแอบยิ้มขณะนั่งกินอาหารมื้อที่สอง จนคนสงสัยว่า เกิดอะไรขึ้น

“ไม่มีอะไรหรอก” เขาพูดพลางโบกมือผอม ๆ ไปมา นั่นเป็นคำพูด แบบคนปกติคำแรกที่ฉันและคนอื่น ๆ ได้ยินจากเขา นี่หรือที่เขาบอกกันว่า ความหวังช่วยทำให้คนมีชีวิต

กระทิ่งอาหารมื้อที่สามหมดลง เขารีบกลับไปที่ยูนิตทันที ปีนชั้นเตียง ใช้ด้ามส้อมแคะก้อนเหนียว ๆ ที่เขาปิดไว้ชนิดเดียวก็หลุด ทันใดนั้น เรื่องประหลาดมหัศจรรย์ก็เกิดขึ้น เมื่อแสงสว่างจากภายนอกส่องผ่านรูบน กำแพงเข้ามาเป็นเส้นเล็ก ๆ พวกเราที่มามุงดูหน้ายูนิตของเขาร้องฮือฮาด้วยความประหลาดใจ ความอบอุ่นที่แม่มีเพียงน้อยนิด แต่ก็พอเพียงที่จะบอกว่าข้างนอกยังมีความสว่างไสวอย่างอื่นที่ไม่ใช่แสงจากหลอดนีออนอยู่

แสงสว่างจาง ๆ ที่โอบกอดหัวใจของเราเอาไว้ ส่องมาถึงยูนิตของฉันที่ฝังตรงข้าม มันอาจจะเป็นถนนที่พาให้ A:None ได้พบกับทุ่งหญ้าตามที่เขาหวังไว้ ขณะเดียวกันมันก็ได้ดูดกลืนหัวใจของพวกเราหลายคนที่นี่ให้หลุดลอยสวนทางออกไปสู่อิสรภาพภายนอก แม้ไม่มีใครรู้เลยว่ามีอะไรอยู่ข้างก็ตาม

ระหว่างที่เราตื่นตากับแสงสว่างที่ส่องมาจากข้างนอก แม่ลงตัวหนึ่งบินเข้ามาช้า ๆ พวกเราทุกคน ที่มายืนออกกันอยู่หน้ายูนิตของ A:None เจียบกริบ ไม่มีใครส่งเสียงใด ๆ แม่ลงเล็ก ๆ กระพือปีกแข็ง ๆ จนมาเกาะอยู่ตรงเสื่อของโทมัส ฉันค่อย ๆ ซ้อนมันขึ้นมาไว้ในฝ่ามือ แล้วส่งให้ A:None เป็นอีกครั้งที่เขาร้องไห้

เขาทำอย่างนี้อีกในวันถัดมา รูมีขนาดใหญ่ขึ้นจนผีเสื้อปีกสีแดงสดตัวหนึ่งบินเข้ามาได้ โทมัสปราดเข้ามาถามลักษณะของผีเสื้อตัวนั้น เขาบอกว่ามันเป็นสายพันธุ์ที่พบได้ง่ายในทุ่งหญ้าของพื้นที่เขตร้อน ใครคนหนึ่งที่ฉันเห็นบ่อย ๆ ในห้องปัญญาชนของโทมัสพยายามจับมันใส่ขวดเพื่อเก็บไว้ มันเป็นสิ่งมีชีวิตที่หลายคนเพิ่งเคยเห็นเป็นครั้งแรก แต่มือเขาหนักเกินไป มันตายทันที

ท่ามกลางความซุกมุ่นอันเนื่องมาจากการตายของผีเสื้อ A:None ไม่ได้ยินคำอื่น นอกจากผีเสื้อนี้อยู่ในทุ่งหญ้า ซากศพแมลงสีแดงประหลาดนี้คือหลักฐานชิ้นสำคัญที่ยืนยันกับเขาว่า ทุ่งหญ้าอันเว้งว้างกว้างไกลอยู่ไม่ห่างจากเขามากนัก

“ไม่ว่าใครว่าหน้าอาจจะมึนกับบินเข้ามาก็ได้” พวกเราทั้งหมดให้เรื่อง
ดั่งขึ้นเรื่อย ๆ เคยเห็นใน หนังสือบางเล่มของโทมัส นักเป็นสัญลักษณ์แห่ง
เสรีภาพ ออ...เสรีภาพหรือ อิสระภาพหรือ อยู่ดี ๆ ฉันทู้สึกว่าตัวเองกำลัง
น้ำตาคลอ

ลุงชิตยืนยันว่า นี่คือผลของการมีความหวังว่าสักวันจะให้เห็น
ทุ่งหญ้า โทมัสก็บอกให้เชื่อในเจตจำนงเสรีของมนุษย์ที่ไม่อาจมีผู้ใดพราก
ไปได้

ฉันเองก็เชื่อเช่นนั้นเหมือนกัน

บันได

พฤติกรรมของ A:None ยังคงดำเนินไปอย่างซ้ำ ๆ ทว่ามีชีวิตชีวามากขึ้น เขาดูไม่เหน็ดเหนื่อยเหมือนในวันแรก ๆ กินอาหารได้มากขึ้น พุดมากขึ้น เหมือนที่โทมัสเคยบอกว่า ความหวังทำให้คนยังมีชีวิต

จนวันนั้น วันที่สี่มอันที่สองหักและหล่นหายไปยังอีกด้านของกำแพง เขาส่งเสียงเรียก ฉันทูกพรวดจากเตียงขึ้นไปดูที่ยูนิตของเขา แล้วก็พบว่ารูบนกำแพงนั้นใหญ่พอที่จะเอาแขนข้างหนึ่งลอดเข้าไปได้

“ใกล้แล้ว A:None” ฉันทิ้ม เขายังยืนเขย่งอยู่บนเตียงหันมาพยักหน้ารับ

“ลองปีนขึ้นไปดูมัยว่าข้างนอกนั้นมีอะไรบ้าง” เสียงของลุงชิต ดั่งขึ้นท่ามกลางอีกหลายสิบคนที่มาร่วมเป็นพยานจนลั่นออกมานอกยูนิต ในวันที่ความฝันของ A:None กำลังจะเป็นจริง

“มันสูงไปมั้งลุงชิต” ฉันทบอก เพราะลำพังเตียงที่เขาเหยียบอยู่คงทำแค่เอื้อมมือไปถึงเท่านั้น

“เอาอะไรมารองแล้วเหยียบขึ้นไปสิ จะได้สูงขึ้น” ใครคนหนึ่ง พุดขึ้นมา

“ยูเรก้าๆ ไข่แล้วๆๆ รีบพาผมไปที่ห้องเร็ว” ฉันทและอีกสองสามคน ไปที่ห้องของโทมัส เขาให้หยิบหนังสือปกแข็ง ๆ ลงมาจากชั้นหลายเล่ม ทั้ง The Sublime Object of Ideology ของ สลาวอย ซีเช็ก Marx and Freud in Latin America ของ บรูโน บอสตีลส์ แถมยังมี Postmodernism and Cultural Theories ของ เฟรดริก เจมสัน ในเวอร์ชันภาษาจีน

พวกเราช่วยกันแบกหนังสือหลายสิบเล่มมาที่ยูนิตของ A:None จัดการซ้อนมันเข้าด้วยกัน วางบนเตียงจนกลายเป็นแท่นสูงเกือบ ๆ ๑ เมตร และแข็งแรงพอที่คนหนึ่งจะเหยียบขึ้นไปได้

“เอาหนังสือทุกเล่มวางซ้อนกัน เหยียบหนังสือขึ้นไป” โทมัสยังคงออกคำสั่ง ทั้งที่เราได้ทำสิ่งที่เขาว่า เสริ่งกันไปแล้ว นั่นทำให้ A:None หันมายิ้มอีกครั้ง

ทุ่งหญ้า

เพลง Green, Green Grass of Home แ่วมาจากห้องของจอห์นนี่ ขณะที่ A:None กำลังพยายามปีนกองหนังสือขึ้นไป ด้วยความหวังว่าวันนี้ เขากำลังจะได้เห็นทุ่งหญ้าอันอบอุ่นที่โลกภายนอกกับตาตัวเองอีกครั้ง

เขาเอื้อมมือไปบนผนัง เหนี่ยวตัวเหยียบให้สูงขึ้นไปอีก จนหัวของเขา อยู่ในระดับเดียวกับรูนั้นแล้ว แต่ยังไม่ทันที่เสียงแห่งความดีใจใด ๆ จะหลุดออกมาจากปากของเขา วัตถุหนึ่งก็แหวกอากาศมาด้วยความรวดเร็ว พร้อมกับเสียงแหลม ๆ สั้น ๆ เพียงชั่วลมหายใจ ร่างของ A:None ก็ร่วงลงมากองอยู่กับพื้น สมอของเขาระเด็นมาด้านหลัง เลือดไหลออกมาจากรู ขนาดเล็กบนหน้าผากของเขา เลือดที่นองบนพื้น ย้อมชุดเหลืองมอซอของเขา จนเป็นสีแดงสด หนังสือ Marx and Freud in Latin America ที่ตกอยู่บนพื้น ยูนิตก็เปื้อนเลือดเช่นกัน

คล้ายเสียงฮัมเพลง Green, Green Grass of Home ยิ่งคงแว่ว
อย่างต่อเนื่องมาจากที่ไกลแสนไกล ท่ามกลางความเงียบงัน จอห์นนี่ยังคงเป็น
มนุษย์ที่ร้องเพลงเพราะที่สุขแต่ในสถานการณ์แบบนี้

*“Then I awake and look around me, at the four grey
walls that surround me and I realize, yes, I was only
dreaming. For there’s a guard and there’s a sad old
padream in arm we’ll walk at daybreak.
Again I touch the green, green grass of home.”*

ฉันรีบไปเก็บหนังสือ The Sublime Object of Ideology
มาให้โทมัสก่อนที่มันจะเปื้อนเลือดเหมือนเล่มอื่น ๆ แม้มองไม่เห็น แต่คิดว่า
บรรณารักษ์โทมัสคงจำหนังสือเล่มนี้ได้ดีเป็นพิเศษ

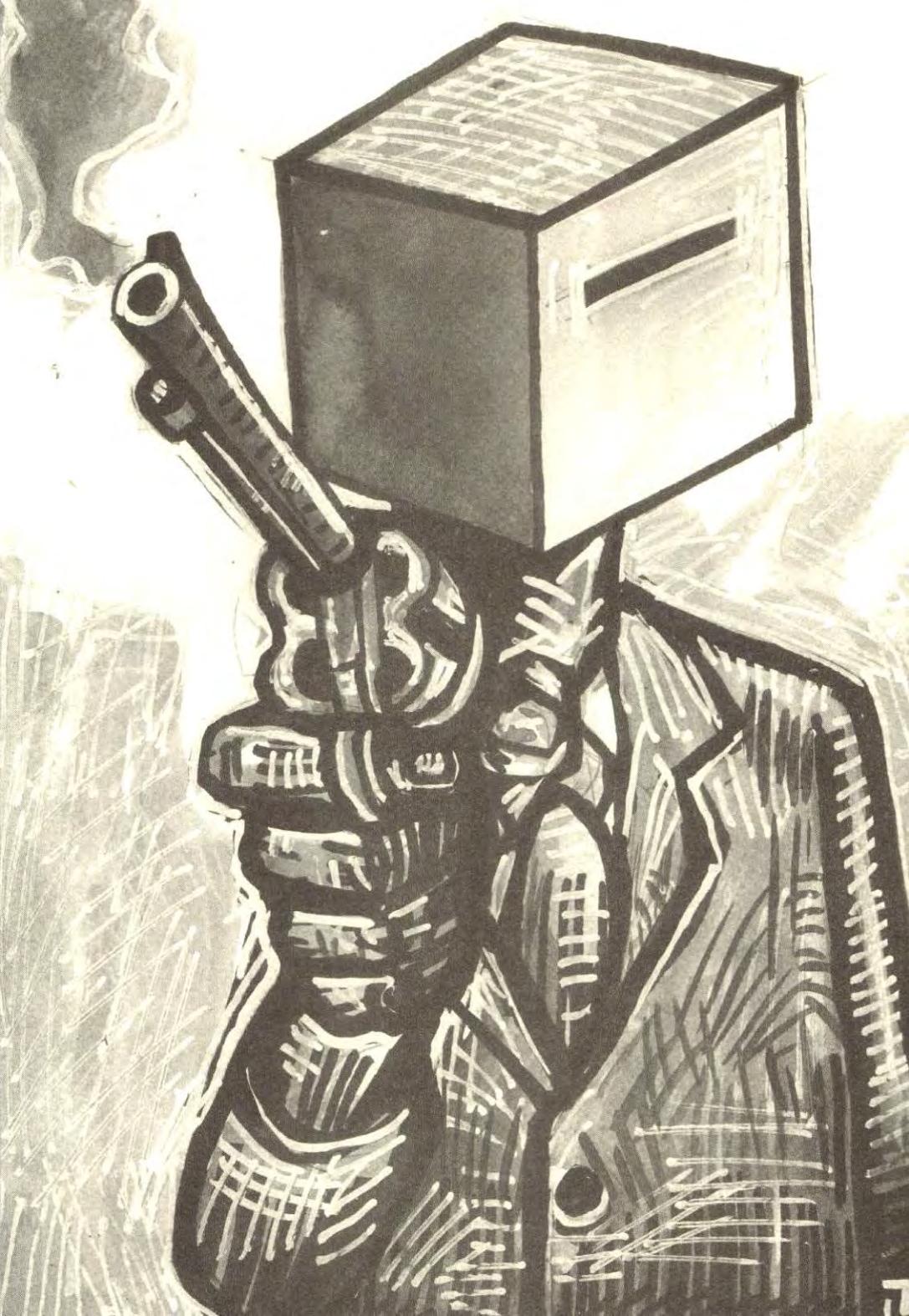
“เขาเห็นทุ่งหญ้าหรือยัง หรือว่าเขาออกไปแล้ว เกิดอะไรขึ้นบ้าง”
คำถามของโทมัสที่แหวกผู้คนเข้ามาในวันนั้น ไม่มีใครตอบ แสงสว่างยังคง
ส่องผ่านยูนิตของ A:None เข้ามาตกที่ยูนิตของฉัน ร่างเงาของทุกคนนั่งงันอยู่
บนกำแพง แสงนั้นยังคงทวีความอบอุ่นขึ้นเรื่อย ๆ ทว่าร่างของ A:None
ยิ่งเย็นเยียบ หัวใจของพวกเราก็เช่นกัน

ไม่มีอะไรมากหรือออกคุณ หลังจากเหตุการณ์นั้น ‘พวกเขา’ ก็ส่งคน
มารับ A:None แล้วรบบนกำแพงยูนิตนั้นก็หายไป ฉากของผนังอิฐเก่า ๆ ที่อาบ
ด้วยแสงจากหลอดนีออนจาง ๆ กลับมาอีกครั้งคล้ายกับเพื่อนหัวโล้นของเรา
ไม่เคยมีตัวตนมาก่อน ไซส์ บางทีเขาก็ไม่มีชื่อนี้มา ช่วงนั้นไม่มีคำพูดอะไร
ออกจากปากของพวกเราหลายวันที่เดียว

ลึก ๆ แล้ว พวกเราต่างรู้และเข้าใจดีว่า ป่านนี้ A:None คงกำลัง
เดินอย่างเชื่องช้าอยู่ท่ามกลางทุ่งหญ้าเขียวสดสูงประมาณเขาได้แสงตะวัน

ยามบ่ายอันอบอุ่น หน้าต่างของบ้านหลังเก่าเบื้องหน้าเขาเปิดออก ใครบางคน ยืนโบกมืออยู่ที่นั่น เขาหยุดยืน ก้มลงเด็ดดอกไม้สีสดจากเนินดินที่เคยเป็น หลุมศพของพ่อเขา ชายหนุ่มในชุดที่ถูกย้อมไปด้วยโลหิตแห่งอิสรภาพของเขา จนกลายเป็นสีแดงคงจะหันมาปรียะยิ้มน้อย ๆ ให้กับพวกเรา ก่อนจะเดิน เข้าไปสู่บ้านของเขา กินอาหารมื้อที่หนึ่งท่ามกลางลมอุ่นและแสงตะวัน กินอาหารมื้อที่สองได้เงาร่มไม้ กินอาหารมื้อที่สามขณะรับลมเย็นยามพลบค่ำที่ พัดผ่าน ทุ่งหญ้ามา และเขาจะใช้ชีวิตอันเป็นนิรันดร์อยู่ที่นั่น

เอ๊ะ...ว่าแต่คุณเข้ามาที่นี่ทำไมนะ อยากรู้หนังสือสักเล่มหรือเปล่า ฉันทักตามส้อมอีกอันไว้ด้วยนะ เผื่อคุณอยากใช้สักวันหนึ่ง

วรนัฐ นามสมมติ

หลังจากสำเร็จการศึกษาก็ทำงานในวิชาชีพ
ซึ่งไม่ตรงกับหลักสูตรที่ระบุไว้ในใบปริญญาสักเท่าไร
งานอดิเรกที่ชื่นชอบคือ เล่นเกม ดูหนัง ดูซีรีส์
อ่านการ์ตูน และอ่านหนังสือ

เรื่องสั้น ที่เคยได้รับการตีพิมพ์คือ “เหตุการณ์
แม่บ้านกรี๊ดร้อง” ในรวมเรื่องสั้นรางวัลอินทร์
อะวอร์ด ประจำปี ๒๕๕๔

เกมประชาธิปไตย

เรื่องสั้นโดย วรณัฐ นามสมมติ

๑.

(ตัวคุณ) ลืมตาตื่นในห้องมืด ทันใดนั้นแสงจ้าสาดลงมาจากเหนือหัว ทรัตาเกือบมืด สบัดหัวแรง ๆ เรียกสติสองสามครั้ง จากนั้นจึงเริ่มสำรวจตัวเอง (ตัวคุณ) กำลังนั่งอยู่บนเก้าอี้ประหลาด เอวและขาकुโดนพันธนาการแน่นหนาด้วยสายรัด ไม่ต่างจากแขนสองข้างที่ถูกมัดไพล่หลัง ที่ต้นคอมีเข็มน้ำเกลือเชื่อมต่อ สายโยงใยไปยังเครื่องให้น้ำเกลืออัตโนมัติ ที่ติดตั้งร่วมกับถุงน้ำเกลือสองถุงอยู่บนเสาข้างหลัง ตอนเอี้ยวคอดูยังรู้สึกเสียวนิด ๆ มองไปรอบตัวอีกครั้งเห็นแต่ความมืดมิด ขณะกำลังจะรวบรวม

พลังตะโกนร้องขอความช่วยเหลือนั่นเอง ไฟในห้องค่อย ๆ สว่างขึ้นทีละจุด หนึ่งจุด... สองจุด... สามจุด... สี่จุด... ห้าจุด... ที่น่าตกใจกว่านั้นคือ แสงสว่าง เผยให้เห็นแต่ละจุดก็มีมนุษย์ที่อยู่ในสภาพเช่นเดียวกับ (ตัวคุณ)

เก้าอี้ทั้งหกเรียงแถวหน้ากระดานแบบไม่ใช่เส้นตรงนัก แต่โค้งเล็กน้อย คล้ายพระจันทร์เสี้ยว แต่ละตัวตั้งห่างกันประมาณสองเมตรครึ่ง ทุกที่นั่งหันหน้าเข้าสู่ศูนย์กลาง นั่นทำให้ผู้นั่งหกคนเห็นใบหน้าของกันและกันได้ชัดเจน

ที่นั่งตัวแรกทางซ้ายมือด้านไกลของ (ตัวคุณ) มีหญิงวัยประมาณห้าสิบปีนั่งอยู่ เธอสวมชุดพนักงานทำความสะอาดแบบที่เห็นได้ตามห้างหรือสำนักงานทั่วไป ดูเธอจะตื่นตระหนกต่อเหตุการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่เป็นอย่างมาก ปากสั่นระรืออยู่บนใบหน้าเหยงบอกบุญไม่รับ ดวงตาทั้งสองที่ขณะนี้มีน้ำตาเอ่อปรึมขอมองก้มกดลงพื้น ไม่ยอมเงยหน้ามองใคร

เก้าอี้ตัวที่สองจากทางซ้ายเป็นที่นั่งของชายสวมแว่นอายุสี่สิบต้น ๆ แต่งตัวเนี้ยบดูดีด้วยเสื้อเชิ้ตสีอ่อนและกางเกงสแล็กสีเข้ม ราวกับจับเหมือนผู้บริหาร เขาดูมีสติมากกว่าแม่บ้านคนนั้นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อลองขยับทุกส่วนในร่างกายจนรู้ว่าไม่มีทางเดินหลุดแล้ว จึงสอดสายสายตาไปทั่วเพื่อสำรวจ บางครั้งก็ประสานสายตาอันไม่เป็นมิตรกับ (ตัวคุณ)

ถัดมาทางขวาอีกหนึ่งที่ -- ซึ่งเป็นด้านซ้ายมือของ (ตัวคุณ) -- ชายวัยรุ่นอายุไม่น่าเกินยี่สิบปีในเสื้อวอร์ม ประดับตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ส่วนล่างของร่างกายเป็นกางเกงวงช้างสีและรองเท้าผ้าใบมีราคา บุคลิกเหมือนจะสดใสและมีพลัง แต่ชายหนุ่มยังคงดูซึมกะทือราวกับว่ากำลังสลบไสลหลังจากการวิ่งอันเหน็ดเหนื่อย

เก้าอี้ด้านขวามือของ (ตัวคุณ) เป็นหญิงสาววัยยี่สิบปลาย สวมชุดยูนิฟอร์มมูลนิธิกุ๊กกั๊กแห่งหนึ่ง ซึ่งคุ้นตาเพราะเห็นในทีวีบ่อย ๆ เธอแสดงอาการหัวนเกรงไม่ต่างจากแม่บ้านคนนั้น แต่รวบรวมสติได้ดีกว่า พยายามร้องขอ

ความช่วยเหลือด้วยความสุภาพ เมื่อ (ตัวคุณ) หันไปตามเสียงนั้น ก็ภัยหญิง สบสายตากลับ แม้ดวงหน้ายังคงร่องรอยแห่งความวิตกแต่ก็ยังฝืนยิ้ม เธอพยายามพูดกับ (ตัวคุณ) แต่ก็ไต่ยีนไม่ชัดเพราะมีเสียงอื่นที่ตั้งกว่ามากลบ เสียงก่อน

ต้นเสียงนั้นคือเก้าอี้ตัวขวามือสุด ที่นั่งอยู่บนนั้นเป็นชายอายุสี่สิบ ถึงห้าสิบปี ทรงผมเกรียนขาวสามด้าน ร่างกายกำยำอยู่ในชุดครึ่งท่อน ท่อนบน เป็นเสื้อยืดสีขาว ส่วนท่อนล่างเป็นกางเกงขายาวเขียวขี้ม้าและรองเท้าบูต เขาแข็งขึ้นตื่นสุดแรงเพื่อต่อสู้กับพันธนาการของเก้าอี้ พร้อมกับตะโกนให้ปล่อย ตัวเขาด้วยถ้อยคำดุดัน ตอนนี้อยู่ตาเกือบทุกคู่หันมามองที่เขา และเริ่มทำใจ ได้ว่าหากชายคนนี้ยังไม่สามารถเอาชนะแรงของสายรัดบนเก้าอี้ได้ คงไม่มีประโยชน์อะไรสำหรับพวกเขาที่จะพยายาม

ทันใดนั้นเองที่ชายครึ่งท่อนเงียบลง เขามองมาทาง (ตัวคุณ) แต่ทำตา เหลือกโพล่งเหมือนกับเห็นผี ชายในชุดสูทคนหนึ่งเดินออกมาจากความมืด ผ่านด้านหลังระหว่างเก้าอี้ของวัยรุ่นชุดวอร์มและ (ตัวคุณ) ทุกอย่างดูปกติ ยกเว้นที่เขาสวมกล่องสี่เหลี่ยมไว้บนหัว ชายครึ่งท่อนถึงกับอุทานออกมาเป็น คำหยาบคาย ชายหัวกล่องไม่มีที่ท่าสนใจ ยังเดินเนิบนาบกลับเข้าสู่ความมืด เบื้องหน้าอีกครั้ง สักพักเดียวไฟอีกดวงก็เปิดสว่าง ณ จุดศูนย์รวมสายตา ของทั้งหก ด้านล่างนั้นเป็นป้ายคะแนนขนาดใหญ่สองป้าย มีนาฬิกาดิจิทล ตั้งอยู่ด้านบน ชายปริศนาคนนั้นกดสวิตช์เปิดการทำงาน ป้ายขึ้นเลขศูนย์จำนวน สองตัว จากนั้นเขาเดินต่อและหายตัวเข้าไปในความมืด ชายครึ่งท่อนพยายาม เรียกให้มาคุยแต่ไม่มีการตอบรับจากอีกฝ่าย พวกเขาทั้งหกรอ อีกไม่นานนัก เมื่อชายปริศนาปรากฏตัวขึ้นมาอีกครั้งพร้อมแสงสว่างจากไฟอีกสองดวง เบื้องล่าง เป็นเก้าอี้อีกสองตัวพร้อมผู้นั่งอีกสองคน ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจาก เก้าอี้ตัวที่ (ตัวคุณ) กำลังนั่งอยู่อย่างชัดเจน สองตัวนั้นมีที่วางแขน ดูมันคง และสะดวกสบายกว่าที่ต้องโพล่หลังอย่างพวกคุณมาก

สองคนที่นั่งบนเก้าอี้ไม่มีอะไรเหมือนกันเลย ผู้ที่นั่งด้านขวามือของ (ตัวคุณ) เป็นชายวัยกลางคน อ้วนลงพุงเล็กน้อย ศีรษะล้านจากหน้าผากไปถึงท้ายทอย เส้นผมเริ่มมีสีหงอกแซมบ้าง ชุดสูทที่สวมอยู่ ถึงแม้จะยับย่นไปตามแรงกดของสายรัด แต่ก็ยังเพิ่มความภูมิฐานให้แก่ผู้เป็นเจ้าของได้อย่างดี ส่วนผู้ที่นั่งด้านซ้าย เขาวัยกว่ามาก น่าจะยี่สิบกลาง ๆ เท่านั้น เขาสวมเสื้อเชิ้ตกางเกงสแล็ก ผูกเนกไทแบบพนักงานออฟฟิศ บุคลิกโดยรวมไม่มีอะไรเป็นจุดเด่น ถ้าเดินสวนกันบนท้องถนน (ตัวคุณ) คงไม่แม้แต่สังเกตเห็น แต่ว่าทั้งสองมีสิ่งที่เหมือนกันก็คือ พวกเขาสวมหูฟังแบบแฮดโฟนขนาดใหญ่ครอบหูเอาไว้ และกำลังหลับเหมือนตาย ไม่นานนักก็มีเสียงเบา ๆ จากเครื่องให้หน้าเกือ้อัตโนมัติด้านหลังเก้าอี้พิเศษสองตัวนี้ ชายทั้งสองเริ่มหอบหายใจถี่ขึ้น ผิวหน้าเริ่มเปลี่ยนเป็นสีแดงอ่อน แล้วชั่ววินาทีถัดมา พวกเขาทั้งสองก็ลุกขึ้นยืน และพบตัวเองอยู่ในความสับสนไม่ต่างจาก (ตัวคุณ) เมื่อสักครู่นี้

ชายหวักล่องหันหลังกลับมา ด้านหน้าของเขาก็เป็นกล่องปิดทึบเช่นกัน แต่เจาะช่องเป็นรูสี่เหลี่ยม ผืนผ้าแคบ ๆ ยาวพาดไปตรงบริเวณที่หน้าจะเป็นดวงตาของเขาเท่านั้น ความมืดภายใต้กล่องทึบซ่อนแววตาของชายผู้นั้นได้เป็นอย่างดี ไม่มีใครรู้ว่าเขากำลังมองสิ่งใดอยู่ รู้แค่ว่าเขาหันมายังด้านเก้าอี้หกตัวแน่ ๆ ชายหวักล่องทำท่าสุดหายใจลึก ก่อนจะเปล่งเสียงเป็นครั้งแรก

“อรุณสวัสดิ์ผู้ออกเสียงทั้งหกท่านทางด้านนั้น และผู้ลงสมัครทั้งสองที่เพิ่งลืมตาตื่นเมื่อสักครู่นี้” ยังคงกล่าวต่อด้วยน้ำเสียงเนิบช้า “อีกไม่กี่อึดใจทุกท่านจะได้เล่นเกมที่จะแสดงให้เห็นคุณค่าของประชาธิปไตยอย่างแท้จริง โดยมีชีวิตของทุกท่านเป็นเดิมพัน ผู้ออกเสียงทั้งหกจะต้องลงคะแนนเพื่อเลือกผู้ลงสมัครหนึ่งจากสองท่านนี้ให้มีชีวิตต่อไปด้วยระบบคะแนนเสียงข้างมาก จากนั้นผู้ได้รับเลือกจะมีสิทธิ์เลือกผู้รอดชีวิตหนึ่ง คนจากผู้ลงคะแนนทั้งหก” ผู้ฟังทั้งหมดมีสีหน้างงวย

“เอาล่ะทุกท่าน โปรดอยู่ในความสงบ” ชายหัวกล่อ่งกล่าว “ขออนุญาตชี้แจงรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้” เขาเดินมาถึงตรงกลางห้องที่มีป้ายคะแนนตั้งอยู่และเริ่มอธิบายต่อทันที

“เราจะมีการทำโพลสำรวจจำนวนสามครั้งก่อนทำการลงคะแนนจริงรวมแล้วจะมีการลงคะแนนสี่ครั้งด้วยกัน ในแต่ละรอบ ผู้ลงสมัครทั้งสองจะมีเวลาคนละสองนาทีก่อนการหาเสียง โดยดูเวลาได้จากนาฬิกาบนป้ายคะแนนนี้ หลังจากนั้นผู้ออกเสียงทั้งหมดจะมีเวลาให้พูดคุยปรึกษากันเองและลงคะแนนภายในหนึ่งนาที ขณะที่ปรึกษานี้ ผู้ลงสมัครจะไม่ได้ยินเสียงใด ๆ ทั้งสิ้น นอกจากเสียงสวดอวลุ่มของเพลงที่จะบรรเลงผ่านหูฟังของพวกเขาทั้งสองแน่นอนว่าขั้นตอนการลงคะแนนก็เป็นไปในเชิงลับด้วย ท่านผู้ออกเสียงทั้งหมดท่านคงรู้สึกได้ถึงของสิ่งที่อยู่ในมือของท่าน” ไซ้! มือซ้ายและขวาของ (ตัวคุณ) กำลังถืออะไรบางอย่างอยู่ข้างละหนึ่งชิ้น ลักษณะคล้ายแท่นคั่นโยกบังคับเกมที่มีปุ่มอยู่ตรงส่วนหัว จะว่าไปก็ไม่ได้ถือหรอก แต่มีทั้งสองถูกมัดแน่น จนแทบกลายเป็นหนึ่งเดียวกับสิ่งดังกล่าวต่างหาก “นั่นคือปุ่มกดคะแนน ปุ่มด้านซ้ายสำหรับโหวตให้ผู้ลงสมัครที่อยู่ทางด้านซ้ายมือของตัวท่าน ส่วนปุ่มด้านขวาก็สำหรับคนทางขวา แน่แน่นอนว่าการงออกเสียงก็เป็นอีกหนึ่งตัวเลือกด้วยหากท่านคิดว่านั่นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และไม่ว่าท่านจะเลือกใครทุกอย่างจะถูกเก็บเป็นความลับ เพราะไม่มีใครสามารถแอบดูเบื้องหลังเก้าอี้ของท่านได้ คะแนนจะถูกนำมาประมวลผลและแสดงที่ป้ายคะแนนนี้ เกมจะสิ้นสุดลงและหาผู้รอดชีวิตทั้งสองได้เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนนครั้งที่สี่ สำหรับมารยาทในการเล่นเกมนี้อือ ขอให้ทุกท่านเคารพในเวลาและหน้าที่ของตนทุกท่านมีอิสระในการทำอะไรก็ได้ แต่ถ้าทำผิดมารยาทก็จะเจอกับการลงโทษ...”

“เอาล่ะ พอได้แล้ว !” ชายสวมแว่นมาดนักบริหารพูดขัดเสียงดัง “เลิกเล่นไร้สาระเสียที !” เขาพูดตัดบทชายปริศนาและแย่งความสนใจ

ของทุกคนในห้องมาได้สำเร็จ “ผมไม่รู้หรอกนะว่าคุณเป็นใครหรือกำลังทำอะไรอยู่ไม่รู้จุดประสงค์ที่ชัดเจนบ้าง ๆ เช่นนี้ และผมไม่สนใจด้วย” ใบหน้าของเขาแสดงความไม่แยแส “ผมอยากให้คุณปล่อยทุกคนไปซะ ความเสียหายยังไม่เกิดขึ้น ทุกคนจะกลับบ้านไปใช้ชีวิตตามปกติโดยคิดว่านี่เป็นเพียงฝันร้าย”

“นั่นคือสิ่งผิดพลาดที่สุดเท่าที่ผมเคยได้ยิน !” ชายหัวก่อกองกล่าวพร้อมทำท่ากอดอกและห่อไหล่แสดงความผิดหวัง ดูโอเวอร์แอกตั้งอย่างเห็นได้ชัด เหมือนเป็นการทดแทนการแสดงอารมณ์ทางใบหน้าที่ว่างเปล่า “คุณหลีกเลี่ยงประชาธิปไตยไม่ได้ ! มันอยู่รอบตัวเรา มันขับเคลื่อนสังคมให้เดินต่อไปข้างหน้า คุณแค่ตื่นขึ้นมาแล้วล้มมันไปเหมือนเป็นความฝันไม่ได้หรอกนะ !”

“เป็นบ้าอะไรของคุณ ! คุณผิดปกติกี่ไรไปเล่า...” ชายสวมแว่นสวน

“ไม่ ! ผมไม่มีอะไรผิดปกติ คุณต่างหากล่ะ !” ชายหัวก่อกองสวนกลับเช่นกัน

“เอ่อ...ขอโทษนะครับ” วัยรุ่นชายในชุดวอร์มพูดแทรกก่อนที่ชายสวมแว่นจะมีโอกาสสวนกลับอีก แล้วตีโต้กลับไปกลับมาเป็นปิงปอง “นี่เป็นรายการส่งเสริมประชาธิปไตยขององค์กรอิสระอะไรพวกนั้นรีไปเล่าครับ เห็นมีพิธีกรรมหัวเป็นก่อกองใส่บัตรลงคะแนนด้วย แล้วคือต่อจากนี้ผมกำลังจะได้ออกทีวีใช่ไหมครับ” เขามีท่าที ผ่อนคลายลง

“ทั้งถูกและผิด...” หัวก่อกองตอบ “เกมที่เรากำลังเล่นในวันนี้ส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างแน่นอน ผู้รอดตายสองคนจะระลึกถึงความสำคัญของมันไปจนวันตาย แต่ที่ผิดก็คือ นี่ไม่ใช่รายการทีวีหรือหนัง หรือสื่อจอมปลอมอะไรนั่น ทุกอย่างที่กำลังจะเกิดขึ้นจากนี้เป็นเรื่องจริง”

“อืม...ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจประเด็นของคุณเท่าไรนะครับ แต่ว่าถ้าจะแสดงให้เห็นความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยจริง ๆ ก็ไม่เห็นจะต้องถึงชีวิตเลยนี่ครับ คุณก็แค่ให้เราลงคะแนนเสียงหาผู้ชนะก็พอ ไม่เห็นต้องมีใครตาย”

“ไม่ใช่ ๆ เข้าใจผิดแล้วพ่อหนุ่ม เป้าหมายหลักของเกมนี้คือต้องมีคนตายต่างหาก แต่ว่าเราได้มอบระบบการปกครองที่ชาญฉลาดที่สุดของมนุษยชาติให้กับพวกท่านเพื่อใช้ในการตัดสิน และสิ่งนั้นก็มิชื่อเรียกว่าประชาธิปไตย ยังไงล่ะ...” แม้จะไม่เห็นทะเลเข้าไปในกล่องทึบ แต่รู้สึกได้เลยว่าชายหัวกล่องพูดประโยคนี้ขณะส่ายเอี้ยม

“เงี๊ยง่า!” ชายสวมแว่นพูดแทรกบ้าง

“คุณไปลักพาตัวคนมารวมกัน คุณจะรู้ได้ยังไงว่าแต่ละคนไม่ได้รู้จักกันมาก่อน รู้ได้ยังไงว่าจะไม่มีการเข้าข้างกัน แอบเอื้อผลประโยชน์กันตอนลงคะแนน” ก่อนจะกล่าวสรุปด้วยสีหน้าขึงขัง “นี่มันเงี๊ยง่าที่สุด!”

“ผมก็ไม่มีเวลาสืบประวัติทุกท่านหรอกนะ แต่เราก็พยายามจะเข้าหากลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายให้มากที่สุดแล้ว ดูลิ! หันมองดูรอบ ๆ คุณรู้จักคนอื่นอย่างนั้นหรือ...” ชายสวมแว่นไม่ตอบกลับ “ส่วนที่ว่าจะจะมีการเข้าข้างอะไรกัน นั่นก็เป็นเรื่องช่วยไม่ได้ ประชาธิปไตยเป็นระบบที่ต้องเลือกข้างอยู่แล้ว”

“เรา...” เด็กหนุ่มพูดเน้นเสียง “เรา ในที่นี้หมายถึงใครครับ”

“เรา ก็ เรา นี่แหละ จะไปคิดอะไรมาก” ชายหัวกล่องหัวเราะเบา ๆ “อย่าพยายามตีความคำพูด ทุกตัวอักษรเลย”

“แล้วคุณเป็นใครครับ...กรรมการหรือ” เสี่ยวอร์มยิงคำถามต่อ

“กล่าวเช่นนั้นก็ไม่ผิดนัก ผมคือพวกควบคุมกฎกติกาให้เกมดำเนินได้ไปจนจบ แต่ไม่ใช่หน้าที่ของผมที่ต้องไปตัดสินใคร ผู้ลงคะแนนเสียงทั้งหมดจะเป็นผู้ตัดสินชะตาชีวิตของตัวเอง”

“ฉันขอถามอีกข้อหนึ่งนะครับ แล้วจากผู้ออกเสียงที่มีหกคน และผู้ลงสมัครอีกสอง ถ้าผลคะแนนออกมาเสมอกัน ก็หมายความว่าเรามีผู้รอดตายสี่คนใช่ไหมครับ”

“ในที่สุด!” ชายหัวกล่องปริศนาเงยหน้าและขมื่อรับแสงจ้าจากเบื้องบน
“...ในที่สุดก็มีคนถามคำถามฉลาด ๆ มาเสียที” เขาหันมองยังวัยรุ่นเสื้อวอร์ม
“คำถามนั้นจะได้รับคำตอบเร็ว ๆ นี้ พ่อหนุ่ม” จากนั้นจึงมองรอบห้อง “มีใคร
มีคำถามอีกมั๊ย...”

(ตัวคุณ) คิดในใจว่าควรอยู่เฉยเพื่อรอดูสถานการณ์ แม่บ้านร้องให้
ไม่หยุดมาตั้งแต่เมื่อครูนี้อแล้ว ส่วนสิ่งที่หลุดออกมาจากปากของชายครึ่งท่อน
มีเพียงคำสบถหยาบคายที่ดูเหมือนชายหัวกล่องจะไม่มีท่าที่สนใจ แต่แล้วจู่ ๆ
ก็มีเสียงๆ หนึ่งดังขึ้นมา

“คุณคิดอะไรให้พวกเรา...” อาสาสมัครสาวรุ่นสอบถามด้วยความวิตก
“อะไรอยู่ในถุงน้ำเก็สนั่น”

“นั่นไม่ใช่คำถามที่เกี่ยวข้องเท่าไร” เขาตอบอย่างเย็นชา “แค่รู้ว่า
มันคือสิ่งที่ทำให้จุดประสงค์ล่องไปได้ก็พอ สวาน้อย”

หลังจากนั้นห้องก็เงียบลง ดูเหมือนไม่มีใครมีคำถามอีกแล้ว

ชายหัวกล่องเดินช้า ๆ มาจนถึงแถวเก้าอี้ของผู้ออกเสียงทั้งหมด
และหยุดยืนตรงที่ว่างระหว่าง (ตัวคุณ) กับวัยรุ่นชุดวอร์ม ล้วงมือขวาเข้าไปใน
กระเป๋าของเสื้อสูท แล้วคว่ำตักบางอย่างขึ้นมา ตอนแรกแสงที่สาดจากด้านบน
สะท้อนแยงตา (ตัวคุณ) ทำให้มองไม่เห็น ตอนนี่วัยรุ่นชายดูเหมือนจะเห็นแล้วว่า
มันเป็นอะไรแล้ว เขาทำท่าตกใจสุดขีด พยายามก้มหัวและเอี้ยวตัวหลบเท่าที่ทำได้
(ตัวคุณ) ต้องหรีตาและพยายามมองอีกครั้ง จึงเห็นเป็นปิ่นลูกโม้ขนาด .๓๘
สีเงินแวววาว โชคดีอย่างที่สุด--(ตัวคุณ) คิด--ที่ตอนนั้นมันถูกหันปากกระบอก
ไปยังทิศทางวัยรุ่นในชุดเสื้อวอร์ม

ชายสวมแว่นและแม่บ้านก็ตึงกลัวไม่แพ้กัน แม่บ้านถึงกับกรี๊ดร้อง
ดังลั่น

“ขอโทษด้วยนะ เราไม่ได้มีอะไรขัดข้องใจกันเป็นการส่วนตัว”
น้ำเสียงของชายหัวกล่องเรียบเฉย ไม่มีอารมณ์อื่นใดเจือปนอยู่ เหมือนกับเคย
พูดประโยคนั้นบ่อยครั้งนับพันครั้ง

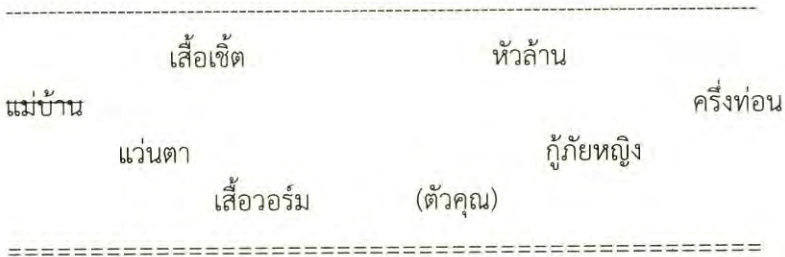

สิ้นเสียงปิ่นก็สิ้นเสียงแม่บ้านเช่นกัน ด้านข้างกระหม่อมขวาของแม่บ้านแตกกระจาย เลือดรินหลังลงมาจากศีรษะที่อยู่บนลำตัวก็ไคว่ลงสู่พื้นอย่างไม่สามารถต้านแรงโน้มถ่วงอีกต่อไป หลายคนในห้องนั้นตะโกนร้องอย่างบ้าคลั่ง บรรยากาศในห้องอึมไปด้วยความหวาดกลัว ที่แสดงปฏิกิริยาตอบสนองน้อยที่สุดคงเป็นผู้ลงสมัครหัวล้านกับอาสาสมัครหญิง พวกเขาแค่เบือนหน้าหนี

“ที่นี้ก็เหลือผู้ลงคะแนนแค่ห้าคนแล้วนะ พ่อหนุ่ม เกมในวันนี้จะไม่มีผลเสมอ และมีผู้รอดชีวิตแค่สองคนเช่นเดิม” ชายหัวกล่องพูดด้วยโทนเสียงเดิม จากนั้นจึงหันหน้าไปยังผู้ลงสมัครทั้งสอง

“อ้อ ! และเพื่อจำลองความรุนแรงของระบอบประชาธิปไตยในโลกแห่งความเป็นจริง ผู้ลงสมัครทั้งสองท่านเรียกใช้ปืนกระบอกนี้เพื่อยิง ผู้ออกเสียงคนไหนก็ได้เช่นกัน ถ้าพวกคุณยอมจ่ายในราคาที่เท่าเทียม” เขาพูดระหว่างเดินไปยังเก้าอี้ของผู้ลงสมัคร เมื่อถึงแล้ว เขาเก็บปืนใส่เสื้อสูท แล้วหันกลับมาทางด้านเก้าอี้ทั้งหกอีกครั้ง

“เอาล่ะ ! ัจนั้นก็จะได้เริ่มเกมเสียที”

๓.

ชายหัวกล่องเดินจมหายไปในความมืดระหว่างเบื้องหลังเก้าอี้ผู้ลงสมัครทั้งสอง นาฬิกาดิจิทัลบนป้ายคะแนนกลางห้องเริ่มทำงานนับถอยหลังเวลาสองนาที ก่อนจะมีเสียงฝ่าความมืดออกมา

“เชิญผู้สมัครทางด้านซ้ายที่ใส่เสื้อเข้ตหาเสียงกับผู้ลงคะแนนได้เลย คุณมีเวลาสองนาที” แม้ไม่เห็นตัวแล้ว แต่เป็นเสียงของชายหัวกล่องแน่ ๆ ทุกคนมั่นใจ

ทั้งตัวของชายสวมเสื้อเข้ตยังสั่นเทาไปกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสักครู่นี้ สติที่ผลิตจากเสียงปืนทำให้เขาไม่แน่ใจว่าเสียงพูดของชายหัวกล่องนั้นหมายถึง ตนหรือไม่ ดวงตาแดงปริม พยายามหันซ้ายขวาหน้าหลังเพื่อหาต้นตอของเสียง นั้นทำให้เขาเสียเวลาไปหลายสิบวินาที

“เขาหมายถึงที่นั่นแหละครับ” วิษณุชุตวอร์มกล่าว ดูเขาจะรวบรวมสติได้เร็วกว่าชายสวมเสื้อเข้ตจึงหันไปมองวิษณุคนนั้นก่อนจะเริ่มพูด

“เอ่อ...ผมชื่อธัญญะ ผลอนันต์ นะครับ ตอนนี้ทำงานตำแหน่ง รองผู้จัดการฝ่ายการตลาดของบริษัทแห่งหนึ่งย่านอโศก ไม่รู้ตัวเหมือนกันว่า ตัวเองมาอยู่ที่นี้ได้ยังไง แต่สิ่งสุดท้ายที่จำได้ก็คือ ตอนหลังเลิกงานผมแวะ เติมน้ำมันระหว่างทางไปงานเลี้ยงรุ่น ผมกำลังแวะเข้าห้องน้ำแล้วจู่ ๆ ก็เหมือนมีคนมาโปะยาสลบจากด้านหลัง พอตื่นอีกทีก็ได้มาอยู่ร่วมกับทุกคน ที่นี่” เขาพยายามสุดท้ายใจลึก “ในตอนนี้ เพื่อนร่วมรุ่นหลายสิบคนคงกำลังรอ ผมด้วยความเป็นห่วงที่ไม่ได้มาตามนัดหมาย พ่อแม่ผมก็เหมือนกัน พวกเขา เป็นแค่ข้าราชการตัวเล็ก ๆ ประจำอยู่ต่างจังหวัด อีกไม่กี่ปีก็จะเกษียณแล้ว” น้ำเสียงจะเปลี่ยนไปเล็กน้อยเหมือนกำลังร้องไห้อยู่ แต่ไม่มีน้ำตาไหลออกมาจากดวงตา “คุณคนที่สวมหัวกล่อง หรือใครก็ตามที่เฝ้าดูพวกเราอยู่ ช่วยปล่อยทุกคนออกไปทีเถอะครับ ผมเชื่อว่าทุกคนในที่นี้ก็มีบุคคลอันเป็นที่รักรอคอยอยู่ที่บ้านไม่ต่างจากตัวผม...”

“หุบปากไปซะ !” ชายครึ่งท่อนพูดแทรกด้วยอารมณ์รุนแรงเช่นเดิม “ไม่มีใครสนใจเรื่องของคุณหรือกนะ แค่ว่าถ้าขณะขึ้นมาจะเอาใครไปด้วย ก็พอ”

“เอ่อ...ผม...” ชายเสื้อเข้ตได้อ้าอึ้ง แต่ก่อนที่เขาจะตอบ นาฬิกา ดิจิทัลก็ดังขึ้น หมดเวลาสองนาทีของเขาแล้ว

นาฬิกาชี้เขตเวลาเป็นสองนาฬิกาอีกครั้ง “เชิญผู้ลงสมัครคนถัดไปได้เลย” ครั้งนี้เสียงของชายหัวกล่อมมาจากด้านหลังของกั๊กยัทธิง เธอมีอาการสะดุ้งตกใจเล็กน้อย ดูเหมือนว่าชายปริศนาคนนั้นกำลังเดินวนรอบ ๆ ที่นั่งของพวกเขาทั้งเจ็ด แล้วเฝ้ามองจากความมืดมิด

ชายหัวล้านในชุดสูทเริ่มพูดทันที

“เอ่อ...ผมชื่อ ธัญญะ ผลอนันต์ นะครับ และผมก็เียงพอที่จะบอกชื่อจริงนามสกุลจริงให้คนร้ายลักพาตัวรู้” เขาล้อเลียนสำเนียงการพูดของผู้ลงสมัครคนแรก พร้อมกับหันมองด้วยสายตาในเชิงเยาะเย้ย “ขอให้โชคคินะคุณธัญญะ” มีเสียงหัวเราะด้วยความถูกใจเบา ๆ จากชายครั้งก่อนดัง ขึ้นมา

“ผมจะไม่สาธยายประวัติให้ฟัง” น้ำเสียงชายหัวล้านกลับเป็นแบบเคร่งขรึมสมกับรูปลักษณ์ที่เห็นจากภายนอก “ผมไม่สนใจหรอกว่าทุกคนเป็นใคร และไม่รู้ด้วยว่ากำลังคิดอะไรอยู่ แต่ผมอยากให้ทุกคนไม่ทำเล่น ๆ กับเรื่องที่กำลังเกิดอยู่นี้” สายตาที่จริงจังของเขามองกวาดผู้ลงคะแนนทั้งห้าคนที่เหลืออยู่ “ผมพิจารณาจากสิ่งที่ไอ้หัวกล่อมนั่นพูด จากน้ำเสียงของมัน จากความวิปริตของมัน จากตัวอย่างศพแม่บ้านคนนั้น ผมมั่นใจได้เลยว่าหลังจากเกมนี้จบลง จะไม่มีกล้องภาพยนตร์ออกมา จะไม่มีเด็กยกน้ำมาเสิร์ฟให้พวกคุณ และแม่บ้านก็จะไม่ยิ้มและโบกมือให้คุณแน่ ๆ ทุกอย่างที่คุณเห็นอยู่เป็นเรื่องจริง”

ในห้องนั้นเงียบสงบลงไปทันที แม้แต่ชายครั้งก่อนที่คอยโวยวาย ก่อกวนตลอดก็เงียบเสียงลงเพื่อฟังด้วย

“อ้อ แล้วที่บอกว่าไม่สนใจพวกคุณนะ ไม่ใช่ผมโกรธเกลียด หรืออยากตั้งตัวเป็นศัตรูหรอกนะ แต่ทุกคนนั่นเท่าเทียมกัน เวลาที่ทุกคนนั่งอยู่บนเก้าอี้ของผู้ลงคะแนน ไม่ว่าคุณจะเป็นทหาร เป็นอาสาสมัคร พยาบาล หรือว่าเป็นเด็กมหาลัยจากสถาบันไหนก็ตาม คุณก็มีหนึ่งเสียงเท่ากันหมด” ชายหัวล้านเหลือบมองนาฬิกา “และทางเดียวที่ทุกคนจะรอดจากที่นี่ไปได้ก็คือ

ต้องลงคะแนนให้ผมเท่านั้น ถ้าผมเป็นผู้ชนะ ผมจะตัดสินใจ เลือกผู้ที่รอดชีวิตไป กับผมอย่างเป็นทางการที่ดีที่สุด ผมสัญญา ทุกคนมีสิทธิ์รอดเท่า ๆ กัน” เขาหยุดพูด ขณะที่เวลาเหลือประมาณสามวินาที

เมื่อเวลาหมดลง นาฬิกาตั้งใหม่เป็นหนึ่งนาทีก่อน และชายทั้งสองบนเก้าอี้ผู้ลงสมัครต่างสะดุ้งโหยงสุดตัว เมื่อมีเสียงเพลงดังระดับฉีกแก้วหูออกมาจากหูฟังที่พวกเขาสวมอยู่ แม่ (ตัวคุณ) จะนั่งห่างออกไป แต่ก็ยังได้ยินชัดจนแทบจะเห็นเนื้อเพลงลอยออกมา

“เอาละ ! ถึงเวลาที่พวกท่านผู้ออกเสียงจะได้ลงคะแนนสำหรับโพลครั้งที่หนึ่งแล้ว ในช่วงหนึ่งนาทีก่อน พวกท่านมีสิทธิ์พูดคุยปรึกษากันได้โดยอิสระ แต่ขอเน้นย้ำว่า ทุกท่านสามารถ กดปุ่มลงคะแนนได้ภายในหนึ่งนาทีก่อนเท่านั้น”

“รู้ๆ กันอยู่” ชายครึ่งท่อนพนมทูลมหายใจออกอย่างตึงเครียด แล้วพูดทำนองเย้ยหยัน “ถูกดแล้วไอ้หัวกลอง ! พอใจรึยัง”

“بابอที่สุด ! เกิดมาเคยแต่เลือกตั้งประธานนักเรียน ประธานเชียร์ไม่เคยเลือกตั้งจริง ๆ เลยสักครั้ง ทำไมผมต้องมาทำอะไอย่างนี้ด้วยนะ” หนุ่มชุดวอร์มพูดออกแวนบ่นกับตัวเองมากกว่าจะปรึกษาใคร

อาสาสมัครหญิงไม่พูดอะไร ทำหน้าคิดมากอยู่สักพัก ชายใส่แว่นตาจ้องหน้าผู้สมัครอย่างบูดบึ้งราวกับจะกินเลือดกินเนื้อ ส่วน (ตัวคุณ) ก็ได้ตัดสินใจเลือกแล้ว กำลังจะกดปุ่มที่อยู่ในมือหลังพนักเก้าอี้ แต่กดไม่ลง ! ปุ่มบนแท่นคันบังคับคล้ายติดขัดภายใน ไม่ยอมยุบลงไป ตกใจเล็กน้อย กำลังจะหันไปเรียกชายชุดกลอง แต่สุดท้ายก็กดปุ่มลงคะแนนสำเร็จจนได้ก่อนเวลาจะหมดลงอย่างเฉียดฉิว

เสียงเพลงจากหูฟังเงียบลงแล้ว ป้ายคะแนนทั้งสองข้างแสดงผล

คะแนนของทั้งคู่เท่ากัน แต่ดูเหมือนจะมีคะแนนหายไปเสียงหนึ่ง (ตัวคุณ) จึงกังวลมากกว่า อาจเป็นตัวเองนี่แหละที่กดไม่ทัน เพราะมีปัญหาปุ่ม ซัดซ้อง

“ผลโพลครั้งที่หนึ่ง คะแนนของผู้ลงสมัครทางด้านซ้ายและด้านขวา เสมอกันสองต่อสอง” เสียงของชายหัวกล่องดังมาจากมุมใดมุมหนึ่งของห้อง “เริ่มกระบวนการสำรวจโพลครั้งที่สองได้เลย ขอเชิญผู้ลงสมัครทางด้านซ้าย” นาฬิกาบนป้ายคะแนนกลับมาตั้งเป็นสองนาฬิกาอีกครั้ง และเริ่มเดินนับถอยหลัง

“จี่เง่า...จี่เง่าจริง ๆ” เสียงดังขึ้นมาจากทางฝั่งผู้ออกเสียงแทนที่จะเป็นผู้ลงสมัคร ชายสวมแว่นพูดด้วยความสมเพช “ผมเองแหละที่ไม่ได้ลงคะแนนเมื่อคืนนี้ เพราะอะไรไม่รู้มัย เพราะว่ามันไร้สาระยุ่งล่ะ ผมไม่มีเวลาว่าง มาเล่นกับพวกคุณหรอกนะ” เว้นระยะหายใจ “พวกคุณไปเอาตัวผมมาจาก สนามบิน ผมเช็กอินบนมือถือผมไว้เรียบร้อยแล้ว อีกอย่างมือถือผมมีระบบ ติดตามตัว รับรองว่าไม่นานญาติพี่น้องของผม ต้องแจ้งตำรวจให้ออกตามหาแน่ แล้วคุณคิดว่าจะรอดหรือ”

“คุณกำลังผิดมารยาทอยู่นะ นี่เป็นเวลาพูดของผู้ลงสมัครทางด้านซ้าย” เสียงของหัวกล่องโดยไม่ปรากฏตัว

“แล้วไง ! จะทำอะไรผมหรือ !” เขาทำท่าย “จะบอกให้นะ พวกคุณรู้มัยว่าผมเป็นใคร ผมคือสำเร็จ เป็นเจ้าของเว็บบอร์ดสาธารณะที่ใหญ่ อันดับต้น ๆ ของประเทศนี่นะ ถ้าผมเอาเรื่องนี้ไปปั่นให้เป็นกระแส รับรองว่า พวกคุณจะเจอมาตรการทางสังคมจนไม่มีแผ่นดินให้เหยียบแน่ แล้วก็ทั้งคดีแพ่งคดีอาญา ผมจะฟ้องให้หมด” ระหว่างนี้ชายสวมแว่นพยายามมองหา หัวกล่องแต่ไม่พบ “ระหว่างนี้ก็เชิญเล่นเกมบ้า ๆ นี่ไปเถอะนะ แล้วจะคอยดู ว่าถ้าผมไม่เล่น เกมมันจะเดินต่อไปได้มัย”

เวลาสองนาฬิกาใกล้หมดแล้ว ในห้องเริ่มมีเสียงครางครืน ไม่ใช่เพราะ ประทับใจในสิ่งที่ชายสวมแว่นกล่าว แต่เป็นเพราะว่าชายหัวกล่องที่หายไปนาน

กลับมาปรากฏตัวที่ข้างชายแว่นคนนั้นโดยที่เขาไม่รู้ตัว ดูเหมือนว่าชายหัวกล่องกำลังจะเข้าไปยุ่งกับเครื่องให้น้ำเกลืออัตโนมัติด้านหลังเก้าอี้ของเขา

“เฮ้ ! เดียวก่อน ! ใกล้ถึงเวลาหาเสียงของผมแล้ว” ชายหัวล้านพูด
“ผมต้องการใช้ปืน !”

คำพูดนั้นดูเหมือนจะดึงความสนใจจากชายหัวกล่องจากเครื่องให้น้ำเกลือนั้นได้ ชายสวมแว่นตกใจ ทั้งจากคำว่าปืน และเพิ่งตระหนักได้ว่ามีคนมายืนข้าง ๆ ตั้งแต่เมื่อไหร่ก็ไม่รู้ ชายหัวกล่องเดินไปทางเก้าอี้ของชายหัวล้านทันที “ได้แน่นอน トラบเท่าที่อยู่ในเวลาของคุณ” เขาเดินมายืนหน้าชายผู้นั่งอยู่ควักปืนลูกไม่ออกจากกระเป่าเสื้อสูทด้านขวา แล้วใส่กระสุนสองนัด “ต้องการจะโดนยิงที่มีมือหรือเท้า”

“อะไรนะ !” ผู้สมัครหัวล้านถามกลับด้วยความตกใจ เพราะไม่คิดว่าจะเจอคำถามเช่นนั้น

“แน่นอนว่าถ้าเลือกที่จะใช้กำลัง แม้แต่ผู้โจมตีเองก็หลีกเลี่ยงผลที่ตามมาไม่ได้ ผมต้องยิงคุณก่อน คุณถึงจะได้ปืนเพื่อยิงคนอื่น มันเป็นการแลกเปลี่ยนที่เท่าเทียมกัน”

“งั้นผมเปลี่ยนใจไม่เอาแล้ว” สีหน้าของชายหัวล้านเต็มไปด้วยความสับสน

“สายไปแล้ว ! เลือกมาว่ามือหรือเท้า ! เวลาสองนาที่ของคุณลดลงเรื่อย ๆ นะ” ชายหัวกล่องขมขู่ เขายืนหน้ากล่องไปใกล้ เพิ่มความกดดัน

“ม...มือ...” ชายหัวล้านสวมสูทพูดด้วยเสียงสั่นเครือ กำมือแน่น ร่างกายทั้งตัวลั่นเกร็ง

“ผมเดาว่าคุณถนัดมือขวานะ” ชายหัวกล่องดึงสายรัดที่แขนเก้าอี้ข้างซ้ายของชายหัวล้านจนแน่น และเล็งปากกระบอกไปที่มือซ้ายเตรียมเหยี่ยวไก

เสียงปิ่นกำลังจะดังขึ้นอีกแล้ว ทุกสายตาเบือนหนีไม่อยากเป็นสักขีพยานของสิ่งที่จะกำลังเกิดขึ้น ยกเว้นสายตาคุณหนึ่ง “อย่ากำมือนะ !” กุ๊ภยสาวร้องเตือน

แต่ไม่ทันแล้ว กระสุนวิ่งผ่านรั้งเพลิงพุ่งเข้าชนจากทางหลังมืออย่างรุนแรง นิ้วที่กำลังกำไว้ในอุ้งมือระเบิดกระจาย ทั้งหมด เลือดละเลงไปทั่ว แรงระเบิดทำให้มือซ้ายของชายหัวล้านหายไปครึ่งหนึ่ง แต่เลือดที่ไหลตามออกมาไม่มากนัก เพราะแขนซ้ายถูกขันชะเนาะด้วยสายรัดแล้วเมื่อสักครู่นี้ ชายหัวล้านยังคงร้องโอดครวญด้วยเสียงที่ไม่สามารถจินตนาการออกได้เลยว่าเขากำลังเผชิญกับความเจ็บปวดขนาดไหน ทุกคนในห้องตื่นตระหนก แต่ชายหัวกล่องไม่เขาวางปิ่นที่มือขวาของชายหัวล้าน แล้วถอยออกมาด้านหลัง หายไปกับความมืดด้านหลังอีกครั้ง

เวลาล่วงเลยไป สองนาทีกของผู้สมัครหัวล้านกำลังจะหมดลง ปิ่นยังวางอยู่ที่เดิม เขาจ้องมองนาฬิกา แม้ร่างกายทั้งท่อนซ้ายยังรวดราวไม่หาย แต่ก็พยายามใช้แรงเท่าที่มีอยู่ถือปิ่นและหันไปยิงเป้าหมาย เขาสูดหายใจลึก และพูดออกมาด้วยเสียงสั้นเครือ

“ผมบอกพวกคุณแล้วว่าให้จริงจังกับเรื่องนี้” รวบรวมแรงอีกเฮือก “ผมไม่รู้หรอกนะใครออกเสียงให้ผมบ้าง หรือใครออกเสียงให้คู่แข่งแต่ผมรู้ว่าผมจะไม่ได้คะแนนจากคนไหนแน่ ๆ” เขาหันปากกระบอกปืนไปยังชายสวมแว่นที่ป่าวประกาศตนว่าชื่อสำเร็จ “ขอให้ทุกท่านคุณเป็นตัวอย่างจงระลึกเสมอว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องจริง และถ้าใครยังไม่ตัดสินใจเลือกผม ก็อาจจะต้องพบจุดจบเช่นนี้ในภายหลัง”

แล้วเสียงปิ่นก็ดังขึ้นอีกนัด ชายสวมแว่นทรุดตัวลง

“วู้ฮู ! เริ่มสนุกแล้วสิ” ชายปริศนาแสร้งยิ้มภายใต้กล่องทับ ฐูมือชูไม้โอเวอร์แอ็กตั้งเช่นเดิม “แล้วใครบอกล่ะ ว่าประชาธิปไตยเป็นเรื่องน่าเบื่อ”

ก่อนไม่กี่วินาทีที่เวลาไหลตจะหมดลง เธอหันไปมองชายหัวล้านที่ขณะนี้อาการดูทรุดลงไปมาก “มันเตรียมพร้อมเพื่อให้เราเล่นได้จนจบ จริง ๆ”

ป้ายคะแนนแสดงผลโพลสำรวจครั้งที่สองแล้ว

๓-๑

นั่นทำให้ชายหัวล้านไม่พอใจอย่างมาก เขาตะโกนด่าด้วยถ้อยคำหยาบคายจากปากสีซีดไร้เลือด พยายามกล่าวหาว่าการนับคะแนนไม่เป็นธรรมระบบผิดพลาด แต่ไม่มีคำชี้แจงจากชายหัวกล่่งที่น่าจะเป็นกรรมการของเกมนี้ออกมาเลย แต่ผู้แพ้โพลก็โวยวายต่อไปได้อีกไม่นาน เนื่องด้วยปริมาณเลือดที่เหลือจำกัดในร่างกาย ทำให้เกิดอาการหน้ามืด

การหาเสียงรอบที่สามเริ่มขึ้น ผู้สมัครในเสื้อเชิ้ตเริ่มออกตัวได้เป็นอย่างดี รอบนี้เขามั่นใจกว่าเดิมมาก อาจด้วยแรงหนุนจากคะแนนที่นำมาเป็นสำคัญ เขาใช้ความสามารถในการนำเสนอทั้งหมดที่เรียนรู้มาจากตอนเป็นประธานเชียร์ในมหาลัย และการเป็นรองผู้จัดการฝ่ายการตลาด สองนาที่ที่ถูกใช้อย่างคุ้มค่า ก่อนจะกลับมาสรุปด้วยประเด็นเดิมที่พูดแทรกเน้นย้ำมาตลอดว่า “คุณเชื่อคนที่ใช้ความรุนแรงเพื่อการข่มขู่ ไม่ได้หรอก !”

ถึงตาชายหัวล้านแล้ว เขากำลังเตรียมตัวแก้ถ้ากลับทั้งที่รู้สึกเหมือนสัมปชัญญะจะหลุดลอยไปได้ทุกเมื่อ แต่เขาก็มีเสียงแทรกขึ้นมาเสียก่อน

“เรียกใช้ปืนซะ ไอ้หัวล้าน” ชายในชุดครั้งที่นอนพูด “กูมีแผนที่จะทำให้กูกับมึงรอดไปได้” ชายหัวล้านดูไม่ค่อยมั่นใจ “เชื่อกูเถอะ กูอุตส่าห์เลือกมึงมาตั้งสองครั้งแล้ว” มีคนประกาศตัวแล้วว่าตนเป็นหนึ่งในคนที่จะเหลืออยู่ของเขา เมื่อมีคนมาช่วยก็อาจจะดีกว่าโดนยัดติดมมคนเดียว ชายหัวล้านคิด

ในการแลกเปลี่ยนในรอบนี้ กระสุนฉีกเท้าซ้ายเขาแหงนวินไป แต่แทนที่บาดแผลจะทำให้เขาทรุดลง ความเจ็บปวดกลับช่วยให้เขารู้สึกตัวและเรียกสติกลับคืนมาได้ชั่วคราว

“ใคร...ใครมันคือหัวคะแนนของคุณแข่งผม...จะให้ผมยิงใคร...”
ชายหัวล้านผินตะโกนขณะกำปืนในมือข้างที่เหลืออยู่

“ก็ไอ้หัวกล่องไงล่ะ !” คำตอบสร้างความตกใจแก่คนทั้งห้าได้
เป็นอย่างมาก

“ออกมาสิ ! ไอ้หัวกล่อง ! ออกมาฉีดยาพิษให้กูเลย กูทำผิดมารยาท
แล้วนี่ไง” ชายครึ่งท่อนได้ยื่นสิ่งที่กั๊กยสาวเปรยเมื่อสักครู่นี้โดยไม่ต้องสงสัย
เขาส่งสัญญาณไปให้ชายในแก้อี้อู้อึ้งลงสมัครด้วยสายตา แต่ชายหัวล้านไม่ยอม
สบตาด้วย เป็นการตัดสินใจที่ง่าที่สุดเลย ชายหัวล้านคิด ถ้ามือไม่ได้ถูกรัดไว้
คงเอาปืนมาตบกบาลตัวเอง

เวลาผ่านไปจนเกือบครบสองนาที่แต่ไม่มีวีแววของเป้าหมายที่ชาย
ครึ่งท่อนต้องการ

“ปิดโอ้วเว้ย ! แล้วจะทำยังไงต่อละเนี่ย เวลาที่จะหมดแล้ว”
ชายหัวล้านว่า “จะรอให้มันมายึดปืนคืนไปเหรออ ผมเอ้อมไปยิงด้านหลังไม่ได้นะ
ผมลองแล้ว” น้ำเสียงแข็งและคับแค้นเต็มแก่ “ถ้าอย่างนั้นก็ตายทั้งคู่แน่
เพราะไอ้หนุ่มคนนั้นมันไม่มีทางเลือกคุณ”

ชายครึ่งท่อนรู้สึกเสียหน้าเล็กน้อย แต่ก็พยายามครุ่นคิดเพื่อให้หลุดรอด
จากวิกฤตินี้ไปให้ได้

สิบห้าวินาทีสุดท้าย

“งั้นยิงมาทางกูก็ได้” สิบสี่...

“แต่ไม่ใช่ที่ตัวกูนะ” สิบสาม...

“ยิงที่ถุงน้ำเกลือที่เป็นยาพิษ” สิบเอ็ด...

“จะบ้าเหรออ ! เพื่ออะไร” สิบ...

“อย่างน้อยกูก็ไม่ตายเพราะยาพิษไงเล่า !” เก้า...

“แล้วมึงก็มีเสียงของกูหนึ่งเสียงแน่ ๆ” แปด...

“แล้วอันไหนล่ะ มันก็ถุงใส ๆ เหมือนกัน” หก...

“อิงมาเถอะนำ!” ห้า...

“แล้วถ้าไม่โดนล่ะ” สาม...

“อิงมาเถอะนำ!” สอง...

“อิงมาเถอะ! ห่าเอ๊ย!” หนึ่ง...

กระสุนพุ่งทะลุทะลุลูฐานถุงน้ำเกลือ น้ำใสไหลนองทั่วพื้น ในขณะที่เวลานับถอยหลังเหลือศูนย์พอดี

คู่กรณีทั้งสองหายใจเหนื่อยหอบ ท่ามกลางบรรยากาศที่ค่อย ๆ สงบลง เป้าหมายที่รอคอยมานานเพิ่งไหล่ออกมาจากความมืดด้านหลังเก้าอี้ของชายครึ่งท่อนนั่นเอง

“ยินดีด้วยนะ พวกคุณกำจัดน้ำเกลือที่ผสมยาพิษได้สำเร็จ” ชายหัวกล่องพูด

เสียงถอนหายใจด้วยความโล่งใจดังขึ้น ใบหน้าของชายครึ่งท่อนเริ่มมีรอยยิ้ม

“แต่เชื่อเถอะว่า ยาที่ดีแค่ไหน ถ้ามากเกินไป ก็เป็นยาพิษได้ทั้งนั้น” ชายหัวกล่องกล่าว ขณะกดเครื่องให้น้ำเกลืออัตโนมัติ เขาทำท่าครุ่นคิด มือหนึ่งกอดอก มือหนึ่งตุนคาง “แต่ไม่ใช่กับประชาติปไตยนะ อันนั้นยิ่งมากยิ่งขึ้น”

เสียงเครื่องทำงานดังกว่าปกติ สารกระตุ้นการทำงานของหัวใจและระบบสูบฉีดโลหิตจำนวนมาก หลังไหลเข้าสู่กระแสเลือดของชายครึ่งท่อน ใบหน้าเขาเริ่มแดงก่ำ เส้นเลือดตามผิวหนังปูดโปนกว่าปกติ ผิวหนังส่วนอื่น ๆ เริ่มแดงเรื่อเข้มขึ้นจนเป็นสีเลือด ตัวเขาสั่นเป็นเจ้าเข้าแบบรุนแรงที่สุดเท่าที่กู่ภัยหญิงเคยเห็นมาจากการปฏิบัติงาน เขาตื่นจนแผลที่เจาะเข็มน้ำเกลือบริเวณลำคอฉีกขาดออก สายน้ำเกลือเหนียวรั้งทำให้แผลเปิดกว้าง เลือดทะลัก ถ้าไม่มีสายรัดที่พันหนาการตัวเขากับเก้าอี้ สภาพคงดูไม่จัดกว่านี้

“ไม่นะ ! ไม่ !” เธออุทาน “พยายามผ่อนลมหายใจ มีสติไว้ มีสติไว้ !”
แต่ไม่ทันแล้ว และชายครึ่งท่อนแน่นิ่งลงไปพร้อมผิวหน้าที่ค่อย ๆ
ซีดลงทีละน้อย

“ทุกท่านยังต้องลงคะแนนในผลโพลครั้งที่สามต่อนะ อย่าลืม”
ชายปริศนาพูดอย่างเรียบเฉยเช่นเดิม

	เสื่อเช็ด	หัวล้าน	
แม่บ้าน			ครึ่งท่อน
	แว่นตา	กุ๊ยกั๊กหญิง	
	เสื่อวอร์ม	(ตัวคุณ)	

=====

๕.

ชายสวมเสื่อเช็ดในเก้าอี้ผู้สมัครถึงกับยิ้มกริ่มแสดงความพอใจเมื่อได้
เห็นป้ายคะแนนแสดงผลโพลสำรวจครั้งที่สาม ใบหน้าช่างแตกต่างกับตัวเขาเอง
เมื่อไม่กี่นาทีก่อนอย่างสิ้นเชิง

๓-๐

ความพ่ายแพ้มันให้ความรู้สึกเช่นนี้เอง ชายหัวล้านโกรธ เกลียด
เสียใจ สิ้นหวัง ปลง ทุกอย่างผสมผสานรวมกันจนไม่แน่ใจแล้วว่าควรจะแสดง
สีหน้ายังไงออกมา แต่ไม่ว่าใครจะรู้สึกอย่างไร ไม่สำคัญ เกมยังคงต้องดำเนินต่อ
ชายหัวกล่อบอกสัญญาณเริ่มกระบวนการหาเสียงครั้งสุดท้ายของการเลือกตั้ง
อย่างเป็นทางการ

ฝ่ายผู้สมัครทางด้านซ้ายเริ่มพูดด้วยเนื้อหาไม่แตกต่างจากตอนก่อนทำโพลครั้งที่สามนัก เพราะการพูดครั้งนั้นทำให้ชายในเสื้อเชิ้ตได้มาถึงสามคะแนน ใครจะยอมเปลี่ยน เขาคิด โดยในตอนท้าย ได้สรุปไว้ว่า “ทุกคนก็เห็นแล้วนะครับ ว่าความรุนแรงไม่ใช่วิธีการแก้ปัญหาใด ๆ ทั้งสิ้น ผมต้องการเสียงของทั้งสามคนเพื่อจะหยุดยั้งความรุนแรงเหล่านั้น” เขาเว้นช่วงทำสีหน้าจริงจังมากขึ้น ก่อนพูดต่อ “แล้วหลังจากนั้น ทุกคนอาจกังวลใจต่อชะตากรรมของตัวเอง กังวลว่าผมจะทำอะไรต่อ ผมบอกได้เลยว่าหากผมชนะ ผมจะตัดสินใจเลือกผู้ที่รอดชีวิตไปกับผมอย่างสันติ ไร้ความรุนแรง และเป็นธรรมที่สุด ผมสัญญา ทุกคนมีสิทธิ์รอดเท่า ๆ กันครับ”

ถัดมาทางขวามือ ชายหัวล้านจึงชายเสื้อเชิ้ตอย่างโกรธเกรี้ยวท่าเอ๊ย! นี่มันแทบจะยกคำพูดของเขามาเลยนี่หว่า เขาคิด ตอนนั้นเขารู้สึกหมดสิ้นแล้วทุกอย่าง ทั้งมือเท้า ทั้งภาพพจน์ที่อุตสาหะตั้งใจปรุงแต่งมา ทั้งผู้สนับสนุนที่เคยมี และแม้แต่ชีวิตของเขาก็อาจจะดับสูญตามไปไม่ช้า เขากำลังตกสู่ห้วงต่ำสุดในจิตใจ... จนกระทั่งได้เห็นบางอย่างบนเนกไทของผู้ลงสมัครฝ่ายตรงข้าม วินาทีนั้นเองที่จุดประกายในแววดตาให้เปี่ยมไปด้วยความหวังอีกครั้งเวลาสองนาทีกของผู้สมัครทางด้านขวามาถึง

“ผมมีเรื่องจะสารภาพกับพวกคุณทุกคน” ชายหัวล้านเริ่มพูดทันทีด้วยน้ำเสียงอ่อนแรง โดยไม่ยอมให้เสียเวลา “เรื่องที่ผมใช้ปีนั้น เป็นเรื่องของความจำเป็น และผมตระหนักถึงความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้าแล้ว ผมขออธิบายอย่างนี้ อาจจะฟังดูไม่น่าเชื่อ แต่ผมได้มีโอกาสเล่นเกมนี้มาห้าครั้งแล้ว ทั้งในฐานะผู้ออกเสียงและผู้ลงคะแนน ผมโชคดียังที่อยู่รอดครบสามสิบสองมาได้จนมาถึงบัดนี้” ขณะนี้ทั้งคู่แข่งของเขาและผู้นั่งในเก้าอี้ผู้ออกเสียงต่างตกตะลึงในสิ่งที่เขาพูด “ผมอยากหยุดเล่นเกมนี้เหลือเกิน แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ทำไม่ได้ ทุกนาทีกี่ที่เหลืออยู่ของชีวิตของคุณคือประชาธิปไตย ไร้หัวกล่องเคยพูดกับผมไว้ เมื่อผมเล่นจบเกมหนึ่ง ก็ถูกบังคับให้กลับมาเล่น

เกมอีกครั้ง” สีหน้าเขาจริงจังเจือด้วยความเศร้าหมอง “ผมเกือบหมดหวังจนทำใจแล้วว่าคงต้องมาตายที่นี่โดยไม่ได้กลับไปหาครอบครัว...แต่ว่า ผมก็สังเกตเห็นอะไรบางอย่าง ผมสังเกตว่าผู้เข้าร่วมเล่นทุกคนในรอบที่ผ่าน ๆ มาต่างมีมือเท้าที่สมบูรณ์ ก็แน่ละ ถ้าไม่มีมือคงกดปุ่มโหวต หรือแสดงมือต่อหน้าทุกคนไม่ได้” เขาเน้นน้ำเสียงหนักแน่นขึ้น “และนั่นคือสาเหตุที่ผมยอมระเบิดมือตัวเอง...” เว้นสุดท้ายใจก็ไม่นานจึงพูดต่อ “บอกตรง ๆ ผมก็ไม่ทราบเช่นกันว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับคนไม่มีมือไม่มีเท้า ถ้าหากเอาชนะได้ เพราะฉะนั้นผมต้องเอาชนะในครั้งนี้ให้ได้ เพราะทั้งผมและพวกคุณที่รอดชีวิตก็จะได้ร่วมพิสูจนหาคำตอบนั้นด้วยกัน”

เวลาเหลือสามสิบนาทีสุดท้าย “แล้วก็อีกสาเหตุที่ (ตัวคุณ) และคุณอาสาสมัครสาวต้องเลือกผมก็คือ...” เขาหันไปมองทั้งสองโดยเฉพาะ “ถ้าเกิดคู่แข่งผมชนะขึ้นมา พวกคุณทั้งสองคนต้องตายแน่!” (ตัวคุณ) และภู่ภัยหญิงได้แต่ตกใจ หันมองหน้ากันเอง “ชายสวมเสื้อเชิ้ตคนนี้ เคยอยู่มหาลัยเดียวกับเด็กสวมเสื้อวอร์มคนนั้นอย่างไม่ต้องสงสัย ผมเห็นเข็มกลัดตราสัญลักษณ์มหาลัยที่เขาถักไว้ในขณะที่เดินทางไปงานเลี้ยงรุ่น สองคนนี้รู้จักกัน และจะฮั้วกันเพื่อให้รอดตายอย่างแน่นอน !” ตอนนี้องค์คู่แข่งและเด็กหนุ่มต่างทำหน้าเหลือหลา “แต่ถ้าพวกคุณสองคนเลือกผม พวกคุณจะมีสิทธิ์รอดคนละห้าสิบเปอร์เซ็นต์ ผมสัญญา”

เวลาหมดลงพอดี เสียงเพลงจากหูฟังของผู้ลงสมัครดังขึ้น สีหน้าของชายหัวล้านแม้จะซีดเขียว แต่ก็ดูพอใจในสิ่งที่เขาได้กล่าวออกไปเป็นอย่างมาก ตรงข้ามกับชายสวมเสื้อเชิ้ตทางด้านซ้ายที่ทำหน้าตาตื่นตระหนก

ช่วงหนึ่งนาทีเริ่มถอยหลัง

“ไม่จริง ! ไม่จริงเลย ! มันโกหก ! มันใช้ความรุนแรง ! มันชอบข่มขู่ !” วัยรุ่นชุดวอร์มพูดวนไปวนมา ในช่วงการปรึกษา “มหาลัยใหญ่จะตาย ผมไม่รู้รู้จักที่เขาหรอก ! พี่ ๆ สองคนอย่าไปเชื่อมันนะ !”

อาสาสมัครหญิงคนหนึ่งใจเป็นอย่างมาก เธอหลับตามิด ถ้ามือไม่ถูกมัด อยู่คงเอามาปิดหูด้วย ดูเหมือนเธอจะไม่อยากรับรู้เรื่องราวทั้งหมดที่กำลังดำเนิน อยู่เป็นที่สุด

ส่วน (ตัวคุณ) นั้นก็ใช้เวลาสักพักถามใจตนเอง ก่อนจะได้คำตอบ เวลาเหลืออีกสิบวินาทีสุดท้าย คุณพยายามกดคะแนนให้ผู้สมัครที่คุณตัดสินใจ เลือก เพราะคิดว่าเขาจะเลือก (ตัวคุณ) ให้มีชีวิตรอดภายหลัง แต่กลับมี ปัญหาปุ่มกดไม่ลง กดซ้ำ ! กดซ้ำ ! กดซ้ำ ! แต่กดไม่ลง !

ป้ายคะแนนแสดงผลการลงคะแนนครั้งที่สี่ ซึ่งถือว่าเป็นการ ลงคะแนนจริง และเป็นการตัดสินใจชะตากรรมของห้าคนที่เหลืออยู่

๒-๐

บ้าเอ๊ย ! (ตัวคุณ) บ่นกับตัวเองในใจ มันไม่สำคัญด้วยซ้ำว่าคุณจะ เลือกใคร...

“ในที่สุดเราก็ได้ผู้ชนะของเกมประชาธิปไตยในวันนี้แล้ว...ผู้ลงสมัคร ทางด้านซ้าย !” ชายหัวกล่องโผล่ออกมาจากความมืดด้านหลังเก้าอี้ผู้สมัครทั้งสอง จากนั้นเดินไปยังเครื่องให้น้ำเกลือของผู้แพ้ ชายหัวล้านมองเขาด้วยสายตา หวาดกลัวกว่าครั้งใด ตัวสั่นงันงก พยายามร้องขอชีวิต และดิ้นสู้เท่าที่แรง ของผู้เสียเลือดมากจะมีอยู่ แต่ไม่นานหลังจากที่ยาพิษหยุดหัวใจของเขาลง ซึ่งตอนนั้น ชายหัวกล่องก็เดินไปหาผู้ชนะนานแล้ว

“เอาล่ะ ขอเชิญผู้ได้รับเลือกเลือกผู้รอดชีวิตหนึ่งคน”

“ผมเลือกเด็กคนนั้น” ชายเสื้อเชิ้ตขี้นิ้วมือขวาไปยังวัยรุ่นชุดวอร์ม แทบจะทันที ดูเหมือนเขาไม่ได้คิดถึงตัวเลือกที่เหลืออยู่เลยด้วยซ้ำ (ตัวคุณ) และกั๊กหญิงตะโกนลั่น รู้สึกผิดหวังและตกใจสุดขีด หลังถูกหักหลังจาก คำสัญญา หญิงสาวถึงกับร้องไห้เสียใจ หรือว่าที่ชายหัวล้านพูดจะเป็นความจริง เธอคิด แต่ไม่มีประโยชน์อะไรแล้ว

“ตามที่ท่านต้องการ” ชายหัวกล่องบรรจุกระสุนสองนัดแล้ววางบนที่วางแขนด้านขวาของเก้าอี้ของชายสวมเสื้อเชิ้ต “แต่ว่าท่านต้องจัดการสองคนที่เหลือด้วยตัวเอง...” ชายหัวกล่องพูดก่อนจะเดินจากไปในความมืด

	เสื้อเชิ้ต	หัวล้าน	
แม่บ้าน			ครึ่งท่อน
	แว่นตา		กุ๊ยกั๊กหญิง
	เสื้อวอร์ม	(ตัวคุณ)	

=====

๖.

สุดท้ายชายในเสื้อเชิ้ตก็ไม่กล้าพอที่จะยิงใคร มือสั้น ปล่อยปืนตกลงพื้นจนชายหัวกล่องต้องโผล่ออกมาอีกครั้งเพื่อเก็บปืนคืน

หลังจากนั้น ชายปริศนาเดินอย่างช้า ๆ มาหา (ตัวคุณ) และหญิงสาวที่อยู่ฝั่งตรงข้าม เปิดเครื่องให้น้ำเกลือทำงาน เมื่อทั้งคู่แน่นิ่งแล้วชายปริศนาหัวกล่องก็กลับเข้าไปในความมืด อีกครั้งโดยไม่พูดอะไรแม้แต่คำเดียว

ไม่กี่วินาทีหลังจากนั้น สายรัดบนเก้าอี้ของผู้เหลือรอดทั้งสองคลายออกจนหลวม ทั้งชายสวมเสื้อเชิ้ตและวัยรุ่นในชุดวอร์มค่อย ๆ แกะส่วนที่รัดแขนขา ถอนเข็มน้ำเกลือที่ปักอยู่บนลำคอ แล้วลอดตัวออกจากสายที่รัดช่วงเอว พวกเขาเดินมาเจอกันใต้ดวงไฟกลางห้องทั้งที่ชายยังสั้น ๆ

“พี่เคยรู้จักน้องรีเปลา” ผู้อาวุโสกว่าถามก่อน

“พี่ไม่รู้จักผมครับ แต่ผมรู้จักพี่ พี่ธัญ ที่เป็นประธานเชียร์ปี ๔๕ ใหม่มั้ยครับ” วัยรุ่นตอบด้วยคำถาม “ผมเป็นรุ่นน้องพี่ และเป็นรองประธานเชียร์ ในปีนี้”

“อืม งั้นก็ยินดีที่ได้รู้จักนะ”

“เช่นกันครับ” รุ่นน้องถามต่อ “แล้วต่อไปนี้จะทำยังไงต่อไปครับพี่ หรือว่าที่ผู้สมัครหัวล้านคนนั้น พุดจะเป็นเรื่องจริง”

“พี่ก็ไม่รู้เหมือนกัน...ไม่รู้อะไรเลย...อาจจะจริงก็ได้ อาจจะโกหกก็ได้ เพราะนี่มันเป็นเกม...” น้ำเสียงเหนียวอ่อนลงมาก “แต่ก่อนอันคงต้องหา ไอ้กรรมการหัวกล่อนั่นก่อน”

ทั้งสองมองหา แต่ติดที่ความมืดเป็นอุปสรรค พยายามตะโกนเรียก อยู่นาน แต่สุดท้ายทั้งคู่ได้รับเลือก และผู้ถูกเลือกก็เจียบลง เมื่อรู้ว่าไร้ประโยชน์ใด ๆ ตอนนี้ ถึงแม้จะไม่สามารถล่วงรู้สิ่งที่รอคอยอยู่ข้างหน้า แต่ทั้งคู่ทำได้เพียง ค่อย ๆ เดินก้าวข้ามซอกศพและกองเลือดที่เจิ่งนองอยู่เบื้องล่างก่อนเดิน จมหายไปในส่วนมืดของห้อง

จันทร์เดียว

เกิดในครอบครัวช่างเย็บผ้าในท้องแถวไม้ของ ตำบลบัวลาย (ปัจจุบันเป็นอำเภอในจังหวัด นครราชสีมา) เรียนจบคณะวิทยาศาสตร์จาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่ เคยทำงานเป็น โปรแกรมเมอร์ในกรุงเทพฯ กว่าสิบปี จากนั้นลาออกไปเดินทางในอินเดีย เป็นคนล้างจานและพนักงานเสิร์ฟ ในออสเตรเลีย เคยทำงานนิตยสารท่องเที่ยว เขียน เรื่องท่องเที่ยว ถ่ายรูปเดินทาง ปัจจุบันเป็นแม่บ้าน และยังเดินทางไปกับลูกชายคนเดียว

ตุลย์จันทร์ ๒๕๑๙

เรื่องสั้นโดย จันทรเคียว

เพื่อนบ้านโทรศัพท์มาบอกว่าพ่อใกล้จะตายแล้ว ให้ฉันกลับไปเยี่ยมพ่อสักครั้ง คราวนี้พ่อคงจะไม่รอดจริง ๆ พ่อกินไม่ได้เดินไม่ได้ ฉันรับฟังเงียบ ๆ คงจะเป็นแผนของพ่ออีกกรรมัง

คราวที่แล้วน่าจะเป็นต้นเดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๕๓ ฉันกลับบ้านไปดูพ่อ พ่อที่มักจะก่นด่าทุกสิ่งทุกอย่างที่ฉันทำ พ่อที่แทบไม่ได้ทำหน้าที่ของพ่อเลย ฉันนึกมาตลอดว่าสิ่งเดียวที่พ่อทำก็คือทำให้ฉันเกิด ทำให้แม่หนีออกจากบ้านตอนฉันเรียนชั้นมัธยมต้น พ่อทำให้ฉันไม่มีแม่ พอจบมัธยมปลายจากโรงเรียนที่อำเภอฉันก็เข้ากรุงเทพฯ ทำงานทำเป็นพนักงานเสิร์ฟในร้านอาหารและลงเรียนรามคำแหงไปด้วย ฉันไปทำงานที่ร้านอาหารบ่อยกว่าไปเรียน วันสอบกก็มีขาดบ้าง ผ่านไปหลายปีฉันก็เลิกเรียน

เกือบยี่สิบปีแล้วที่ฉันออกมาใช้ชีวิตตามลำพัง พ่อก็ใช้ชีวิตตามลำพัง แบบที่พ่อต้องการมาตลอดเช่นกัน หลังจากยุครุ่งเรืองของพ่อปิดฉากลง พ่อบ่นกับแม่เสมอว่า ถ้าไม่มีแม่ไม่มีฉัน ป่านนี้พ่อคงได้ดิบได้ดีกว่านี้แล้ว แม่กับฉันเป็นลูกตุ้มถ่วงความเจริญ ภาพที่ตกค้างอยู่ในหัวมาตั้งแต่วัยเด็กคือ ภาพที่พ่อถือกระเป๋าเสื้อผ้าเดินออกจากบ้าน แม่วิ่งตามไปดึงแขน พ่อสะบัดแขนเดินหนี แม่นั่งร้องไห้เหมือนโลกของแม่ถล่มทลายอยู่ตรงหน้า พ่อตกคำพ่อก็กลับมาด้วยสภาพเหมือนเพิ่งขึ้นมาจากขวิดเหล่า ฉันได้แต่แอบดูจากประตูหลังบ้าน ไม่กล้าร้องไห้ออกมา กลัวพ่อแม่จะได้ยินเสียง ฉันไม่อยากให้พ่อกับแม่รู้ว่าฉันรู้เรื่องทั้งหมด เหตุการณ์เกิดขึ้นซ้ำซาก หลายครั้งจนฉันเริ่มชินและคิดว่าเมื่อไหร่พ่อจะไปจริง ๆ เสียที แต่กลับกลายเป็นแม่ที่หิวกระเพาะ เสื้อผ้าออกจากบ้าน โดยที่ฉันไม่ได้เห็นภาพนั้น สิ่งที่แม่หลงเหลือไว้มีเพียงกระดาษแผ่นเดียวที่เขียนถึงฉัน

ลูกรัก แม่ขอโทษที่ทิ้งลูกไป

ถึงอย่างไรเราก็ยังเป็นแม่เป็นลูกกันอยู่ไม่มีวันเปลี่ยนแปลง

สักวันเราคงได้เจอกัน รักลูกเสมอ

ฉันอ่านข้อความไม่กี่ประโยคซ้ำแล้วซ้ำเล่า ตัวหนังสือบนแผ่นกระดาษค่อย ๆ พร่าเลือน พร้อมกับย่ำเตือนว่าฉันมีแม่ที่รักฉันแต่ทิ้งฉันให้ฉันอยู่กับพ่อที่ไม่ไยดีฉันเลย

เกือบยี่สิบปีที่ฉันออกจากบ้านมา ฉันกลับบ้านไม่เกिनยี่สิบครั้ง โดยเฉลี่ยกลับปีละครั้ง บางปีก็ไม่ได้กลับ ไม่มีเทศกาลสงกรานต์หรือปีใหม่สำหรับพ่อและฉัน วันหยุดในเทศกาลใหญ่ มีความหมายเพียงเงินค่าจ้างก้อนใหญ่กว่าเดิมเนื่องจากว่าคนอื่นก็อยากกลับบ้านไปสนุกสนานกับครอบครัว ฉันเป็นพนักงานดีเด่นที่อยู่ประจำร้านในช่วงเทศกาลเสมอ ส่วนใหญ่ฉันจะกลับบ้านวันจันทร์อังคาร วันธรรมดาที่ร้านอาหารให้หยุด นอนบ้านแค่นั้นเดียวรุ่งเช้าก็กลับกรุงเทพฯ เข้าไปทำงานช่วงเย็นต่อ ถึงแม้พ่อกับฉันจะไม่ค่อยได้คุยกัน

ไม่ได้รับรู้ เรื่องราวอะไรกันมากนัก แต่ฉันก็ปฏิเสธไม่ได้ว่าไม่ใช่พ่อ ถึงยังงัยพ่อก็ยังเป็นพ่ออยู่วันยังค่ำ พ่อบ่นแล้วบ่นเล่า พูดซ้ำพูดซากเรื่องที่ผมไม่เรียนต่อจนจบปริญญาตรี ผู้คนในสมัยนี้อย่างต่ำก็ต้องจบปริญญาตรี คนไม่มีปริญญาจะไปหาอาชีพการงานมาจากไหน แล้วพ่อละ พ่อจะไปรู้อะไร กับชีวิตที่ต้องดิ้นรนเอง ทั้งทำงานทั้งเรียน พ่อจะไปรู้อะไร วันทั้งวันตั้งแต่หนุ่มจนแก่พ่อไม่เคยไปพันจักรเย็บผ้าเลย ถึงทุกวันนี้พ่อก็ยังนั่งก้มหน้าก้มตาอยู่แต่กับจักรเย็บผ้าที่แทบไม่มีใครจ้างแล้ว พ่อพอใจอยู่กับการเปลี่ยนชิปตัดซากางเกง ปะซ่อมกางเกงแค่นั้น พ่อไม่เคยดูแลใครได้ แม้แต่แม่ที่รักพ่อมากที่สุดก็ยังต้องหนีพ่อไป ลำพังแค่ดูแลตัวเองพ่อก็แทบจะเอาตัวไม่รอด ฉันทะเลาะกับพ่อเสียงดังลั่นบ้าน ไม่มีใครยอมลงให้ใคร สุดท้ายเหตุการณ์จบลงด้วยพ่อนั่งลงร้องไห้ ฉันซื้อมอเตอร์ไซค์ออกจากบ้านไปนั่งกินเปียร์คนเดียวที่ร้านค้าในตลาด กลับบ้านดึกตื่นจนพ่อเข้านอนไปแล้ว วันรุ่งขึ้นฉันกลับกรุงเทพฯ แล้วฉันกับพ่อก็ไม่ได้คุยกันอีก

คราวที่แล้วที่ฉันกลับบ้านต้นเดือนพฤษภาคมปี ๒๕๕๓ พ่อดูรว้งโรยไปถนัดตา ที่เห็นตรงหน้าคือชายชราร่างท้วม หนึ่งตาหย่อนตกรปรกดวงตาเหลือยิบยิบ เนื้อหนังเหี่ยวยุ่นเก็บกักไขมันเหลวและของเรื้อนรมย์แต่หนหลังไว้ข้างใน ถ้าพ่อเป็นตัวละครในนิยายหรือเรื่องสั้นสักเรื่อง พ่อคงหนีไม่พ้นภาพของตาแก่ซีแพ้ผู้มีภาพอันรุ่งโรจน์ในอดีตติดอยู่ในใจตลอดเวลา ภาพชีวิตชายหนุ่มช่างตัดผ้าฝีมือดีที่รุ่งเรืองขึ้นมาจากการเป็นลูกจ้างจนมีร้านรวงเป็นของตัวเอง มีเมียสาวสวยหนึ่งคนลูกสาวน่ารักหนึ่งคน ชีวิตของพ่อดูน่าอิจฉากว่าพี่น้องทั้งหมดของพ่อที่ยังตากแดดหน้าดำทำนา

ฉันยังจำได้ตอนฉันเป็นเด็กพ่อสวมเสื้อมองตากู๊ด พ่อเท่กว่าใครทั้งหมด พ่อเป็นฮีโร่ พ่อเป็นขบถ ผู้กล้าเดินมือเปล่าตัวเปล่าออกจากห้องทุ่งเพื่อไปทำอาชีพอื่นที่ไม่ใช่ชวานาตามหน่อแนว พ่อหันหลังให้ตระกูลชวานาตีนดำแต่กระแหม่งหน้าหาความรู้ หนทางเดียวที่เป็นไปได้คือปลงผมบวชเณร หลังจากเรียนหนังสือจบชั้นเณร พ่อกลับเข้าสู่ถนนสายโลกอีกครั้ง เดินตาม

ความฝันในวัยหนุ่ม อดทนเรียนรู้งานโดยเป็นลูกจ้างใช้แรงงานในบ้านตัดผ้าใหญ่ ในตัวอำเภอ สะสมจักรที่ละหลังสองหลัง เข้าห้องแถวเปิดร้านเล็ก ๆ จนกระทั่งมีจักรกว่ายี่สิบหลังและจำนวนลูกจ้างเกือบยี่สิบคนในห้องแถวขนาดสองคูหา เปิดตั้งแต่เช้าตรู่จรดค่ำ ลูกค้าทั้งในตลาดเดียวกันและตำบลอื่นหลังไหลเข้ามาใช้บริการร้านตัดเสื้อของพ่อ จากปากต่อปากถึงฝีมือการตัดเย็บอันเป็นหนึ่งในพ่อวัดตัวสร้างแบบและเย็บอย่างพิถีพิถันราวกับมันเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่ง ฝีมือตัดเย็บอันประณีตของพ่อเลื่องลือไปหลายตำบล ผู้คนมาจ้างพ่อตัดชุดซาฟารี เสื้อเจ็ด กางเกง เสื้อฮาวาย งานสร้างชื่อที่สุดของพ่อคือชุดสูท พ่อทำได้ประณีตราวกับสุทราคาราคาหลักพันทั้งที่พ่อคิดค่าตัดเย็บแค່ร้อยต้น ๆ เท่านั้น ส่วนแม่อาศัยครูพักลักจำ แม่จึงได้วิชาตัดเย็บมาประยุกต์ตัดเสื้อผ้าผู้หญิงทุกอย่างดูลงตัวอย่างน่าอัศจรรย์

เกือบสิบปีกระมังที่พ่อรู้สึกเหมือนตัวเองเป็นหนุ่มผู้โชคดียืนอยู่เคียงข้างเทพีแห่งโชคชะตา หลังจากนั้นเทพีก็หันหลังให้พ่อแล้วเดินจากไป ไม่มีใครรู้ว่ามันเริ่มต้นขึ้นเมื่อไหร่ รู้สึกตัวอีกที พ่อก็ไม่มีเงินไปซื้อผ้า เสื้อผ้าที่ลูกค้าตัดไว้ก็ไม่มีใครมารับกลับ ลงทุนลงแรงไปเปล่าเปลือง เสื้อผ้าที่ไม่มีใครต้องการกองพะเนินสูงขึ้นจนเต็มตู้ หัวจักรและลูกจ้างค่อย ๆ หายยเดินออกจากบ้านรวมทั้งแม่ด้วย หลังจากที่พ่อทำท่าทำเก็บกระเป๋าสีเสื้อผ้าเดินออกจากบ้านหลายครั้งแต่ไม่เคยออกไปได้จริง แม่จึงเลือกที่จะเดินออกไปจากบ้านเอง ความสุขทั้งหมดที่ผ่านมาในชีวิต ก็เดินออกจากบ้านไปในวันนั้นด้วยเช่นกัน

คราวที่แล้วที่ฉันกลับบ้านต้นเดือนพฤษภาคมปี ๒๕๕๓ เพราะพ่อโทรศัพท์ไปบอกว่า พ่อไม่ค่อยสบาย ตอนนั้นฉันเพิ่งออกจากที่ชุมนุมเตรียมตัวจะกลับที่พัก ไม่รู้เพราะอะไร ฉันถึงตัดสินใจกลับบ้าน อาจเพราะช่วงนั้นสถานการณ์เข้าขั้นตึงเครียด ร้านอาหารปิด ฉันไม่มีงานทำ คิดว่าน่าจะกลับไปดูพ่อสักครั้ง ฉันคิดว่าพ่อคงไม่พอใจ เมื่อรู้ว่าฉันไปร่วมชุมนุมที่ราชประสงค์ แต่พ่อก็ไม่ได้พูดอะไรมา พ่อพูดขอร้องเสียงร่าบเรียบในแบบที่ฉันรู้ว่าจริงจัง

พ่อขอไม่ให้ฉันกลับเข้าไปในที่ชุมนุมอีก มันอันตราย ในวันนั้นเองฉันได้คุยกับพ่อในเรื่องต่าง ๆ มากมายทำให้ฉันเข้าใจพ่อมากขึ้น ฉันนั่งดื่มเบียร์กับพ่อพูดคุยเรื่องราวที่ไกลออกไป

บทสนทนาหลังแก้วเบียร์ของพ่อไม่ได้มีอะไรมากไปกว่าเรื่องเล่าในวันเวลาที่ครอบครัวเคยรุ่งเรือง เลื่อมองตากลูต์ เสื้อโปโลผ้าเนื้อลื่นเรียบอย่างดี ราคาตัวละเกือบสิริร้อยบาท เข็มขัดหนังที่ฉันสมัยห้อยทันทีที่พ่อบอก รองเท้าหนังหุ้มส้นที่ตีแผ่นเหล็กติดใต้ส้น เวลาเดินดั่งแต่บแต่บแต่บ พ่อเตะเท้าขวาประชิดเท้าซ้ายเหมือนทหารใหม่เข้าแถวฝึก เพียงแต่พ่อทำมันในขณะที่นั่งอยู่บนเก้าอี้หัวกลม ไม่มีเสียงดังมาจากกระทบของเท้า นอกจากเสียงที่พ่อพูดแต่บแต่บฟังดูเหนื่อยล้า พ่อคลีภาพอดีตที่ละภาพ โยนตัวเองกลับเข้าไปอยู่ในอัลบั้มพวกนั้น กลับเข้าสู่คืนวันที่ล่วงผ่านมาแล้วกว่าสามสิบปี ภาพบ้านหลังเก่าอันเลือนราง ห้องแถวไม้ชั้นเดียวความกว้างสองห้อง ประตูไม้บานพื้ม ที่ตั้งของร้านเย็บผ้าที่ใหญ่ที่สุดในตำบล โทรทัศน์ขาวดำจอใหญ่กสูงระดับหัว ถึงเวลามวยไทยผู้คนเต็มบ้าน บ้างนั่งเก้าอี้ บ้างยืน บ้างนั่งพื้น ทัดถองอากาศเสียงดังสนั่นคังตลาดหน้าสถานีรถไฟ ตู้กระจกสำหรับใส่ข้าวของและเสื้อลูกค้าที่ตัดแล้วแตกเปรี๊ยะไปหนึ่งบานด้วยอีศอกไม้ก็โอ้เข้าของคนจากอีกหมู่บ้านหนึ่งที่นั่งรถม้าฝ่าแดดมาตามทางดินทรายร้อนจางเพื่อมาหาซื้อข้าวของเครื่องใช้ในตลาด แวะมาวางเดิมพันมวยพ่อได้เหล่าเซียงซุนสักกีก่อนกลับบ้าน

ไอแดดแลบลิ้นเลียเข้ามาได้ชุ่มต้นพวงชมพูผสมพวงครามดกใบ และดกดอกจนแสบผิวแขนวาบ ส่วนความร้อนบนหน้าอาจมาจากตึกกริข้างในผสมกับละออดแดดลามเลีย เม็ดน้ำเกาะรอบแก้วเบียร์รวมตัวกันเป็นน้ำไหลนองลงบนพื้นเก้าอี้หัวกลมที่ทำหน้าที่ต่างโต๊ะ น้ำค่อยๆ หยดลงพื้นปูนซีเมนต์ พ่อเงยหน้าขึ้นยกหลังขึ้นเล็กน้อย เอ้อมมือยกแก้วเบียร์ไปถูกกันแก้วกับต้นขาทางเกงซิบหยดน้ำก่อนยกขึ้นเหลงลำคอ แล้วก็หุดคอหลังค้อมไหล่ลู่ลงเหมือนเดิม

ฉันเล่าให้พ่อฟังถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ จากร้านอาหาร แถวบ่อนไก่กลับห้องพักที่จตุจักร ฉันเดินไปขึ้นรถไฟฟ้าที่สีลมบ่อย ๆ เพราะรู้สึกเหนื่อยที่ต้องรอรถเมล์ตอนดึก บางครั้งฉันก็แวะลงที่สถานีราชประสงค์ ตอนนั้นเองที่ฉันได้เห็นว่าภาพจริงและภาพในจอโทรทัศน์ช่างแตกต่างกันเหลือเกิน มันทำให้ฉันไม่เชื่อในภาพข่าวอีกต่อไป ฉันได้รู้จักเพื่อนคนหนึ่ง ในการชุมนุม เรานั่งใกล้กันและเจอกันหลายครั้งเวลาที่ฉันแวะไป แขนงำในการชุมนุมบอกให้ทุกคนควรมีเพื่อนหนึ่งคนไว้เป็นบัดดี้ หากเกิดเหตุการณ์เลวร้ายขึ้นมาเหมือนกับวันที่ ๑๐ เมษายนจะได้ช่วยดูแลกัน เขาบอกว่าเขานักเขียนสมัครเล่น เขาเคยให้ฉันอ่านผลงานของเขา ฉันตื่นเต้นมากเพราะฉันไม่เคยรู้จักสิ่งเหล่านี้มาก่อน ฉันเริ่มรู้จักโลกของตัวหนังสือ และได้รู้จักโลกใบใหม่ ฉันตื่นขึ้นในสถานที่และบรรยากาศที่ฉันไม่เคยรู้จักมาก่อน เหมือนนอนลอกคราบ ทั้งเจ็บปวดทรมานในตอนที่ผิวกายปริแตกแล้ว ตัวตนใหม่ก็บินออกจากเปลือกดักแต่ มีอะไรมากมายที่ฉันไม่รู้จักรอการอ่านเปิด ฉันได้รู้จักบทกวี ฉันอ่านหนังสืออย่างหิวกระหาย หลายเล่มมาจากการแนะนำของเขา เราคุยกันเฉพาะในที่ชุมนุม ไม่เคยเจอกันที่อื่น เขาเป็นเพื่อนคนเดียวที่ฉันมี เราเคยแบ่งน้ำจากขวดเดียวกันล้างหน้าในวันเฮลิคอปเตอร์โยนแก๊สน้ำตาลลงกลางที่ชุมนุม โดยมีกลุ่มผู้ชายพยายามรับกระป๋องแก๊สน้ำตาที่ถูกโยนลงมาจากเฮลิคอปเตอร์แล้วโยนมันออกไปนอกแนวกันการชุมนุมเพื่อไม่ให้คนที่นั่งอยู่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนแก่และผู้หญิงต้องโดนแก๊สน้ำตา ฉันได้เห็นความเสียสละของคนตัวเล็ก ๆ ที่ไม่มีใครรู้จัก น่าแปลกที่ฉันได้มองเห็นชีวิตมนุษย์ในตอนที่แสบตาจนมองอะไรไม่เห็น คลื่นไส้ปวดแสบปวดร้อนผิวกาย ฉันได้มองเห็นความทุกข์ความเจ็บปวดที่ทุกคนมีร่วมกัน

เมื่อได้ยินคำว่าเฮลิคอปเตอร์ดูเหมือนพ่อจะนึกอะไรขึ้นมาได้ พ่อเล่าว่า พ่อเคยนั่งเฮลิคอปเตอร์มาแล้วในปีที่ฉันเกิด ก่อนหน้านั้นสองปีพ่อเพิ่งตั้งร้านตัดผ้ากิจการเล็ก ๆ เริ่มต้นจากพ่อกับแม่สองคน ด้วยฝีมือดีราคาย่อมเยา

และตรงต่อเวลา ร้านเย็บผ้าของพ่อ เป็นที่รู้จักในเวลารวดเร็ว ในปีนั้นเอง พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทยได้ก่อตั้งขึ้น พ่อเล่าถึงผู้สมัครผู้แทนราษฎรสังกัด พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย ๓ คนได้ลงพื้นที่หาเสียงในตำบล คำสิงห์ ศรีนอก ประสาร มฤคพิทักษ์ และคำพอง พิลาสสมบัติ เพื่อนของพ่อ การจัดเวทีปราศรัย วันนั้นพ่อยังจำได้แม่น แขนสายไฟของการไฟฟ้าเหมือนหลอดด้ายขนาดใหญ่ ทำจากไม้ยกตั้งขึ้นต่างเวทีเพื่อให้ผู้สมัครผู้แทนขึ้นไปพูด ในขณะที่การหาเสียง ของพรรคการเมืองอื่นตั้งเวทีใหญ่ใช้เครื่องขยายเสียงครบครัน เลี้ยงดูบรรดา หัวคะแนนอย่างสำราญ แต่พรรคสังคมนิยมอยู่ตรงกันข้ามกับสิ่งเหล่านั้น หลังเสร็จสิ้นการหาเสียง คณะผู้สมัครผู้แทนก็แวะเข้ามากินข้าวที่บ้านพ่อ

๒๖ มกราคม ปี ๒๕๑๘ พรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทยได้ผู้แทน ๑๕ คนจากทั่วประเทศ ผู้สมัครสามคนที่มาพักที่บ้านพ่อกินข้าวฝีมือแม่ ไม่มีใคร ได้เข้าไปนั่งในสภา ปี ๒๕๑๙ เป็นปีที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นมากมาย มีการลอบฆ่า เลขาธิการพรรคสังคมนิยมแห่งประเทศไทย ลอบฆ่าสมาชิกสหภาพแรงงาน โดยจับคนลงมือไม่ได้ จอมพลถนอม กิตติขจร กลับเข้าประเทศ โดยบวชเป็น เณรที่วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร เหตุการณ์รุนแรงที่สุดคือการล้อมฆ่านักศึกษา ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ นักศึกษาจำนวนมากหนีเข้าป่า เหล่านักคิดนักเขียนลี้ภัยไปต่างประเทศ ตำรวจบุกเข้าค้นบ้านเป้าหมายคือ หาหนังสือต้องห้าม พ่อถูกจับขึ้นเฮลิคอปเตอร์ไปสอบสวน แม่ตื่นตกใจตอน ตำรวจจู่เข้ามาในบ้าน จนเจ็บท้องไปอนามัยแล้วคลอดฉันทออกมาในวันนั้น พ่อตั้งชื่อให้ว่าตุลย์จันทร์ พ่อบอกว่าปี ๒๕๑๙ เป็นปีที่เปลี่ยนแปลงชีวิตพ่อ อย่างไม่รู้ล่วงหน้า ฉันบอกว่ามันคือปีที่แม่ถือกระเป่าออกจากบ้านไปต่างหาก

ผีเสื้อปีกดำบินมาจากไหนไม่มีใครสังเกตเห็น จู่ ๆ มันก็มาเกาะนั่ง บนขอบจานกับแก้มพอดี มันปรากฏตัวเข้ามาแทรกอยู่ในบทสนทนา อย่างเงิบเงิบไร้สัมเสียด ฉะนั้นวางอยู่บนเก้าอี้ไม้หัวกลมไร้พนักแบบที่ พ่อชอบนั่งทำงานอยู่หน้าจักรเย็บผ้า พ่อมีเก้าอี้แบบนี้อยู่หลายตัว ฉันเอามัน

มาต่างโຕ้ะวางจางกับแกล้้ม จะเป็นอะไรสักอย่างจำไม่ได้ สารระมันไม่ได้ อยู่ตรงนั้น และสารระมันก็ไม่ได้อยู่ในไหน ไม่มีแม้จะกระทั้งความหมาย หรือ สัญลักษณ์อะไรในภาพผีเสื้อปีกดำบนจาง แต่ภาพของผีเสื้อสีดำบนขอบจาง และเรื่องราวที่ฉันพูดคุยกับพ่อในวันนั้น มักปรากฏขึ้นในหัวซ้ำแล้วซ้ำเล่า ฉันนึกถึงคำพูดของพ่อที่บอกว่าครั้งนี้จะเป็นครั้งสุดท้ายอยู่บ่อย ๆ

กลับจากบ้านคราวนั้นฉันไม่ได้เข้าไปที่ชุมนุมอีก เป็นเพราะฉันติดต่อ เขาไม่ได้และฉันเข้าไปข้างในราชประสงค้ไม่ได้แล้ว ไม่ใช่เพราะคำขอร้องจากพ่อ ฉันรู้สึกข้างในกลวงโล่ง อะไรบางอย่างถูกฉีกขาดและหล่นหายไป โลกใบเก่า แตกป่นเป็นเสี่ยง ๆ เหลือฉันเพียงลำพังในโลกใบใหม่

หลังการล้อมฆ่ากลางเมืองในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ฉันไม่ได้ กลับบ้านอีกเลย มีบางอย่างกัตกัรอนอยู่ข้างใน ฉันลาออกจากงานที่ร้านอาหาร และเริ่มหัดเขียนหนังสือและบทกวี ฉันเขียนและเพียรส่งอยู่เป็นปี งานชิ้นแรก จึงได้ลงที่เวทไฟกัหัดสำหรับกวีหน้าใหม่ งานของฉันได้ลงหนังสือบ้างประปราย รวมแล้วก็ไม่กัขึ้น ถ้าจะเทียบรายได้แล้วฉันอยู่ไม่ได้ด้วยงานแบบนี้ โชคดีที่ฉันยังมีเงินเก็บอยู่บ้างทั้งเจ้าของร้านเดิมชวนไปทำงานในช่วงเทศกาลซึ่งลูกน้อง หลายคนลางาน ฉันไม่ได้เขียนเพื่อบอกเล่า เขียนเพื่อความฝัน หรือเขียนเพื่อความ สุข ฉันรู้ว่างานของฉันยังห่างไกลกับนักเขียนอาชีพอยู่มาก แต่ฉันเขียน เพื่อบรรเทาความเจ็บปวดที่กัล้งกัตกินข้างในให้ตายไปอย่างช้า ๆ

จนกระทั้งเพื่อนบ้านโทรศัพท์มาบอกว่าพ่อใกล้จะตาย เดือน พฤษภาคมปี ๒๕๕๕ ผ่านไปสองปี ฉันกลับบ้านอีกครั้ง

พ่อแก่ลงอย่างน่าใจหาย พ่อทรุดโทรมลงมาก ตาโหลลึกขอบตาข้ำนูน แก้มตอบ เนื้อหนังที่แขนเหลวย้อยผิวหนังย่นเป็นรอยยับเหมือนหนังช้าง มีแต่ ดวงตาหยีเล็กเป็นประกายอย่างประหลาด พ่อนอนอยู่บนเก้าอี้หวายตัวเดิม พ่อนอนจนมีรอยดำ ๆ ของน้ำมันใส่ผมติดแน่นอยู่บนเก้าอี้ตรงตำแหน่งศีรษะพอดี ฉันไม่ได้คิดว่าพ่อจะตายในคืนนั้น พ่อนอนดูชาวเงียบๆ ที่หน้าจอโทรทัศน์

ไม่มีการทู่มเถียงระหว่างฉันกับพ่อเหมือนเคย ฉันนึกถึงผีเสื้อปีกดำบนขอบจานเมื่อสองปีที่แล้ว

พ่อตายในคืนนั้นเอง ตายในเดือนพฤษภาคม พ่อนอนหลับไปแล้ว ไม่ตื่นขึ้นมาอีกในตอนเช้า ตอนนั้นเองที่ฉันเพิ่งได้เข้าไปใกล้ชิดพ่อที่สุดเป็นครั้งแรก ตั้งแต่จำความได้ บนใบหน้าพ่อยังมีรอยยิ้มอาบอยู่ ตั้งแต่แม่ออกจากบ้านไป ฉันไม่เคยเห็นพ่อยิ้มอีกเลยจนกระทั่งพ่อตาย รอยยิ้มบนร่างที่ไม่มีลมหายใจของพ่อเป็นรอยยิ้มที่ฉันรู้จักเป็นอย่างดี ฉันไม่ได้ตกใจ ไม่ได้ร้องไห้ ไม่มีน้ำตาแม้แต่หยดเดียว ฉันเดินไปที่บ้านญาติของพ่อที่อยู่ห่างออกไปอีกซอย ไปบอกญาติว่าพ่อตายแล้ว จากนั้นฉันก็ไปแจ้งการตายที่อำเภอ ที่นที่ที่รับใบมรณบัตรที่มีชื่อพ่อเขียนอยู่อย่างชัดเจน ฉันเพิ่งรู้สึกว่พ่อได้ตายจากไปแล้วจริง ๆ พ่อไม่มีทางฟื้นกลับมาบ่นได้อีกต่อไป โลกข้างในถูกจับเข่าอย่างรุนแรงอีกครั้ง ฉันนั่งลงที่พื้นข้างรถมอเตอร์ไซค์ นั่งจ้องใบมรณบัตรอยู่พักใหญ่แล้วจึงขี่มอเตอร์ไซค์กลับบ้าน

ฉันเข้าไปในห้องของพ่อ เป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ออกจากบ้านไปเมื่อสี่ปีก่อน แล้วทำบนน้ำตาก็ฟุ้งทลายลงราบคาบ เมื่อเห็นกรอปรูปที่วางเรียงบนหัวเตียง รูปแม่อุ้มกำลังฉัน รูปพ่อแม่ลูกสามคน รูปตอนที่ฉันเป็นเด็กในหลายอิริยาบถ ฉันไม่นึกมาก่อนว่พ่อจะยังเก็บใส่กรอบไว้อย่างดี นิตยสารสามสี่เล่มวางซ้อนกันเป็นระเบียบอยู่บนโต๊ะข้างเตียง เป็นนิตยสารที่เรื่องของฉันได้รับการตีพิมพ์ ฉันหยิบเล่มบนสุดขึ้นมาดูเป็นเรื่องสั้นของสนามมือใหม่ กระดาษแผ่นเล็ก ๆ แผ่นหนึ่งปลิวหลุดลงมา ลายมือพ่อเขียนว่ ‘เล่าเรื่องดีแต่จังหวะและภาษายังไม่ลื่นไหลสะสลาย ถ้าหมั่นเขียนบ่อย ๆ น่าจะไปได้สวย’ น้ำตาหยดลงบนคำว่ ‘ไปได้สวย’ จนหมึกเลอะเลือน เล่มที่เหลือเป็นบทกวีบนเวทีกวีฝึกหัด ไม่มีคำตามจากพ่อ ฉันกวาดตาสำรวจไปทั่วห้อง ห่อกระดาษอีกห่อวางอยู่บนโต๊ะ มีลายมือพ่อเขียนว่ ‘ตุลย์จันทร์ หนังสือทั้งหมดนี้ถูกฝังดินไว้ที่หลังบ้านในปีที่ลูกเกิด’

ฉันปล่อยให้ น้ำตาไหลออกมาจนหมดตัว

คืนนั้นหลังกลับจากฟังพระสวด ฉันเข้าไปนอนในห้องพ่อ เริ่มต้นทำความรู้จักกับพ่ออีกครั้งหลังจากที่ปล่อยระยะห่างมาสี่สิบปี โดยผ่านทางหนังสือเก่าเลอะรอยฝุ่นดินที่พ่อเก็บรักษามาเท่าอายุฉัน เมื่อฉันเปิดอ่านที่ละหน้า ที่ละเล่ม ฉันรู้ว่าฉันกับพ่อ มองดาวดวงเดียวกัน ไม่ใช่อยู่กันคนละโลกอย่างที่เคยเข้าใจผิดมาตลอด

รุ่งขึ้น ฉันลองไปนั่งที่เก้าอี้กลมหน้าจักรเย็บผ้าซึ่งเคยเป็นที่ของพ่อ.

เหลื่อม พระสมุทรฯ

เกิดและเติบโตที่สมุทรปราการ เคยเปิดร้านขายกล้วยเดี่ยว เคยทำงานโรงย้อมผ้า คนงานรีดท่อเหล็ก เป็นคนแต่งสีที่บริษัทผลิตสียี่ห้อหนึ่งของญี่ปุ่น ฯลฯ เป็นคนที่กระสันที่จะเขียน จะเขียน และเขียนเพื่อสะท้อนว่า “สังคมทุกวันนี้ ชำรุด และคับแคบเกินกว่าที่เงาของตัวเองจะสวยงามในกระจกของคนอื่น”

บึงชุกบอกว่า โทรทศน์ปัง

เรื่องสั้นโดย เหลี่ยม พระสมุทรฯ

“ปัง ชุก มาปรับโทรทศน์ให้แม่
หน่อย ! แม่จะดูรายการทำอาหาร
เนี่ย ช่องนี้มันเปิดติดแต่ภาพไม่ชัด
เอ็งดูให้แม่หน่อยแล้วกัน”

เสียงตะโกนของแม่ปลุกให้ตื่น
อย่างสะลึมสะลือในเช้าวันหยุด ผมเริ่มปรับโทรทศน์
ให้แม่ด้วยอาการงัวเงีย แต่ทำอะไรก็ไม่ปรากฏภาพ
มันส่งเสียงซ่าอย่างนั้น ทั้งขยับเสาอากาศก็แล้ว
ทุบก็แล้ว ยิ่งคงไร้ผล ผมจึงเริ่มไล่กดไปทุกช่อง
กระทั่งต้องยกมือเกากบาลแกรก ๆ ยอมแพ้ให้เจ้า
เครื่องรับโทรทศน์อันเสียงเคิ่ง วันนี้จึงเป็นวันอันแสน
ห่วยแตกที่มาเยือนผมอย่างไม่ได้นัดหมาย จากนั้น
ผมตั้งใจนั่งงัดเงาะอยู่อีกสักพัก ก็ยังไม่รู้สาเหตุว่า

มันเป็นอะไร สงสัยถึงคราว ต้องเสียเงินถอยเครื่องใหม่ แต่ตอนนี้ปัญหาของผมนั้นก็คือกำลังไล่แห่ง จะมีปัญญาซื้อโทรทัศน์เครื่องใหม่อีกทีก็ต้องรอสิ้นเดือนโน้น แต่หากขึ้นรอถึงเวลานั้นแม่ผมคงลงแดงตาย แก่ติดรายการอาหารมาก ตามประสาของแม่บ้าน เอาละ เมื่อหมดปัญญา จึงตัดสินใจว่าจะลากมันไปซ่อมเสียหน่อย ร้านซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าก็อยู่ไม่ไกลมากนัก คงพอแบกไหว ซึ่งผมวางแผนว่าจะเดินไปดูก่อนว่า ร้านยังเปิดอยู่หรือเปล่า แล้วค่อยกลับมายกเจ้าเครื่องห่วยแตกไปซ่อม ไวเท่าความคิด ผมเริ่มประกอบชิ้นส่วนของมันเข้าที่จนเรียบร้อย พร้อมสลัดความหงุดหงิดออกไป และจัดแจงสวมเสื้อลายสก๊อตตัวเก่งอย่างลวก ๆ ก่อนขยับยีนส์ตัวโคร่งให้เข้าที่ เทแป้งผัดจนหอมฟุ้งเป็นอันใช้ได้ และพร้อมสำหรับการลากสิ่งขารตัวเองออกมานอกบ้าน โดยมีจุดหมายก็อย่างทีบอก โทรทัศน์ผมฟัง !

ผมเดินมาเรื่อย ๆ แต่ก็ยังไม่เจอร้านซ่อมโทรทัศน์ คงจำไม่ผิดแน่ ร้านซ่อมมันอยู่แถวนี้นี่นา หรือร้านปิด พับผ้าสี ใครก็ได้บอกที ผมตัดสินใจเดินวนอีกรอบ คราวนี้ยิ่งสอตสายตาให้ละเอียดมากกว่าเก่า ผ่านไปครึ่งชั่วโมงก็ยิ่งเหลว ! จึงเร่งสืบเท้าต่อไป ผ่านป้ายรถเมล์ ผ่านความร้อนระอุ จนจินตนาการไปว่า ดวงตะวันกำลังจะคว่ำลงมาทับกบาล และเริ่มอึดอัดกับการตามหาจุดหมาย ที่ไม่มีแม่เงา ลมร้อนเปื้อนฝุ่นพัดมาปะทะหน้าจนตาคล้ายจะเป็นลม ผมเริ่มมองหาตัวช่วย หวังว่าจะเจอสถานที่ร่มรื่นให้นั่งพัก จึงเดินฝ่าความร้อนระอุไปเรื่อย ๆ อย่างเหม่อลอยและไร้จุดหมาย มารู้ตัวอีกที ร่างของตัวเองก็หยุดอยู่ที่ใต้ต้นไม้ใหญ่ แต่ก็แปลกใจ เพราะเท่าที่จำได้ ผมก็เดินอยู่บนถนนสายนี้มานานนม เหตุใดจึงไม่เคยเห็นต้นไม้ต้นนี้ โดยเฉพาะความใหญ่โตของมันนั้นเหลือคณาที่จะนับจำนวนคนโอบ รากของมันคงจะแผ่ขนไซ้ไปตามเนื้อดินยึดโยงจนเป็นปีกแผนให้เหล่ามดปลวกได้ดำรงชีวิตอยู่อย่างสุขสบาย แต่ก็ช่างมันเถอะ ถ้าผมไม่ได้เงาของมันคงแย่ เอาน่า ไร่ประโยชน์ที่จะไปสนใจ อีกอย่างความร่มรื่นทำให้ผมลืมบางสิ่งไปชั่วขณะ และปล่อยสายป่านแห่งความคิดล่อง

ลอยไประหว่างทบทวนถึงที่มาของปัญหา ยิ่งไงผมก็นึกไม่ออก เป็นอะไรวะเนี่ย บังซุก คลับคล้ายคลับคลาเหมือนคำตอบติดอยู่ที่ปลายจมูก ความคิดของผม เริ่มส่งเสียงอังก้อยอยู่ในโสต จนกระทั่งผมเริ่มหย่อนตัวพืดันไม้ใหญ่ และหลับตา ผ่อนคลายไปกับบรรยากาศ สักพักหนึ่ง มีเสียงดังจ่อม ๆ จากบ่อน้ำใต้ต้นไม้ใหญ่ จึงชะงักไปดู สังเกตเห็นฝูงปลาตรงผิวน้ำกำลังแหวกสายไปมา รวากับสิ่งที่ ร่วงหล่นลงมาจากต้นไม้เป็นอาหารอันแสนวิเศษ หรือพวกมันกำลังพยายาม บอกว่า.....ไม่น่าใช่!

ผมเริ่มขี้หัว และตบกบาลตัวเองอยู่หลายครั้ง มันจะเป็นไปได้ อย่างไม่ ปลาพูดไม่ได้! ผมเริ่มทนไม่ไหว และแยกไม่ออกระหว่างความเหนียวล้า กับคำถามที่สุ่มรวมอยู่ในหัวขี้เลื่อย ความท้อใจก็เริ่มเดินมาเคาะกะโหลก ผมจัดการมันด้วยการเอามืออุดหูและแหงนหน้ามองฟ้า เขย่ากบาลโยกหัว เพื่อสลัดความพินเพื่อน แต่ก็ยังไม่มีแว้วว่า คำถามที่กำลังสุ่มรวมจะได้รับการคลี่คลายคล้ายว่าขณะนี้ผมกำลังกลายเป็นฝูงปลาแหวกว่ายร้ายรำเพื่อหา ทางออกไปสู่ทะเลแสนกว้างใหญ่ และระหว่างประตูแห่งจินตนาการของผม กำลังวาดภาพอย่างเพลิดเพลิน บังเอิญผมเหลือบขึ้นไปบนต้นไม้ใหญ่ มีนกตัวหนึ่งกำลังหย่อนตุตอย่างมีความสุข ครับถูกต้อง “ขี้นก” พรั่งพรูลงมา ดังจ่อม (ซึ่งมันเฉียวหัวผมไปนิด) หะ เดว่ามันน่าจะกินผลไม้เน่าหรือเป็นพิษ เข้าไปแหละก็ตามคาด ทันใดนั้นเจ้าพญามัจฉาตัวประมาณลำขานำฝูงปลาตัวจิ๋ว รุมแย่งกินขี้กันใหญ่ ผมนึกซันที่พวกมันแย่งกันกินทั้ง ๆ ที่ยังไม่รู้เลยว่ามันมัน คือขี้ ขี้ที่ปลาทุกตัวในสระแย่งชิงกัน ภาพตรงหน้าทำให้ผมคิดว่า ใครเล่า จะเป็นผู้นำเหล่าปลาไปสู่ท้องทะเลอันแสนกว้างใหญ่ ที พวกมันจะรู้ใหม่ว่า กำลังวนอยู่ในที่ ๆ ไม่มีทางออก ผมโพล่ไปอีกถึงว่า ระหว่างการเดินทางร้าน ซ่อมโทรทัศน์ของผมกับหนทางออกไปสู่ท้องทะเลของบรรดาฝูงปลา อะไรจะสำเร็จ ก่อนกัน ระหว่างผมทอดหวังนึกในการกินขี้ของเหล่าปลา เสียงลมหวีดหวิว ก็ล่องมากระทบบริเวณนี้ ผมเปลอสูดกลืน และผายมือโอบรัดบรรยากาศ

เอาไว้ ใบไม้แห้งค่อย ๆ ปลดก้านตัวเองร่วงหล่นลงมา ผมลูปสัมผัสมัน โดยมีเสียงกระซิบของเหล่าฝูงปลาออกล้อมโสต จนกระทั่งลมธรรมชาติและลมรำลึกผสมรวมอย่างเพลิดเพลิน

เสียงผีเท้าสุดจะนับจำนวนปลุกผมให้ตื่นขึ้นจากการหลับไหล และเริ่มจ้วเจียสอดสายตาไปยังต้นทางของเสียง เห็นกลุ่มคนกำลังยกโขยงตรงมาที่นี้ บางคนถือขวาน บางคนถือเลื่อยไฟฟ้า หรือว่า... ไม่น่าใช่ ผมเริ่มไม่แน่ใจในความปลอดภัยของตัวเอง จึงรีบหาที่ซ่อนตัวตรงพุ่มไม้ที่ไม่ไกลจากต้นไม้ใหญ่นัก และสังเกตเห็นว่า เมื่อพวกเขาเดินมาถึงต้นไม้ใหญ่ ได้เถียงกัน ดังอ้ออึ้ง จนฟังไม่ได้ศัพท์ ผมพยายามเจียหูฟัง เพราะเสียงของเจ้าพวกหมู่ปลาในสระยังแย่งกันกิน “ซึ้นก” กลบเสียงพูดคุยของพวกเขาเสียหมด มาถึงตรงนี้สัญชาตญาณเริ่มบอกให้รู้ว่า หากออกไปปรากฏตัวคงไม่ดีแน่ ไม่นานนักพวกเขาเริ่มแยกเป็นสองกลุ่มอย่างชัดเจน กลุ่มหนึ่งถือขวาน กลุ่มหนึ่งถือเลื่อยไฟฟ้า ประจันหน้ากันแบบหายใจรดต้นคอ ความอ้ออึ้งผ่านไปอยู่นาน จนกระทั่งพวกเขาส่งตัวแทนมา กลุ่มละหนึ่งคน พร้อมเดินตรงไปที่ต้นไม้ใหญ่ และเริ่มลงมือจามทั้งขวาน และเลื่อยไฟฟ้าลงไปในต้นต้นไม้ โดยที่ทั้งสองผู้นำกระหน่ำลงไปที่มือซ้าย และขวา จัด ! บรรยากาศ กำลังดำเนินไปอย่างเจียบเจียบ จนได้ยินแต่เสียงโค่นต้นไม้ของสองมือเพชรฆาตจนต้นไม้ใหญ่เริ่มโยกโคลนง่อนแง่น ทว่าจู่ ๆ พวกเขาก็หยุดลงมือ และเลื้อยไปคุดนกบนต้นไม้ใหญ่หย่อนตุตซึ้นลงมา เจ้าเหล่าฝูงปลาก็ร้ายรำไรว่การกินซึ้นที่มีส่วนผสมของผลไม้พิษอย่างเอร็ดอ่อย ผมเพ่งมองสถานการณ์ด้วยความจ้งจ้ง เพราะคำถามตามมามากมายว่า อะไรเกิดขึ้นที่นี่ทุกอย่างยังดำเนินซ้ำเดิมคล้ายภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูชายัญ

นกกินผลไม้พิษ ปลากินซึ้น และการพยายามโค่นต้นไม้ มันคืออะไรกันแน่ ปลาเหล่านั้นต้องการไปสู่ท้องทะเลจริงหรือ หรือว่า... ไม่น่าใช่ ปลาพูดไม่ได้ ! แล้วหนทางของพวก โค่นต้นไม้จะไปไหนต่อ ความความท้อใจเริ่มรัวกับาลผมหนักกว่าเก่า เพราะอะไรนะหรือ ก็ภาพตรงหน้าตั้งคำถามกับผมเสียจนต้องจูด

หน้าลงดำเพื่อสำรวจตัวเองว่า ก่อนหน้านี้นี้ผมทำอะไรอยู่ถึงไม่รู้เรื่องอะไรเลย

บังซุกเอ๋ย ! ถ้าโทรศัพท์มันไม่ฟัง จะรู้ไหมว่าสถานที่กลางกรุง มีพวกจ้องตัดต้นไม้อาศัยอยู่ ผมเริ่มสุดทนและแบกรับความอัดอั้นไม่ไหวแล้ว จึงเปลอตะโกนอย่างสุดเสียง ไซ้ ตะโกนให้กับเหล่าฝูงปลา กลุ่มคนตัดไม้ และผลไม้พิษ รวมไปถึงโทรศัพท์อันเล็งเคือง ระบายแท้ หาเรื่องแล้วไหมเล่า ผมลืมนึกไปว่าพวกเขาขึ้นจังก้าอยู่ตรงนั้น และก็ตามคาด สองเพศฆมาตหยุด ลงมือเหมือนนาฬิกาถ่านอ่อน พวกกลุ่มคนตัดไม้ก็ด้วย กำลังยกโขยงตรงมาทางนี้ด้วยท่าทางที่ ไม่เป็นมิตร บังซุกเอ๋ย ทำยังไงดีเล่า จะหนีไปทางไหนดี บังซุก คิดลึลึคิด

ร้อยเมตรแรกต้องเป็นของกู ! ผมอุทานพร้อมใส่เกียร์หมาจ้ำอ้าว อย่างไม่คิดชีวิต และระหว่างสืบเท้าคล้ายเครื่องจักรน้ำมันเต็มถัง ผมก็คิดว่า ต้องวิ่งไปที่ไหนก็ได้ที่มีคนเยอะ ๆ พวกมันจะได้ไม่กล้ามาทำอันตราย แต่แปลก ผมก็วิ่งมาไกลโขอยู่ ระหว่างทาง แม้หมาซึกตัวก็ไม่ เจอแม้งา พับผ้าสิ วันนี้เป็นวันอะไรกันแน่ ทุกอย่างมันผสมรวมกันไปหมดจนคิดไปว่า ฝูงปลาจอมกิน ผลไม้พิษมีส่วนทำให้ผมหาร้านซ่อมโทรศัพท์ไม่เจอ หรือว่ามันทำให้โทรศัพท์ ผมพังด้วย เฮ้ย จะเป็นไปได้หรือที่คนยกโขยงกันมาโค่นต้นไม้มัน.... บ้าบ้า บังซุก ! ไซ้เหรออ ปลาพูดไม่ได้ ! เมื่อไม่ได้ยินเสียงฝีเท้า ผมจึงหันไปมองพวกเขา ไม่มีใครตามมาแล้ว ผมโล่งใจและทิ้งตัวลงนอนกางแขนขาหอบแฮกๆ หลับตา และปล่อยให้ร่างกายพักเหนื่อย จนกระทั่ง ต้องสะดุ้งตกใจสุดขีดเมื่อรู้สึกว่ามีวัตถุมากระทบร่างกาย เออวะ เป็นไงเป็นกันบังซุกเอ๋ย ผมเปิดตาขึ้นมา เจอกลุ่มทหารถือปืนจ้องมาที่ผม

“ทำไมคุณมานอนที่นี่”

แต่ไอ้ครั้นที่จะเล่าความจริงออกไป เกรงว่าต้องนอนตาราง หรือโรงพยาบาลบ้า ก็ใครจะเชื่อกันเล่า มีกลุ่มคนลอบตัดไม้กลางกรุง พับผ้าสิ ความกลืนไม่เข้าคายไม่ออกเริ่มมาเยือน

“โทรทัศน์ผมพัง ! ร้านซ่อมอยู่ไหน ผมหาไม่เจอ” ผมคิดอะไรไม่ออกเลยตอบไปแบบสายตาไม่ละจากปลายเข็มสิบหกกระบอกเงือง

“ไม่ทราบ ผมคิดว่าคุณมานอนตรงนี้คงไม่เหมาะสม อีกไม่ถึงหนึ่งชั่วโมงก็หมดเวลา อย่าให้ผมลำบากใจดีกว่า กรุณาทำตามกฎด้วย”

หลังจบคำผมสลัดความเหนื่อยล้า ผมเดินอ้าว ๆ อย่างไม่มองเหลียวหลัง พอกลับถึงบ้านก็ทิ้งตัวลงนอนอย่างเหน็ดเหนื่อย และนี่ก็มาถึงเลยว่ ไอ้การตามหาร้านซ่อมโทรทัศน์ จะเหนื่อยและระรึกขนาดนี้ แต่ก็ช่างมัน หากอธิบายให้แม่ฟังแกลงเข้าใจว่าผมหาร้านซ่อมโทรทัศน์ไม่เจอ และระหว่างที่ผมทิ้งตัวลงบน โซฟาอย่างอ่อนล้า แม่ของผมที่นอนอยู่บนบ้านกึ่งวีเจียเดินลงมานั่งข้างๆ

จากนั้นแม่ของผมเอื้อมมือไปเปิดโทรทัศน์ ภาพปรากฏขึ้น บุคคลในจอพูดแต่คำว่า “โปรดฟังอีกครั้งหนึ่ง”

พร้อมกับเสียงของแม่ที่ตั้งคำถามกับผมว่า บังชุก ไปซ่อมโทรทัศน์มาร้านไหน !

วิกิรนต์ ปอแก้ว

เป็นคนเพชรบูรณ์ที่มาทำงานประจำที่กรุงเทพ ฯ
ชอบอ่านหนังสือหลากหลายแนว ความที่อ่านมาก
จึงสะสมพลังการอ่านให้กลายเป็นการเขียน เขียนบทความ
แนะนำหนังสือและภาพยนตร์ เผยแพร่ผ่านบล็อกในเว็บไซต์
www.my-codename-v.bloggang.com โดยแบ่งเป็น
บทความแนะนำหนังสือ ภาพยนตร์ เพลง และ
บทความทั่วไป นอกจากนี้ยังเขียนเรื่องสั้นอย่าง
สม่ำเสมอลงในเฟซบุ๊กของตัวเอง

บังกีทักของอรุณ

เรื่องสั้นโดย วิกิรานต์ ปอแก้ว

ฉันยังหวัง ยังเฝ้ารอ คุณจะกลับมา ฉันเชื่อ
แบบนั้นคุณจากไปบ่อยครั้งขึ้น นานขึ้น
ฉันเฝ้าสวดมนต์ภาวนาให้คุณปลอดภัย
แม้ในวันที่สหายของคุณส่งข่าว ฉันไม่ปักใจเชื่อ
คือจริง และเลือกที่จะปิดหูปิดตาไม่รับรู้สิ่งใด
ฉันเปิดแค่ใจรอรับคุณกลับมาเพียงเท่านั้น
คุณไม่ใช่รักแรกของฉัน คุณรู้ คุณเป็นเพียงรักเดียว
และนั่นนำมาซึ่งความทุกข์ทรมาน การรอคอย
นำฉันสู่ความเจ็บปวดเจียนตาย ทุกลมหายใจที่แผ่ว
ออกก่ดติดด้วยเศษวิญญาณ ฉันหมดรักในตัว
คุณไม่ได้ และนั่นแทบเป็นไปได้ที่ฉันจะมีรักใหม่
เหมือนที่คุณพยายามพร่ำบอกกับฉันด้วยน้ำตา

ในการจากลาครั้งสุดท้ายที่คุณไม่กลับมา คุณจากไปพบกับคนรักอีกคนของคุณที่มีชื่อกำกับว่าอุดมการณ์

คุณปรารถนาให้ฉันเชื่อมั่นในคุณ ดุจเดียวกับที่คุณเชื่อมั่นในอุดมการณ์ คุณบอกกับฉันว่ามันจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกฟ้าพลิกแผ่นดิน และพวกเราจะได้เห็นฟ้าสีทองผ่องอำไพ การเปลี่ยนแปลงนี้เรียกร้องความทุ่มเทและเชื่อมั่นมากมายมหาศาล บางครั้งคุณไปปรากฏตัวบนเวทีกลางสนามหญ้าในมหาวิทยาลัย บางครั้งหน้าโรงงานอุตสาหกรรมชานเมือง ร้ายที่สุดก็บนสถานีตำรวจ ฉันรับรู้และติดตามเรื่องราวของคุณผ่านคำบอกเล่าของสหาย บางห้วงเวลาที่คุณหายไป ฉันได้พบเพื่อนของคุณมากกว่าคุณเสียอีก ทุกข่าวคราวจากคุณนั้นกลับไม่มีคำว่ารักและคิดถึงรวมอยู่ มีเพียงคุณสบายดีและมีชีวิตอยู่

สุดท้าย ความจริงในโลกนี้มีได้เพียงหนึ่งเดียว ไม่อาจมีความจริงใดดำรงอยู่ร่วมสอง ภาพของคุณถูกตีพิมพ์บนหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ ฉบับแล้วฉบับเล่า ร่างไร้วิญญาณถูกสัตว์ร้ายป่าเถื่อนรุมขย้ำ สบัดหัวฉีกทิ้ง สายธารโลหิตหลังไหลชุ่มดินพวกมัน ร่างของคุณถูกลากจากประตูมหาวิทยาลัยไปยังฝูง ให้เหล่าสัตว์ร้ายรุมขย้ำซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนหน้าใจ วิญญาณของคุณจากไป จากไปพร้อมกับอุดมการณ์ของคุณ เหล่าสหายร่วมอุดมการณ์หากไม่หนีเข้าป่า ก็ถูกตั้งข้อหาสารพัด ส่วนพวกนั้นยังลอยหน้าชูคอสลอนสงเสียดร้องโหยหวนส่งต่อรับรู้เฉพาะในฝูงตัวเอง เสียงร้องที่กรีดร้าวลึกลงในวิญญาณของฉัน บาดแผลที่ฉันไม่แม้แต่จะสมานมันได้ ฟ้าสีทองผ่องอำไพที่คุณบอกไม่อาจมองเห็นได้จากคนรุ่นเรา บางทีอาจต้องเฝ้ามองที่ขอบฟ้า ซึ่งคุณก็รู้ว่าเส้นขอบฟ้าไม่มีจริง

อรชุน

๗ ตุลาคม ๑๙

๑.

คุณเกิดวันที่หกเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ เด็กที่ถือกำเนิดป็นนั้นมีรอยแผลจากของครุ่นก่อนประทับอยู่ บาดแผลที่ครุ่นหลังร่วมรับผิดชอบจากการกระทำต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันอย่างโหดร้าย คุณเติบโตมาพร้อมกับกระแสสังคมที่เชี่ยวกราก โหลพัดพาผู้คนไปซ้ายทีขวาที ผู้คนในห้วงนั้นยังไม่อาจลืมนั่นเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านพ้น มิตรสหายบางคนล้มหายตายจาก บางคนหลบหนีเข้าป่าด้วยความจำเป็น บางคนยังคงถูกคุมขังด้วยเหตุผลไร้สาระ พ่อของคุณเป็นหนึ่งในกลุ่มนักศึกษาหลังร่วมมหาวิทยาลัยครวณนั้น หากแม่ไม่อุ้มท้องคุณ ก็คงจะเคียงไหล่สามีที่หน้าเวทีปราศรัยของกลุ่มนักศึกษา พ่อคุณจากไปด้วยคมกระสุนหนึ่งนัดตัดชั่วหัวใจ เป้าหมายหนึ่งสำเร็จ ผลอีกหนึ่งร่วงหล่น คุณลืมนาทีในค่ำวันนั้น วันที่พ่อของคุณล้มลง นับจากนั้นไม่มีเรื่องเล่าของเหตุการณ์ผ่านปากของแม่อีก การจากไปของพ่อราวกับไปไม่ร่วงหล่นและถูกกวาดเก็บนำไปเผา เช่นเดียวกับไปไม่ร่วมต้นอีกหลายใบที่ถูกปลิดจากต้นพร้อมพ่อ

แม่สอนให้คุณรู้จักรับฟังและให้เกียรติผู้อื่น ไม่มีความเชื่อและระบบใดดีครบถ้วนทั้งหมด คุณเติบโตมาด้วยการฟังมากกว่าพูด คุณไม่เคยได้รับรู้เรื่องราวก่อนหน้าการเกิดของคุณจากแม่หรือคนรอบข้าง คุณได้รับข้อมูลจากหนังสือและสื่ออื่น ที่นับวันดูจะบิดเบือนเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง จนคล้ายกับว่าเรื่องราวของพ่อและมิตรสหายไม่เคยเกิดขึ้นจริง คุณได้พบกับบันทึกของอรชุน โดยบังเอิญจากหีบเก็บหนังสือเก่าของพ่อ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่ถูกตีตราว่าต้องห้าม บันทึกแผ่นนั้นสอดตออยู่กลางหนังสือจากโฮจิมินห์ ถึง เปลื้องวรรณศรี ชื่ออรชุนติดอยู่ในใจนับจากนั้น บาดแผลจากครุ่นก่อนเจ็บแปลบขึ้นไร้สาเหตุ คุณรู้สึกผูกพันกับเธอ ราวกับเคยพบหรืออาจจะได้พบในเวลาอันใกล้ เข้าหลังจากที่คุณได้จดจำชื่ออรชุน แม่ของคุณเปิดปากเล่าเรื่องราว

แต่หันหลัง เรื่องราวที่ซ่อนเก็บเอาไว้มานานแสนนาน เรื่องราวเหล่านั้นเป็นเช่นลิ้ม
ที่ตอกอยู่กลางอกสร้างความเจ็บปวดมาตลอด แผลจากรอยลึ้มกัลดหนองซำ
แล้วซำอีก คุณกำลังไล่มือลูบคลำไปตามรอยแผลนั้น รอยแผลที่ต่างจากรอยแผล
จางของคุณ คุณอายุสิบหกปีขณะนั้น ห้วงเวลาหัวเลี้ยวหัวต่อแห่งความคิดยังมี
ความเป็นเด็กหลงเหลือ หากก็พร้อมลอกคราบ โบยบินสู่ความเป็นผู้ใหญ่

๒.

แม้กับพ่อของคุณพบกันโดยบังเอิญในการชุมนุมครั้งใหญ่
ของนักศึกษาช่วงเดือนตุลาคมปี ๒๕๑๖ แม่คุณเป็นนักศึกษาปีหนึ่งเข้าร่วม
ชุมนุมด้วยการเป็นอาสาสมัครพยาบาล ส่วนพ่อคุณเป็นนักศึกษาปีสุดท้ายและ
เป็นหนึ่งในแกนนำนักศึกษาผลัดเปลี่ยนขึ้นเวทีปราศรัยสม่ำเสมอ ก่อนการ
ปะทะครั้งใหญ่จะเกิดขึ้น เขาถูกสะเก็ดระเบิดเข้าที่ขาเธอซึ่งเป็นอาสาสมัคร
พยาบาลได้ดูแลและทำแผลให้ ทั้งคู่หลงรักกันแทบจะทันทีที่ผ้าพันแผลถูกพัน
รอบขาเสร็จ แต่เขาไม่เคยรู้ว่าเธอเห็นและแอบรักเขามานานตั้งแต่เริ่มเข้าร่วม
ชุมนุม หลังจากพบกันคราวนั้น เขาแวะเวียนไปหาเธอสม่ำเสมอ แทบไม่พลาด
สายตาจากกัน ในเช้าตรู่วันอาทิตย์ที่สิบสี่ของเดือนตุลาคม เกิดการปะทะกัน
อย่างรุนแรง กลุ่มนักศึกษาถูกปราบปรามอย่างทารุณ เฮลิคอปเตอร์ลำหนึ่ง
บินวนอยู่เหนือสี่พระยาโปรยปรายท่ากระสุนลงมาดุจเดียวกับสายฝน เขาอยู่ใน
กลุ่มแนวหน้าที่มีการปะทะ หลังจากถอยร่นมาสู่นักศึกษากลุ่มใหญ่เขาได้พา
เธอหนีออกจากการปะทะและไปซ่อนตัวอยู่ที่บ้านญาติที่ต่างจังหวัดซึ่งที่นั่นยังมี
สหายอีกหลายคนที่เขาชีวิตรอดมาจากเหตุการณ์นั้นได้ บาดแผลของพวกเขา
เริ่มจากตอนนั้น แม้สุดท้ายการเรียกร้องจะสัมฤทธิ์ผล หากก็เป็นเพียง
การขูดหน้าดินมากลบปัญหา พวกเขายังคงอยู่กันอย่างหลบ ๆ ซ่อน ๆ
ยังมีการกวาดล้างจากฝ่ายตรงข้ามตลอดเวลา

แม่ของคุณจบเรื่องเล่าลงตรงนั้น บาดแผลอักเสบเกินกว่าจะสัมผัสมันอีก หลังจากพ่อคุณจากไป แม่ไม่เคยเข้าร่วมกับการเรียกร้องและอุดมการณ์ใด ๆ มีเพียงหนึ่งชีวิตเกิดใหม่ให้ต้องดูแล สหายเก่าแก่ของพ่อแหวะเวียนมาหาอยู่เสมอ หากก็เริ่มหายไปทีละคนสองคน จนที่สุดไม่เหลือสหายเก่าแก่แหวะเวียนมาอีก ผู้คนในอดีตต่างพากันจากไปสิ้น จากนั้นไม่นาน แม่ล้มป่วยโดยหาสาเหตุแห่งโรคไม่พบ รวากับกำลังใจในการมีชีวิตรอดตายหลังจากผู้คนในอดีตพากันจากลา คุณแหวะเวียนไปมาระหว่างบ้านและโรงพยาบาล ชื่อของอรชุนถูกลิ้มเลื่อนไปชั่วขณะ หากแต่คุณยังคงเก็บบันทึกแผ่นนั้นเอาไว้กับตัว หน้าที่ประจำของคุณคือนั่งอยู่ข้าง ๆ เตียงของแม่ อ่านหนังสือพิมพ์ให้ฟัง พูดคุยสัพเพเหระ หลังอาหารเที่ยงแม่ของคุณก็จะหลับไหลยาวนาน หากคุณไม่หลับไปพร้อมกันก็จะกลับไปอยู่ที่บ้าน ก่อนจะกลับมาอีกที่ช่วงเย็น วนเวียนอย่างนั้นทุกวัน หนังสือพิมพ์ที่คุณอ่านให้แม่ของคุณฟังนั้น ส่วนใหญ่ตีข่าวการยึดอำนาจของกลุ่มคนที่กำกับชื่อตัวเองว่า รสช. ในปีก่อนและเหตุการณ์ต่อเนื่อง กงล้อประวัติศาสตร์มักจะหมุนวนไปแบบนั้น ไม่มีใครหลงลืมอดีต หากก็ไม่มีใครจะยับยั้งไม่ให้เกิดเรื่องราวซ้ำ ๆ ขึ้นอีก เมื่อคุณอ่านหนังสือพิมพ์ถึงข่าวนี้ แม่ของคุณจะโบกมือให้ข้ามผ่าน อุดมการณ์ที่เคยเข้มข้นเริ่มจางหายไปซ้ำ ๆ สีของฟ้าที่จะฉาบด้วยสีทองอย่างที่คนรุ่นก่อนพยายาม ดูราวกับจะปรากฏไม่เคยเติมแผ่นฟ้าสักครั้ง

๓.

บ่ายวันหนึ่ง คุณผละจากเตียงของแม่หลังจากได้เวลาหลับ เดินออกจากห้องตามปกติ จู๋ ๆ คุณรู้สึกแปลบที่หน้าอก ชื่ออรชุนถูกขานเรียกในใจซ้ำ ๆ คุณเดินผ่านกระดานรายชื่อผู้ป่วย พลันสายตาไปหยุดอยู่ที่รายชื่อผู้มาใหม่ น.ส.อรชุน ไร้นามสกุลกำกับ คุณเดินไปยังเตียงที่ระบุหมายเลขบนกระดาน

ที่นั่นมีหญิงสาวนอนหลับอยู่ คุณคะเนอายุของเธอน่าจะราวสามสิบกว่าปี รุ่ยราวคราวเดียวกับแม่ของคุณ เตียงของเธออยู่ใกล้หน้าต่างบานเกล็ดและ ประตูสู่ระเบียงที่เปิดอยู่ตลอดเวลา มีเพียงประตুমุ้งลวดแผ่นบางกั้นอยู่ ห้องของเธอเป็นห้องผู้ป่วยรวมหญิงถัดจากห้องของแม่ คุณไม่แน่ใจ ไม่อาจแน่ใจว่าหญิงสาวที่นอนอยู่บนเตียงจะเป็นอรุณที่เขียนบันทึกแผ่นนั้น แต่อะไรบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับบาดแผลในตัวคุณนั้นเริ่มส่งอาการแสบปวด

หลังจากบ่ายวันนั้น คุณแวะเวียนไปที่เตียงของเธอทุกวันหลังจาก แม่คุณหลับ คุณถือดอกกุหลาบหลากสีเปลี่ยนที่แจกันบนโต๊ะข้างเตียงของเธอ ทุกวัน คุณไม่เคยพบเธอขณะตื่น ราวกับการหลับไหลคืออาการป่วยของเธอ คุณจะเดินไปมาอยู่ที่ระเบียงใกล้ ๆ เตียงของเธอ บางครั้งก็นั่งอ่านหนังสือที่บริเวณ ระเบียงไม่ไกลจากประตুমุ้งลวด บางครั้งคุณนั่งอยู่ข้างเตียงราวกับญาติมาเฝ้า ในห้องพักผู้ป่วยเหลือเธอเพียงลำพังบนเตียงนั้น ไม่เคยมีญาติของเธอมาเยี่ยม ไม่เคยพบเธอยิ้มตา สิ่งเดียวที่ทำให้คุณมั่นใจว่าเธอยังคงตื่นทุกวันนั้นคือ หนังสือพิมพ์ที่วางอยู่ข้างเตียง ทุกวันที่คุณมา จะมีฉบับใหม่วางอยู่เสมอ ที่ข้อมือซ้ายของเธอมีผ้าปิดแผลปิดอยู่ เนื้อผ้าปิดแผลมีรอยแผลเป็นจากของ มีคม คุณรู้สึกราวกับเริ่มหลงรักเธอ หญิงสาวที่ไม่เคยพุดคุยแม่สักครั้ง ไม่มีสิ่งใด เชื่อมโยงถึงเธอนอกจากบันทึกแผ่นนั้นที่อาจมีเพียงชื่อร่วมกัน บางสิ่งบางอย่าง ภายในแรงเร้าให้คุณรู้สึกแบบนั้น

๔.

แม่ของคุณจากไปอย่างเงียบเชียบช่วงดึกกลางเดือนพฤษภาคม ร่างกายหยุดทำงานราวกับมีใครดึงปลั๊กออก ไม่มีอาการให้วิตกก่อนหน้า ไร้ซึ่งสัญญาณเตือน ทั้งหมอและพยาบาลต่างวิ่งวนรอบเตียง ก่อนสุดท้ายไม่อาจยื้อ ประสงค์แห่งวงจรชีวิตเอาไว้ เมื่อญาติของคุณมาถึงโรงพยาบาล คุณผละจาก

ที่นั่นเดินไปที่เตียงของอรชุน ทรวดตัวลงนั่งที่เก้าอี้ข้างเตียงก้มหน้าแนบข้างลำตัวเธอ และปล่อยให้สายน้ำตาหลังรดจนชุ่ม เป็นครั้งแรกที่คุณรู้สึกถึงความโดดเดี่ยวอ้างว้างอย่างแท้จริง คุณไม่สามารถนึกภาพใครที่จะอยู่เคียงข้างได้ หายไปสิ้น คงเหลือเพียงหญิงสาวที่อยู่ตรงหน้า หากแต่ไม่อาจรู้วันใดเธอจะตื่นมาพบคุณ

วันที่สองหลังการจากไปของแม่ กงล้อประวัติศาสตร์หมุนมาหยุดที่จุดเดิม เหตุการณ์บนถนนราชดำเนินเต็มไปด้วยฝูงชนที่ออกมาเรียกร้องสิ่งที่ไม่เคยได้ถูกเรียกร้องมาแล้วนับไม่ถ้วนครั้ง คุณไม่ได้กลับไปโรงพยาบาลอีก คุณตัดสินใจเข้าร่วมการชุมนุม ไม่ใช่ด้วยอุดมการณ์ ไม่ใช่ต้องการเรียกร้องสิ่งใด หากแต่คุณคิดว่าหากพ่อและแม่คุณยังอยู่ก็คงจะเข้าร่วมเป็นแน่ คุณเป็นเพียงร่างทรงแห่งความต้องการของคนในรุ่นก่อน จึงพบบาดแผลในอดีตไปเพื่อให้ได้รับการบำบัด คุณตัดสินใจแวะไปที่โรงพยาบาล อย่างน้อยก็ควรจะไปรำลืออรชุน แต่ที่นั่นเหลือเพียงความว่างเปล่า หนังสือพิมพ์ถูกเก็บไปสิ้น ไร้ร่างหลับไหลของเธอ คุณเดินย้อนกลับมาสอบถามเจ้าหน้าที่ถึงคนใช้ชื่ออรชุน ไม่มีคำตอบ ไม่มีข้อมูล ไม่มีสิ่งใดเกี่ยวกับเธอเลย คล้ายเธอไม่เคยเอนกายลงบนเตียงในโรงพยาบาลแห่งนี้ด้วยซ้ำ คุณจากมาด้วยความสับสนและเจ็บแปลบในอก คุณกลายเป็นเอกภพที่ว่างเปล่าอย่างแท้จริง ไม่มีสิ่งใดใครไรใกล้คุณอีกต่อไป

๕.

คุณเข้าร่วมการชุมนุมช่วงเย็นก่อนการปะทะจะเริ่มขึ้น ผู้เข้าร่วมชุมนุมล้วนแต่เป็นคนรุ่นพ่อและแม่ของคุณ ซึ่งส่วนใหญ่ก็อยู่ในวัยกลางคน ต่างจากการเรียกร้องเมื่อเกือบยี่สิบปีก่อนที่ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา เหตุการณ์เริ่มตึงเครียด เสียงแกนนำตะโกนปลุกปลอบผู้เข้าร่วมตลอดเวลา ทหารที่ควบคุมสถานการณ์เตรียมพร้อมด้วยอาวุธครบมือ มีการปะทะเกิดขึ้นแล้ว

บางจุด คำนั้นเป็นไปด้วยความหวาดระแวงถึงการเข้าปราบปราม ชาวคือถูกส่งต่ออย่างรวดเร็วในหมู่ผู้ร่วมชุมนุมบางส่วนได้ออกจากบริเวณเพื่อกลับบ้านช่วงกลางดึก แต่ส่วนใหญ่ยังคงปักหลักในสิ่งที่มาร่วมเรียกร้อง รวมถึงคุณซึ่งยังคงนั่งรวมกลุ่มอยู่ใกล้กับแกนนำที่ส่งเสียงผ่านไมโครโฟน ลุงที่นั่งข้าง ๆ ส่งข้าวกล่องและน้ำเปล่าให้คุณนั่งสนทนาและเข้าเป็นส่วนหนึ่งของพวกเขาอย่างรวดเร็ว ภาพการเจอกันของพ่อและแม่คุณเมื่อเกือบยี่สิบปีก่อนผุดขึ้นมาในความรู้สึก คงเป็นสถานการณ์เช่นนี้ที่ทั้งคู่ได้พบกัน

ดวงอาทิตย์ยังไม่ทันโผล่พ้นขอบอาคารบนถนนราชดำเนิน คำสั่งถูกส่งมาถึงแนวหน้า การปราบปรามเริ่มขึ้นช่วงเช้ามืด เสียงหวีดหวิวของกระสุนเหล็กลอยพุ่งไร้ทิศทาง พวกมันถูกส่งจากเครื่องยิงไร้จิตใจและผู้ควบคุมที่ไร้วิญญาณ เป้าหนึ่งมากมายรอรับอาวุธสังหารเหล่านั้น ไร้ทางสู้ ผู้ร่วมชุมนุมมีเพียงโทรศัพท์มือถือในมือ ร้องบอกปลายสายเพื่อรำลา ร้องบอกความจริงถึงผู้อยู่เบื้องหลังว่าพวกเขาถูกกระทำอย่างไร ควันโหมงจากการเผารถยนต์และรถประจำทาง กลิ่นเหม็นของยางไหม้เจือกลิ่นควาเลือด กลิ่นความอับคจากการสังหารผู้คนในเผ่าพันธุ์เดียวกันลอยคลุ้งขึ้นสู่ท้องฟ้า ชีวิตต่อชีวิตปลิดปลิว ที่เหลือชีวิตหามหัวเหล่าสหาย โรงแรมรัตนโกสินทร์กลับกลายเป็นโรงพยาบาลชั่วคราว คุณยืนนิ่งงันเสียงหวีดหวิวฉิวผ่านไปมา ชายคนหนึ่งพุ่งใส่ตัวคุณให้ล้มลงก่อนที่กระสุนสังหารจะถึงตัว ชายคนนั้นมีเลือดไหลพรูออกจากหน้าอกกลวงเปล่า สิ้นใจอยู่บนตัวคุณ รอยแผลจางจากคนรุ่นก่อน กลางอกมีเลือดซึมซึมบาดแผลถูกทำให้สมจริงขึ้นจากปลายกระสุนที่เจาะผ่านชายที่เอนทับร่างคุณนี้ถึงอรชุน ภาพเธอนอนบนเตียงหลับตาพริ้ม สายลมร้อนผ่านประตุมุ้งลวด ดอกกุหลาบหลากสีในแจกันบนโต๊ะหัวเตียง ร่างคุณกระตุกเกร็งเลือดมากปริมาณพรั่งพรูจากบาดแผล สายตาพราวเลือน คุณมาทำอะไรบนถนนนี้กันหนอ คุณถามตัวเองซ้ำไปมาในหัว ร่างทรงแห่งความต้องการของคนรุ่นก่อนปลดปล่อยวิญญาณเหล่านั้นออกจากร่างเมื่อความต้องการยังไป

ไม่ถึงจุดหมาย คุณจากโรงพยาบาลมาเร็วเกินกว่าจะทันได้รู้ความจริงเกี่ยวกับ อรุณ บันทึกอีกแผ่นของเธอถูกพบตกอยู่ใต้โต๊ะข้างเตียง ถูกหยิบขึ้นอ่านก่อน ปลิวหายไปกับสายลมร้อนนอกระเบียง

บางเหตุการณ์อาจเกิดที่ขอบฟ้า ความเจ็บปวดบาดลึกลงสู่บาดแผล ที่ปากแผลปิดสนิทไปแสนนาน คุณนอนหงายขมเลือดบนถนนประวัติศาสตร์ ทาบทับรอยร่างของผู้คนในรุ่นก่อน คุณเหม่อมองไปที่ขอบฟ้าเฝ้ารอ บางเหตุการณ์ผุดโผล่ สายตาคุณจับจ้องแค่เพียงที่นั่น ผู้คนรายรอบกลับกลายเป็นเพียงภาพพรำมัว รวมถึงร่างของคุณ ไม่มีสิ่งใดเกิดขึ้น สิ่งนั้นไม่อาจเกิดขึ้น เส้นขอบฟ้าไม่มีอยู่จริงเป็นเพียงนามสมมุติ และสีทองผ่องอำไพไม่เคยฉาบ ทาบเต็มฟ้าสักครา.

.....

ฉันเกลียดคุณ เกลียดการเคียดดำรงอยู่ของคุณ เกลียดนามกำกับที่มีความหมายถึงคุณ ความรักใดใดที่ฉันเคยมอบให้ ฉันได้เรียกมันกลับคืน และจุดเผามันด้วยไฟโทสะ ฉันสาบานกับตัวเอง ไม่มีวันที่ฉันจะมอบหัวใจ เปี่ยมรักให้ชายหน้าไหนอีกเป็นอันขาด คุณไม่เพียงทำลายความรักที่ฉันมีให้ หากแต่คุณได้ทำลายความรักที่ผู้หญิงคนหนึ่งได้มีต่อโลกใบนี้ด้วย วันที่ภาพ การจากไปของคุณแผ่พรายบนหน้าหนังสือพิมพ์ ฉันร้องไห้ปึมจะขาดใจ และเมื่อความจริงอีกเรื่องได้ปรากฏ น้ำตาที่หลังไหลท่วมทับก็ได้แห้งเหือด หดหายกลับเข้าไปอยู่ภายในซอกหลืบคำมิดในหัวใจฉัน คุณพร่ำบอกฉันถึง อุดมการณ์ที่คุณและสหายศรัทธา พร่ำบอกถึงการเข้าร่วมการต่อต้าน เรียกร้อง แต่นั่นเป็นแค่เพียงฉากบังหน้า เป็นบทบาทที่คุณแสดงให้พวกพ้อง ได้เห็นอีกฉากลับ คุณมอบความรักที่เคยมอบแต่ฉันเพียงผู้เดียวให้หญิงสาว อีกคน วันที่ฉันรู้ว่าหญิงสาวตั้งท้องและให้กำเนิดอีกชีวิตในคำวันที่

คุณตายจาก ฉันทเฝ้าภาวนาให้เด็กนั้นเกิดเป็นบุรุษ และสาปแข่งให้เติบโตขึ้นมาโดยไร้รักแท้ไม่ว่าจากผู้ใด และเมื่อมันเริ่มเรียนรู้ที่จะรัก ก็ขอให้มันค้นพบว่าสิ่งนั้นไม่เคยมีอยู่จริง ฉันทจะรักษาชีวิตไว้จนกว่าคำสาปแข่งของฉันทเป็นจริง

อรชุน

จารย์พัฒน์ เพชราเวช

เริ่มหัดเขียนงานตั้งแต่เรียน ม.ต้น ปี ๒๕๔๒
เริ่มส่งผลงานไปตามหน้านิตยสารเป็นบทกวีและเรื่องสั้น
ตามลำดับ ผลงานเรื่องสั้น “คนสู้อีโก้” เคยเข้าชิง
รางวัลกนกพงศ์ฯ ครั้งที่สาม ปัจจุบันยังคงเขียนหนังสือ
อย่างต่อเนื่อง และเป็นหนึ่งในหกผู้บุกเบิกจดหมาย
วรรณกรรมของคณะผู้เขียนจดหมายวารสารวรรณกรรม
ฉบับแจกฟรีที่อย่างเข้าสู่เล่มที่ ๑๖ ในปีนี้

ผู้บุกรุก

เรื่องสั้นโดย จารุพัฒน์ เพชรราเวช

ดวงตาของบุญจงจับตรงที่นกกระเจ้า คอยาวฝูงใหญ่บนยอดเปื่อยดง เขาทำท่ายกปิ่นขึ้นเล็งหึ่ง ๆ ที่ปราศจากเครื่องมือทำมาหากินดังกล่าว หรีตาซ้าย ตาขวาจับปลายนิ้วชี้ แล้วตะเบ็งเสียงออกจากปอด “ปัง !” นกกระเจ้าหลายสิบตัวตกใจบินกระเจิงขึ้นสู่อากาศแผ่ปีกวักสายลมเกาะกลุ่มกันมุ่งไปทางบึงหนองใหญ่ บุญจงยืนค้ำเอาจมองตามอย่างลึนหวังนึกถึงปิ่นแก้วของตัวเองอย่างเจ็บใจ เทียงนี้ ปิ่นข้าวของเขาและลูกเมียคงจะหลีกไม่พ้นปลาแดกไหเดิมอย่างแน่นอน

แรมสี่ปดาร์แล้วสิที่เมียท้องโย้ของบุญจง บ่นอยากกินลาบนก และก็ป็นแรมสี่ปดาร์ที่เขา

จนปัญญาหาหนทางมาสู่เธอ ดีที่สุดก็แค่ไข่มตแดง แมงจันน ซึ่งกว่าจะหาได้เลือดตาแทบกระเด็น เดินป่าโปร่งจนขาลากทั้งกลางวันกลางคืน ของป่าหายากขึ้นทุกวัน จนเขาเบื่อกว่าจะอยู่ในทุ่งในป่าแบบนี้แล้ว นี่ถ้าเมียไม่ตั้งท้องลูกคนที่สอง บุญจงคงพาเธอกับบักห่าน้อยไปทำงานก่อสร้างตั้งแต่เคียวตัดข้าวกอสุดท้ายโน่นแล้ว

บุญจงนั่งลงพักเหนื่อยที่โคนไม้ หลังจากเดินเลาะทุ่งลัดป่ามาแต่เช้า เขารู้สึกว่าชีวิตวันนี้ช่างเลื่อนลอย เดินท่อม ๆ ไปตามโคกตามดอนไม่รู้ว่าจะตนเองกำลังหาอะไรอยู่ ถ้าจะบอกว่าหาของกิน เครื่องไม้เครื่องมือก็ไม่มีสักอย่าง เหมือนมองยอดไม้ราวกับมันมีคำตอบที่เขาต้องการซุกซ่อนอยู่ในนั้น

“ทำไมไม่ไปทวงเอาปิ่นของเขาอีกครั้งล่ะพ่อ” บุญจงนึกถึงคำพูดของลูกชายเมื่อเช้านี้ ขณะยืนเสียงนกจะพูดตัวหนึ่งร้องอืดๆ อยู่ไม่ไกล

ปิ่นของเขา ! ชายหนุ่มครุ่นคิด ปิ่นแก้วกระบอบกนั้น ที่ครูหมานเจ้าของสวนยางยืมไปตั้งแต่ปีกลาย เขาสายหัวเป็นแม่ปลวก ก็ครั้งแล้วละที่บุญจงไปทวงและต้องกลับมามือเปล่า แถมบางที่ยังถูกหมาพันธุ์ฝรั่งของเจ้าบ้านไล่กัดจนต้องหนีตายขึ้นต้นไม้แทบไม่ทัน

เดิมที่ปิ่นกระบอบดังกล่าวก็ครูหมานนั่นแหละเป็นเจ้าของ มันตกมาเป็นของบุญจงในช่วงที่เขาไปทำงานให้แก่ในช่วงที่ปลุกยางใหม่ๆ เขารับจ้างตัดโคนไม้ถากถางป่าและปลุกยาง โดยคิดจะเอาค่าจ้างเป็นปิ่นแทนเงินช่วงนั้น

บุญจงยังไม่ได้แต่งงานมีลูกมีเมีย จึงไม่ค่อยมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เงินมากนัก ประกอบกับอยากได้ปิ่นแก้วมานานแล้ว เพราะคนอยู่ทุ่งอยู่ป่าอย่างน้อย ๆ ก็ต้องมีเครื่องมือทำมาหากินแบบนี้ไว้ใช้งาน ยามที่อาหารขาดแคลน ที่นี้ไม่มีตลาดสดให้จับจ่ายซื้อหา ต้องอาศัยฝักองนางหญ้าหรือนกหนูปูปลาเท่านั้น พอครูหมานถาม ไม่เอาเงิน แล้วจะเอาอะไร ชายหนุ่มจึงตอบไปอย่างไม่ลังเล เอาปิ่น... แล้วเขาก็ได้มันมาสมใจ

จากวันนั้นถึงวันนี้ผ่านมาหกปีแล้ว สนวนยางของครุหมานก็เติบโตใกล้จะถึงเวลารีดน้ำยางแล้ว จู่ ๆ เมื่อปีที่แล้วนกกระเจ้าฝูงใหญ่ก็บินลัดฟ้าจากที่ไหนไม่ทราบมาเล่นงานสวนยางของแก พวกมันยึดเอากิ่งก้านของต้นยางเป็นที่อยู่หลับนอนทั้งกลางคืนกลางวัน ถ่ายมูลสีขาวกลาดเกลื่อน บ้างทำรังบ้างเป็นรังเวียนต่อสู้อย่างตัวเมียกัน เล่นเอายอดใบฉีกหักเสียหาย และทำให้ครุหมานต้องมายืมปืนไปยิงขับไล่ แกพาลูกน้องใจมตีฝูงนกไม่ถึงเดือนพวกมันก็จากสวนไป ทุกวันนี้ที่หลงเหลือมาแหวเวียนอยู่ตามบึง ส่วนใหญ่เป็นฝูงเล็ก ๆ จำนวนแค่ไม่ถึงสี่สิบตัว นอกจากไปนานแล้ว แทนที่ครุหมานจะเอาปืนมาคืนแต่เปล่า แกยังคงเพิกเฉยที่จะคืนมันให้แกเขา

หลังแต่งงาน ปืนแก๊ปเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำมาหากินของบุญจง ทุก ๆ หน้าแล้งมันจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเขา น้ำในบึงแห้งขอดลงกว่าก่อนมาก ฝูงปลาลดจำนวนลง และมีผู้คนจากที่อื่นมาแย่งหาปลาชนิดแน่นอยู่ทั่วแนวบึง อีกทั้งหอยคันและปลิงควายที่เขาสุดจะขยเซขยง ก็แพร่พันธุ์อยู่มหาศาล แหวนทั้งหมดที่มีจึงแทบจะไร้ประโยชน์ ชายหนุ่มพาลูกไปทวงปืนตั้งแต่ต้นฤดูทำนาไม่รู้ก็เที่ยวต่อกี่เที่ยวจนกระทั่งเกี่ยวข้าวเสร็จ แรก ๆ นั้นครุหมานแค่ปิดป้ายบายเบียงยังไม่อยากคืนโดยให้เหตุผลว่ากลั่นแกล้งกลับมาอีก แต่พอระยะหลังบุญจงไปทวงช่วงต้นหนาวที่ผ่านมา นั้น ทำที่ของครุหมานพลันเริ่มเปลี่ยนไป แกสงบนิ่ง ตาขวาง และเคร่งขรึม ไม่พูดคุยเล่นหัวอย่างคนเคย ใกล้ชิดสนิทสนมเหมือนเมื่อก่อน ฟังจากน้ำเสียง ค่อนไปทางปฏิเสธเสียด้วยซ้ำ และล่าสุดปล่อยหมาออกมาไล่กัด ทำให้บุญจงลังเลที่จะไปทวงอีกครั้ง

“แต่ปืนนั้นเจ้าแลกมาด้วยหยาดเหงื่อแรงกายบไซหรือ จะให้เขาเอาคืนง่าย ๆ แบบนี้ได้อย่างไร บมีปืนซุ่มเขาก็พากันหิวหอดปอดโพงอยู่ แบบนี้แหละ” คำพูดของเมียทอ้งแกกั้ววนขึ้นในหู

“ใครจะกล้าเสี่ยงกับหมาฝรั่งพันธุ์นี้ เขาว่ามันกัดคนตายมาเยอะแล้วด้วย” บุญจงจำเหตุการณ์เฉียดตายวันนั้นได้เต็มตา

“เจ้าก็อย่าไปกลางคืนสิ”

“ก็กลางวันครุหมานอยู่สวนเสียเมื่อไหร่เล่า แก่ต้องไปสอนนักเรียน”

เสียงกลองเพลจากวัดป่าดังแว่วมา แดดสายร้อนอบอ้าว ไม่มีแม่แรงลมจะโกรกพลิว นกกระแตโฉบตัดหน้าไปหลายตัว ส่งเสียงแกรกรากอย่างเขี่ยหยัน จับกิ่งไม้เล็ก ๆ ปาใส่อากาศด้วยความหงุดหงิด ที่โคนค้อเบื้องไกลกะปอมคอดแดงตัวหนึ่งกำลังขยับเอ็นคอดตอแดงม่อ ก ๆ แผ่แถบสีฉูดฉาด อวดกะปอมสาวในละแวกใกล้ไกล หนึ่งสติกเก่าจนยางปริเป็นริ้ว หากยึดอีกทีมีหวังขาดติดปากตัวเองได้เลือด นึกถึงไม้บ่วงคล้องแล้วเกิดเสียดายกะปอมตัวนี้ขึ้นมาจับจิต ปกติบุญจงจะมีเครื่องมือพวกนี้ติดตัวออกทุ่งโดยตลอด แต่เมื่อเข้าเป็นท่าอะไรไม่รู้จึงลืมเสียได้ เขายกมือขึ้นเกาหัว พลังตบไล่แมลงขึ้นมากที่ปีนวนไต่ตอมอยู่ตามใบหน้า หู ตา จมูกด้วยอารมณ์อันสุดจะรำคาญใจ

สองมือนำยอดตัว ใจคิดว่าจะเอาไปชุบ (ยำ) แต่ไม่รู้จะมีเครื่องปรุงครบหรือเปล่า ภูมิใจเมียหรือไม่ ไม่มีปืนแก๊ปอยู่ในมือแค่นี้ ทำไมชีวิตมันถึงได้ผิดเคืองเหลือเกิน

“ถ้าเจ้าบ่กล้า เตี่ยวซ้อยจะไปทวงให้เอง ตามให้ถึงโรงเรียนเลยก็ได้”

“บ่แม่น บ่กล้า แต่ไปบ่ยแล้วซ้อยก็ซ๊กอายแกแล้วเหมือนกัน”

“บ๊ะ ! อายหาสะแตกอันใด ปีนั่นมันของเจ้า”

“เอออๆ แล้วเย็นนี้ซ้อยจะลองไปอีกที”

อาหารมื้อเที่ยงผ่านไปแบบตามมีตามเกิด สองผัวเมียฉีกปลาแดกต่อน ซึ่งเป็นปลาน้ำของขึ้นเบือเร่อ แกล้มยอดตัวกับหอมแดงและกัตพริก ไม่แซบไม่นิ้วเท่าไคนัก แต่พอตัวคำข้าวลงคอให้แล้วคาบพันมือ เสริจแล้วบุญจงแผ่หลามืออภัยหน้าผากบนแคร์ นึกหาคำพูดที่จะทวงปืนแก๊ปคืนมา

“ให้ซ้อยไปด้วยสิ เจอปากอย่างซ้อย ครุหมานไม่กล้าหือแน่”

“ไปเป็นเหยื่อเจี้ยวหมาฝรั่งรี ขนาดซ้อยยังแทบเอาตัวบ่รอด” บุญจงโพล่งขึ้นมาด้วยน้ำเสียงแค้นดู “ถ้าบ่มีหมาซ้อยปล่อยเจ้าไปด่ามันนานแล้ว”

“แล้วเจ้าบ่ยั่นมันแล้วรี”

“ยังยืนอยู่...แต่ก็ต้องมีสิ่งป้องกันตัว” บุญจงมองพร้าวขอด้ามยาว ที่วางอยู่บนกระดานปูพื้นเตียงนา เขาคิดว่าแค่จะเอาไปชมขู่ไม้ไผ่มันเข้ามาใกล้เท่านั้น

ตะวันโรยตัวลงจากม่านฟ้า พลันกระทบยอดไม้ชายป่าก็เปล่งรังสี แสดส้มระบายนทั่วผืนปฐพี ความมืดค่อย ๆ แผ่ปีกกว้างออกไปในแนวท่ง ค้างคาวทิ้งตัวจากซุ้มใบตาลโอบร่อนไปในความมืด บุญจงครอบคอมไฟบนหัว ปรับเลนส์แล้วสาดแสงไปมา เขาคว้าพร้าวขอดแล้วออกเดินโทง ๆ ตัดท่งไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มุ่งสู่สวนยางพาราของครุฑมานซึ่งอยู่ตรงแนวตีนภู ชายหนุ่มไม่รู้ตอกว่าค่ามืดขนาดนี้แล้ว เจ้าของสวนจะมาหรือยัง คนงานในสวน กลับกันหมดแล้วโดยปล่อยหมาสายพันธุ์อำมหิตให้แฟนฟานตามแนวสวน เพื่อรักษาของร่อเจ้านายหรือเปล่า แต่อย่างไรเสียเขาก็คิดว่าจะไปรอแอบอยู่ที่ไหนสักแห่งให้ห่าง ๆ หมาเข้าไว้ ถ้าไฟบนบ้านเปิดแสดงว่าครุฑมานมาแล้ว ค่อยเรียกหาแก การที่จะเข้าไปในบ้านนั้น ไม่ใช่เรื่องที่ยากเย็นนัก แต่เมื่อเข้าไปแล้วจะได้ของที่ต้องการกลับมาหรือเปล่านั้นต่างหากที่ทำให้บุญจงว้าวุ่นใจเหลือเกิน

เมื่อไปถึงแนวรั้ว ชายหนุ่มมองไปที่บ้านกลางสวนของครุฑมาน ซึ่งอยู่ห่างจากแนวรั้วตรงนี้ราวห้าร้อยเมตร แสงไฟจากช่องหน้าต่างเรือนสว่างวาม อยู่ในม่านมืดและแมงไม้รายรอบ บุญจงเดินเลาะเลียบบไปตามรั้วลวดหนาม อย่างระวังระไว กระชับพร้าวขอดในมือแน่น หันกลับหมาสายพันธุ์อำมหิตของเจ้าของบ้าน ยิ่งเข้าใกล้ยิ่งรู้สึกเสียววาบตรงปลีร่อง แม้จะไม่เคยถูกจับ แต่ก็รับรู้ถึงกิตติศัพท์ของเขี้ยวมันเป็นอย่างดี สวนของครุฑมานมีเนื้อที่หลายสิบไร่ นอกจากยางพาราแล้ว แกยังทำคัสต์วู้กหลายอย่าง ทุกวันนี้ขโมยขยะโจรสลัดชุกชุม ยาเสพติดเคลื่อนแผ่นดิน จึงไม่น่าแปลกใจดอกที่ครุฑมานจะเลี้ยงสัตว์มหาโหดแบบนี้ไว้เฝ้ารักษาคุณสมบัติของตัวเอง ความจริงเขาน่าจะอยู่กับแกให้ถึงช่วงที่เอาหมาพวกนี้มา หรืออยู่จนมันพอจะจำกลิ่นเขาได้ ให้รู้วาระห่างเขากับมัน

เคยมีสายสัมพันธ์อันดีมีมิตรภาพต่อกัน แต่ใครจะรู้ได้ล่ะว่าครุหมานจะเล่นไม่ซื่อแบบนี้

บุญจงลอดครัวลวดหนามไปในเขตสวน เขาเดินเข้าไปลึกอีกสักหน่อย จึงตะเบ็งเสียงเรียกเจ้าของบ้าน ทว่าแทนที่จะมีการขานรับของคน แต่กลับเป็นหมาสองตัวเห่ากรรโชกประสานกันอย่างดุเดือด เสียงของพวกมันห้าวกล้า คำรามลั่นราวกับเสียงฟ้าร้องในต้นฤดูฝน เสียงโหยง ๆ กังวานไปทั่วแนวสวน ชายหนุ่มยืนขาแข็งอยู่กับที่ รู้สึกว่าเสียงหมาเห่าจะกลบเสียงของตัวเองไปจนหมด เขาสะดุดเสาแสงโคมไฟไปที่หน้าต่างแล้วแปลงเสียงเรียกอีกครั้ง

“ครุ ครุ ครุหมานอยู่ไหม ครุ ครุ ซ้อย บุญจง ซ้อยมาขอปิ่นแก้วปิ่น”
เขานิ่งซั้วครู่แล้วเรียกเหมือนตะโกนอีกครั้ง “ครุหมาน ซ้อยมาขอปิ่นแก้วอยู่หรือเปล่าครุหมาน”

ไม่มีเสียงตอบรับจากคนที่บุญจงเรียกชื่อ มีแต่เพียงหมาสองตัวที่ยังถูกล่ามโซ่อยู่เท่านั้นที่ประสานเสียงมา เขาสะดุดเสาไฟไปรอบ ๆ บ้าน เห็นรถกระบะกับรถเก๋งจอดอยู่ ไฟก็เปิด รถก็อยู่ ทำไมแกไม่ขานรับหนอ หรือจะเข้าห้องน้ำ ชายหนุ่มตั้งใจจะรออีกสักพักจึงจะเรียกใหม่ ได้ยินหมาเห่ากรรโชกขนาดนี้ ไม่นานแกย่อมต้องรีบออกมาดู บุญจงนั่งรอที่โคนต้นยางราวสามสิบนาที เขาจึงเรียกใหม่ เปิดสวิทช์โคมไฟสะดุดเสาอีกครั้ง เขาเรียกอยู่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า แต่ก็ยังไม่มียี่ห้าว่าเจ้าของบ้านจะโผล่หน้าออกมาให้เห็น มีแต่เพียงหมาเท่านั้นที่เห่ากรรโชกอยู่ไม่ขาดระยะ จนบุญจงรู้สึกหงุดหงิดกังวล อยากจะเดินรีไปเคาะประตูบ้านเสียให้รู้แล้วรูด “หมาเห่าปานนี้หูหนวกรีงนะ” เขาพึมพำกับตัวเอง

บุญจงสะดุดเสาไฟไปอีกรอบ เขาไม่อยากทำเช่นนั้นบ่อยนัก เพราะรู้สึกเป็นการไม่ให้เกียรติเจ้าของบ้าน จึงส่องออกไปเป็นระยะ แล้วพลันนั้นประตูบ้านก็แง้มออกมา แสงไฟจากข้างในลอดมาตามช่องนั้น ชายหนุ่มโล่งอกรีบปิดไฟโคมของตัวเอง รออย่างใจจดใจจ่อว่าฝ่ายโน้นจะร้องทักอะไรสักอย่างตอบกลับมา

แต่แล้วทุกสิ่งทุกอย่างภายในเขตบ้านสวนของครุหมานกลับนิ่งไป บรรยากาศรายรอบเงียบเชียบและช่างมีดมนอนธการราวกับอยู่ในโลกอันแสนลึกลับ หมาสองตัวหยุดเสียงเห่า ครางหึ่ง ๆ กระโดดโหยงเหยิง เขาเห็นเงาตะคุ่มของชายคนหนึ่ง ซึ่งไม่แน่ใจว่าเป็นครุหมานหรือเปล่าเพราะจุดที่เขาอยู่ค่อนข้างห่างจากเรือนนั้น และแสงไฟที่ส่องออกมาก็สลัวรางเหลือเกิน บุญจงเรียกชื่อเจ้าของบ้านอีกครั้ง พร้อมๆ กับบอกความประสงค์ของการมา แต่แล้วภายใต้ความมืด จู่ๆ ประตูบานนั้นก็เกิดเสียงดังแอด แล้วค่อย ๆ หับเข้าไป แสงไฟที่ลอดมาตามช่องตรงนั้นถูกความมืดกลืนหาย ชายหนุ่มใจหายวาบ เหมือนมันจะหล่นลงถึงตาตุ่ม เขาได้ยินเสียงฝีเท้าพร้อมกับเสียงเท้ากรรโชกอันคร่ำคร่ามุงมาตามทิศทางที่ตัวเองนั่งอยู่ บุญจงผวาลุกขึ้นยืนอย่างตื่นตระหนก หัวใจเขาเต้นโครมคราม เสียวลาบไปทั่วทุกอณูร่าง มือตะปบเปิดสวิทช์โคมไฟสาดส่องไปที่ต้นเสียง แสงไฟปะทะดวงตาสีเขียวอันลึกวาวโชนฉายราวกับตาปีศาจของสุนัขสองตัวซึ่งกำลังพุ่งโกลีเข้ามาทุกขณะ ร่างดำทะมึนของเจ้าลือตไวเลอร์ทั้งคู่ตรงดิ่งคืบโกลีด้วยท่วงท่าอันแข็งแรงและคร่ำคร่า ทั้งสองตัวอ้าปากเห่าเป็นระยะมองเห็นเขี้ยวขาววาววับและคมกริบยิ่งเขี้ยวราชสีห์ “อีกแล้ว !” บุญจงอุทานเสียงดังลั่น “มันปล่อยหมามาพีดกู้อีกแล้ว” เขากำพริ้วขอในมือแน่นจนปัญญาหาทางหนีทีไล่ ต้นไม้ที่เคยป็นอยู่คนละจุดและค่อนข้างห่างจากตรงนี้ต่อให้ตื่นติดจรวด หรือหายตัวได้ก็ไม่มีเวลาพอจะท่องคาถา แล้วเพียงชั่วเสี้ยวนาที่หมาตัวแรกก็มาประชิดตัวเขา ชายหนุ่มวาดพริ้วขอขึ้นป้องกันทำให้มันหยุดชะงัก ไม่กล้ากระโจนใส่ หมาขนาดเท่าลูกวัวเทศวัยเดือนเศษยืนจังก่าอยู่ต่อหน้า กระแทกเสียงเห่าจนตัวโยน หัวใจของชายหนุ่มเต้นตุ้มๆ ต่อมๆ ไม่เคยพบกับสถานการณ์คับขันเช่นนี้มาก่อนในชีวิต เขาขับเสียงไล่พลางยกพริ้วขึ้นป้องกันการจู่โจม พร้อมกับก้าวถอยหลังอย่างระแວดระวัง ชายหนุ่มถอยหลังพิงต้นยางพารา แม้จะมีพริ้วขอในมือแต่ก็รู้สึกถึงความกลัวที่แล่นพล่านอยู่ในอก ถ้ามันกระโดดเข้าใส่ก็ไม่แน่มันจะกลัวจะกลัวฟันสวนไปหรือเปล่า

ถ้าฟันจนหมาบาดเจ็บแล้วจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป ครูหมาจะเอาผิดเขาอย่างไร นี่เป็นการบุกรุกพื้นที่ของผู้อื่นในยามวิกาลนี้หว่า เพราะปิ่นกระบอกเดียวแท้ๆ กูไม่น่ามาเลย แต่นั่นมันปิ่นของกูนี่ กูมีสิทธิ์โดยชอบธรรม ที่ควรจะได้ของของกูคืนมา ก็มึงมาเล่นแง่กับกูก่อนนี้หว่า ถ้าหมามึงทำกูก่อนกูก็ช่วยไม่ได้ ออย่าเข้ามาชนะบักสัตว์หน้าชน มึงเข้ามากูฟันมึงแน่ ดูซิว่าเขี้ยวมึงกับพรั้ากูอันใดจะคมกว่ากัน หมาทั้งสองตัวยังเห่ากรรโชกล้อมหน้าล้อมหลัง ท่าทางของพวกมันดุร้ายและเหี้ยมโหดเหลือเกิน ทั้งคู่ต่างก็หาจังหวะเข้าทำ หากบุญจงไม่มีพรั้าขอยู่มือ เชื่อว่ามันกระโดดจับคอหอย เขาตั้งแต่ตอนวิ่งมาถึงแล้ว ชายหนุ่มยืนวาดพรั้าไปมา ปากตะโกนเรียกเจ้าของบ้านอีกครั้ง เพื่อว่าครูหมาหรือจะเป็นใครก็แล้วแต่ที่เห็นเงาตะคุ่มเมื่อครู่จะเห็นนอกเห็นใจตนบ้าง เรียกหมากลับไป แล้วมาเจรจาท่องพูดคุยกันให้รู้เรื่อง ว่าเหตุใดจึงไม่คืนปิ่นให้กับเขาในเมืองก็จากไปหมดแล้ว

แต่บุญจงตะโกนได้เพียงสองสามคำ หมาหนึ่งในสองตัวก็กระโจนเข้าจับที่หน้าแข้ง เขี้ยวแหลมคมจมลึกเข้าไปเนื้อจนเขารู้สึกปวดปลาบถึงโคนขา ขณะหมากำลังเหวี่ยงสะบัดหมายให้เนื้อของเขาขาดกระจุยเป็นชิ้นๆ ชายหนุ่มฟันเข้าที่กลางหลังของมันอย่างจัง พรั้าขอมกริบจมหายเข้าไปในแผงขนดำมะเมื่อมและมันวาว เลือดเป็นลิ่มหลากไหลอาบตัว หมาร้องเอ็งๆ โหวกเหวกเหมือนจะขาดใจ มันถอยกรูดออกไปตั้งหลักและวิ่งวนรอบๆ ต้นยาง บุญจกรู้สึกปวดปลาบตรงหน้าแข้งลึกเข้าไปในกระดูก ลิ่มเลือดไหลอาบไหลทั่วหลังตื่นหมาอีกตัวยังเห่ากรรโชกไม่ขาดระยะ มันหันมองตัวที่บาดเจ็บครู่หนึ่ง แล้วสับจ้องดวงหน้าชายหนุ่ม ชั่วเสี้ยววินาทีนั้น เจ้าสัตว์ดุร้ายกระโจนเข้าใส่เขามาหมายจะจับคอหอย แต่บุญจงยกแขนป้องไว้ เขี้ยวคมกริบจึงจับที่ท่อนแขนของชายหนุ่มเต็มเหนี่ยว มันเหวี่ยงสะบัดรุนแรง จนเขารู้สึกว่าแขนตัวเองเหมือนจะหลุดออกจากหัวไหล่ ร่างของบุญจงโง่งงตามแรงเหวี่ยงของบักเลือดไวเลอร์ เขาเบี่ยงตัวหาจังหวะจะเงี้ยวฟัน แต่แล้วพลันนั้น หมาตัวที่บาดเจ็บก็งับเข้าที่

ปลี๋น่องจุดเดิม บุญจงเจ็บปลาบจนหวีดร้องเสียงหลง ร่างของเขาล้มตึงลงกับดิน ขยับตื่นข้างที่เป็นอิสระถีบหมาสองสามตุบ พยายามจะกระแทกให้ปากมันหลุด ออกไปแต่ยังถีบ มันยิ่งแน่นและเหวี่ยงแข้งของเขารุนแรงจนแทบจะหลุดออก จากข้อเข่า ชายหนุ่มเจ็บปวดทรมานอย่างที่สุดทั้งแขนทั้งแข้ง ปวดชาจนรู้สึก รวากับว่ามันได้ขาดกระเด็นออกไปจากร่างของเขาเสียแล้ว บักหมาทั้งสองตัว รุมสะกรรมเขาเหมือนเป็นตุ๊กตาน้อย ๆ ตัวหนึ่ง บุญจงไม่เคยนึกมาก่อนว่ามัน จะมีพลังกำลังมหาศาลเช่นนี้ มีนาละะ ถึงได้มีกิตติศัพท์อันเลื่องลือยิ่งนัก แล้วนี่ มันกะจะเอาเขาตายเลยเชียวหรือ เขาจะพบจุดจบด้วยคมเขี้ยวของสุนัขอย่าง นั้นหรือ ชายหนุ่มคืนรนเบี่ยงตัวหาจิ้งหะเจือฟัน ขณะที่หมาทั้งสองยังขบแน่น ด้วยกรามอันแข็งแรงแกร่งไม่มีที่ท่าว่าจะยอมปล่อยอย่างง่าย ๆ ต่อมามันเหวี่ยงสะบัด เบาลง ยืนเสียงครางฮือ ๆ ในลำคอ สักพักทั้งสองตัวก็นิ่งไป ท่าทางเหมือน พักเหนื่อย บุญจงได้จิ้งหะแล้ว เขาไม่รอช้า หวดฟันเข้าที่ก้านคอของตัวที่จับ หน้าแข้ง หมาร้อง เอ็ง ! สะดุ้งโหยงติดตัวออกไป เขาฟันตามอีกที คมพริ้วบาดเฉือน ตรงซี่โครง มันเตลิดไปไกลพอประมาณ ขบเสียงครางโหวกเหวกเป็นระยะ ชายหนุ่มหันมายังตัวที่จับแขน ตัวนี้อยู่ในระยะประชิดเกินินไป เจือฟันล่าปาก ลักษณะการยื่นของมันก็คร่อมร่างของเขาไว้ทั้งหมด บุญจงตัดสินใจกระแทก ด้ามพริ้วอัดเข้าเต็มเบ้าตามันสองสามที ในที่สุดหมาก็ทนไม่ไหว มันคายแขน เขาแล้วฉากออกไป ทว่าไม่ไกลนัก ท่าทางเหมือนหาจิ้งหะเข้า ทำใหม่ ชายหนุ่มยันกายขึ้นนั่งอย่างทุลักทุเล หอบเหนื่อยและเจ็บปวดอย่างยิ่ง ร่างกายสะบักสะบอม เต็มไปด้วยลิ่มเลือดที่ผุดออกมา จากรูเขี้ยวทั้งแขนและ ปลี๋น่อง หมาหนึ่งในสองตัวก็เหมือนกัน ท่าทางมันบาดเจ็บไม่เบา โดนหวดไป สามแปด เลือดไหลโชกไปทั้งตัว บัดนี้มันวิ่งหายไปจากการมองเห็นแล้ว คงจะ ซ่อนอยู่ที่ไหนสักแห่งในม่านมิด อจรรอจิ้งหะเข้าทำใหม่เหมือนตัวนี้ หรือไม่ก็ หลบไปเพื่อเลียแผล บุญจงจ้องหมาตัวที่ยังอยู่ เขาพยายามยันกายขึ้นพิงต้นยาง คิดว่าการอยู่ในที่นั่นมันดูจะเสียเปรียบ แม้จะเจ็บปวดจากการขบขั้วตัวก็ยอม เพราะหากอยู่ตำแหน่งที่ต่ำกว่าสุนัข มันอาจกระโจนเข้าจับคอหอยได้ง่าย ๆ

ชายหนุ่มยินดีแล้ว ตาจ้องที่ตัวหมาซึ่งกำลังเห่ากรรโชกและเดินวนอยู่รอบๆ หมายถึงคงรอจังหวะเหมือนที่วิ่งมาถึงตอนแรก ท่าทางของมันดูเหมือนจะไม่กล้าเมื่อจะต้องเผชิญกับคู่ต่อสู้อย่างมนุษย์เพียงลำพัง บุญจงเริ่มเดาสถานการณ์ได้ เขารู้จักสัญชาตญาณของหมาดี มันจะไม่จู่โจมเข้ามาแน่ถ้าไม่มีพรรคพวก เขาเคยเลี้ยงหมาพราน สัตว์พวกนี้หากเจอคู่ต่อสู้ที่ใหญ่กว่าหรือมีความเฉื่อยฉลาด มันจะไม่กล้าโจมตีแต่เพียงลำพัง มันจะคอยเห่ากรรโชกส่งเสียงเรียกพวก เมื่อเป็นดังนี้บุญจงจึงโล่งใจ เขาก็รีบเปิดคอมไฟที่ติดตั้งแต่ตอนลึ้มอย่างระแวดระวัง ชายหนุ่มหาทางหนีทีไล่ แนวรั้วอยู่ไกลออกไปราวร้อยเมตร หมายถึงค่อยๆ ก้าวถอยหลังออกไป มือกระชับพรั้าหวดในมือตึงไว้ เตรียมหวดฟันทุกจังหวะหากมันจู่โจมเข้ามา เขาเชื่อว่าอีกตัวคงเผ่นกลับเรือนไปแล้วละ แต่ถ้ายังอยู่มันก็น่าจะช่วยอะไรตัวนี้ได้เท่าไร นอกจากจะไล่ล่าออกมาให้พวกของมันเห็นแล้วห้าวกล้าฮึกเหิมขึ้นมาโจมตีเขาเท่านั้น ซึ่งถ้ามันเข้าเตี่ยวตัวต่อตัวด้วยเขี้ยวคมอย่างหมา ฉะกับพรั้าขอของคน เขาคงรับมือได้อย่างไม่ลำบากยากเย็นนัก

ความเจ็บปวดทวีขึ้นมาจากพิษเขี้ยวหมาที่ฝังจมลงไปแผลชายหนุ่มรู้สึกได้ในทุกท่วงก้าวที่ถอยฉากออกไป เลือดตรงท่อนแขนที่ถูกกัดแดงขึ้นและไหลอาบถึงปลายนิ้วมือ หมายถึงเห่ากรรโชกและเดินตามอย่างกระชั้นชิดประกอปกกับหันหาพวกเป็นบางครั้ง ดวงไฟของบุญจงจับตรงที่ใบหน้าประหนึ่งจะให้มันตาฝ้าฟาง สักพักเขาได้ยินเสียงครางหึง ๆ ตรงแนวต้นยางไม้ไกลนัก ชายหนุ่มกวาดเลาแสงไปดู ปรากฏเห็นหมาอีกตัวกำลังนอนเลียแผลอยู่ตรงนั้น ท่าทางของมันเจ็บปวดไม่เบา พอหดเลาไฟกลับมา หันโดนนั้นหมาตัวที่จ้องเขาอยู่ก็จู่โจมเข้ามาทันที มันจับพลาตไปในจังหวะแรก พลันเมื่อโถมเข้าเป็นคำรบสองบุญจงก็เบี่ยงตัวหลบได้อีก เขาพยายามขับเสียงไล่ให้มันไป แต่กับสัตว์ดุร้ายไม่ยอมเชื่อฟัง กระโจนเข้ามาครั้งที่สามพร้อม ๆ กับที่ชายหนุ่มตัดสินใจหวดฟันพรั้าขออันคมกริบเหวี่ยงเข้ากลางแสกหน้า สองแรงบวก ทำให้

คมพราจมหายเข้าไปในกะโหลก เมื่อเขาถอนพรัากลับ เลือดจึงพุ่งแดงฉาน
หมาล้มตึงนอนแนบลงกับดิน เขาทั้งสี่ตะกุกตะกวย ชักดินชั่งอง ตาเหลือกลาน
บุญจงยืนตาเบิกค้ำงด้วยความตกตะลึง เสียววินาทีแรกรู้สึกสะใจที่ปราบมัน
ได้สำเร็จ แต่วินาทีต่อมาพลันตกใจด้วยอารมณ์อันยากที่จะบรรยาย ยิ่งมันแน่นิ่ง
ไป เขายังตื่นตระหนกเต็มที ความหวาดกลัวแผ่ซ่านไปทั่วทุกอณูร่าง นี่เขาทำ
อะไรลงไป ซวยแล้ว ! ไม่น่าเลย ภูไม่น่ามาที่นี่เลย แค่มุกรุกที่ของคนอื่นใน
ยามวิกาล ความผิดก็มหาศาลเกินกว่าที่คนจน ๆ อย่างเขาจะรับอยู่แล้ว
นี่ยังมาทำร้ายสัตว์เลี้ยงของเขาอีก หม่าพวกนี้ราคาเท่าไร จะหาเงินที่ไหนมาใช้
คืนเขา เฮ้ย ! แต่มันจะฆ่าภู...บ้ารึ มึงไม่มามุกรุกที่เขา มันจะฆ่ามึงได้อย่างไร
ครุ่นคิดสับสนวุ่นวายไปหมด ไม่รู้จะทำอย่างไรดี ยืนขาแข็งพิงต้นยางพารา
อย่างหดหู่ ขณะพิชิตแผลก็ปวดปลาบแหลมลึกลงสู่เนื้อในของเรือนกาย
เรื่อย ๆ เขายืนนิ่งไปนานกว่าจะขยับตัวอีกครั้ง

บุญจงปิดคอมไฟมองผ่านความมืดไปยังเรือนหลังใหญ่กลางสวน
เขาตั้งใจจะกลับไปรักษาแผลก่อนแล้วค่อยกลับมาต้อนรับโทษทัณฑ์ที่ตัวเอง
ได้ก่อเอาไว้ ชายหนุ่มกระเถิบกายยกแอ่ยกยันสู่แนวรั้ว อากาเรเจ็บปวดทำให้
การก้าวเดินค่อนข้างเนิบช้า กว่าที่จะถึงแนวเขตรั้วก็กินเวลาไปหลายนาที

ท่ามกลางคำคืนอันมืดมิด ร่างบาดเจ็บเร่งใช้ความพยายามที่จะ
ลอดลอดหนามออกไปขณะกำลังข่มกอดลอดหนามให้ถ่างพอกับขนาด
ของลำตัว เขาแหว่ยินเสียงครางหึง ๆ ดังมาจากแนวสวนเบื้องไกล ชายหนุ่ม
หันไปมองเห็นแสงวาบจากปลายบุหรืตรงจุดที่หม่าบาดเจ็บนอนอยู่
“ครุหมาน !” เขาอุทานอย่างตกใจ เพียงชั่วเสี้ยววินาทีนั้น พลันเกิดเสียงป็น
ดังเปรี้ยงสนั่นลั่นฟ้า ร่างของบุญจงม้วนพับลงกับลวดหนาม ติดค้ำ
เหมือนผ้าที่ตากอยู่บนราว เขาข้ามออกไปได้ครึ่งตัวแล้ว เลือดที่ไหลออก
จากขมับจึงหยุดทาทั้งผืนดินที่เป็นส่วนของสวนยางพารา และแผ่นดินที่เป็น
ผืนนาของตัวเอง.

หน้าว่าง

กร ตีรวัดโน

เป็นนักเขียนธรรมชาติคนหนึ่งแถวชายขอบทางตอนใต้ของประเทศไทย ฝ้ามองการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผู้คน วัฒนธรรม และความคิดความเชื่ออย่างเงิบ ๆ ไร้อัตรา และทำงานเขียนสร้างสรรค์อย่างอิสระด้วยใจรัก สะท้อนปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมในหลายมิติอย่างตรงไปตรงมา เชื่อและศรัทธาในความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

ผู้แปลกวีตี

เรื่องสั้นโดย กร ศิริวัฒน์

เด็กวัยรุ่นสองคนขี่รถจักรยานยนต์วิ่งสวนออกมาจากบ้านท้ายสวนของผมคนนั่งซ้อนท้ายแบกปืนอัดลมใหม่เอี่ยม ผมหยุดรถเรียกให้หยุด แต่เด็กวัยรุ่นไม่ยอมหยุด พอรถขึ้นถนนใหญ่เขาก็เร่งเครื่องรถเต็มที่เสียงดังบาดแก้วหู ควันสี่ขาจากท่อไอเสียพุ่งกระจาย ผมนึกถึงปลาในสระหลังบ้านทันที ผมขี่รถจักรยานยนต์คู่ชีพไปจอดใต้ต้นปาล์มหลังบ้านไม้ ลงไปยืนดูปลาในสระซึ่งมีบัวสายอยู่เต็มสระ ผมใส่ปลาสลิดไว้ประมาณห้าร้อยตัวเมื่อหลายเดือนมาแล้ว แต่ตอนนี้เหลือเพียงไม่กี่ตัวเท่าที่พอจะ นับได้ตามที่มันผุดให้เห็นเหลือประมาณไม่น่าเกิน สามสิบตัว มันหายไปเพราะคนในหมู่บ้านแอบมาตกหรือยิงเอาไป วัฒนธรรมการลักขโมยในหมู่บ้านแห่งนี้ยังเข้มแข็งมาก

ผมเห็นน้ำในสระขุ่นขึ้นตรงมุมสระด้านตะวันออก บอกได้ว่าเด็กวัยรุ่นสองคนนั้น ต้องมายิงปลาในสระของผมไปอย่างแน่นอน ผมรู้ว่าเมื่อยิงปลาแล้วต้องรีบกระโดดลงน้ำไปจับปลา ชักเข้าปลาจะจมลงกันสระงมยาก แม้จะรู้ว่าใครเป็นคนขโมยแต่ผมไม่รู้จะทำอย่างไรได้ จะตามไปเอาเรื่องก็ซีเกียจจะขัดแย้งกับชาวบ้าน แคขโมยปลาไปกินดูมันเป็นเรื่องเล็กน้อยเกินไป แล้วปลาที่ผมเลี้ยงก็ไม่ได้เลี้ยงเพื่อขาย แต่เลี้ยงไว้เพื่อดูเล่นเพลินเพลินเท่านั้น ผมเชื่อว่ามันหายไปแทบทุกวันที่ผมไม่ได้เข้ามาอยู่ในสวน กลางค้ำกลางคืนก็อาจมีมือเบ็ดมาตักเอาไป เพื่อนบ้านผู้หวังดีที่อยู่ติดกันพยายามบอกให้ผมรู้ว่าใครมาแอบขโมยปลาแต่ผมไม่คิดจะเอาเรื่องอย่างที่บอก พวกขโมยเลยได้ใจแอบเข้ามาขโมยปลาในสระจนเหลือไม่กัตัว ผมกำลังคิดว่าจะซื้อลูกปลามาใส่เพิ่มอีกสองสามร้อย แล้วจะมาอยู่สวนให้บ่อยกว่าเดิม พวกขโมยจะได้ไม่กล้าเข้ามาขโมยปลา ผมอยากเห็นปลาวายไปมาเต็มสระ ดูแล้วเพลินตาเพลินใจดี

ขณะที่ผมยืนมองปลาในสระเพลินอยู่นั้น พลันได้ยินเสียงใบไม้แห้งดังกรอบแกรบ ๆ มาจากใต้ต้นมังคุดต้นใหญ่ริมสระ ผมหันไปมองพลาจยืมให้มันเหมือนทุกวันที่เจอกัน มันเป็นแลนที่ยังไม่โตเต็มที่ ลำตัวเล็กกว่าลำแขนของผม ยาวจากหัวจมูกถึงปลายหางประมาณห้าสิบเซนติเมตร ลำตัวออกสีน้ำตาลอมดำ ตรงคอของมันสีจางกว่าส่วนอื่นเห็นได้ชัด เล็บสีดำเป็นเงาของมันโค้งงอนและคม

พอเห็นผม มันก็ถกหัวขึ้นเอียงหน้ามองสลบไปมาสวมสี่ครั้งแล้วเดินแลบลันสี่เขี้ยวคล้ำสองแฉกหาอาหารจำพวกแมลงปีกแข็ง หรือซากสัตว์ทิ้งสดและเนาไปตามเรื่องของมัน มันคุ้นกับผมมาก ผมเห็นมันตั้งแต่ตัวเล็ก ๆ ยาวกว่าฟุตนิดหน่อย แต่ผมไม่เคยรู้ว่ามันไปนอนที่โพรงไม้ต้นไหน หรือในกองไม้ใด มันมักจะออกมาหากินแถวริมสระน้ำหลังบ้านเป็นประจำ ผมเชื่อมั่นในเวลาที่แตกต่างกัน บางครั้งเจอมันตอนเช้า บางครั้งตอนบ่าย บางครั้งก็ตอนเย็น และโดยเฉพาะตอนหลังฝนตก แสดงว่าที่อยู่หลับนอนของมันคงอยู่ใกล้แถวนั้น

บางครั้งผมเอาเศษอาหารสาดให้มันไต่ต้นมังคุด มันกินบ้างไม่กินบ้าง ตามแต่นิสัยในการกินของมัน ว่าไปแล้วมันก็กินอาหารได้หลายอย่าง ทั้งอาหารสดและเน่า จำพวกซากสัตว์ต่าง ๆ ของสดเช่นพวกลูกนก ลูกไก่ โดยเฉพาะไขนกไข่ไก่ มันชอบนัก

ผมกับมันเห็นกันมานานมันจึงคุ้นกับผม เข้าใกล้ก็ไม่หนี ตอนนี้ผมรู้สึกว่ามันคือเพื่อน เวลาขี่เกียจอ่านหนังสือหรือเขียนหนังสือผมชอบนั่งมองมันเป็นเวลานาน ๆ ผมชอบการแลบลิ้นสองแฉก และลีลาการเดินย้ายร่าง ขวาช้ายไปมาช้า ๆ ของมันซึ่งอุดมไปด้วยเส้นโค้งเส้นเว้า น่าดูดี เล็บเท้าโค้งงอทั้งห้านิ้วของมันก็ดูสวยงามและแข็งแรงมาก มันจึงขึ้นต้นไม้เก่ง หากเล็บมันจิกลงในเนื้อไม้หรือเกี่ยวกับกิ่งไม้ได้แล้ว ยากที่ใครจะกระชากตัวมันลงมาได้ง่าย ๆ ผมเคยได้ยินว่ามีพรานล่าแลน บางคนขึ้นไปจับแลนบนต้นไม้ พอฉวยหางแลนติด กิ่งไม้ที่เขายืนอยู่หัก เขาจับหางแลนห้อยต้องแต่งอยู่บนยอดไม้ สามารถเรียกให้คนไปช่วยได้อย่างปลอดภัย ยามที่เพลินกับการหาอาหาร มันดูสุขุมรอบคอบมาก สำรวจได้ถี่ถ้วนทุกซอกมุม ผมอยากให้มันอยู่เป็นเพื่อนผมไปนาน ๆ แต่หลังจากที่ไม่ได้มาสวนหลายวัน ผมสังเกตเห็นว่ามันอ้วนพิกว่าเดิมมาก ดูน่ารักขึ้นเยอะทีเดียว

ตกบ่ายผมหยิบไฟแช็กแก๊สอันละลือบาทพร้อมกับกระดาด หนังสือพิมพ์หนึ่งคู่ออกจากบ้านเพื่อจุดไฟเผาตอต้นเงาะที่สูงจากพื้นดินเกือบฟุตตรงมุมลานบ้านข้างหน้าเพราะมันกีดขวางทางรถยนต์ เวลาบรรทุกปุ๋ยมาใส่ ปาล์มผมถอยรถมาชนมันบ่อยจนรำคาญ ตอนนี้ตอไม้กำลังแห้งสามารถเผาได้แล้ว ผมขยำกระดาดหนังสือพิมพ์เป็นก้อนหลวม ๆ วางไว้ข้างตอไม้ จุดไฟติดแล้วเอากิ่งเงาะแห้งเล็ก ๆ หลายอันมาวางพาดบนก้อนหนังสือพิมพ์ รอให้ไฟติด กิ่งไม้ลุกโชนดีแล้ว เอากิ่งไม้ที่โตขึ้นมาวางพาดซ้อนลงไปเรื่อย ตามด้วยไม้แห้งท่อนใหญ่วางสุมไว้รอบตอไม้ จากนั้นก็รอสุมไฟไปเรื่อย ๆ จนกว่าตอไม้จะไหม้ไฟหมด

ขณะที่ผมกำลังนั่งเผาต่อไม้อยู่นั้น น้ำดำซึ่งเป็นเพื่อนบ้านวัยเจ็ดสิบปี ตัวผอมสูง ผิวดำ ซึ่งรถจักรยานยนต์เก่าๆ มาจอดที่ลานทรายหน้าบ้าน ลงจากรถ ปลดคันค้ำรถวางกับพื้นมายืนใกล้ผม พลางดึงผ้าขาวม้าสีแดงขีดที่คาดสะเอว ให้กระชับ ผมส่งยิ้มให้แกอย่างเป็นกันเอง เราคุ้นเคยกันพอประมาณ แกยิ้มตอบ อย่างเปิดเผยเหมือนเคยพลางถามเสียงเนือๆ ตามบุคลิกของแก

“ทำอะไร”

“เผาต่อเงาะ”

ผมพูดพร้อมกับดันท่อนไม้พินให้แนบกับต่อไม้มากที่สุด ไฟจะได้ไหม้ ต่อเร็วขึ้น เปลวไฟลุกโชน ดอกไฟแตกเปรี๊ยะ ผมยกมือบังหน้าเพราะร้อนมาก

“น้ำดำมีธุระอะไรบ้าง”

ผมถาม ปกติแกไม่ค่อยได้เข้ามาที่บ้านทำสวนผมบ่อย เวลามา แกจะต้องมีธุระทุกครั้ง

“มาดูแลน” แกบอก

ผมสะดุ้งในใจ รับถามทันที

“แลนที่ไหน”

ผมทำเป็นไม่รู้ นึกแปลกใจในเจตนาของน้ำดำอยู่ครามครั้น ไม่รู้ แกรู้ได้อย่างไรว่ามีแลนอยู่หลังบ้านทำสวนของผม ช่างหุ้โวตาโวจริง ๆ ผมคิดผมทราบว่าลูกชายคนหนึ่งของแกเป็นพรานล่าแลนด้วย

“แถวหลังบ้านน้องพิชนี่แหละ” แกบอกไม่อ้อมค้อม

“รู้ได้อย่างไรว่ามีแลนอยู่แถวหลังบ้านผม” ผมถามพลางมองสบตา ลุงดำ ความระแวงคงผุดพราวขึ้นในแววตาของผม แกจะสัมผัสได้หรือไม่ผมไม่รู้

“มีคนบอก”

“น้ำดำกินแลนด้วยหรือ” ผมถามคล้ายจะล้วงเอาความจริงของแก ออกมา ถ้าแกไม่กินเนื้อแลนมันจะทำให้ความหวาดระแวงของผมน้อยลง แต่ลูกชายของแกก็ทำให้ผมไม่ค่อยสบายใจอยู่ดี

“ไม่กิน”

น้ำคำบอกแล้วเดินอ้อมกองไฟไปดูแลนที่หลังบ้านอย่างถือวิสาสะ ซึ่งผมเข้าใจว่าแกคงไม่ได้ตั้งใจจะลบลู่ผมหรือทอก ชาวบ้านทั่วไปก็เป็นแบบนี้ อยู่แล้ว สามารถเดินดูนั่นดูนี่ในที่ของคนอื่นได้ตามสมควร จะมากน้อยแค่ไหน ก็ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ส่วนตัว หากสนิทสนมกันมากก็สามารถเข้าออกนอกภายใน ภายในบ้านได้ทุกซอกทุกมุม แต่ผมก็อดเป็นห่วงแลนของผมไม่ได้

ผมมองตามหลังแกไป ใจเต้นโครมคราม อยากจะห้ามไม่ให้แกไปดู แลนแถวหลังบ้าน แต่ออกจะทำเกินไปเลยเก็บคำนี้ไว้ พลันนึกเป็นห่วงแลน ที่หลังบ้านเป็นอย่างยิ่ง ตอนนีตัวมันโตพอที่จะนำไปเผาไฟชุดหนึ่งสับเนื้อ รวมกระดูกแกควัฟริกได้สบายแล้ว สำหรับคนชอบกินเนื้อแลน ตอนนีผมรู้สึก ผูกพันกับมันมาก จะเรียกว่าเป็นเพื่อนกันก็ยอมได้ ผมได้แต่ภาวนาในใจว่า อย่าให้น้ำคำเจอแลนเลย

“เป็นไง เจอแลนไหม” ผมถามหลังจากน้ำคำเดินกลับมาถึงที่ผมเผา ต่อไม่อยู่

“เจอ แกงได้แล้ว” น้ำคำพูดด้วยน้ำเสียงปกติ แต่แวตามันบอก เจตนาบางอย่าง ที่ดูจะลึกลับอยู่ในที่ผมรู้สึกใจหายวาบเหมือนสมบัติล้ำค่าที่แอบ ซ่อนไว้ถูกคนค้นเจอ แม้เขาจะไม่แย่งชิงไปต่อหน้าต่อตา แต่ผมคงนอนหลับ ไม่เป็นสุข ถ้ามันเป็นสิ่งของผมจะเอา ไปเก็บไว้ที่อื่นซึ่งลับตาคนมากขึ้น

“ไหนว่าไม่กินแลน” ผมย้อนถาม มีอารมณ์หวงหลดปนไปด้วย

“ผมไม่กิน แต่เด็กๆ มันชอบ” แกหมายถึงลูกหลานของแก ลูกชาย ของแกคนหนึ่งเป็นพรานล่าแลนโดยเฉพาะ ตอนนีแลนมีราคาดีมาก ส่งขายตาม ร้านอาหารป่าก็หาแทบไม่ทันแล้ว “จะไปบอกให้ลูกมาจับ มันอยู่ทุกวัน หรือเปล่า” น้ำคำถามเหมือนเป็นเรื่องปกติ เหมือนแลนไม่ใช่สิ่งมีชีวิตและไม่มีความหวง

ผมหนึ่งอึ่งไปสองสามอึดใจก่อนตัดสินใจพูดออกมาตรง ๆ คล้ายจะปรามอยู่ในที่ “มันยังเล็กอยู่เลย แล่นตัวนี้ผมเลี้ยงไว้เป็นเพื่อนนานแล้ว ตั้งแต่มันยาวไม่ถึงศอก ขอสักตัวเถอะน้ำ” ผมพูดเหมือนจะวิงวอนไปในตัว ไม่อยากปกป้องแล่นจนทำร้ายใจนำคำ

นำคำมองตาผมอยู่ครู่ใหญ่เหมือนจะหาความหมายอะไรบางอย่างจากแววตาของผม แล้วแกก็ขี้อถึกจกยานยนต์ขับออกไปซ่าๆ ไม่พูดอะไรสักคำ ผมไม่รู้ว่าการเจียนั้นคือการยอมรับหรือปฏิเสธคำขอร้องของผม มันทำให้ผมรู้สึกไม่สบายใจเลย อดเป็นห่วงแล่นไม่ได้จริง ๆ ก่อนกลับบ้านผมไปให้หวานให้เพื่อนบ้านที่อยู่ติดกันช่วยดูแลมันให้ด้วย..

หลังจากวันนั้นผมก็มาอยู่ที่บ้านท้ายสวนตั้งแต่เช้าถึงค่ำเกือบทุกวัน กลัวว่าจะมีพรานล่าแล่นซึ่งมีอยู่หลายคนจะแอบมาจับแล่นไปควักกินเสีย เว้นแต่วันไหนมีธุระกึ่งตไปบ้าง ผมได้ข่าวจากคนที่อยู่ใกล้บ้านท้ายสวนสองสามครั้งว่ามีเด็กวัยรุ่นสองสามคนเข้ามาด้อมๆ มองๆ ربกวนแล่นอยู่บ้าง เหมือนกันแต่เขาได้ห้ามปรามไว้ตามคำให้หวานของผม

สายวันหนึ่งผมมาอ่านหนังสือที่บ้านท้ายสวนตามปกติ ขณะที่กำลังนั่งอ่านหนังสือนวนิยาย เพลินอยู่บนแคร่ไม้ไผ่ที่ริมแม่น้ำ พลันได้ยินเสียงเหมือนมีอะไรบางอย่างตกลงน้ำในสระ ผมหันไปมองทางต้นเสียง เห็นแล่นกำลังใช้เล็บเท้าตะกุกดินขอบสระดึงตัวขึ้นมาจากน้ำ ตัวของมันเปียกน้ำดูชุ่มชื้น มันแล่นลื่นสองแฉกอยู่แผล็บๆ ตามความเคยชิน ผมยิ้มอย่างขบขัน พลังคิดว่ามันคงเดินทะเล่อทะล่าจนพลัดตกลงในน้ำ

ระยะหลังมาผมเห็นว่ามันโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ท้องกลม โคนขาตั้งสี่ข้างอวบอืดด้วยมันเนื้อ โคนหางพอง กรงเล็บแข็งแรงขึ้นมาก หากพรานล่าแล่นมาเห็นมันเข้าในตอนนี เขาคงยิ้มอย่างพอใจ พลังกลืนน้ำลายเพราะอดนึกถึงรสชาติเนื้ออันแสนอร่อยของมันไม่ได้ ผมคำนวณด้วยสายตา ถ้าจับมันมาเผาไฟชูดหนึ่งแล้วหันเนื้อเป็นชิ้นเล็ก ๆ พอคำคงได้แกงคั่วพริกปริมกระทะไยยอม

ทีเดียว คิดแล้วพลอกลิ้นน้ำลายเสียเอง ผมยิ้มให้มันอีกครั้งก่อนหันมาอ่านหนังสือนวนิยายเล่มล่าสุดของน้องนักเขียนคนหนึ่งต่อ เนื้อหาเกี่ยวกับวิถีชีวิตพื้นถิ่นเสียด้วย ฉากในเรื่องก็กลมกลืนกับบรรยากาศภายในสวนของผมเหลือเกินอ่านสนุกได้อารมณ์

ว่าไปแล้วผมก็เคยกินแกงคั่วพริกเนื้อแล่น ต้องยอมรับว่าแกงคั่วเนื้อแล่นที่ปรุง ด้วยเครื่องปรุงเฉพาะถิ่นของคนใต้นั้นรสชาติของมันเข้มข้นถึงใจมีกลิ่นหอมและอร่อยมาก ใครได้กินเป็นติดใจ ผมพลอดคิดถึงรสชาติของแกงคั่วเนื้อแล่นที่เคยลิ้มรสมาเมื่อนานมาแล้ว แต่รสชาติมันยังแจ่มชัดอยู่ในความทรงจำ ผมละสายตาทิ้งหนังสือหันไปมองมันอีกที มันยังเดินแลบลิ้นสองแฉกคู้ยเขี่ยหาอาหารตามพื้นดินอยู่แถว ๆ ต้นมังคุดที่รกเรือไปด้วยใบไม้แห้งและทางมะพร้าวแห้งที่ผมนำมาสุ่มไว้จนกลายเป็นโปะสูงด้วยความตั้งใจเพื่อเป็นที่หลบภัยของมัน ผมสะบัดศีรษะเบา ๆ เพื่อสลัดภาพแกงคั่วพริกเนื้อแล่นออกไปจากความคิด ยิ้มอีกครั้งอย่างขำตัวเอง

แต่ไม่วายนึกถึงเครื่องปรุงแกงคั่วพริกแล่นซึ่งประกอบไปด้วยพริกขี้หนู พริกไทยดำ ผิวมะกรูด กระชาย ข่า ขมิ้น กระเทียม ตะไคร้ หัวกะทิ และเกลือ ส่วนแล่นเขาจะนำมาเผาด้วยไฟอ่อน ๆ ทั้งตัว ไม่ต้องถลกหนักรอกเมื่อหนังด้านนอกไหม้เกรียมก็เอามาชูด ให้ผิวขาวจืดด้วยซอหรือมีด หรืออุปกรณ์อื่นตามสะดวก แล้วสับรวมกระดูกเป็นชิ้นเล็ก ๆ พอคั่ว พักไว้ก่อนเอาเครื่องปรุงมาโขลกรวมกันให้พอละเอียด ไม่ต้องให้ละเอียดมาก พื้นผิวอาหารจะไม่ชวนกินและสัมผัสกับรสเครื่องปรุงได้ไม่หลากหลาย สุดท้ายใส่กะปิโขลกให้เข้ากันอีกครั้ง เครื่องปรุงให้เน้นตะไคร้กับพริกไทยให้มากเพื่อดับกลิ่นคาวพริกขี้หนูควรใช้พริกขี้หนูสวนเม็ดเล็กจะได้รสสดหอมกว่าพริกขี้หนูแห้ง กระเทียมควรใช้กระเทียมหัวเล็กรสจืดกว่า ขมิ้นน้อยหน้อยพอให้มีสีสวยก็พอ ส่วนเวลาปรุงต้องเอาเนื้อแล่นลงไปรวนกับน้ำมันพืชให้หอมรวยรินก่อน แล้วใส่เครื่องแกงลงไปรวนให้เข้ากับเนื้อแล่น หยอดหัวกะทิพอเป็นน้ำขลุกขลิก

ก็พอแล้ว ไม่ต้องใส่มากจนกลายเป็นแกงคั่วกะทิไป เมื่อเห็นว่าสุกดีแล้วหัน
ข้าอ่อน ๆ โรยลงไปตามชอบ ตบท้ายด้วยใส่ใบกะเพราแดงแต่งกลิ่นพอหอม
ย้วยวนน้ำลาย รออีกสองสามนาทีก็ยกลงจากไฟ ก็จะได้แกงคั่วพริกแลน
แสนเอร็ดอร่อย บางคนว่าให้บทความหาใส่ลงไปด้วยจะทำให้เนื้อแลนหวาน
เนียนลื่นขึ้น คิดแล้วอยากกินแกงคั่วพริกแลนขึ้นมาจัด ๆ น้ำลายข่านอก
มามากจนต้องกลืนกลับลงไป ผมหันไปมองแลนอีกครั้ง ไม่อยากให้มันกลายเป็น
แกงคั่วแลนในกระทะของใครเลย

วันนี้ว่าจะมีดีคำปรากฏว่าแลนเดินทะเลอทะล่าตกน้ำในสระ
ถึงสี่ครั้ง ผมไม่เคยเห็นมันเป็นแบบนี้มาก่อนเลย หรือบางทีมันอาจจะตกน้ำ
หลายครั้งแล้วแต่ผมไม่เห็น เมื่อบรรยากาศยามเย็นเริ่มหม่นมัวมันก็
หายตัวไปแล้ว ผมปิดหนังสือนวนิยายที่อ่านได้ค่อนข้างแล้วเอาไปเก็บไว้บนชั้น
วางหนังสือในบ้าน แล้วขี่รถจักรยานยนต์คู่ชีพอายุยี่สิบปีกลับบ้านในตลาด
ตามปกติ...

สี่ปดาห์ถัดมา หลังจากปล่อยลูกพลาสติกลงสระสามร้อยตัวไปแล้ว
ผมมาถึงบ้านท้ายสวน หลังจากฝนตกนานเกือบสองชั่วโมง น้ำในสระเพิ่มระดับขึ้น
เกือบจะเต็มสระ ผมเห็นเพื่อนของผมกำลังปั่นเปียนอยู่ในน้ำริมสระอย่าง
เพลิดเพลิน ผมแอบมองด้วยความสงสัย ดูแล้วมันไม่ใช่การบังเอิญ ตกน้ำเหมือน
ที่ผมเข้าใจ คุณมันเจตนาจะลงในน้ำมากกว่า นับเป็นพฤติกรรมที่แปลกวิธึไป
จากแลนทั่วไปที่ผมเห็นซึ่งมักจะไม่ชอบลงน้ำ แต่แลนตัวนี้กลับอยู่ริมน้ำบริเวณที่ตื้น
หลังจากแอบสังเกตพฤติกรรมของมันครู่ใหญ่ผมก็รู้ว่ามันลงไปจับลูกปลากิน
ผมเห็นกับตา มันกำลังกลืนปลาตัวเล็ก ๆ ที่ผมเพิ่งซื้อมาใส่ไว้อย่าง
เอร็ดอร่อย พฤติกรรมของมันไม่ต่างจากเหยื่อเลย ผมอดสำหรับปกป้องมัน
จากพรานล่าแลน มันกลับขโมยลูกปลาในสระกิน ไม่นำมันถึงได้โตวันโตคืน
มันเป็นแลนเจ้าเล่ห์ไม่น้อย ผมเลยแกล้งวิ่งเข้าไปหามัน มันตกใจรีบขึ้นจากสระ
วิ่งขึ้นต้นมะพร้าวอย่างรวดเร็ว เสียงดังกรากกราว พอใกล้ถึงยอดมะพร้าว

มันหยุดกัมลงมอง พอเห็นว่าเป็นผมอาการลนลานของมันก็สงบลงแล้ว ค่อยไต่ลงมาช้า ๆ

ผมคิดว่าชินปล่อยมันไว้ ต่อไปลูกปลาที่ผมใส่ไว้ในสระคงจะกลายเป็นอาหารอันโอชะของมันจนหมดแน่ ๆ คราวนี้ผมเริ่มจะคิดถึงแกงคั่วพริกแกงชิ้นมาอย่างจริงจัง ใจหนึ่งก็อดเอ็นดูมันไม่ได้ มันมาอยู่ที่นี้นานนับเดือนแล้ว จะทำร้ายมันก็ออกจะใจดำเกินไป ครั้นจะปล่อยให้มันกินปลาในสระได้อย่างเสรีก็ใช่ที่ ในที่สุดผมก็ตัดใจไล่มันไป ผมหักทางปาล์มแห่งฟาดลงไปบนโปะทางมะพร้าวแห้งแรงๆ สามสี่ครั้ง แลนตกใจวิ่งออกจากใต้ต้นมังคุด ผมไล่ตามไปทุบพื้นดินอีกสองสามครั้ง มันก็วิ่งหายเข้าไปในป่าของอีกสวนที่ต่อแดนกัน ถัดจากนั้นก็เป็นป่าเนิน ผมคิดว่ามันคงกลัว และไม่กล้ากลับมาอยู่ที่หลังบ้านท้ายสวนอีกแล้ว

แต่วันต่อมาผมก็มาเจอมันอีก มันกำลังลงจับปลาริมสระน้ำกินเหมือนเดิม พอเห็นผม มันไม่ลังเลใจแม้แต่น้อย รีบพุ่งขึ้นจากสระน้ำแล้ววิ่งหนีไปอย่างรวดเร็ว เสียงดังแกรกรากไปตลอดทาง มันรู้แล้วว่าผมไม่ใช่เพื่อนของมันอีกต่อไป ผมไม่อยากจะทำร้ายมัน ผมเชื่อว่ามันจะกลับมากินปลาในสระอีก มันดีใจரசชาติความสดของเนื้อปลาตัวเล็ก ๆ เข้าใจแล้ว ซึ่งมันก็เป็นไปตามที่ผมคิด ผมมาเจอมันอีกสองสามครั้ง แต่ไม่รู้จะทำอย่างไรกับมันดี ไม่อยากทำร้ายมันด้วยมือของผมเอง ดูเหมือนสิ่งที่จะหยุดพฤติกรรมมันได้คือฆ่ามันให้ตายเพียงสถานเดียว มันเป็นแค่เลน สมองความจำของมันจะมีก็มากน้อยกันเขี้ยว มันมาด้วยความหิวเป็นหลัก มันคงไม่จดจำสิ่งอื่นใดได้ นอกจากการระแวงภัยและการหนีเอาชีวิตรอดตามสัญชาตญาณของสัตว์ทุกชนิด

เมื่อหมดความอดทนผมจึงไปหาน้ำดำถึงบ้าน แกกกำลังนั่งสูบยาเส้น พื้นบ้านอยู่ที่ศาลาไม้ไม่เก่าคร่ำคร่าอยู่หน้าบ้าน แกยิ้มทักทายพลางถามเนือยๆ พร้อมขยับที่给我ผมนั่ง

“มีธูระไรบ้างล่ะ”

ผมนั่งห้อยเท้าตรงข้างเสาศาลาไม้ไผ่หลังเล็ก ศาลาไผ่ยวบจนผมสะดุ้ง กลัวมันจะพังลงมา ผมมองไปรอบๆ บริเวณบ้าน แยกยื่นถุงยาเส้นพร้อมใบจากให้ ผมรับมาห่อใบจากเปล่าสูบลั่น ไม่อยากปฏิเสธแถมผมสูบลั่นใบจากเปล่าได้สองสามทีตูดก่อนพุดขึ้น

“ช่วยไปจับแล่นในสวนที”

“อ้าว ไหนว่าเลี้ยงไว้ละ” น้ำดำทำท่าแปลกใจ ยังค้างมวนยาสูบไว้ตรงมุมปากด้านขวา เอียงคอคินๆ ซุกผ้าขาวม้าสีแดงซีดไว้ในตัก

“ไม่อยากเลี้ยงแล้ว”

ผมพุดโดยไม่มองหน้า ทำเป็นเงยดูหลังศาลาซึ่งมุงด้วยจากที่เปื่อยยุ่ยเป็นรูรั้วแล้วหลายจุด ศาลาไม้ไผ่หลังนี้สร้างมาแล้วหลายปี แต่มันยังพอใช้ได้อย่างระมัดระวัง

“ทำไมละ” แกลมทันที

“มันลงกินลูกปลาในสระ” ผมบอก

“ปกติแล่นจะอยู่บนต้นไม้ มันไม่ลงน้ำ” น้ำดำพุด เหมือนไม่เชื่อในสิ่งที่ผมบอก แกคูดยาอีกครั้งก่อนติดก้นมวนยาที่เหลือทั้งด้านหลังศาลา

“ผมก็รู้อย่างนั้น แต่แล่นที่บ้านท้ายสวนของผมมันลงไปจับปลากินจริงๆ ผมเห็นมากับ ตาหลายครั้งแล้ว” ผมพุดตามความเป็นจริง

“อ้อ งั้นพรุ่งนี้ผมจะให้พ่อไอ้ไข่นุ้ยไปจับ” น้ำดำรับปากหนักแน่น แกลผลอมุดรอยยิ้มตรงมุมปากเหียว ๆ ส่วนพ่อไอ้ไข่นุ้ยแกลหมายถึงลูกชายคนโตที่เป็นพรานล่าแล่นนั่นเอง

ผมสุดลมหายใจเข้าปอดลึก ๆ ก่อนลงจากศาลาขอตัวกลับ ขับรถไปแวะที่บ้านท้ายสวนเพื่อดูแลเป็นครั้งสุดท้าย พ่อได้ยินเสียงรถจักรยานยนต์ของผม มันก็วิ่งหนีไปก่อนแล้วโดยไม่ต้องรอให้เห็นผมก่อน ทั้งรายน้ำชุ่มไว้ริมสระให้ดูแทนต่างหน้ามัน เสียงวิ่งของมันดังมาก บ่งบอกว่ามันโตขึ้นมากด้วย ผมเชื่อว่าพรุ่งนี้มันจะหายไปโดยไม่กลับมาอีก พลันผมได้กลิ่นแกงคั่วพริกแล่นโชยมาอย่างน่าประหลาดใจ

ผมใส่เกียร์รถกระตุกค่อนข้างแรง เร่งเครื่องรถเลี้ยวหัวกลับไป
สวนทางกับรถของน้ำดำตรงปากทางเข้าสวนพоди มีพ่อของไข่มุ่ยซ้อนท้าย
มาด้วย เขามีเครื่องมือล่าเลนพร้อมสรรพ ผมไม่กล้าท้าทาย พลังคิดว่า
โอกาสการหายใจของเลนหลังบ้านสวนเหลือน้อยเต็มทีแล้ว แต่ช่วยไม่ได้
เพราะมันมารบกวนผลประโยชน์ของผมนี้ครับ !

หน้าว่าง

ปองวุฒิ รุจิระชาคร

เป็นนักเขียนที่มีผลงานหลากหลายแนว ทั้งวรรณกรรมเยาวชน นิยายรัก สืบสวนสอบสวน บทความและเรื่องสั้น ทำงานภายใต้นามปากกา ปองวุฒิ หรือ Pongwut Rujirachakorn ปัจจุบัน มีผลงานเขียนออกมาแล้ว ๔๖ เล่ม

ภาพสว่างในโลกละครสัตว์

เรื่องสั้นโดย ปองวุฒิ รุจิระชาคร

“ กฏพื้นฐานอันสำคัญยิ่งของนักมายากลคือห้ามเปิดเผยความลับของกลให้ผู้อื่นรู้อย่างเด็ดขาดจงทำให้การแสดงเหล่านั้นเป็นสิ่งลึกลับแสนมหัศจรรย์ ปล่อยให้มันเป็นปริศนาที่ตายไปพร้อมกับตัวคุณ การครอบครองสิทธิพิเศษเพียงหนึ่งเดียวและทอดทิ้งให้ผู้อื่นจมอยู่กับความไม่รู้จะช่วยสร้างอำนาจ” นั่นคือสิ่งที่หญิงนักร้องกายกรรมได้เรียนรู้จากลูกชายหัวหน้าคณะ หลังเธอแสดงตัวว่าวาดหวังตำแหน่งดังกล่าว

เธอใช้ชีวิตอยู่โลกใบเล็กแห่งนี้ตั้งแต่เกิดออกเดินทางแวะตามเมืองใหญ่รายทาง เปิดการแสดงอันน่าตื่นตะลึง สร้างความสนุกสนานให้ผู้คน

ก่อนหายตัวไปในเวลาชั่วข้ามคืน โลกของคณะละครสัตว์ นั้นมีกลิ่นบรรยากาศที่ผิดแปลกไปจากสถานที่อื่น ความมหัศจรรย์ ภาพชวนตะลึง รวมถึงสิ่งน่าเกลียดน่ากลัวหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน

ตัวตลก คนแคะ ผู้ชายสูงที่สุดในโลก วงดนตรี ผู้คุมสัตว์ป่า นักปามัด มนุษย์ช้าง และนักกายกรรม ทั้งหมดล้วนเป็นศิลปินผู้หยิ่งทะนงในความสามารถเฉพาะตัว ขณะเดียวกันก็ล้วนมีบาดแผล และความขมขื่นอันเป็นเอกลักษณ์ ยิ่งอายุมากขึ้นเพียงใด เธอก็ยิ่งสังเกตเห็นมันได้ชัดเจนขึ้นทุกที สามคนแคะที่ทำตัวชวนขันมีหน้าที่เป็นลูกไล่สรรพสัตว์ กลับเคร่งเครียดหมกมุ่นเรื่องเรียกร่อง สิทธิความเท่าเทียม ตัวตลกผู้แต่งหน้าวาดรอยยิ้มขนาดใหญ่บนใบหน้า แท้จริงกลับมีประวัติชีวิตแสนเศร้า ผู้ชายสูงที่สุดในโลกก่อนนี้ท่วมหัวจนไม่มีวันเป็นอิสระ นักปามัดติดเหล้า และเริ่มสูญเสียความเฉียบคม นักดนตรีผู้คอยสร้างจังหวะคึกคักประกอบการแสดง กลับเลือกบรรเลงเพลงเศร้ายามอยู่นอกเวলাงาน

“กาลเวลาจะทำลายทุกสิ่ง” หญิงสาวได้ยินเจ้าของคณะละครสัตว์รำพึงเช่นนี้บ่อยครั้ง ตั้งแต่เธอเป็นเด็ก เขาเป็นชายแก่ร่างผอมสูงดูสง่าเหนือคนอื่นไว้หนวดเรียวที่ถูกตัดแต่งเป็นทรงสวยงามเหนือริมฝีปาก แต่งตัวด้วยชุดสูทเนี้ยบสะอาด แต่ก่อนเธอไม่อาจรู้ซึ่งเข้าใจประโยคนี จนกระทั่งถึงวันที่ชีวิตถูกกัดกินโดยกาลเวลาเอง

หญิงสาวมีทั้งพรสวรรค์และรูปลักษณ์ที่เหมาะสมกับตำแหน่งนักกายกรรม ผมหสีทองเป็นประกายพลิ้วไหวราวกับสัตว์แสนงามที่มีจิตวิญญาณของตัวเอง ร่างผอมมีทรวดทรงสามารถ ดึงดูดสายตาผู้ชม ตั้งแต่เริ่มต้น เธอก็รู้ว่าตัวเองเกิดมาเพื่อเป็นนักแสดงที่สมบูรณ์แบบ ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงตัวบนห่วงไต่เชือก ผาดโผนเสี่ยงตายกลางเวหา เธอทำมันได้อย่างง่ายดาย บทบาทนักกายกรรมยิ่งโดดเด่นเหนือกว่าใครในคณะเมื่อเธอพบกับนักกายกรรมหนุ่มรูปงามที่มีความสามารถทัดเทียมกัน ทั้งคู่หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวยามแสดง ต่อหน้าผู้ชม จนตัดสินใจใช้ชีวิตคู่มิใช่ลูกชายหนึ่งคนเป็นพยานรัก

การมีโซ่ทองคล้องใจจะสร้างความสุขให้นักกายกรรมสาว แต่ลูกก็ขโมยบางสิ่งไป แม้ผู้อื่นไม่อาจสังเกตเห็นแต่เธอรู้ตัวดี พรสวรรค์และทักษะการแสดงถูกแลกเปลี่ยนกับการเป็นแม่คน มันแสดงให้เห็นผลลัพธ์อันชัดเจนในวันหนึ่ง ขณะการแสดงผาดโผนกลางอากาศที่เคยทำวนเวียนอย่างเชี่ยวชาญนับร้อยหน เธอไม่สามารถคว้าจับมือคู่ชีวิตที่กระโจนตัวมาจากอีกด้าน เขาร่วงลงสู่พื้นเบื้องล่าง ขาหักละเอียดจนไม่อาจคืนสภาพเดิม ทำให้เหลือเพียงนักกายกรรมหนึ่งเดียวอีกครั้ง เธอได้แต่หวาดหวั่นอยู่ในใจว่าอีกไม่นานตัวเองอาจถึงคราวถูกปลดระวางถูกแทนที่โดยใครบางคน

บางครั้งนักกายกรรมก็นึกอิจฉานักแสดงร่วมคณะอย่างมนุษย์ข้างที่ไม่จำเป็นต้องกังวลถึงเรื่องพรรคนี่ สำหรับอีกฝ่ายทุกอย่างคงเหมือนเดิมตลอดไปจนวันตาย อยู่อย่างพอเพียง ปราศจากความทะเยอทะยาน มันเป็นผู้ชายที่บนใบหน้าเต็มไปด้วยเนื้ออกนากเกลียดทั้งขนาดเล็กและใหญ่นับสิบ ขึ้นเนื้อเหล่านั่นเบียดบังอวัยวะบนใบหน้าจนไม่อาจใช้งานได้อย่างคนปกติ เช่นปากบิตเบี้ยวจนไม่สามารถพูดจาถกเถียงเรียกร้องสิ่งใด จมูกที่มีก้อนเนื้อยาวเหมือนงวงไม่เคยมีใครสนใจจดจำว่ามนุษย์ข้างมีชื่อนามสกุลว่าอะไร ทุกคนเพียงรู้ว่ามันเป็นมนุษย์ข้าง นักแสดงผู้มีสถานะต่ำต้อยสุดของคณะ การแสดงของมนุษย์ข้างก็แสนง่ายตาย มันไม่ต้องทำอะไรสิ่งใดนอกจากเอาถุงกระสอบสวมเอาไว้บนศีรษะ เผื่อรอให้เจ้าของคณะละครสัตว์ประกาศกับผู้ชมว่า พวกเขาจะได้รับชมตัวประหลาด แสนมหัสจรรย์ที่มีเพียงหนึ่งเดียวในโลก จากนั้นเมื่อสายตาทุกคู่จ้องมองมาทางเดียวกัน มนุษย์ข้างจะกระซกถกถกกระสอบออก เผยใบหน้านากเกลียดนากกลัว ยกมือยกไม้ทำท่าเหมือนสัตว์ป่า พร้อมส่งเสียงคำรามจากปากบิตเบี้ยว ทำให้คนขวัญอ่อนสะดุ้งโหยง เด็กบางคนร้องไห้ด้วยความหวาดกลัว

พฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ข้างนอกเวลาแสดงก็ดูวิปริตน่าเกลียดน่ากลัวเช่นเดียวกับรูปลักษณ์ มันก้าวเดินพร้อมกวัดแกว่งแขนทั้งสองขาไปมาหลังค่อมเหมือนลิง บ่อยครั้งที่ผู้คนพบเห็นมันใช้เวลาว่างนอนเอนตัวดูภาพลามก สำเร็จความใคร่ในที่แจ้งโดยไม่สนใจสายตาคนอื่นราวกับสัตว์

สิ่งเหล่านี้ทำให้เรื่องเล่าลือเกี่ยวกับตัวประหลาดประจำคณะละครสัตว์ยิ่งขจรไกลออกไป

นักกายกรรมก็เคยรู้สึกเหมือนถูกมันจับตามองอยู่บ่อยครั้ง แม้คนอย่างเธอคุ้นชินกับการเป็นเป้าสายตา แต่สายตาที่ถูกบดบังด้วยก้อนเนื้อของมนุษย์ช่างให้ความรู้สึกที่แตกต่างออกไป น่าขนลุกเป็นขนชั้นล่างที่น่ารังเกียจ โดยเฉพาะยามมันลอบฟังเสียงการร่วมรักระหว่างเธอกับคนรัก เธอต้องตะโกนขับไล่มัน ในขณะที่สามีพำกับด้วยสีหน้าโกรธแค้นว่าถ้าเขาทั้งสองข้างยังใช้งานได้ปกติคงได้ออกไปกำราบมันเอง นักกายกรรมได้แต่พูดลอบให้เขาใจเย็นลงว่าตัวประหลาดคนชั้นต่ำอย่างนั้น อาจิจฉาชีวิตแสนสุขสมบูรณ์พร้อมที่พวกเขาครอบครองไว้

หลังเปิดการแสดงมาหลายสิบปี คณะละครสัตว์ก็มาถึงช่วงเวลาตกต่ำ ผู้ชมน้อยลงไม่ว่าจะโหมโฆษณาเพียงใด ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่เหล่านักแสดงล้วนผ่านจุดสูงสุดในอาชีพกันหมดแล้ว ภาพลักษณ์ภายนอกที่แสนอ่อนล้าเมื่อผสมรวมเข้ากับทักษะภายในที่ลดลง เปลี่ยนศิลปินผู้น่าทึ่ง กลายเป็นแค่เพียงสิ่งชวนขนในสายตาคนดู

“แทนที่จะหมั่นตัวอยู่บนดังอย่างนั้น น้องมาเล่นบนดึกพี๊ดกว่า” หลายครั้งที่ผู้ชมหื่นคะนอง ตะโกนถ้อยคำทำนองนี้ใส่ นักกายกรรมขณะเธอแสดง หญิงสาวได้แต่ประคองประคองจนจบ แม้ในใจทั้งโกรธและร้อนรนแต่ก่อนไม่เคยเป็นเช่นนี้ ยามใดที่เธอออกแสดง มันจะมีพลังดึงดูดคนดูให้ไม่อาจละสายตาหรือคิดถึงสิ่งอื่น แต่ตอนนี้อำนาจแบบเดิมได้สูญสลายไปพร้อมกาลเวลา

เหตุการณ์เช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับเธอเพียงคนเดียว ไม่ว่าจะเป็นคนแคระ ตัวตลก ผู้ควบคุมสัตว์ หรือกระทั่งนักปามิตต่างได้รับเสียงโห่และถ้อยคำบ่นด่าเมื่อคนดูสามารถจับผิด สิ่งเกตเห็นจุดบกพร่อง ในการแสดงที่ปราศจากความลึนไหลอย่างเท่าเทียมกัน คงมีเพียงมนุษย์ช่างที่รักษามาตรฐานเดิมเอาไว้ได้ ฉีกทิ้งถุงคลุมหน้า แหกปากร้องทำท่าคำรามน่าสะพรึงกลัว

“ปล่อยให้เป็นอย่างนี้คงไม่ดีแน่ คนเข้ามาชมหน่อยลงทุกที” หัวหน้าที่คณะละครสัตว์พูดกับ เหล่านักแสดงด้วยที่ท่าเคร่งขรึม

“คนดูบางคนมันปากเปราะนัก น่าเลาะฟันออกมาเสียงจริง” หนึ่งในสามคนแคะระบ่น

“แกเลิกคิดแบบนั้นได้เลย พวกเขามีสิทธิจะทำอะไรก็ได้ ถ้าพวกแกไม่มีปัญญาทำให้พวกเขาทิ้ง จนไม่มีโอกาสจับผิด ก็ถือว่าด้วยความสามารถเอง” คำพูดของเขาทำเอาทุกคนได้แต่เงียบไม่กล้าเถียง “ฉันส่งจดหมายไปหาลูกชายเพื่อขอความช่วยเหลือแล้ว การแสดงของเขาน่าจะช่วยแก้สถานการณ์ได้”

คืนนั้นในที่พักของนักร้องกรรมสวตตกแต่งด้วยข้าวของสี่เส้นสอดใส่พื้นและผนังสะอาดสะอ้าน เธอเล่าเกี่ยวกับเรื่องลูกชายคนเดียวของหัวหน้าคณะละครสัตว์ให้คนรักฟัง นักมายากลชื่อดังผู้ถูก คาดหวังว่าจะมาแก้ปัญหาทุกอย่างของอาณาจักรแห่งนี้ได้

“คนดังมีชื่อเสียงแบบนี้จะยอมเสียเวลามาช่วยเหลือพวกเราหรือ” คนพิการออกความเห็น ขณะนั่งกอดนักร้องกรรมอยู่บนเตียงนอน

“ฉันก็ไม่รู้หรอก แต่หัวหน้าดูหวังเอาไว้มาก เห็นว่าการแสดงมายากลกำลังได้รับความนิยมตามเมืองใหญ่” เธอหลับตาอย่างเคลิบเคลิ้มเมื่อเขาใช้ริมฝีปากชุกใช้ชอกคอ

“ฉันคิดว่ามันอาจจะเป็นโอกาสที่ดี เธอควรเตรียมตัวให้พร้อมมายากราจมาเพื่อถ่ายทอด เคล็ดลับวิชาให้ใครสักคน”

เด็กทารกซึ่งนอนอยู่ในเปลไม่ส่งเสียงร้อง เธอผละจากสามี อุ้มลูกขึ้นมาปอบด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนจนอีกฝ่ายเริ่มสงบ แล้วจึงกลับมานั่งคลอเคลียบนเตียงต่อ

“คุณคิดว่ามันจะมีโอกาสดี ๆ รออยู่จริงหรือ”

“คนอย่างหัวหน้าคณะ ถ้าเขาต้องการนักมายากลสักคนที่มาทำหน้าที่เป็นนักแสดงนำที่โดดเด่นเหนือใคร สุดท้ายเขาก็ต้องคาดหวังจากคนเก่าที่ได้ลงทุนขบเลี้ยงมา ที่ผ่านมาเธอโดดเด่นกว่าใคร ถ้าต้องการมันจะ

เป็นของเธอ อาย่ายอมให้หลุมมือไปเซียว มันเป็นทางออกที่ดีสำหรับ ครอบครัวเรา” หลังพูดประโยคนี้นับ เขาปลดเสื้อผ้าเธอออกจนเหลือเพียงร่างเปลือยเปล่า ฟอนเฟ้นไปทั่ว ทั้งสองร่วมรักกันอย่างดุเดือด หูแว่วเสียงร้องลูกรำร้อง หนนี้ นักกายกรรมไม่ลุก ไปปลอบเด็กทารกในเปล ดាំดิงสู่อุสชาติความสุขที่ชวนให้ หวนรำลึกถึงยุครุ่งโรจน์ของทั้งสอง

นักมายากลเดินทางมาถึงในสามวันถัดมาพร้อมกองคาราวานใหญ่ ที่บรรจุทั้งกลุ่มผู้ช่วยและอุปกรณ์สำหรับการแสดง เขาเป็นชายหนุ่มหน้าตาดี บุคลิกงามสง่า ดูเปล่งประกายโดดเด่นเหนือคนธรรมดา การปรากฏตัวของอีก ฝ่ายทำให้หญิงสาวนักกายกรรมและเหล่าเพื่อนพ้องร่วมคณะรู้สึกต่ำต้อยขึ้นมา อย่างไรเหตุผล ชายหนุ่มเอาแต่บ่นเรื่องการเสียเวลาทำตามคำขอของพ่อ และ มองว่าคณะละครสัตว์แห่งนี้ช่างไร้ค่าปราศจากความหมายสำหรับเขา ที่น่าที่ง คือพฤติกรรมหยาบค้าย เต็มไปด้วยความห่างเหินนั้นกลับสร้างความหวั่นเกรงให้กับคนอื่น แทนที่จะนึกโกรธหรือเกลียดชังเขา

ในช่วงท้ายหลังการแสดงตามปกติจบสิ้นลง หัวหน้าคณะละครสัตว์ ก้าวขึ้นไปบนเวทีพิเศษที่จัดไว้บริเวณมุมหนึ่งของกระโจม ก่อนประกาศว่าผู้ชม ในวันนี้ถือเป็นผู้มีโชค จะมีโอกาสได้รับชมการแสดงมายากลสุดวิเศษที่ทาง คณะเพิ่มเติมเข้ามา มายากรหนุ่มก้าวขึ้นไปบนเวทีในชุดสูทดำพร้อมผ้าคลุม ด้วยท่วงท่างามสง่าแฝงความลึกลับ เขาสวมหน้ากากสีขาว วาดรอยยิ้มสีดำ ปกปิดใบหน้าเอาไว้ ชายหนุ่มเริ่มเปิดฉากด้วยกลเคลื่อนย้ายไฟจากเทียนไข มายังนิ้วโป้งข้างขวา ปล່อยให้มันลุกติดอยู่บนผิวกายก่อนย้ายกลับไปยัง เทียนไขแท่งเดิม ดูสิ้นไหลปราศจากอาการเจ็บปวด ดึงดูดความสนใจจากผู้คน ได้อย่างง่ายดาย

หลังจากนั้นเขาแสดงกลหลากหลายแบบต่อเนื่องกัน ทั้งเสกข้าวของ จากความว่างเปล่า เปลี่ยนร่างผู้หญิงที่เข้าไปนอนในหีบให้กลายเป็นผู้ชาย ร่ายคาถาให้คนลอยตัวอยู่กลางอากาศ โดยปราศจากสิ่งค้ำยัน นักกายกรรมที่

ยืนมองอยู่ด้านล่างเวที พร้อมกับผู้ชมรู้สึกทึ่งกับภาพมหัศจรรย์เหล่านั้น สัมผัสถึงความพิเศษที่เหนือกว่าการแสดงของพวกเขาไปอีกขั้น ชายหนุ่มปิดท้ายด้วยการสุ่มเลือกผู้หญิงคนหนึ่งในกลุ่มผู้ชมขึ้นมา จัดให้อีกฝ่ายยืนอยู่ในกล่องคับแคบขนาดบรรจุมนุษย์ได้เพียงหนึ่งเดียว จากนั้นวางท่าร้ายกาจใช้ผ้าคลุมปกปิดชั่วคราว แล้วใช้เลื่อยหันร่างกายท่อนกลางลำตัวของเธอออก เหลือเพียงแค่ส่วนบนและท่อนขาเท่านั้นลอยค้างอยู่ ทำให้ผู้ชมฮือฮากับมนุษย์ที่ถูกแยกแยะส่วนทว่ายังหายใจได้

หลังจัดการเสกให้ร่างกายหญิงสาวคืนสภาพเดิมและงูมือเธอลงจากเวทีอย่างสุภาพบุรุษ ชายหนุ่มโค้งขอบขอบคุณทุกคนและถอดหน้ากากเผยใบหน้าหล่อเหลา เอ่ยปากพูดขอบคุณให้ได้ยินเสียงเป็นครั้งแรก หลังใช้เพียงแค่ภาษากายและภาพมายาสะกดทุกคนตลอดหลายนาที ผู้ชมลุกขึ้นอย่างพร้อมเพรียงปรบมือผسانเสียงดังสนั่นศิริราบให้กับภาพมายาที่ชายหนุ่มสรรสร้างขึ้น

“ถ้าอยากได้มายากร คณะละครสัตว์แห่งนี้ต้องสร้างคนใหม่ขึ้นมาเอง” เขาบอกกับเหล่านักแสดง ที่ถูกหัวหน้าคณะเรียกมาชุมนุมหลังจากผู้ชมกลับไปหมดแล้ว “พรุ่งนี้ฉันจะแสดงกลให้เห็นอีกเพียงหนึ่งครั้ง คนที่จับเคล็ดลับได้มากที่สุดจะมีสิทธิได้รับตำแหน่งนี้ไป จากนั้นเขาหยิบเหรียญเงินขนาดเล็กออกมาตีดนิ้วทำให้มันหายไปจากมือซ้าย แล้วโผล่มาที่มือขวาแทน “นี่เป็นแค้ลระดับพื้นฐาน ที่ต้องทำให้คล่อง ถ้าแค่นี้ยังไม่มีปัญญา ก็อย่าคาดหวังสิ่งยิ่งใหญ่กว่านี้เลย”

หลังจากชายหนุ่มเดินจากไป เหล่านักแสดงต่างพยายามฝึกฝนกล้ายเหรียญระหว่างมือ แต่ส่วนใหญ่ไม่ก้าวหน้าไปไหน หลายคนไม่รู้ด้วยซ้ำว่าต้องทำอะไร อย่างมนุษย์ข้างนั้นแค่โยนรับเหรียญระหว่างมือทั้งสองข้างยังเป็นเรื่องยาก โลหะเล็กจ้อยตกกลิ้งไปตามพื้นให้วิ่งโล่อยู่หลายหน สร้างภาพชวนขบขัน

“แกเอาเวลาไปซึกว่าดีกว่ามนุษย์ข้างเอี้ย” ตัวตลกบอกเรียกเสียงหัวเราะครื้นเครง มนุษย์ข้างเข็วียงเหรียญทิ้งอย่างหงุดหงิดแล้วเดินหนีไปแสดงท่ายอมแพ้ให้กับการฝึกฝนเป็นคนแรก

นักกายกรรมรู้ว่านี่คือสิ่งที่คนรักได้บอกเอาไว้ โอกาสการย้ายสถานะจากนักกายกรรมเป็นมายากร ยึดบัลลังก์ผู้นำมาครอบครองอีกครั้ง หลักประกันสำหรับชีวิตในอนาคต เธอแอบมองสังเกตเหล่าเพื่อนร่วมคณะ มีเพียงแค่เธอกับนักปามิตเท่านั้นที่จับเคล็ดกลนี้ได้ ไม่นานเธอก็ฝึกฝนมันจนล่องสมบูรณ์แบบ

หญิงสาวทำตามคำพูดของสามี มองว่านี่เป็นโอกาสสำคัญที่ไม่ควรปล่อยให้หลุดมือไป หลังซ้อมกลย้ายเหรียญจนมั่นใจ เธอบุกเข้าไปหานักมายากลตั้งใจแสดงให้เขาเห็นความสามารถ หญิงสาวต้องประหลาดใจเมื่อไปถึงจุดที่คณะมายากลตั้งกระโจมอยู่ ชายหนุ่มผู้ยิ่งใหญ่ นั่งอยู่หน้ากองไฟ สองมือโอบไหล่ผู้หญิงหน้าตาสวยสองคน ทั้งคู่หน้าตาเหมือนผู้ชมที่เขาสุ่มเรียกมาแสดงกลสุดท้าย ชายหนุ่มเหลือบตามองผู้มาเยือนก่อนถามว่ามีธุระอะไร

แทนคำตอบนักกายกรรมล้วงเหรียญออกมา ตัดนิ้วทำให้หายจากมือซ้ายย้ายมาโผล่ยังมือขวาแทน พลิวไหวปราศจากข้อบกพร่อง เขาจ้องหน้าเธออย่างสนใจ นิ่งเงียบไปครู่หนึ่งก่อนหันไปบอกสองฝาแฝดที่นั่งประกบข้างตัว “ขอเวลาเราอยู่ตามลำพังก่อน” หญิงสาวทั้งคู่พยักหน้าแล้วลุกเดินจากไป “เรามีมือที่แคล่วคล่องดีทีเดียว ปกติแสดงอะไร”

“ฉันเป็นนักกายกรรม”

“อ้อ นักกายกรรม อติตไซ่ทองคำที่พ่อหวังเอาไว้”

การได้รู้ว่าเจ้าของคณะละครสัตว์พูดถึงเธอเช่นนั้นทำให้หญิงสาวรู้สึกไม่ค่อยสบายใจนัก แต่พยายามเก็บความรู้สึกเอาไว้ เมื่อเห็นเธอเอาแต่ยืนนิ่งไม่พูดอะไร มายากรจึงถามต่อ “แล้วกลอื่นที่ฉันเล่นในวันนี้ เธอมองเคล็ดลับออกหรือเปล่า”

“ฉันยังไม่รู้ แต่ถ้าคุณช่วยสอน....”

“ไม่...ไม่...” เขาริ่บพูดแทรกอย่างรวดเร็ว “ฉันไม่เผยความลับของกลตัวเองหรอก นั่นเป็นกฎพื้นฐานที่สำคัญยิ่ง ถ้าเธออยากเป็นนักมายากลผู้ยิ่งใหญ่ ก็จงจำเอาไว้ มีสามวิธีให้เธอเลือกเดิน หนึ่งจับตาดูกลของคนอื่นแล้วไขปริศนาให้ได้ สองคิดค้นขึ้นใหม่ สุดท้ายคือหาทางขโมยเอา” เขาบอกแล้วจึงจ้องหน้าเธอ “ใช่แล้ว อย่างที่เธอเพิ่งทำกับกลตัดร่างของฉันทันแหละ”

“ฉันขอโทษ”

“ฉันไม่ว่าอะไรหรอก” เขาบอกด้วยเสียงอ่อนโยน

“แปลกคุณดูใจดี ไม่น่ากลัวหรือช่างหุดหิดอย่างที่เห็นตอนแรกเลย”

“มายากลเป็นศาสตร์แห่งการหลอกลวง เราทำสิ่งธรรมดาให้ดูมหัศจรรย์ ทำให้ผู้คนหวั่นเกรงในพลังอำนาจที่ไม่มีอยู่จริง ทักษะหนึ่งที่สำคัญเหนือไปกว่าความแคล่วคล่องของมือหรือสติปัญญาคือ การแสดงเสแสร้งให้แบบเนียนเกินจะจับผิดได้ มายากรต้องเป็นนักโกหกผู้เก่งกาจ ทำให้ผู้คนคาดหวังและเชื่อมั่นว่ามองเห็นในสิ่งหนึ่ง ก่อนพบเจอความพลิกผันในเวลาถัดมา”

“แล้ว...คุณคิดว่าฉันจะเป็นนักมายากลของคุณะนี้ได้ไหม”

“ในนี้มีใครเก่งกว่าเธอหรือเปล่า คำถามนี้สามารถตอบได้ด้วยตัวเองอยู่แล้ว” เขาบอกก่อนยิ้มอย่างอ่อนโยน “พรุ่งนี้เธอมีโอกาสนึกครั้งเพื่อจับเคล็ดลับกลที่เหลือ เพื่อให้ได้ตำแหน่งนี้”

ช่วงเย็นวันถัดมาคณะละครสัตว์เปิดการแสดงอีกครั้ง จำนวนผู้ชมเพิ่มกว่าเดิมหลายเท่า เสียงร่ำลือเกี่ยวกับการแสดงมายากลสุดพิเศษกระจายออกไป ลูกชายหัวหน้านักประภากรต้วบนเวทีเป็นลำดับสุดท้ายเช่นเดิม สวมใส่ชุดสูท ผ่าคลุม หน้ากากขาวปิดบังใบหน้าเหมือนเมื่อวาน เขาโล่เรียงแสดงกลแบบเดียวกับเมื่อวานตามลำดับ เริ่มจากย้ายเปลวไฟจากเทียนมาที่นิ้วมือ ไปจนถึงการสุมเรียกผู้ชมมาแสดงกลตัดร่าง หนนี้นักกายกรรมสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าอีกฝ่ายเป็นผู้หญิงคนเดียวกับเมื่อวาน เพียงแค่เปลี่ยนทรงผมและการแต่งตัวเล็กน้อยเพื่อให้ผู้ชมจดจำได้ยาก

สิ่งที่แปลกออกไปคือชายหนุ่มผู้จัดการเพิ่มกลพิเศษอีกหนึ่ง เขาเดินลงจากเวทีในขณะที่เหล่าผู้ช่วยจัดการเปิดกระโจมด้านหนึ่งในผู้ชมสามารถมองเห็นพื้นที่โล่งกว้างภายนอกได้ทุกคนได้ แต่พิศวงว่าเขากำลังทำอะไร ไมยากรวัดมือออกคำสั่งให้ผู้ช่วยสี่ห้าคนช่วยกันยกผ้าสีขาวผืนใหญ่ สร้างกำแพงสูงชั่วคราวขึ้นกลางสนามหญ้าว่างเปล่า จากนั้นหลังทำท่าร้ายเวทและติดนิ้ว ส่งสัญญาณให้ผ้าถูกปลดลงพื้น ช่างตัวใหญ่ประจำคณะละครสัตว์ปรากฏขึ้นกลางพื้นที่ว่างราวกับโดนเสกขึ้นมา ทั้งที่โดยรอบนั้นไม่มีสถานที่ให้สัตว์ใหญ่โตขนาดนี้หลบซ่อน

นักมายากลวิ่งกลับขึ้นมาบนเวทีอีกครั้ง โคงอำลาคนดู เหล่านักแสดงในคณะร่วมปรบมือไปพร้อมกับผู้ชม ทิ้งกับภาพมหัศจรรย์ตรงหน้า ไม่มีใครทันตั้งตัวกับอีกหนึ่งกลที่ทึ่งทึ่งทำให้ทุกคนหวัดร้องด้วยความตระหนก

ชายในชุดสูทถอดหน้ากากออก สิ่งที่ซ่อนอยู่ด้านหลังคือมนุษย์ข้างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว เหล่าผู้คนที่อยู่ด้านล่างเวทีพากันอึ้ง อารมณ์ความรู้สึกพลิกผันไปในเสี้ยววินาที หลายคนรีบลุกเดินหนี ในขณะที่นักกายกรรมยีนนิ่งกำมือทั้งสองข้างแน่นสายตาจับจ้องไปยังตัวประหลาดบนเวที นอกจากหน้าตาที่เต็มไปด้วยก้อนเนื้ออกเช่นเดิม วันนั้นมันเย็นหลังตรง ดูสงายามสวมหน้ากากและใส่เสื้อผ้าแบบเดียวกับลูกชายเจ้าของคณะผู้สูงศักดิ์ ไม่แปลกเลยที่ไม่มีใครจับได้

หัวหน้าคณะเรียกเหล่านักแสดงมารวมตัวกันทันที เขาเองก็โดนเล่นงานด้วยความเปลี่ยนแปลง ที่ไม่เปิดโอกาสให้ตั้งตัว นักมายากลหนุ่มจากไปโดยไม่ลาแต่ตั้งใจทิ้งกลุ่ม ผู้ช่วยเอาไว้เพื่อหลอกคนอื่นว่าตนเองยังอยู่ พร้อมสั่งให้กลุ่มผู้ช่วยสนับสนุนการแสดงกลของมนุษย์ข้างในคืนที่สอง เขาทิ้งจดหมายฉบับหนึ่งให้ผู้ช่วยส่งถึงมือบิดาหลังแสดงจบ ซึ่งฝ่ายหลังจัดการอ่านออกเสียงให้ทุกคนรับฟังพร้อมกัน

“...ความสนใจที่ผมมีให้ที่นี่มีเพียงแค่นี้ โชคดีของพ่อที่ผมพบตัวแทนที่มีความสามารถ หมอนั้นมาพบผมหลังจับเคล็ดลับทุกกลได้ จงสวดภาวนาขอให้ทุกอย่างผ่านไปด้วยดีเถอะ”

เหล่านักแสดงพากันพูดไม่ออก พวกเขาไม่อยากจะเชื่อว่านักมายากลที่เก่งกาจเปี่ยมความสามารถและทำให้พวกเขาชื่นชมบนเวที เป็นแค่คนระดับล่างสุดของคณะอย่างมนุษย์ข้าง มันสร้างความรู้สึกปั่นป่วนภายในชวนให้สะอิดสะเอียน โดยเฉพาะกับนักกายกรรมหญิง ถ้อยคำในจดหมายทำเธอโกรธจนตัวสั่น รู้ซึ่งเข้าใจประโยคสุดท้ายที่ชายหนุ่มผู้ส่งางามอธิบายให้เธอฟังในตอนนี้อย่างไร มายากลคือศาสตร์แห่งการโกหกและทำให้ผู้ชมต้องประหลาดใจ เธอได้ประสบกับตัวเองแล้ว คำพูดและท่าทำของอีกฝ่ายที่บอกว่าเธออยู่เหนือคนอื่นเป็นแค่เพียงการล่อหลอก ก่อนดิ่งสู่บทเฉลยอันพลิกผัน

ส่วนคนอื่นในคณะไม่ว่าจะเป็นเหล่าคนแคะ ตัวตลก คนฝึกสัตว์ นักปามัดพากันไว้วางย สบตาอย่างโกรธแค้น หลังได้ยินถ้อยคำในจดหมายไม่มีใครสามารถทำใจยอมรับที่มนุษย์ข้างชั้นต่ำ จะได้รับตำแหน่งสำคัญอย่างนี้ไป

ผู้ที่ถูกกล่าวถึงปรากฏตัวขึ้นในตอนท้าย มนุษย์ข้างมารวมกลุ่มหลังคืนชุดสูท เปลี่ยนไปใส่เสื้อผ้าเก่าขอมซ่อเช่นเดิม สิ่งที่เปลี่ยนไปคือมันก้าวเดินมาด้วยมาดสง่าผ่าเผย แม้ใบหน้ายังมีก้อนเนื้อน่าเกลียด แต่บุคลิกพฤติกรรมอย่างสัตว์ป่าหายไปหมดสิ้น ในช่วงเวลานี้หนึ่งนักกายกรรมเห็นสายตา อีกฝ่ายจ้องมองมาทางเธออย่างที่เคยทำเป็นประจำ หนนี้แทนที่จะทำให้ขยะแขยงหวาดกลัว เธอกลับรู้สึกโกรธ เมื่อคิดได้ว่าที่ผ่านมาเป็นเพียงแค่การแสดงอย่างคนเจ้าเล่ห์ มันจงใจให้ทุกคนประเมินค่าต่ำเกินจริง ปิดซ่อนความฉลาดของตัวเองเอาไว้ บัดนี้มนุษย์ข้างพร้อมเผยตัวตนแท้จริง คงเพราะมองเห็นโอกาสใหม่ไม่ต่างจากเธอ โอกาสที่ทำให้มันไต่เต้าจากระดับล่างสู่ตำแหน่งสูงสุด ไม่จำเป็นต้องแสดงตัวเป็นสัตว์ป่าโง่เง่าอีกแล้ว

หัวหน้าคณะยกแขนขาขึ้นพร้อมออกคำสั่งให้ทุกคนเงียบ จากนั้นก้าวเดินไปหามนุษย์ข้าง เดินวนรอบตัวสำรวจอีกฝ่ายตั้งแต่หัวจรดเท้า ประหนึ่งเหมือนเพิ่งพบเจอมันเป็นครั้งแรก

“กลเสกข้างขึ้นกลางสนามนั้นน่าทึ่งมาก แกกิดอะไรอย่างนี้ได้อีกหรือเปล่า”

มนุษย์ข้างพยักหน้า ในขณะที่เจ้าของคณะละครสัตว์ยิ้มอย่างพอใจ “ดี...เอาไว้อินเตรียมทุกอย่างพร้อม คณะเราจะได้มีนักแสดงเป็นของตัวเอง”

“มันเป็นแบบนี้ไปได้ยังไงกัน ไอ้มนุษย์ข้างนี่จะแย่งทุกอย่างไป” คนรักตะโกนอย่างกราดเกรี้ยวหลังฟังเรื่องราวทุกอย่างจากปากนักกายกรรมหญิง

“ตอนมันถอดหน้ากากบนเวที ฉันยังคิดว่าเป็นแค่ภาพลวงตา” เธอพูดด้วยเสียงเลื่อนลอย

ชายหนุ่มวางมือลงบนไหล่ทั้งสองข้างของภรรยา “อย่าเพิ่งยอมแพ้ เธอยังมีสิทธิ์จะตามคว้าตำแหน่งนี้ได้ ฉันจะคอยช่วยเหลือ คนอื่นในคณะก็คงพร้อมสนับสนุนเธอเหมือนกัน ไม่มีใครยอมให้สัตว์ชั้นต่ำอย่างนั้นได้ครอบครองสิ่งที่เหนือกว่าคนอื่นหรอก”

“ตกลง ฉันจะสู้ต่อ”

“ดีแล้ว” เขายิ้มอย่างพอใจ “ไม่ต้องเป็นห่วง เราจะช่วยกันหาทางออก”

นักกายกรรมสาวพยักหน้า สับสนด้วยอยากปล่อยวางแต่ก็รู้ว่าจำเป็นต้องต่อสู้ เพราะแบกความคาดหวังของผู้อื่นเอาไว้ด้วย ในคืนนั้นเธอหลับฝันว่าสามมีขาที่หายดีเหมือนปกติ ทั้งร่างเขายังแยกออกจากหนึ่งเป็นสาม ดั่งภาพลวงตา ทั้งหมดรวมเข้ามามากายกอดร่วมรักกับเธอ พร้อมกันอย่างเปี่ยมสุข

หลังจากเหตุการณ์ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้น ส่งผลให้บรรยากาศในคณะละครสัตว์เต็มไปด้วยความตึงเครียด แม้หัวหน้าคณะยังไม่ได้คิดแต่งตั้งใคร

ให้ดำรงตำแหน่งนักมายากล อย่างเป็นทางการก็ตาม จำนวนคนที่ตีตัวเข้ามาชมการแสดงในวันถัดมายังคงมากกว่าปกติ หลายคนคาดหวังจะได้รับชมมายากลในตอนท้าย มนุษย์ข้างกลับไปเล่นบพซันต้าตั้งเดิมของมัน สัตว์ประหลาดลึกลับแสนน่ากลัวที่ส่งเสียงคำรามขู่เชิญผู้ชม ส่วนกายกรรมกลายเป็นการแสดงปิดท้าย แม้เป็นสิ่งเดิมที่ทำมาหลายร้อยหน แต่วันนี้หญิงสาวตั้งใจเปลี่ยนแปลงบางอย่าง การแต่งหน้า ชุดรัดรูปเปิดเผยส่วนสัดส่วนที่ผ่อนคลายสบาย ลีลาการร่ายรำซับซ้อนกว่าที่ผ่านมา ริดเค้นเหนือขีดจำกัดปกติ เติมความเย้ายวนเข้าไปในนั้น

ลีลาของเธอสะกดสายตาผู้ชมเอาไว้ได้ตั้งสมัยรุ่งเรืองในรูปแบบที่แตกต่างออกไป คนดูหลายคน มองเห็นสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าไม่ใช่การแสดงผาดโผนท่าความตาย แต่เป็นการร่ายรำอันสวยงาม สายตา และรอยยิ้มหญิงสาวจ้องมองไปยังฝูงชนราวกับต้องการสื่อสารอะไรบางอย่าง เมื่อมันจบลงเธอได้รับ เสียงปรบมือ กระแสดความชื่นชมที่ไม่เคยได้รับมาเนิ่นนาน

ในตอนนี้นักกายกรรมสาวคอยจับตามองมนุษย์ข้างทุกฝีก้าว ตั้งการสลับตำแหน่งจากที่เคยเป็นมา สะกดรอยไล่หลังมันไปห่างกันไม่กี่ก้าวหลังการแสดงจบลง ในขณะที่เดียวกันมีคนอื่นกลุ่มเดินตามหญิงสาวมาด้วยเช่นเดียวกัน เจามนุษย์สามร่างทอดยาวตามพื้น เธอเหลียวหันกลับไปมองเห็นเป็นคนที่ต้องถิ่นสามคนที่นั่งดูอยู่แถวหน้าในวันนี้ การแสดงกายกรรมอันเต็มไปด้วยเสน่ห์เย้ายวนกระตุ้นให้มีบางอย่างติดค้างในใจ เธอรีบก้าวขาทำท่าเดินหนี จนหนึ่งในนั้นวิ่งมาดักทางเอาไว้

“เดี๋ยวก่อนสิคนสวย จะรีบไปไหน” เขากามพรางส่งยิ้ม ขยิบตาอย่างกะล่อน

“อย่ามายุ่งกับฉัน” เธอตวาดทำหน้ารังเกียจ

“เมื่อคืนวันก่อนเธอยังสนุกกับพวกเราสามคนอยู่เลย” เขาบอกแล้วรังแซนเธอไม่ยอมให้หนี “อย่ามาทำเล่นตัวเหมือนพวกสาวบริสุทธิ์เลย”

โดยที่ทั้งสามยังไม่ทันได้สัมผัสตัว อยู่ดีๆ นักกายกรรมก็หวีดร้องเสียงหลง เหวี่ยงมือตบหน้าชายหนุ่มคนหนึ่งอย่างแรง ทำให้อีกฝ่ายโกรธจนลงมือตอบโต้ เหวี่ยงร่างเธอลงยังพื้น โถมทับอย่างกราดเกรี้ยว มนุษย์ข้างที่อยู่ใกล้ที่สุดปรากฏตัวขึ้น วิ่งหาชายทั้งสามก่อนแหกปากร้องคำราม ยกมือยกไม้แสดงท่าเหมือนปีศาจบ้าคลั่ง มุมมืดไร้แสงยิ่งเพิ่มความน่าสะพรึงกลัวให้ ทำเอาผู้ใหญ่ทั้งสามตกใจ วิ่งหนีกระเจิดกระเจิงไปคนละทิศละทาง

มนุษย์ข้างยืนมือให้หญิงสาวหวังช่วยดูเธอลุกขึ้น ในตอนนี้เอง เหล่านักแสดงรายอื่นที่ได้ยินเสียงร้องเพ็งวิ่งมาถึง ตัวตลกและนักปามิตเป็นสองคนแรก ภาพที่พวกเขาเห็นในมุมมืด คือนักกายกรรมประจำคณะลี้มนั่งอยู่บนพื้น ใบหน้ามีรอยขำ เสื้อผ้าเประอะเปื้อนฉีกขาด ในขณะที่มนุษย์ข้างกำลังยืนคร่อมอยู่ด้านหน้า

“มนุษย์ข้าง นี่แกทำร้ายเธอหรือ !” นักปามิตดวาด ภาพตรงหน้า ทำเอาเขาคิดถึงข้อสรุป หนึ่งเดียว

“แกงคิดว่าตัวเองยิ่งใหญ่มากสินะ ไอ้ชั่วเอ๊ย” หนึ่งในคนแคะตา

มนุษย์ข้างถอยหนีพร้อมพยายามปฏิเสธ หันไปมองทางนักกายกรรมหวังให้เธอช่วยอธิบาย แต่หญิงสาวกลับเอาแต่จ้องมองมา พร้อมยกนิ้วชี้แทนหาชี้ตรงมาหามันเหมือนต้องการประกาศว่า ใครเป็นผู้ก่อการร้าย

ก่อนมีโอกาสดูได้แย่งแสดงความบริสุทธิ์ มนุษย์ข้างก็โดนไม้พาดเข้าที่หลังหัวจนล้มฟุบลงไป เป็นฝีมือของตัวตลกประจำคณะที่จ้องมองมันด้วยสายตาเกลียดชัง “คนชั่วอย่างนี้ พวกเราปล่อยไว้ไม่ได้แล้ว มันเป็นอันตราย กำจัดมันเพื่อทุกคนเถอะ”

คำพูดของตัวตลกเป็นดังการส่งสัญญาณถึงทุกคนที่ยืนล้อมมือให้ลงมือพร้อมกัน ความตึงเครียด โกรธเกลียดตลอดหลายวันที่ผ่านมาระเบิดออกทั้งอาวุธและหมัดเท้าถาโถมเข้าใส่ร่างมนุษย์ข้าง พฤติกรรมเลวร้ายที่มันเพิ่งทำกับนักกายกรรมจำเป็นต้องได้รับการพิพากษาอย่างสาสม ทั้งหมดคือความยุติธรรมเพื่อรักษาความดีงามเอาไว้

ตลอดเวลาแสนเจ็บปวดทรมาน มนุษย์ช่างทำได้เพียงปกป้องไม่อาจต่อสู้หรือหลีกเลี่ยง ความพิกลพิการบนใบหน้าทำให้มันตกอยู่ในสถานะผู้ไร้ปากเสียง ไม่มีโอกาสได้อธิบายโต้แย้งเพื่อปกป้องชีวิตตัวเอง ในวินาทีสุดท้ายของชีวิต ดวงตาแสนเศร้าที่ถูกกดบังด้วยก้อนเนื้อน่ารังเกียจ จ้องมองไปยังหญิงสาวที่นั่งห่างออกไปเพียงไม่กี่เมตร มีทั้งคำขอร้อง และคำถามอยู่ภายในนั้น แต่เธอเพียงแต่ใช้สองแขนโอบกอดตัวเองอย่างผู้เป็นเหยื่อ ในที่สุดสัตว์พิการก็หมดสิ้นลมหายใจ นักปามิดใช้เครื่องมือสำหรับการแสดงผูกบ่วงร้อยคอ ก่อนเชือดด้วยมีดเป็นการปลิดชีพ

“เป็นอะไรหรือเปล่า มันเกิดบ้าอะไรขึ้นมา” ตัวตลกช่วยพยุงนักกายกรรมลุก ขึ้นพร้อมกับถามด้วยความห่วงใย

“ฉันก็ไม่รู้เหมือนกัน อยู่ดีๆ เขาก็เข้ามาทำร้าย”

“ไอ้ฉันมันโง่ใจไม่ได้อยู่แล้ว ดูที่มันหลอกพวกเราสิ” คนแคระบอก “มันคงนึกว่าตัวเองยิ่งใหญ่ ที่จะได้ครองตำแหน่งนักมายากล”

ศพของมนุษย์ช่างบนพื้นตูดเปียก กลุ่มก้อนเนื้ออกบนใบหน้าฉาบไปด้วยเลือดจนไม่เหลือสภาพมนุษย์ ช่างเป็นความตายที่สาสมกับชีวิตของมันเหลือเกิน สัตว์ประหลาดที่น่าเกลียดน่ากลัวที่สมควรถูกพิชิตเพื่อไม่ให้มันเป็นภัยกับใครอีก

“โชคดีที่ทุกคนมาช่วยทัน” นักกายกรรมพูดเสียงสั่นด้วยความกลัว เธอเมินหน้าหนีทำท่าเหมือนไม่สามารถทนดูศพมนุษย์ช่างได้อีกต่อไป เหล่านักแสดงร่วมคณะช่วยกันปลอบขวัญเธอ ตัวตลกรีบอาสาพาไปส่งยังที่พัก ส่วนคนอื่นจะช่วยอธิบายสาเหตุการตายอันสมควรให้ผู้คนรู้กันเอง

สิ่งแรกที่นักกายกรรมสาวทำหลังไปถึงที่พักคือเดินไปอุ้มลูกชายที่นอนอยู่บนแปล จูบหอมอีกฝ่ายและบอกว่าเธอรักเขามากเพียงใด ก่อนหันไปหาคนรักที่นั่งรออยู่บนเตียง เขายิ้มให้กับเธอ ก่อนลุกขึ้นก้าวเดินไปวางแผ่นเสียงบนเครื่องเล่น ปล่อยให้หมูนับบรรเลงบทเพลงไพเราะ

“ทุกอย่างเป็นไปตามที่คุณบอก” หญิงสาวพูดกับเขา

“เธอทำได้ดีมาก” เขาระงับขยับข้างหูอย่างอ่อนโยน กุมมือทั้งสองข้าง และพาเธอเดินร่ำ

“ฉันอดรู้สึกผิดไม่ได้ มันตายโดยไม่มีโอกาสได้พูดอะไร”

“อย่าคิดมากไปเลย ทั้งหมดล้วนเป็นความถูกต้อง”

เธอหลับตาแล้วโยกย้ายไปตามจังหวะเพลง คำปลอบโยนของคนรัก ทำให้รู้สึกสบายใจขึ้น เริ่มนึกภาคภูมิใจกับการแสดงกลที่ทำให้เอาชนะคู่แข่งมาได้ เงาสะท้อนในกระจกเงาบนโต๊ะเครื่องแป้ง เผยให้เห็นหญิงสาวผู้มีบาดแผล กำลังเดินร่ำกับความว่างเปล่าอยู่อย่างโดดเดี่ยวเพียงลำพังในห้องสีหม่น สกปรกและเงียบงัน

สมุด ทิทรธน์

เป็นนักเขียนอิสระ มีผลงานรวมเรื่องสั้นชื่อ “ก่อนความหมายจะหายลับ” โดยสำนักพิมพ์กลุ่มพิมพ์ เรื่องสั้นบางเรื่องได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น

นอกจาก สมุด ทิทรธน์ จะเป็นนักเขียนอิสระแล้ว เขายังเป็นนักเดินทาง (ไม่อิสระ) เวลาส่วนหนึ่งที่นอกจากจะใช้ไปกับการเขียน ยังใช้ไปกับการถ่ายภาพ ภูมิประเทศและผู้คนตามประเทศต่าง ๆ อีกด้วย

รอยแผลจากเมืองพิทล

เรื่องสั้นโดย สมุด ทิทรรศน์

สิ่งที่ใกล้ตัวเขาในเวลานั้นคือเก้าอี้พับ เขาจึงคว้ามันมา แล้วพาดเข้าไปที่เด็กคนนั้น กะประมาณอายุได้ว่าไม่เกินสิบขวบ ยืนร้องไห้อยู่ก่อนแล้วด้วยความเจ็บปวดจากฝ่ามือของเขา เมื่อโดนแรงกระแทกจากเก้าอี้ เด็กจึงเซล้มไป กองกับพื้น เขาตามซ้ำอีกครั้ง เม้มปากแน่นและจางสุดมือพาดลงไป เด็กก็ได้แต่ยกแขนขึ้นป้องกัน แต่ก้ทนแรงของเขาไม่ได้ เก้าอี้จึงโดนเข้าที่ใบหน้า จนบวมซ้ำและเลือดออกเป็นทางยาว

ตาเห็นภาพนั้นแล้ว ก็พยายามตะโกนห้าม แต่เสียงแหบแห้งไม่เป็นผล ไม่ใช่เหตุการ์ณอย่างนี้จะไม่เคยเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นทุกครั้งที่เด็กพยายามหนีออกจากบ้าน คราวก่อนเด็กก็โดนน้ำร้อนสาด

ขณะถูกขังอยู่ในกรงหมา และก่อนหน้านี้อีกก็ใช้กรรไกรตัดที่ตึงหูเด็ก รอยแผลเก่าแต่ละครั้งยังไม่หายดี เด็กก็จะโดนเติมรอยแผลใหม่เข้าไปอีกเช่นนี้ เมื่อถูกจับได้

ก็ไม่ใช่เพราะตาด้วยหรือหรือที่พยายามพาเด็กหนี...

...เด็กตื่นขึ้นมากลางดึก พยายามขยับกระดาษหนังสือพิมพ์ให้เกิดเสียงเบาที่สุด แม้วามันจะไม่ได้ช่วยป้องกันความเย็นได้นัก แต่มันก็ยังคงนุ่มไม่ให้กัดแผลน้ำร้อนลวกแถวแขนและขาได้บ้าง ขณะที่กำลังจะเคลิ้มหลับไปอีก ครั้งนั้น เด็กก็ได้ยินเสียงแหบ ๆ เรียก เมื่อหันไปมองก็เป็นเงาของตาเด็กค่อย ๆ เลื่อนกระดาษหนังสือพิมพ์ออกจากตัว และลุกขึ้นจากพื้นคร่ำ

“ตาเอาอะไร”

“ไป ไปกับตา”

“ไม่ไป”

“อย่าซี้ซลาดลี”

“ไม่ไปแล้ว”

“คราวนี้ตามีทางใหม่”

“ทางใหม่ทุกที สุดท้ายก็โดน”

“คราวนี้แกต้องเชื่อตา แกไม่รู้หรือว่าอีกไม่กี่วันนี้จะโดนส่งไปอีกที่หนึ่ง”

แววตาของเด็กฉายขึ้นมาอย่างหวาดวิตกกับคำว่า ‘อีกที่หนึ่ง’ เด็กจึงยอมลุกขึ้นแต่โดยดี

ตาหันหลังเดินนำไป ประตูหน้าต่างทุกบานในบ้านนี้ถูกล็อกจากด้านใน และทางที่ตานำไปนั้นมีด บ้านหลังนี้ยังมีอีกหลายส่วนที่เด็กยังไม่เคยเห็น เพราะเด็กจะไปไหนมาไหนในอาณาบริเวณที่อนุญาตเท่านั้น ตาพาเลี้ยวซ้ายไปด้านหลังผนังซึ่งมีบันไดช่วงสั้น ๆ ซ่อนอยู่ เมื่อขึ้นไปถึงชั้นบนตาก็เลี้ยวขวา เด็กชะงักเท่าอายุ

ตาเดินเข้าไปในห้องหนึ่ง ดูเหมือนจะเป็นเรื่องน่าแปลกใจอย่างมากสำหรับเด็ก ที่เพิ่งเคยเห็นว่ามีห้องที่ไม่ได้ล็อกกุญแจเอาไว้ด้วย ตาหันมองทางเด็กเมื่อเห็นว่าเด็กยังไม่ยอมเข้ามา จึงเดินไปดึงข้อมือ เด็กขืนแรงตาไม่ไหว จึงก้าวพ้นธรณีประตูเข้ามา ที่เห็นเลื่อนรางอยู่คือโต๊ะหมู่บูชา พระพุทธรูปองค์ใหญ่ตั้งอยู่สูงสุดไล่ระดับลงมาเป็นองค์เล็กตามลำดับชั้น เด็กเห็นสีทองเรืองเรืองบริเวณแขนและหน้าตักขององค์พระ จากแสงที่ลอดเข้ามาทางช่องหน้าต่างกระจก ส่วนอื่นที่เหลือนั้นอยู่ในความมืด บนพานโลหะมีดอกบัวสีเทาวางซ้อนกันเป็นช่อใหญ่ เมื่อเดินผ่านโต๊ะหมู่บูชา ก็ได้กลิ่นรูปเจือจางอยู่บริเวณนั้น

ตาพาเด็กอ้อมไปด้านข้างโต๊ะหมู่ เปิดประตุมุ่งลวดและประตูไม้ อีกชั้นหนึ่งจนกลิ่นอับและสาบปะทะเข้ามา เด็กถึงกับยกชายเสื้อขึ้นปิดจมูก ตาพยายามความหาอะไรบางอย่างที่พื้นสักครู่ แสงสว่างก็ฉายขึ้นมาเป็นลำ

“เอามาซ่อนไว้ตั้งแต่กลางวัน”

“ตาเข้ามายังไง”

“ก็มันให้เอาดอกบัวมาเปลี่ยน เลยแอบเอาเข้ามา”

เมื่อตาฉายไฟไปทั่วห้อง ก็เจอเข้ากับหยากไยที่เกาะอยู่ตามตู้และโต๊ะวางซ้อนกัน กองหนังสือ กล่องลึง โทรทัศน์เก่า ตู้เย็นผุพัง และโซฟาขาดเป็นรูใหญ่ สภาพของห้องนี้ถ้าหากไม่นับว่ามีฝุ่นจับหนา ก็คาดว่าน่าจะเป็นห้องที่เคยมีใครอยู่มาก่อนหน้านี้แล้ว ตาเดินไปที่ตู้กระจก ภายในมีรูปใส่กรอบตั้งอยู่หลายรูป

“นี่ไง” ตาฉายไฟไปยังรูปเหล่านั้น ซึ่งเป็นคราบเหลืองซีด กระจกก็มีจุดเหลืองเต็มไปหมด “นั่นตาเอง” ชายในรูปนั้นสวมหมวกปีก ใสเสื้อพับแขน รองเท้าที่อปุด ถือป็นยาว เขายืนอยู่กับชายอีกสามคนในชุดคล้ายกัน บางคนปากคาบหูรี บางคนมีแผงลูกกระสุนปืนพาดไหล่ ยืนรวมกันอยู่ใกล้เต็นท์ที่ปักอาณานิเวศโดยรอบเป็นทุ่งโล่งสลัดกับพุ่มไม้ บนเนินเขาสูงเตี้ย มีต้นไม้ยืนตายอยู่ประปราย อากาศในวันนั้นหนาวเย็น “นั่น...เมืองพิกล”

คนที่สูบบุหรี่ในรูป พันคว้นออกมาผสมกับไอหมอก เพื่อนอีกคนโอบไหล่เขาและตบเบา ๆ จากนั้นต่างคนต่างแยกย้ายไป คนนั้นติดกันบุหรี่ทิ้งและเข้าไปในเต็นท์ อีกสองคนเดินไปทางเนินดินและเข้าไปในเขตแนวป่า ส่วนตากลั้บไปหาเสบียงทำอาหารเข้ากินซึ่งเป็นของที่ได้มาจากการทิ้งทางเครื่องบินเมื่อสามวันก่อน

“ผมหิว”

“เออ พอเราออกไปได้ ตาจะทำให้กิน”

“ตา พา...พาผมไปหาแม่ด้วยนะ”

ตาฉายไฟไปที่หน้าของเด็ก “แม่แกหนีไปแล้ว”

“ไปไหน...”

“จะไปรู้แม่แกหรือ มันหอบแกมา แล้วมันก็หนีไป” ตาเหลือบมองไปบนเพดาน แสงไฟกระทบนัยน์ตานั้นเป็นมันวาวขึ้นมา

“ไหนตาเคยบอกว่าแม่อยู่...”

“บอกแล้วไงว่ามันหนีไปแล้ว จะไปรู้หรือว่าแม่แกมันอยู่ประเทศไหน เมืองไหน” ตาเสียงแข็งขึ้นมา

“งั้นตาไปทางของตา ผมจะไปหาแม่”

“แกจะต้องไปกับตา แกอยากอดตายหรือไง อยากโดนพวกมันจับไปเป็นเชลยหรือไง อยากโดนมันทรมานหรือไง”

สีหน้าเด็กสลดลง

“แกต้องฟังคำสั่งนาย อยู่ในป่าอย่างนี้แกต้องฟังคำสั่งผู้บังคับบัญชา” ตาฉายไฟไปทางอื่น และพยายามหาทางออกต่อไป ดูเหมือนว่าหน้าตาจะเป็นทางเดียวที่จะเปิดออกไปได้ แต่เมื่อเดินเข้าไปดูใกล้ ๆ ก็พบว่ามันถูกคล้องโซ่ไว้ ตาจึงไล่แสงไฟไปอีกทาง เดินดูให้รอบด้านว่า มีช่องทางใดจะเล็ดลอดออกไปได้บ้าง ยิ่งเดินก็ยิ่งพบว่าภูมิประเทศแถบนั้นเริ่มแปลกไป “นี่เรากำลังหลง”

ตาพิมพ์้า เมื่อปีนคันทินหนึ่งขึ้นไป ตาก็เจอกับต้นสน ในป่าแถบนั้น เต็มไปด้วยต้นสน รอบบริเวณค่ายที่ตาอยู่ดูเหมือนอากาศจะเย็นขึ้นจนหายใจ ออกมาเป็นไอ ตาหายใจถี่และหันไปมองว่าเด็กยังตามมาอยู่ไม่ห่าง ตากำชับว่า “อยู่ใกล้ตาไว้”

“ผมจะปีนขึ้นไปดู ว่าหน้าตากระจกข้างบนออกไปได้ไหม”

“ไม่ได้ ต้นมันสูง” ตาเงยมองตาม

“ผมปีนได้” ว่าแล้วเด็กก็เหยียบขึ้นไปบนขอบเตียงและก้าวขึ้นขอบตู้

“ระวัง กิ่งนั้นมันเล็ก แยกไปอีกกิ่งหนึ่งสิ” ตาพูดขณะมือฉายไฟนำทาง ไปให้เด็ก

ในระหว่างนั้นเอง ก็เกิดเสียงกระแทกประตูดังขึ้นข้างนอก ตาดับแสงไฟฉายในทันที “มันยิ่งมาแล้ว” และเข้าไปมุดหลังตู้กระจกนั้น ทำเสียงให้เบาที่สุดเพื่อเรียกให้เด็กหอบนึ่งก่อน แต่ไม่ทันจะเรียกเป็นครั้งที่สอง ตาก็ต้องหยุด เนื่องจากมีแสงไฟฉายมาจากประตูทางเข้า แสงนั้นเหมือนงูที่เลื้อยเกาะพันตามตู้ โต๊ะ เตียงและชั้นวางภายในห้องอย่างเชื่องช้า และช่วงตัวที่ทอดยาว นั่นก็ คืบคลานอย่างพิถีพิถันละเอียดลออราวกับทาสชั้นดี ที่ทำตามคำสั่งของนาย อย่างเชื่องฟัง

“ออกมา” เสียงของเขาเรียบนิ่ง

ต่ายังคงเฉย กระชับปีนในมือไว้แน่น รอคอยจังหวะที่ข้าศึกเดิน เข้ามา ใกล้และเห็นได้ถนัดอีกสักนิด ตาก็จะเข้าจู่โจมในทันที ตาเหลือบขึ้นไปมองบน ต้นไม้ ยังเห็นเด็กเกาะกิ่งไม้หนึ่งอยู่เช่นนั้น เด็กมองเห็นสีหน้าของเขาจากแสงไฟ สะท้อน มือของเด็กสั้นเกร็ง หอบถี่ และเหงื่อก็ผุดไหลออกมาจนชุ่มโชก แม้ว่าจะ แสบแผล แต่เด็กก็กัดฟันไว้ไม่ยอมขยับตัว

“ออกมาเถอะ” เขาเพิ่มเสียงดังขึ้นอีก “แม่แกมาหาแน่ะ”

ตาแทบอยากจะยิงปืนใส่ปากเขาตอนนี้เลยกับเพทุบายหลอกล่อเด็ก เช่นนั้น แต่เด็กยังนิ่งอยู่ แม้ว่าจะได้ยินคำว่าแม่มาหา เด็กมีประสบการณ์กับเรื่องนี้พอที่จะไม่เชื่อ ครั้งแรกที่หนีออกไปทางห้องน้ำ และไปมุดอยู่ในบ่อน้ำคร่ำ เขาก็ใช้คำว่าแม่มาหาเช่นนี้ สุดท้ายก็ถูกจับไปทรมาน นอกจากประสบการณ์ครั้งนั้นแล้ว เด็กก็เชื่อว่าถ้าแม่หนีไปแล้ว จะกลับมาทำไม แม่คงไม่กลับมาหรอก ก็ตาบอกว่าแม่หนีไปแล้ว แม่คงไม่กลับมาอีกแล้ว แม่หนีไปแล้ว แม่ไม่กลับมาอีกแล้ว เด็กคิดในใจจนน้ำตาไหลออกมา โดยที่ปากยังกัดฟันเอาไว้แน่น แม่หนีไปแล้ว แม่ไม่กลับมา...

แสงไฟฉายที่ซอกซอนไปทั่วนั้น ผ่านเด็กไปอย่างหวุดหวิด

“พ่อไม่ทำอะไรแกแล้ว” เขาพูด

เด็กหยุดคิดถึงแม่ไปชั่วขณะ รวากับประโยคนั้นเป็นลูกปืนยิงเข้าไปกลางอกอย่างรวดเร็วโดยไม่ทันรู้สึกตัว จนเมื่อเลือดได้ไหลออกมานั้นแหละ ตาถึงกับชกกรามจนเกิดเสียงดังกรอดอย่างเจ็บแค้น เด็กไม่เคยได้ยินประโยคนี้ ความรู้สึกเช่นนี้มาก่อน ตั้งแต่จำความได้ ก็รู้แล้วว่ามิใช่เขาเลี้ยงดูอยู่ในบ้านหลังนี้ เด็กคิดไปไม่ถึงสิ่งที่ไม่เคยได้สัมผัส คิดไปไม่ถึงว่าเขาจะเรียกตัวเองเช่นนั้น มันเป็นความรู้สึกใหม่ที่นำพิศวงอย่างยิ่งในขณะนี้ เป็นสภาวะเดียวกับการพยายามจะคายเลือดที่อยู่ในปาก แต่ก็กลืนกลับลงไปอย่างยากเย็น

“มาหาพ่อเถอะ”

ตาทนไม่ได้ที่เห็นกระสุนนัดที่สองยิงซ้ำเข้าไปที่เด็ก ตาจึงขยับปืนของตัวเองไว้มั่นและตั้งท่าที่จะจู่โจมไปยังเขา

“ผมอยู่บ่นนี้”

เสียงเด็กทำเอาตาถึงกับหยุดชะงัก แสงไฟฉายของเขาสาดขึ้นไปแทบจะทันที ที่สิ้นประโยค เขาเห็นเด็กหน้ามึนราวด้วยเหงื่อ

“มา ลงมาหาพ่อ”

เด็กเล่นตัวเองออกจนขีดขอบ แล้วห้อยขาลงมาเหยียบขอบตู้
ด้านล่าง โนม้มตัวตามมา จากนั้นยื่นขาออกไปเหยียบเชิงเตียง เขาเดินเข้าไปใกล้
ยังไม่ทันที่เด็กจะยีนได้เต็มเท้า เขาก็เอื้อมมือกระซกชายเสื้อเด็กลงมา จนเด็ก
ล้มกลิ้งลงพื้น จังหวะที่เด็กทรงตัวจะลุกขึ้นวิ่งหนี เขาก็เอาฝ่ามือฟาดเข้าไปที่หน้า
อิกที และหันไปคว้าเก้าอี้พับที่อยู่แถวนั้นฟาดอิก เมื่อโดนแรงกระแทกจากเก้าอี้
เด็กจึงเซล้มไปกองกับพื้น เขาตามเข้าซ้ำอีกครั้ง เม้มปากแน่น ง้างสุดมือ
ฟาดลงไป เด็กก็ได้แต่ยกแขนขึ้นป้องกัน แต่ก็ทนแรงของเขาไม่ได้

ตาเห็นภาพนั้นแล้วก็พยายามตะโกนห้าม แต่เสียงแหบแห้งไม่เป็นผล
ในมือของตายยังคงกำปิ่นไว้นั่น แต่ขาก้าวไม่ออก ตายยังคงแอบซ่อนอยู่หลังตู้
และร้องไห้ออกมากับภาพเพื่อนร่วมทางโดนเข้าศึกทรมาณ เด็กจะโดนเขาจับไป
เป็นเชลย หรือไม่ก็โดนซ้อมจนตาย

เขาลากเด็กออกจากห้องไป ทั้งที่เด็กยังร้องเรียกขอชีวิตจากเขา
เรียกร้องขอชีวิตจากตา เรียกร้องขอชีวิตจากแม่ เมื่อผ่านห้องพระ เด็กก็ร้องขอ
ชีวิตจากองค์พระด้วยความรู้สึกไร้เดียงสาที่เกิดขึ้นในช่วงขณะนั้นว่ารูปปั้นสีทอง
จะต้องมีความศักดิ์สิทธิ์อะไรบางอย่าง ถึงได้ทำให้เขาบูชาและเชื่อฟัง ฉะนั้นเด็ก
จึงต้องร้องขอจากองค์พระ เขาจะได้ไว้ชีวิต แต่เขาก็ไม่ได้โยดี ยังคงลากรั้งร่าง
อันสาหัสของเด็กรื้อต่อไป เด็กจึงเริ่มร้องขอใหม่ เริ่มเรียกร้องขอชีวิตจากทุกคน
ทุกสิ่งทุกอย่างที่เด็กอายุสิบขวบเคยได้พบเจอ และปรารถนาจะพบเจอ

พอพ้นออกไปจากห้องพระแล้ว เสียงร้องของเด็กก็เริ่มไกลออกไป
ทั้งไว้แต่เสียงสะอื้นของตาก็ยังนั่งอยู่ที่เดิม ตาเริ่มคิดถึงพ่อแม่ขึ้นมาเหมือนกัน
เมื่อจากบ้านมาไกลอยู่กลางป่า อันหนาวเหน็บ และปฏิบัติหน้าที่ไปอย่างไร้จุดหมาย
ตาไม่รู้ว่าสิ่งที่ทำอยู่ในขณะนี้มีความอันตรายแค่ไหน กับใคร แม้ว่าในตอนแรกตาจะอาสา
มาเองด้วยความทะนง แต่ในวันนี้ ในวันที่เห็นเด็กคนหนึ่ง ถูกลากไปทรมาณ
ต่อหน้าโดยที่ไม่สามารถช่วยอะไรได้เลย นำมาซึ่งความอดสู้อย่างถึงที่สุด

ตาลูบแขนตัวเองด้วยความเคยชินทุกครั้งเมื่อภาพอดีตเหล่านั้นกลับมา รวากับว่าแผลเป็นที่ขรุขระยังสดเหมือนเพิ่งเกิดขึ้น แผลที่แสบร้อนจากการถูน้ำร้อนลวก แผลที่เกิดจากแก้อีฟาดซ้ำเมื่อคิดจะป้องกันตัวเอง แผลที่เกิดจากกรรไกร แผลที่เกิดจากเหล็กร้อน แผลที่เกิดจากอะไรหลายแผลในตัวตาเมื่อคิดจะหนีออกจากบ้านเมื่อครั้งยังอายุเพียงสิบขวบนั้น เป็นแผลที่ได้มาจากเมืองพิกล...

จกษณ์ จันทร

สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล วิทยาเขตเพาะช่าง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘
เคยทำงานเป็นช่างภาพให้กับบริษัทโฆษณาอยู่หลายปี
เริ่มเขียนหนังสือราวปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลงาน
รวมเล่มมาแล้วหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นบทกวี เรื่องสั้น
และนวนิยาย

อาณาจักรใต้ดิน

เรื่องสั้นโดย จักรพันธ์ จันทร

ผมนอนไม่ค่อยหลับ หลับก็ไม่สนิท สะดุ้งตัวตื่นอยู่บ่อย ๆ นอนเหมือนไม่ได้นอน ผมมีอาการอย่างนี้มาตั้งแต่วันที่พบว่าปลวกขึ้นบ้าน

วันนั้นผมเปิดประตูมุดเข้าไปหากลองเครื่องมือที่เก็บไว้ในห้องใต้บันได แต่กลับพบว่า มีปลวกขึ้นเต็มไปหมด ร่องรอยรังดินของมันเป็นทางยาว ผมใช้ปลายมีดแฉะไปตามผนังปูน ปลวกบางตัวอ้วนพีสีเหลืองทอง ปลวกบางตัวสีขาวซีดร่วงหล่นลงมา ผมใช้ปลายมีดแฉะรังดินไปเรื่อย ๆ จนสุดมุมใต้บันได ภาพโพรงปลวกที่เห็นชวนสะดุ้ง

ผมเปิดไฟฉายส่องดูพร้อมกับการใช้ปลายมีดแทงลงไปโพรง ปลวกยั้วเยี้ยไม่อาจนับจำนวน

ไต่ขึ้นมา ผมลุกขึ้นไปหิบบยาฆ่าแมลงแล้วนำมาฉีดอัดเข้าไปจนหมดกระป๋อง
ไม่นานนักพวกมันก็กลายเป็นศพกองพะเนิน

เว้นช่วงระยะเวลาสักพักจึงค่อย ๆ เก็บกวาดซากปลวกและรังดินของมัน
ที่พื้นใส่ที่โกยขยะ นำไปเททิ้งใส่ถังขยะหน้าบ้าน ขณะเดินกลับเข้าบ้าน
ผมรู้สึกเจ็บแปลบบริเวณปลีน้อง เมื่อถลกซากางงขึ้นพบปลวกสองสามตัว
กัดติดเนื้อ ผมนั่งลงแล้วพยายามดึงตัวปลวกออก แต่ปากของมันคม เหมือนใบเลื่อย
ผมจึงตัดสินใจใช้นิ้วมือบีมันจนตายคาที่โดยส่วนปากของมันยังคงกัดติดอยู่
แต่แล้วเรื่องไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น เมื่อปลวกตัวหนึ่งกัดเนื้อผมจนทะลุแล้วมุดตัว
แทรกเข้าไปใต้ผิวหนัง

หัวใจผมเต้นแรง หัวดหวนและกลัว ปลวกเข้าสู่ร่างกายคนเราได้
อย่างไร แต่ถึงมันจะเข้าไปได้ ผมก็เชื่อว่าพวกมันจะไม่สามารถมีชีวิตรอด กระนั้น
มันก็ทำให้ผมกังวลใจมากพอจนมีอาการนอนไม่ค่อยหลับมาตลอดเกือบสัปดาห์
ต่อมาแผลที่ถูกปลวกกัดแห้งตกสะเก็ดและหลุดล่อนไป เหลือเพียงรอยแผล
เล็ก ๆ ซึ่งแทบจะมองไม่เห็นหากไม่สังเกต ผมจึงลืม ๆ เรื่องนี้ไปเพราะช่วงนี้
ผมมัวแต่ยุ่ง ๆ เรื่องติดตามนาย

ผมเป็นคนขับรถ นายของผมเป็นอดีตนายทหารที่ผันตัวออกมาทำ
ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง นายคงเห็นผมเป็นคนซื่อ ๆ ครั้งเมื่อตอนที่ผมเป็น
ทหารเกณฑ์ ครั้นพอปลดประจำการนายจึงชักชวนให้ผมมาทำงานด้วย
หลังจากนั้นผมก็ติดตามนายไปทุกที่ไม่เคยห่าง จนกระทั่งนายขยายธุรกิจ
จากผู้รับเหมามาเป็นเจ้าของโครงการต่าง ๆ ทั้งบ้านเดี่ยว สนามกอล์ฟ ดอนโดฯ
ใจกลางเมือง นายร่ำรวยมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นเป็นพันล้าน ถึงแม้ผมจะติดตามนาย
ไปทุกที่ แต่ก็มีโอกาสได้อยู่เฉพาะวงนอก ไม่เคยมีโอกาสได้ร่วมโต๊ะอาหาร

ไม่เคยมีโอกาสดำเนินได้ฟังนายเจรจาธุรกิจระยะประชิด แต่ก็พอจะรู้ว่านายต้องจ่ายเงินส่วนหนึ่งให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐเกือบทุกงาน นายว่ามันเป็นธรรมเนียมปฏิบัติ

ผมติดตามนายมาหลายปี ใช้เวลาว่างระหว่างการทำงานไปลงทะเบียนเรียนต่อมหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ ถึงเวลาสอบก็ขอลาหยุดงานไปสอบทำอยู่อย่างนี้จนจบได้วุฒิปริญญาตรี ผมบอกกับนายว่า อยากลาออกเพราะเรียนจบแล้ว อยากไปทำงานอย่างอื่นบ้างนอกจากขับรถ นายไม่ยอมให้ผมลาออกแต่เลื่อนให้ผมเป็นเลขาฯ ประจำตัวของนายและพ่วงหน้าที่คนขับรถไปด้วยในคราวเดียวกัน

หลังจากนั้นนายก็ให้ความเมตตาแก่ผมเป็นอย่างมาก บางครั้งนายให้ผมไปตรวจงานแทน บางทีนายก็ให้ผมถือเงินคราวละหลาย ๆ ล้านบาท นายติดประชุมอยู่บ่อย ๆ นายไว้วางใจผมเพราะนายรู้นิสัย และกำพืดของผมเป็นอย่างดี

ผมมาจากชนชั้นล่าง พ่อแม่เป็นตาสีตาสายากจนข้นแค้น ตั้งแต่มาทำงานกับนาย นายก็ให้คนส่งเงินไปให้พ่อกับแม่ผมทุกเดือน และเมื่อไม่นานมานี้ นายยังให้คนงานก่อสร้างไปสร้างบ้านหลังใหม่ใหญ่โตให้พ่อกับแม่ของผมอีกด้วย นับได้ว่านายมีบุญคุณกับผมมากล้น ทั้งชีวิตความเป็นอยู่และการศึกษา หรือแม้แต่ทาว์นเฮาส์ที่ผมอาศัยซุกหัวนอนอยู่ก็เป็นนายอีกนั่นแหละที่ยกให้ เดิมที่บ้านของนายมีเนื้อที่ติดหน้าถนน แต่นายไม่ยอมให้บ้านเป็นจุดเด่นทางสายตา นายจึงสร้างทาว์นเฮาส์ขึ้นมากั้นไว้หลังหนึ่งนายยกให้กับผม ส่วนอีกสองสามหลังที่เหลือนายยกให้กับญาติ ๆ ของนาย มีบางครั้งที่ผมเผลอคิดไปว่า นายคงเห็นผมเป็นเสมือนญาติคนหนึ่ง พุดแล้วน้ำตาจะไหล ฉะนั้นเมื่อนายพุดผมก็เลยต้องเงยบและปฏิบัติตาม

จะว่าไปแล้วในฐานะเลขาฯ ของนาย ก็ทำให้ผมมีโอกาสได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่นายให้การสนับสนุนอยู่ ได้พบคนใหญ่คนโตมากมาย

ต่างจากเมื่อก่อนที่จะได้อยู่เฉพาะวงนอก แต่ก็ยังไม่ถึงขั้นได้ร่วมโต๊ะอาหาร เพียงแต่ได้เขยิบเข้ามาใกล้ในระยะประชิดยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรัฐมนตรี กระทรวงนั้น กระทรวงนี้ นายทหาร นายตำรวจ คุณหญิงคุณนาย และเจ้าของธุรกิจมากมาย หลายร้อยล้านหลายพันล้านจนถึงระดับหมื่นล้าน และคนสำคัญที่นายเรียกว่า นายหญิง แต่หลังจากที่นายร่วมโต๊ะอาหารกับนายหญิงครั้งก่อน นายก็บ่นอยู่บ่อยๆ ว่าไม่อยากจะตัวเองเข้าไปยุ่งกับการเมืองเบื้องหน้า

-๓-

กลับจากประชุมกับนายวันนั้น ผมพบปลวกกำลังซักแถวอยู่ที่วงกบ ประตูและหน้าต่าง ผมเดินไปหยิบมีดปลายแหลมจากในครัวเพื่อนำมาแซะรังดิน แต่เพียงจรดปลายมีดลงไป ปลายมีดก็พรวดทะลุเข้าไปในวงกบไม้เนื้อในไม่มีเหลือแล้ว พวกมันกัดกินเนื้อไม้ข้างในจนเกลี้ยงกลวง เหลือเพียงเค้าโครงวงกบที่ยังเป็นรูปเป็นร่างสวยงามอยู่ได้เพราะเนื้อสีน้ำตาลที่ฉาบทา ถ้าผมเอื้อมมือหมุนปรับบานเกล็ดแม้เพียงน้อยนิดก็ไม่แน่ว่าหน้าต่างทั้งบานจะพังครืนลงมาหรือไม่

ตอนแรกคิดว่าจะโทรหาบริษัทกำจัดปลวกในเครือบริษัทของนาย แต่ผมคิดว่าผมควรจะต้องจัดการเรื่องนี้เองจะดีกว่า ผมจึงพยายามค้นหาเบอร์โทรบริษัทกำจัดปลวกจากกองโทรสารในถุงดำหลังบ้าน ผมมีนิสัยชอบเก็บแผ่นพับไปปลิวที่มีคนนำมาเสียบที่รั้วหน้าบ้าน หลังจากอ่านแล้วผมจะนำไปโยนใส่ถุงดำใบใหญ่ นานวันเข้าจากโทรสารไม่กี่ใบก็กลายเป็นกองกระดาษสูงเป็นตั้งจนเกือบล้นถุงดำออกมา ผมตั้งใจว่าจะยกมันให้กับคนเก็บของเก่า และไม่เคยมคิดว่าวันหนึ่งจะต้องมานั่งรื้อหาสิ่งใด เหมือนเช่นที่กำลังทำอยู่

ไม่น่าเชื่อว่าผมจะเก็บโทรสารไปปลิวหรือเอกสารแจกทิ้งต่าง ๆ เอาไว้มากถึงเพียงนี้ หมู่บ้านจัดสรร โรงเรียนกวดวิชา รถยนต์รุ่นใหม่ พืชชา

เอกสารแนะนำตัวนักการเมือง สินค้าลดราคา จากห้างร้านต่าง ๆ นามบัตรเงินกู้ ใบปลิวหมุกระทะ ฯลฯ จิปาถะ

ผมใช้เวลาหรือคั่นอยู่นานจึงเจอโบรชัวร์ของบริษัทกำจัดปลวกสองใบ ใบแรกโทรไปแล้ว มีคนรับสายแต่ถามผมกลับมาว่าสนใจทำประกันชีวิตกับเขาไหม ผมจึงวางสายและกดโทรไปตามหมายเลขในโบรชัวร์ใบที่สอง

ไม่นานวันหลังจากที่จ้างบริษัทกำจัดปลวกมาจัดการฉีดและอัดน้ำยา ลงพื้น ผมก็จ้างช่างมารี้อและเปลี่ยนวงกบประตูหน้าต่างทุกบานเป็นโครง อะลูมิเนียม พร้อมกับเปลี่ยนหน้าต่างบานเกล็ด เป็นกระจกบานเลื่อน นายถามว่าทำไมถึงไม่ให้คนงานที่บริษัทมาจัดการให้ทั้งเรื่องกำจัดปลวก และเรื่องเปลี่ยนวงกบประตูหน้าต่าง ผมบอกกับนายเพียงว่าไม่อยากรบกวน นายพยักหน้าแล้วใช้มือตบไหล่ผมเบา ๆ

-๕-

ผมกลับมาอนหลับสนิทเป็นปกติอีกครั้ง แต่ที่ไม่ปกติก็คือ ทุกห้วงยามของการหลับไหล ผมมักจะฝันเห็นแต่ปลวก พอฝันติดต่อกัน หลาย ๆ วันเข้า ก็กลายเป็นว่าผมกำลังดำดิ่งลงสู่โลกของปลวก ลึกลงไป ทุกคืนวัน

ในฝันมีแมลงเม่าสาวตัวหนึ่งพาผมเดินสำรวจอาณาจักรปลวกใต้ดิน ผมได้รู้จักกับปลวกงาน ปลวกทหาร และปลวกสืบพันธุ์ เธอเองก็เป็นปลวก สืบพันธุ์ อีกไม่นานเธอจะโอบบินออกจากอาณาจักรใต้ดินขึ้นสู่เบื้องบนเพื่อหาคู่ จากนั้นจะสลัดปีกและสืบพันธุ์กลายเป็นนางพญาปลวกต่อไป ผมชอบมอง นัยน์ตาของเธอ เพราะนัยน์ตาของเธอเหมือนมีความลับซุกซ่อนอยู่ใน

ไม่น่าเชื่อว่าอาณาจักรปลวกใต้ดินจะกว้างใหญ่กินเนื้อที่หลาย กิโลเมตร อาณาจักรหนึ่งยังกว้างใหญ่เพียงนี้ ผมรู้สึกพรั่นพรึงขึ้นมาในพลัน

เมื่อคิดคำนวณว่าได้ผืนแผ่นดินนี้ มีอาณาจักรของปลวกอยู่มากมายเพียงไร ปลวกสาวเล่าให้ฟังว่าเฉพาะชนิดของปลวกที่มีรกรากอยู่ใต้ผืนแผ่นดินไทย แผ่นดินที่เธออาศัยอยู่นี้ก็มีปลวกมากกว่าหนึ่งร้อยชนิด แต่ถ้ารวมปลวกทั้งโลก เข้าด้วยกันจะมีปลวกมากกว่าหนึ่งพันแปดร้อยชนิดทีเดียว

เช้าวันรุ่งขึ้น ผมมีอาการครั่นเนื้อครั่นตัวหลังจากตื่นนอน เหมือนจะเป็นไข้ แต่ทว่าก็ไม่เป็นอะไร เป็นอยู่อย่างนี้หลายวัน ในห้วงแห่งความฝัน เรื่องราวก็ไม่ปะติดปะต่อเหมือนเคย บางคืนผมฝันเห็นปลวกทหารกำลังวางแผนให้ปลวกงานกัดกินสำนักงานองค์กรอะไรสักอย่าง บางคืนฝันเห็นฝูงปลวกชักแถวเดินเข้าโรงเรียนและมหาวิทยาลัย บางคืนฝันเห็นฝูงปลวกเข้าไปในค่ายทหาร แต่คืนที่ตื่นตื่นที่สุดเห็นจะเป็นคืนที่ฝันเห็นนางพญาปลวก

นางพญาปลวกตัวอ้วนใหญ่คล้ายตัวงูยักษ์ ใบหน้าของนางมีความสุข ในการให้กำเนิดลูก ๆ และเปี่ยมสุขยิ่งที่เห็นลูก ๆ ของนางกัดกินสิ่งปลูกสร้างบนดิน แล้วนำลงสู่อาณาจักรใต้ดินของนางซึ่งกว้างใหญ่และแผ่ไพศาลมากขึ้น ทุก ๆ วัน และอีกไม่นานนับจากนี้แมลงเม่าชุดใหม่ที่นางพญาปลวกได้ให้กำเนิด ก็จะได้โยยบินไปเพื่อสร้างอาณาจักรปลวกแห่งใหม่

ในความฝัน ฝูงปลวกมิใช่กัดกินแต่สิ่งปลูกสร้างอย่างที่ตาเห็น ฝูงปลวกกัดกินทุกสิ่ง เพียงแต่บางครั้งบางทีผู้คนอาจไม่รู้สึกละสิ่งที่เคยมีได้ถูก ฝูงปลวกกัดกินไปแล้ว แม้แต่ความฝัน

จู่ๆ นายก็ถามผมขึ้นมาว่าอยากเป็น ส.ส. ไหม ผมตกใจตะแบก จรทรหดกึก นายบอกว่าต่อไปผมไม่ต้องขับรถอีกแล้ว นายจะให้เพื่อนหาลูกน้อง ที่เป็นทหารชั้นผู้น้อยมาขับแทน นายคิดเรื่องนี้มาตั้งแต่วันที่ร่วมโต๊ะกับ นายหญิงครั้งก่อนแล้ว นายไม่อยากจะเข้าไปยุ่งวุ่นวายกับฉากหน้า แต่นาย

จำเป็นต้องมีตัวแทนที่เป็นเหมือนหุ่นเชิดที่ไว้วางใจและทำทุกอย่างได้อย่างที่นายต้องการ

นายบอกว่าวันนี้จะเป็นวันสุดท้ายแล้วสำหรับหน้าที่ขับรถ นายให้ผมขับรถพานายไปบ้านที่ต่างจังหวัดซึ่งอยู่ไม่ห่างจากกรุงเทพฯ มากนัก ระหว่างทางนายถามว่าอ่านข่าว ส.ส. ในพื้นที่จังหวัด ซึ่งเป็นบ้านเกิดของผมเสียชีวิตแล้วใช่ไหม ผมตอบรับคำ

บ้านเกิดของผมมี ส.ส. อยู่สองคน แต่เป็น ส.ส. พรรคคู่แข่งกับพรรคการเมืองที่นายเป็นสมาชิกและให้การสนับสนุนอยู่ทั้งหมด นายบอกว่าพรรคของเราไม่เคยชนะการเลือกตั้งในพื้นที่นี้เลยสักครั้ง

เมื่อขับรถมาถึงปากทางที่จะเลี้ยวรถไปสู่หมู่บ้าน นายชี้พื้นที่ทำเลที่จะทำโครงการต่าง ๆ ให้ผมดู นายวาดมือออกไปด้านนอกแล้วบอกว่าเราจะซื้อที่ดินทุ่งนาป่าเขาที่เห็นอยู่ไกล ๆ ลิบนั้นทั้งหมดแล้ว ตัดถนนผ่านนายต้องการให้ผมมาสร้างอาคารจักรแห่งใหม่ที่นี่

แล้วเย็นวันนั้นนายก็เสนอชื่อของผมกับนายหญิง คำพูดของนายหญิงเป็นเหมือนวาจาสิทธิ์มีอำนาจเหมือนดั่งที่ประชุม หลังประกาศตัวผู้สมัคร คำคั้นนั้นสื่อทุกสื่อก็ตีข่าวผมในฐานะผู้สมัคร ส.ส. คนใหม่ นักข่าวคนหนึ่งถามผมว่าทำไมจึงมาสมัครเลือกตั้งซ่อมครั้งนี้

ผมตอบสั้นๆ ว่า “ไม่มีใครรู้ปัญหาคนจนเท่ากับคนจน”

ผมรู้สึกครั้นเนื้อครั้นตัวเกือบทุกวัน ตั้งแต่กลับมาอยู่บ้านพอกับแม่ เพื่อลงพื้นที่หาเสียง ระยะเวลาสั้น ๆ ผมยังมีอาการคล้ายว่าร่างกายจะปริแยกออกจากกันอีกด้วย จนกระทั่งเย็นย่ำของเย็นวันหนึ่งหลังกลับจากลงพื้นที่พบปะหัวหน้าแผนและชาวบ้าน ผมสังเกตเห็นผิวหนังบริเวณแขนตัวเองปูดโปน ลึกพัก

สิ่งที่บูดโปนนั้นก็ค่อย ๆ เคลื่อนไหว ผมรู้สึกกลัวแขนและขาอ่อนแรง ปรีม ๆ น้ำตาจะไหล ผมตั้งสติแล้วสุดลมหายใจลึกลงปอด พลันใช้มือบีบดักมันเอาไว้ ก่อนจะตัดสติใจ ใช้ปลายมีดคัตเตอร์กรีดลึกลงไปบนแขน ความเจ็บปวดแผ่ซ่าน ปลายนิ้วชี้ของทะเล่อกออกมาจากแขนพร้อมกับเลือดสีแดงฉาน ผม راحت แอลกอฮอล์ลงไปแล้วใช้ผ้าพันแผลพันห้ามเลือด

ไม่น่าเชื่อว่าปลวกจะเจริญเติบโตได้ในร่างกายมนุษย์ ผมไม่รู้หรือว่ามีชีวิตอยู่ได้อย่างไรในตัวผม มันกินอะไรเป็นอาหาร หรือมันเข้าไปทำระยะย่ำ ต่าบอนอะไรกับอวัยวะภายในร่างกายของผมไว้บ้าง ผมรู้แต่ว่าเรื่องบางเรื่องที่ไม่เคยคาดคิดว่าจะเป็นเรื่องจริงได้นั้นได้เกิดขึ้นแล้วจริง ๆ

สารภาพว่า เดิมทีผมคิดจะฆ่ามัน แต่ความรู้สึกอาหารบางอย่างกลับทำให้ผมปล่อยมันไป และเพียงไม่กี่วันหลังจากวันนั้นมันก็กัดกินเนื้อในหนังสือ หนังสือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในบ้านของพ่อกับแม่จนหมดสิ้น เหลือเพียงเปลือกปกสวยงามที่วางโชว์อยู่บนชั้น บางวันผมเห็นมันเดินออกมาจากโทรทัศน์ บางวันเห็นมันเดินออกมาจากวิทยุ บางวันเห็นมันนอนนิ่งอยู่ในศาลพระภูมิ บางวันเห็นมันขลุกตัวอยู่บนหิ้งพระ แต่แล้วจู่ ๆ วันดีคืนดีมันก็เร้นหายลงดิน ผินแผ่นดินที่เป็นบ้านเกิดของผม

-๗-

อากาศยามบ่ายวันสุดท้ายของการหาเสียงร้อนอบอ้าว ผมยืนโบกไม้โบกมือให้กับชาวบ้านร้านตลาดอยู่บนรถ รู้สึกครั้นเนื้อครั้นตัวครั้นคร้ามและหวาดกลัวต่อความฟ่ายแพ้ขึ้นมาอย่างประหลาด หัวใจของผมสั่นไหวยิ่งกว่าผิวหนังบนหน้าท้องของนักเดินระบำหน้าท้องเสียอีก ยามที่รถแห่งของนักการเมืองพรรคคู่แข่งวิ่งสวนมาอีกฝั่งของถนน ไอร์ออนวูบวบสัมผัสใบหน้าและผิวหนัง ผมรู้สึกแสบ ๆ คัน ๆ เปลือกตาจนผิวหนังถลอกเลือดไหลซึม

ผมรู้สึกหิวแต่ไม่อยากกินข้าว บอกไม่ถูกเหมือนกันว่าอยากกินอะไร แต่เปรี้ยวปากเหลือทน

-๘-

หลังออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งในช่วงเช้า พอช่วงบ่ายผมก็ขับรถกลับเข้ากรุงเทพฯ เก็บตัวเงียบ หลบหน้านักข่าว ปิดโทรศัพท์ มองลอดช่องหน้าต่าง หลังบ้านออกไปยังบ้านของนายในบางครั้ง พอปิดหีบเลือกตั้งสมาชิกพรรคหลายคนเดินทางมาร่วมลุ้นผลนับคะแนนเสียงผ่านหน้าจอโทรทัศน์ขนาดใหญ่ที่สนามหน้าบ้านของนาย

นายเดินไปมาไม่อยู่นิ่ง ผมรู้ว่านายตั้งความหวังเอาไว้มาก ผมไม่อยากทำให้นายผิดหวัง ถึงแม้ว่าโพลหลายสำนักจะชี้ว่าผมมีสิทธิชนะการเลือกตั้งครั้งนี้ แต่ผมก็ยังกลัวและกังวลต่อความพ่ายแพ้ไม่คลาย ในขณะที่ลงพื้นที่หาเสียงที่บ้านเกิด มีหลายสิ่งหลายอย่างซึ่งเป็นเรื่องเหลือเชื่อสำหรับผมเกิดขึ้นให้เห็นอยู่บ่อย ๆ ผมไม่เข้าใจว่าทำไมโทรทัศน์ที่บ้านของพ่อกับแม่ ซึ่งโดนปลวกกินข้างในจนเกลี้ยงแล้วยังมีภาพและเสียงให้ดูได้เช่นปกติ หนังสือก็ยังเปิดอ่านได้ราวกับว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น วิทยุก็ด้วย หิ้งพระก็เช่นกัน ปลวกกัดกินเนื้อในพระพุทธรูปบนหิ้งที่แกะขึ้นจากไม้เสียจนกลวง แต่ภายนอกยังดูสวยเข้มขลัง น่าศรัทธาเลื่อมใส ไม่มีใครกล้าไปแตะต้อง หรือเป็นเพราะความไม่รู้ไม่เห็น หรือเป็นเพราะความกลัว กลัวว่าพระพุทธรูปที่เหลือแต่เปลือกบาง ๆ นั้นจะพังยั้งคิดยิ่งหวาดหวั่น

เดี๋ยวนี้ผมรู้สึกหิวบ่อยๆ แต่ไม่อยากกินข้าว บางความรู้สึกผมคิดถึงปลวกตัวที่ผมปล่อยมันไปที่บ้านเกิด ปานนี้ไม่รู้ว่ามีมันจะกัดกินอะไรต่อมิอะไรไปถึงไหน ผมรู้สึกคันหลัง ผลการเลือกตั้งดำเนินการนับคะแนนไปถึงไหนแล้วนะ ผมคันเหงือกเหมือนฟันจะขึ้น ความหิวบีบกระเพาะ แผ่นหลังตึงเหมือนจะแยก

ออกจากกัน ผมรู้สึกเวียนหัวเหมือนโลกหมุน บางที่...บางที่ผมอาจจะหิวจนตาลาย ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวอย่างนี้ ไฟก็แลบแปลบปลาบอีกด้วย หรือฝนกำลังจะตก

-๙-

ผมลืมตาตื่นขึ้นกลางดึก รู้สึกเจ็บแปลบไปทั่วแผ่นหลังเมื่อขยับตัว ผมมองเห็นนายอยู่ใกล้ ๆ นายหญิงก็อยู่ด้วย นายบอกว่าผมชนะการเลือกตั้ง ฝนตกลงมาจริง ๆ ไอ่ฝนน้ำเย็น นายประคองผม ไปที่โต๊ะอาหาร นายหญิงถามว่าหิวมากใช่ไหม ผมไม่พูดอะไร ได้แต่นั่งมองเงาของตัวเองและนายหญิงในกระจก

ที่โต๊ะอาหารมีคนอื่น ๆ นั่งรออยู่ก่อนแล้ว ทั้งรัฐมนตรี นายทหาร นายตำรวจ ข้าราชการหลายฝ่าย คุณหญิงคุณนาย นักธุรกิจ แท้จริงแล้วพวกเขา ล้วนเป็นปลวกทหาร และปลวกงานของนายหญิง

“ถ้าเธอไม่ใช่ปลวก เธอก็จะไม่มีวันรู้หรือว่าพวกเราเป็นใคร” คุณหญิงท่านหนึ่งซึ่งเป็นปลวกงานพูดขึ้น ผมระบายยิ้มและคลายสงสัยแล้วว่าทำไมเมื่อก่อนนายจึงไม่ยอมให้ผมเหยียบเข้าใกล้ได้แต่คอยอยู่ห่าง ๆ

“ยินดีต้อนรับท่าน ส.ส. คนใหม่” นายหญิงรูปร่างอ้วนพีเหมือนตัวยักษ์กล่าวต้อนรับ ผมมองไปที่บนโต๊ะอาหาร โมเดลโครงการต่าง ๆ วางเรียงรายเต็มไปหมด ผมตะกรุมตะกรามกินอย่างหิวโหย ปลวกทหารนายหนึ่งพูดว่า “นี่แค่โมเดลนะ ถ้าเป็นโครงการจริง ๆ ต้องค่อย ๆ กินแบบผู้ที่จะตะกรุมตะกรามกินอย่างนี้ไม่ได้”

อาหารมื้อแรกหลังจากผมฟื้นตื่นขึ้นมาหมดไปอย่างรวดเร็ว ไม่ใช่สิ ต้องพูดว่าอาหารมื้อแรกหลังจากที่ผมกลายเป็นแมลงเม่าจึงจะถูก ฝนเริ่มซาเม็ด ผลองซยับปึกเบา ๆ รู้สึกยังไม่ถนัดและคุ้นชินนัก แต่อีกไม่นานนาที่ข้างหน้า

ผมจะต้องบินออกไปหาคุณวัดเฉวียนเวียนนอนอยู่ท่ามกลางสายตาประชาชนและแสงไฟ แวบหนึ่งผมคิดถึงปลวกสาวในฝัน ไม่ว่าจะเธอจะอยู่ที่ไหน ไม่ว่าจะเธอจะซ่อนอำพรางตัวอยู่ในองค์กรโตผมก็จะหาเธอให้เจอ เพียงแค่เฉียดผ่านหรือมีโอกาสสบตากันเพียงเล็กน้อย รับรองว่าผมต้องจำเธอได้อย่างแน่นอน เมื่อเจอเธอแล้วผมก็จะพาเธอบินกลับไปยัง ถิ่นฐานบ้านเกิด

ผมกับเธอจะสลัดปีกออกแล้วช่วยกันสร้างอาณาจักรใต้ดินของเรา ที่ที่นายवादโครงการหลายร้อยหลายพันล้านเอาไว้ให้ผมกลับไปสานต่อ หรือจะพูดว่า...กลับไปตอบแทนผืนแผ่นดินเกิดก็ฟังดูสวยหรูดีนะ

-๑๐-

ผมฝันว่าผมนอนไม่ค่อยหลับ หลับก็ไม่สนิท สะดุ้งตัวตื่นอยู่บ่อย ๆ นอนเหมือนไม่ได้นอน มีอาการอย่างนี้มาตั้งแต่คืนที่ฝันว่าปลวกขึ้นบ้าน

คืนนั้นผมฝันว่า ผมเปิดประตูมุดเข้าไปหากล่องเครื่องมือที่เก็บไว้ในห้องใต้บันได แต่กลับพบว่ามิปลวกขึ้นอยู่เต็มไปหมด ร่องรอยรังดินของมันเป็นทางยาว ผมใช้ปลายมิดแซะไปตามผนังปูน ปลวกบางตัวอ้วนพีสีเหลืองทอง ปลวกบางตัวสีขาวซีดร่วงหล่นลงมา ผมใช้ปลายมิดแซะรังดินไปเรื่อย ๆ จนสุดมุมใต้บันได ภาพโพรงปลวกที่เห็นชวนสะดุ้ง...

หน้าว่าง

วิชชา ลุนาชัย

เป็นชื่อจริง เกิดที่จังหวัดยโสธร มีผลงานเขียน
ในนามนี้เมื่อขณะเลีศรางวัลพานแว่นฟ้า ในปี ๒๕๕๕
ประเภทเรื่องสั้น “หมวกที่หายไป” กับนามปากกาอื่น
มีผลงานทั้ง เรื่องสั้น นวนิยาย ความเรียง สารคดี
กวีนิพนธ์ รวม ๒๗ เล่ม ปัจจุบันใช้ชีวิตอยู่ใน
กรุงเทพฯ และประกอบอาชีพนักเขียนอิสระ

อิสราเอลไม่มีหมายเลข

เรื่องสั้นโดย วิชา ลูนาชัย

พลิงแดดยามบ่ายสาดกระทบพื้นหิน คราบรอย
ซึ่งไม่สามารถบ่งบอกอายุชักร่อนสายโซ่
ขนาดใหญ่ ทั้งสี่เส้นเปลี่ยนสีไปจากเดิม
เมื่อทาบลงบนพื้นขนานกันเป็นทางยาว คราบที่เห็น
เหมือนได้กลายเป็นเนื้อเดียวกับโซ่เหล็กนานแล้ว

ไม่เพียงบนโซ่ทั้งสี่เส้น คราบรอยคล้ายกัน
ยังเปื้อนฝังพื้นศิลา จารจารึกไว้ราวกับตราบาปของ
ใคร บางคนที่ไม่มีวันล้างออก

ภูงศ์ เอกดำรง เลขานุการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงยุติธรรมไม่เพียงนั่งอึ้ง แรกเห็นภาพนี้เขา
แทบไม่เชื่อสายตา แม้รับฟังเรื่องราวบางส่วนมาบ้าง
แล้ว ครั้นมาเห็นด้วยตาจริงๆ เขาแทบภาวนาให้เรื่อง
แบบนี้เป็นเพียงฝันร้ายที่ไม่มีทางเกิดขึ้นจริงในชีวิต
ของมนุษย์

ร้อยตำรวจเอกวสันต์ยืนอยู่ข้าง ๆ ไม่เอ่ยปากออกความเห็นใด ๆ หนึ่งจันเหมือนสำนึกบางอย่าง ถูกทุบตีเช่นเดียวกัน เขาติดตามมาดูแลเลขาฯ ภูขงค์ ถูกกำชับก่อนมาว่า ต้องเก็บเรื่องราวเหล่านี้ เป็นความลับ ไม่มีคดี ความ ไม่มีการรื้อฟื้น และไม่เปิดเผยสู่สาธารณชน

ทุกอย่างจะเป็นความลับตลอดอายุขัยของคนทั้งสาม ไม่ว่าเลขาฯ ภูขงค์ ผู้กองวสันต์ และนิยม ภัทรศักดิ์ ผู้ดูแลสถานที่ซึ่งร้องขอความช่วยเหลือ ไปยังเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ไล่สายตาไปตามโซ่ทั้งสี่เส้นซึ่งทาบเป็นทางยาวไปบนพื้นหิน ลึกเข้าไปในโพรงรูปลักษณะคล้ายปากถ้ำ ดวงตาคู่หนึ่งกราดมองออกมาเหมือน แสงไฟกลางความมืด

แสงไฟที่แข็งแกร่ง หวาดระแวง ด้วยท่าที่พร้อมจะปกป้องสถานะของตนด้วยพลกำลังทั้งหมด

“สมชาย” นิยมก้มหัวมองเข้าไปในโพรงถ้ำ ส่งยิ้มทักทายแล้วตะโกน เรียกเสียงดัง

ใบหน้าปรู๊ดด้วยริ้วรอยใต้เรือนผมยุ่งยาวและประดับหนวดเคราสองสี เฉยเมยเหมือนไม่ได้ยินเสียงเรียกขาน ชามพลาสติกใส่อาหารซึ่งวางเปล่าลงวาง ทิ้งอยู่หน้าโพรงถ้ำ ห่างจากมือสมชายราวสองช่วงแขน

นิยมหันไปสบตากับภูขงค์แล้วพูดว่า “ถ้าเป็นเมื่อก่อนผมเข้าไปหาเขา ได้ไกลกว่านี้ เอาข้าวน้ำไปวางไว้แล้วตะโกนเรียกชื่อเขาก็ผงกหัว ตอนหลังเขาก็ ทำเหมือนไม่เคยรู้จักผมเสียอย่างนั้น”

“เพราะเขาถูกล่ามมานาน” ภูขงค์ไล่สายตาไปตามความยาวของโซ่ ทั้งสี่เส้น “กินนอนกับโซ่ เคยชินกับความเป็นอยู่แบบนี้”

ร้อยตำรวจเอกวสันต์เอ่ยถาม “เขาถูกล่ามมากี่ปีแล้ว”

นิยมซึ่งอยู่ในวัยห้าสิบเศษส่ายหน้าตอบ “ผมไม่รู้แน่ชัดหรอกครับว่า กี่ปี ก่อนหน้านั้นผมไม่รู้เรื่องอะไรเลย พ่อผมซึ่งมาดูแลที่นี่มาตั้งแต่สมชายยังเล็กๆ

ก็ไม่ยอมเล่าอะไรให้ฟัง แกบอกเพียงว่าไปเฝ้าบ้านให้เจ้านาย จนกระทั่งแกอายุจะเจ็ดสิบห้าเดินทางไม่ไหว จึงได้เล่าให้ผมฟังว่า คุณหมอกับท่านผู้หญิงมีบ้านกลางป่าอยู่หลังหนึ่ง แล้วแกขอร้องให้ผมมาช่วยดูแลแทน เพราะบ้านที่ว่ามีคนถูกล่ามโซ่”

ภูซังค์มองเข้าไปในโพรงจนสายตาชินกับความมืด จ้องอกเปลือยของสมชาย แล้วไล่ไปตามกล้ามเนื้อแขน จากข้อมูลเบื้องต้นที่นิยมรายงานสมชายน่าจะอายุสี่สิบปลาย ๆ เนื้อตัวยังล่ำสันไม่แพ้คนหนุ่ม นั้นแสดงว่าเขาทำงานหนัก ออกกำลังกายสม่ำเสมอ แม้เจ้านายทั้งสองหายหน้าไปนานแต่เขายังพยายามปลูกพืชไร่ เก็บฝิ่นดิบเข้าไปไว้ในกระท่อม และตักน้ำจากบ่อไปเติมถังเก็บให้เจ้านาย

วสันต์ในเครื่องแบบเต็มยศสืบเท้าเข้าไปใกล้เสาเหล็ก ผงกหัวทักทายสมชายยิ้ม ๆ ในทันทีที่นายตำรวจหนุ่มทำท่าจะก้มลงเอื้อมมือสัมผัสโซ่ ร่างกายอำมหิตลุกขึ้น แล้วพุ่งจากจุดที่นั่งอยู่ด้วยความเร็ว เสี่ยงใช้กระทบพื้นหินดังลั่น เล่นเอานายตำรวจแผ่นหนังจากที่ตรงนั้นแทบไม่ทัน

นายตำรวจถอยกลับมายืนหอบหายใจ นิยมเอ่ยเตือน “อย่าไปยุ่งกับโซ่ เขาหวงมากทีเดียว ใครไปยุ่งด้วยไม่ได้หรอกนอกจากคุณหมอมัวคินกับท่านผู้หญิง บางทีแม้แต่พ่อผมยังยุ่งด้วยไม่ได้”

“เขายังไม่รู้สินะว่าเจ้านายตายจากไปนานแล้ว” ภูซังค์ถาม “จะมีวิธีใดใหม่ที่จะบอกให้เขารู้เรื่องนี้”

นิยมส่ายหน้ายิ้ม ๆ ด้วยแววตาแฝงความหดหู่ “ผมนึกไม่ออกเหมือนกันครับท่านเลขา บางทีเขาอาจยังไม่รู้ว่า คนเราเกิดมาจะต้องตายด้วยซ้ำ”

ไม่เพียงชายวัยสี่สิบปลายๆ ที่ถูกล่ามโซ่ ภูซังค์ เอกดำรง คาดไม่ถึงกับอีกหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นบ้านหลังกะทัดรัดสองชั้น ขนาดห้องนอนเดียวกลางป่าลึกซึ่งแทบไม่มีใครอื่นรู้เห็น นอกจากนายแพทย์วศินกับภรรยาและคน

รับใช้ใกล้ชิดเพียงไม่กี่ราย รายรอบบริเวณซึ่งคล้ายแอ่งกระทะบริเวณเกือบห้าสิบไร่ เคยเป็นพื้นที่เพาะปลูกพืชผลที่คัดสรรมาเป็นอย่างดี เช่น ชา กาแฟ ท้อ และฝิ่น พร้อมสรรพด้วย บ่อขนาดใหญ่ ถึงเก็บน้ำ กลางไร่มีลานโล่งสำหรับจอดเฮลิคอปเตอร์ ข้างในกระท่อมหลังย่อม ซึ่งนิยมรับมรดกมาจากนายชั้นผู้เป็นพ่อแบ่งเป็นโรงเก็บฝิ่นดิบ

ภุขงค์สลับเรื่องอื่นออกไปจากความคิด ใจจดจ่อกับปัญหาของมนุษย์โซ่ ซึ่งถูกล่ามไว้ตั้งแต่ยังเล็ก โซ่ที่ล่ามไว้จึงไม่ได้ผูกมัดเพียงร่างกาย เขาไม่เคยรู้จักโลกที่ต่างไปจากแอ่งกระทะซึ่งล้อมรอบ ด้วยภูเขาทุกด้าน ผู้คนซึ่งเขาได้พบก็มีเพียงนายชั้นและเจ้านายสองผิวเมีย ยากยิ่งที่จะปลดปล่อยคนผู้นี้จากเครื่องพันธนาการ

แรกที่ภุขงค์นำข้าวกล่องไปวางไว้ สมชายซึ่งนั่งสงบอยู่บนแท่นหินใต้โพรงจ้องมองออกมา ภุขงค์รู้ว่าอีกฝ่ายเป็นใบ้แต่หูไม่หนวก เขาลองตะโกนเรียก...สมชาย แม้ไม่มีอาการตอบสนองทางร่างกาย หรือกิริยาอาการอื่น ๆ แต่ภุขงค์สังเกตเห็นประกายตาซึ่งคล้ายรับรู้เสียงเรียกขาน เพียงยั้งหวาดระแวงและไม่ไว้วางใจ

กระท่อมเก็บฝิ่นดิบ ฝิ่นไร่ มนุษย์โซ่ ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ร้าง สิ่งเหล่านี้ชวนฉงนฉงายมากพอแล้ว ยิ่งสัมพันธ์กับบ้านพักที่ถูกทิ้งร้าง ภุขงค์ก็ยิ่งเกิดความฉงนว่าประติષฐานกรรม หรือนวัตกรรมแบบนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร ปริศนานี้ซับซ้อนกว่าตอนไปพบรถจี๊ปคันโตที่ถูกทิ้งไว้ในถ้ำค้างคาวหลายเท่า

เมื่อผ่านประตูเข้าไปยังห้องชั้นล่าง ภุขงค์สัมผัสความหรรษาของโซฟา โต๊ะกลาง ภาพเขียนติดผนัง และซັครโครกในห้องน้ำ ทุกอย่างล้วนงามตาเปี่ยมด้วยรสนิยม เมื่อก้าวผ่านบันไดชั้นสอง ไม่ว่าพื้นกระดานและฝาผนังล้วนเป็นไม้สักทอง ภุขงค์หยุดลงแล้วเปิดประตูออกสู่ระเบียง แล้วเขาก็พบว่าบนชั้นสองของบ้านเป็นจุดชมวิว มองออกไปแลเห็นทั้งยอดเขาสลับซับซ้อนผาสูง และน้ำตกซึ่งชาวโพลนอนอยู่กลางอ้อมกอดผืนป่าสดเขียว

ด้านหลังของบ้านแนบชิดผาสูง หันหน้าไปทางทิศเหนือ จากระเบียงอันเป็นจุดชมวิว รุ่งเช้ามองเห็นดวงอาทิตย์โผล่พ้นขอบฟ้าทางทิศตะวันออก เมื่อถึงยามเย็นก็สัมผัสแสงสุดท้ายด้านตรงข้ามได้เต็มตา

เป็นความรื่นรมย์เท่าที่ไขว่คว้าหาได้ของคณะระดับเจ้าขุนมูลนาย ปุ่มหลังของหมอวศินไม่เพียงเคย ดำรงตำแหน่งสำคัญในกระทรวงสาธารณสุข ปู่ของเขาซึ่งเป็นต้นตระกูลดำรงชั้นยศเจ้าพระยา พ่อมมีบรรดาศักดิ์เป็นเจ้านายชั้นสูง เคยมีทาสในเรือนเบี้ย และศักดิ์นาห่าพันไร่

เจ้าของบ้านเก็บความลับนี้มาได้อย่างไร เพราะเฮลิคอปเตอร์จากกองทัพอากาศไม่ใช่ของส่วนตัว และหมอวศินไม่ใช่นักบิน ปุ่มหลังของสองสามีภรรยาพอจะช่วยให้ภุชงค์ทำความเข้าใจ ท่านผู้หญิงจึงฤดีเป็นธิดาของอำมาตย์เอก เธอเป็นที่เคารพของบรรดาทหารใหญ่ๆ ทุกเหล่าทัพ และที่ภุชงค์ไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ก็คือ บ้านตากอากาศลักษณะแบบนี้ของคณะระดับเจ้าขุนมูลนายอื่น ๆ ที่ซ่อนซุก อยู่ตามป่าเขาและในเขตอุทยาน

ห้องนั่งเล่นชั้นล่างไม่เคยเปิดรับแขกอื่น โซฟาและโต๊ะอาหารระดับหุรมีไว้เพื่อสองสามีภรรยา แสงหาความสุขกันตามลำพัง หม้อแบตเตอรี่ที่นำขึ้น ฮ. มาใช้งาน และสำรองไว้อาจไม่เพียงพอ สำหรับตู้เย็นและเครื่องปรับอากาศ แต่เกินพอสำหรับเครื่องเสียงและโคมไฟสวยงามที่ให้แสงสว่าง

บางคำคืนหมอวศินกับภรรยาอาจดื่มไวน์แก้มอาหารเลิศรส เปิดเพลงเต้นรำกันอย่างมีความสุข แล้วนอนอุ่นในบ้านพักบนภูสูง ท่ามกลางบทเพลงแห่งพงไพรซบกล่อม รุ่งเช้าโผล่หน้ามองผ่านช่องหน้าต่างเสพทัศนียภาพงามตา อวลหมอกขาวเคลือบระลอกหยอกล้อกับแสงแรกของวันใหม่

ตลอดคำคืนแสนสุข ทั้งสองหลับไปโดยไม่สนใจว่า ช่างนอกลมหนาว เคลื่อนตัวห่มคลุมไปทั่ว ลานหินเย็นเยือก ธารน้ำแข็งเหมือนจะไล่ลามไปตามข้อโซ่จนถึงร่างที่สิ้นสะท้านในโพรงถ้ำ

เสียงร้องครางของสมชายแม้จะดังก้องด้วยความทุกข์ทรมาน ทว่าไม่อาจแทรกกลมหาวไปถึงหูของใคร ไม่ว่าผู้เป็นนาย เทวดาฟ้าดิน หรือแม้แต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก

บนผนังในห้องนั่งเล่น อาจหมายถึงห้องบันเทิง สถานอิมมอร์รอยล่ำฟั่ง สามีภรรยา รวมทั้งเป็นฟลอร์เต้นรำ รูปถ่ายตึกดำบรรพ์ของนายแพทย์วศินถูกขยายใส่กรอบมาติดไว้ เป็นรูปขาวดำที่เก่าจนซีดเหลืองด้วยอายุขัย ขณะนั้น หมอวศินเพิ่งยี่สิบปลายๆ ยังไม่ได้เป็นนายแพทย์เชี่ยวชาญ และไม่เคยมารู้ว่ายอดเขาแห่งนี้เหมาะสำหรับสร้างบ้านพักตากอากาศส่วนตัว

นายแพทย์หนุ่มพบทำเลตรงนี้ตอนมากับคณะสำรวจป่า มาในนามราชการโดยรูปแบบ ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเบิกจ่ายจากหน่วยงานราชการ ขณะเนื้อหาเป็นเอกชนค้าไม้ที่ได้ประโยชน์ หมอวศินเองก็เป็นหุ้นส่วนในธุรกิจค้าไม้เถื่อนร่วมกับพ่อค่านายทุนและนายทหารระดับสูงมายาวนาน

แรกที่หมอวศินตกลงสร้างบ้านพักตรงนี้ก็เพื่อปลีกวิเวกหนีความวุ่นวายจากการงาน ทุกอย่างเปลี่ยนไปหลังการสมรส ยิ่งบานปลายออกไปอีกเมื่อเขาธิบดีกัภาพำร้ำคนหนึ่งมาเลี้ยง

เด็กชายวศินเกิดในปลายสมัยรัชกาลที่เจ็ด แม้ต้นตระกูลของเขาจะมีทาสในเรือนเบี้ย แต่ตอนเขาเกิดระบบทาสในรูปแบบของสยามประเทศได้ถูกยกเลิกไปหลายปี วศินในวัยเด็กจึงได้รับเพียงคำเล่าขานจากบรรพบุรุษ อนุสรณ์ส่วนหนึ่งของการเป็นนายทาส ซึ่งอดีตได้หลงเหลือไว้ให้รำลึก นอกจากเสาเรือนที่เคยใช้ล่ามทาส และแส้หวายที่ใช้เชียนตีแล้ว โซ่หลายเส้นยังคงเหลือทิ้งไว้ ตอนนั้นเด็กชายวศินคงนึกไม่ถึงเหมือนกันว่า โซ่เหล็กชิ้นสนิมเหล่านี้นจะถูกนำมาใช้งานอย่างถึงลูกถึงคนอีกครั้ง

ภุขงค์เดินดูรูปถ่ายบนผนัง เปิดดูรูปเก่าๆ จากอัลบั้มซึ่งเจ้าของบ้านเก็บไว้ในลิ้นชัก พลังพุดคุยกับนายตำรวจผู้ติดตามถึงแนวทางที่จะช่วยเหลือสมชาย วิธีจัดการที่นายตำรวจเสนอนั้นทำได้ง่าย แต่ยิ่งลูกตอกยาสลบ มัดแขน

และเขาแล้วอ้อมเขาออกไปขึ้นรถที่ปากทาง อาจรู้สึกทุเลาลงหน่อยที่จะต้องหามคนรูปร่างสูงใหญ่ลงเขาเป็นระยะทางไกล แต่ก็ใช่วิธีไม่ซับซ้อน สงสมชายไปอยู่โรงพยาบาลเพื่อบำบัดจิตสัปดาห์หนึ่ง จากนั้นก็ปล่อยให้ทำหน้าที่ของหน่วยงานอื่นซึ่งมารับช่วงต่อ

จบสิ้นภาระง่าย ๆ โดยไม่มีเรื่องยุ่งยากลำบากใจ ความลับของบ้านหลังนี้ และพฤติกรรมซ่อนเร้นของหมอวศินกับท่านผู้หญิงเริงฤดีก็ยังคงเป็นความลับต่อไป พร้อมกับความเป็นคนดีอันยั่งยืนของคนทั้งสองในสายตาสังคมทว่า...มีอะไรบางอย่างกระตุ้นสำนึกและความคิดถึงที่ว่าจะต้องคิด และทำอะไรมากไปกว่านี้ เพราะโซ่ที่เขามองเห็นนั้นซ่อนเงื่อนทางสังคมเอาไว้อย่างล้าลึก เช่นเดียวกับอิสราเอลซึ่งสมชายไม่เคยเฝ้หา เพราะเขาไม่เคยรู้ว่าในโลกนี้มีอะไรที่ดีไปกว่าการถูกล่ามโซ่

ทำไมชายผู้นี้จึงหวนแหงโซ่ที่ล่ามเขาไว้โดยไม่คิดต่อต้านหรือทำลายนานกว่าสิบปีแล้ว ที่เจ้านายทั้งสองหายหน้าไป เขายังทนจงจำตัวเองไว้และตั้งหน้าตั้งตารอคอยอย่างไม่เคยละทิ้งความตั้งใจ

รูปเก่าๆ จากลิ้นชักที่ถูกทิ้งไว้ แม้ไม่อาจเล่าเรื่องราวได้ทั้งหมด แต่ช่วยให้ภุชงค์ได้เห็นหน้าค่าตาและบุคลิกลักษณะของสองผิวเมีย โดยเฉพาะฝ่ายหญิง แม้ระหว่างเดินทางมาพักผ่อนบนภูเขา เริงฤดียังสวมเสื้อฝ้ายราคาแพง เฉิดฉาดด้วยชุดกระโปรงยาว สวยสะอาด่านเป็นนางฟ้า ภุชงค์จึงพอเดาได้ว่าเริงฤดีคิดอย่างไรกับเด็กกำพร้าเป็นใบ้ไต่ใบบุญที่นำมาเลี้ยง แล้วล่ามโซ่ไว้กลางป่าตามลำพังตั้งแต่อายุห้าขวบ

สำหรับเด็กชายซึ่งเป็นใบ้มาแต่กำเนิด เมื่อถูกจองจำไว้กับบ้านบนเขาตามลำพัง เขากินจุด้วยความรู้สึกเหงาจนอาหารที่ทิ้งไว้หมดลง จากนั้นก็หิวและทรมาณยิ่งขึ้นเมื่อไม่เหลือแม้กระทั่งเศษขนมปัง ไม่มีทางเลือกอื่นใดนอกจากแต่ตั้งตารอคอยการกลับมาของผู้เป็นนาย

โซ่ที่ล่ามเขาไว้ไม่อาจกินแทนข้าว ต้นเสาทีผูกโซ่ก็เช่นเดียวกัน จนกระทั่งแสงจากภายนอกสอดผ่านประตูเข้ามาพร้อมกับหญิงสาวร่างระหงสมชายซึ่งนอนระทวยแทบพื้นจึงโงหัวขึ้นช้า ๆ

เขาได้อายกลืนความหวัง ความเป็นชีวิต ความอึดอ้อม และเหนื่ออื่นใดทั้งหมดทั้งสิ้น ก็คือความเมตตา ระหว่างที่เขาตั้งหน้าตั้งตากินอาหาร ซึ่งเจ้านายนำมามอบให้ สมชายลิ้มแม้กระทั่งความทุกข์ทรมานจากความหิวอันยาวนาน ใจเขายามนี้ได้แต่สำนึกในบุญคุณ

ความรู้สึกนี้ฝังลึกในจิตใจของมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งเติบโตเป็นหนุ่ม โซ่ซึ่งล่ามเขาเส้นใหญ่ขึ้น จากขนาดเท่านิ้วมือซึ่งเคยล่ามทาส เติบโตขึ้นเท่ากับนิ้วเท้าและหัวแม่เท้าในเวลาต่อมา

นิยาม้าเตือนทั้งภุชงค์และร้อยตำรวจเอกวสันต์ “อย่าได้ไปจับโซ่ของเขาเชียว หมุดเหล็กหรือเสานั้น ก็อย่าได้เข้าใกล้ สมชายหวงมากทีเดียว”

จากระเบียงชั้นสอง ภุชงค์ไม่สนใจวิวทิวทัศน์ เขามองผ่านกล้องส่องทางไกลเพื่อเก็บรายละเอียดของมนุษย์โซ่ ระหว่างที่สมชายกินข้าว นอนพักผ่อน อาบน้ำ และบางครั้งนำผ้าขี้ริ้วเก่าๆ มาเช็ด ทำความสะอาดโซ่ทั้งสี่เส้น

ภุชงค์ปรับกล้องตั้งภาพเข้ามาใกล้ นอกจากรายละเอียดบนใบหน้าปรุๆ แล้ว เขาค่อยๆ ไล่ไปตามมือและเท้าที่ด้านหนา รวมทั้งแผลเป็นหลายแห่งตามร่างกาย หูดอยู่ที่ข้อแขนที่พันธนาการไว้ด้วยโซ่เส้นใหญ่ เขาใช้เวลานานเกือบชั่วโมงค่อย ๆ วางกล้องส่องทางไกลลงแล้วถอนหายใจเบาๆ

ลูกดอกยาสลบพุ่งปักเข้าที่ท่อนแขนซ้าย ความเจ็บปวดที่แล่นผ่านผิวหนังทำให้สมชายผุดลุกขึ้นแล้วพุ่งทะยานออกมาจากโพรงถ้ำ ยกแขนสองข้างขึ้นพร้อมโซ่เส้นใหญ่ ทำท่าจะเขย่าโซ่เพื่อให้เกิดเสียง ทว่าเพียงชั่วเสี้ยวเวลาที่เมื่อยาสลบออกฤทธิ์ เร็วแรงมหาศาลซึ่งเขาเคยมีพลันหายไป

นิยามกับผู้กองวสันต์ช่วยปลดโซ่ออกจากข้อมือข้อเท้า แล้วหามร่างซึ่งเป็นอิสระจากเครื่องพันธนาการย้ายไปวางไว้บนเนินอีกแห่ง ห่างจากปากโพรงถ้ำไปเกือบแปดร้อยเมตร

เมื่ออยู่กับภุชงค์ตามลำพัง นิยมพูดขึ้นว่า “พ่อผมก็เคยปล่อยสมชาย ไม่หลบหนีไปไหนหรอกครับ เขาไม่รู้จักที่อื่น”

“ผมเพียงทดสอบเขาเป็นเบื้องต้น” ภุชงค์พูด “เพื่อจะตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรต่อไป”

ขณะรอดูผล ภุชงค์ครุ่นคิดถึงหลักเสรีภาพและความเป็นมนุษย์ เขาคิดกว้างไปถึงทาสผิวดำในยุโรปและอเมริกา รวมทั้งคนผิวสีในประเทศอาณานิคมซึ่งเคยถูกคนขาวกดขี่ข่มเหง คนเหล่านั้น อาจมีทั้งไฟหาเสรีภาพ และจำนวนไม่น้อยหวาดกลัวต่ออิสรภาพซึ่งไม่เคยได้รับมาก่อน ไม่ต่างกับนกที่ถูกขังกรงมานาน ชีวิตนอกที่คุมขังจึงเป็นอะไรที่น่าหวาดหวั่น คิดแล้วภุชงค์แยกสมชายออกมาเป็นกรณีศึกษาพิเศษ พร้อมทั้งลงลึกถึงข้อมูลในอดีตที่ค่อยๆ เพิ่มเข้ามา

รูปถ่ายหญิงสาวสวมกระโปรงยาวในห้องนอนหรือที่ใส่กรอบติดไว้บนผนัง นิยมบอกว่า เป็นท่านผู้หญิงเริงฤดีในวัยสาว รูปนี้น่าจะถ่ายหลังแต่งงานราวสามหรือสี่ปี หญิงสาวซึ่งเกิดในตระกูลเก่าแก่ หรือที่เรียกกันว่าเป็นผู้ดีในสังคมเจ้าขุนมูลนาย นิยมให้ข้อมูลว่าเธอเป็นคนแนะนำสามีให้ล่อมโซ่สมชาย แล้วปล่อยเขาไว้กับชนมปัง เนื้อเค็ม หมูหยอง น้ำดื่ม และผ้าห่มผืนเล็ก ๆ

ภุชงค์นึกถึงภาพหญิงสาวสวมหมวกปีกกว้าง ชุดกระโปรงขาวยาวกรอมเท้ายืนเป็นสง่าอยู่เบื้องหน้าเด็กชายตัวมอมแมมที่คลานเข้าหาด้วยสภาพอดโรย ตอนนั้นเขาถูกจองจำด้วยโซ่ที่ข้อเท้า มื่อยังเป็นอิสระให้ยื่นมาคว้าขนมปังและของฝากอื่น ๆ แล้วหมอบลงแทบเท้านายหญิงเพื่อแสดงออกถึงความขอบคุณ

โซ่สำหรับสมชายจึงเป็นความกรุณาอันอ่อนโยน นับจากวัยรุ่นหนุ่มที่สมชายแผ้วถางป่าทำไร่ ขุดบ่อน้ำ ขนย้ายผลิตผลในไร่ กลางวันนายชั้นปลดโซ่ออกเพื่อให้เขาทำงานได้สะดวก ตกเย็นนายหญิงจะเป็นคนล่อมโซ่ให้ด้วยมือเปี่ยมเมตตา

โซอันอ่อนโยนมาพร้อมกลิ่นหอมจากกายของนายหญิง แม้ในวันที่เขาอยู่กับนายชั้นตามลำพัง ทันทีที่ได้ยินเสียงเฮลิคอปเตอร์ สมชายจะรีบกลับเข้าสู่โพรงถ้ำ รอคอยมือเมตตาของนายหญิง ซึ่งมักจะมาพร้อมเสื้อผ้า อาหาร และทำให้อ่อนโยนยามคลั่งโซ่ล่ามเขาไว้

นิยมเล่าให้วสันต์และภุชงค์ฟังว่า “หลังจากบ้านถูกทิ้งร้าง หลายครั้งพ่อคิดจะปล่อยเขาไป หรือนำตัวเขาไปอยู่ที่อื่น แต่ดูจากสภาพแล้วแก้ก็ท้อใจสำหรับสมชายแล้ว ไอ้สิ่งที่ล่ามเขาไว้มันเป็นมากกว่าโซ่”

สมชายฟื้นคืนสติได้ล่ามแสงใกล้อัสตง อิศรภาพอันหอมหวานรอเขาอยู่บนโลกที่ไม่มีโซ่รัด ข้อมือข้อเท้า ไม่มีน้ำหนักเหล็กคอยถ่วงรั้งยามเดินเหิน หากเขาเป็นนกในยามนี้ ท้องฟ้าได้เปิดกว้างแล้วสำหรับปีกสองข้าง

สมชายผุดลุกนั่ง ยกข้อมือสองข้างขึ้นมองแล้วเลิกคิ้วสูง ครั้นแลเห็นเพียงรอยโซ่บนผิวเนื้อที่ตายด้าน สีหน้าของเขาไม่ได้แสดงถึงความยินดี หากคล้ายกับตื่นตระหนก เขาอาจจำไม่ได้ด้วยซ้ำว่ามีลูกดอกพุ่งเข้ามาปักท่อนแขน เขาดึงมันออกและปาทิ้งไป เลือดจากปากแผลเล็ก ๆ ไหลซึมออกมาเพียงให้รู้สึกเจ็บ

ชั่วไม่กี่นาทีเขาก็ดันตัวลุกขึ้นยืน ไม่ได้รู้สึกตัวว่าได้รับอิสรภาพ หรือภาคภูมิใจกับที่ไม่ได้ถูกล่ามโซ่ หากเหมือนได้สูญเสียสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตไป ไม่มีสิ่งใดร่อยรัศตาและแขน เขาสะบัดหัวขับไล่ความมึนงง มองไปรอบ ๆ แล้วเดินตรงลี้วไปยังที่เขาเคยอยู่เคยนอนมากกว่าสี่สิบปี

รองจนสมชายจัดการล่ามโซ่ตัวเองไว้อย่างเต็มแล้ว นิยมจึงหันไปสบตากับภุชงค์ยิ้มๆ ปล่อยให้ผู้กองวสันต์โคลงหัวไปมาซ้ำ ๆ

“เขาอาจคิดว่าโซ่นั้นเป็นตัวแทนเจ้านาย” ภุชงค์พูด “หรือความรักทั้งหมดที่เจ้านายมีต่อเขา”

นิยมลุกขึ้นนั่ง “ท่านเลขาฯ คงต้องดูเขาต่อไปอีกสักหน่อย ขนาดผมอยู่กับเขามาเกือบหกเดือน ยังเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นไม่หมด ว่ากันตามตรง เขาสูญเสียความเป็นคนไปนานแล้วครับ”

ภุขงค์นั่งเจ็บไปชั่วครู่กับคำพูดนี้ เขาไม่ได้กล่าวโทษนิยาม เพราะถ้าสมชายสูญเสียความเป็นมนุษย์ก็ไม่ใช่เพราะทำหล่นหายไปเอง

“สูญเสียไป” ภุขงค์ทวนคำ “ความเป็นคนไม่หายไปไหนหรอก เราต้องหาทางช่วยให้เขาได้กลับคืนมา เพียงแต่ตอนนี้ ผมยังนึกไม่ออกว่าจะทำอย่างไรดี”

ไม่ยากถ้ามองโซ่ล่ามมนุษย์เป็นเพียงเครื่องพันธนาการ และสมชายเป็นแค่คนโชคร้ายผู้นำสงสาร ยากตรงที่ภุขงค์พยายามวิเคราะห์ถึงด้านลึกในจิตใจของคนที่ตกเป็นเหยื่อ อะไรที่ทำให้เขาหวงแหน เครื่องจองจำเยี่ยงชีวิต หรือเพราะว่าโซ่เป็นยิ่งกว่าความผูกพัน โซ่ทำให้เขามีเสื้อผ้า มีข้าวกิน มีชีวิตสืบต่อวันต่อวันด้วยความหวัง อยู่กับโซ่ล่ามอย่างมีความสุขเพื่อรอคอยความเมตตาครั้งใหม่จากเจ้านาย

มนุษย์มักใฝ่หาอิสรภาพ เมื่อถูกจองจำก็พยายามดิ้นรนเพื่อเป็นอิสระ ทว่าสมชายต่างออกไป เขาปกป้องโซ่ซึ่งล่ามตัวเอง ฟังพอใจกับอาณาเขตแห่งชีวิตซึ่งถูกคนอื่นจำกัดไว้

สนิมเหล็กซึ่งกลายเป็นรอยต่างบนเส้นโซ่ และที่จารึกไว้บนพื้นหินนี้ ผูกโยงกับเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อกว่าสิบหกปีก่อน ภุขงค์มองผ่านกล้องส่องทางไกล หลังจากที่เขาค้นพบภาพถ่ายเก่า ๆ และคำบอกเล่าบางส่วนจากปากของนิยาม

ภุขงค์ละสายตาจากเนินหินไปยังร่างเปลือยอกของสมชายที่เพิ่งเดินลากโซ่ไปยังแอ่งน้ำ ไข้กระป๋องใบเล็กตักน้ำราดตัวแล้วออกมายืนนอกโพรงถ้ำ รอยแผลเป็นตามหัวไหล่ แผ่นหลัง หน้าอก และท่อนแขน ทำเอาภุขงค์ถึงกับอ้าปากค้าง บาดแผลเกิดจากแส้วหวาย สมชายถูกเขียนตัวอย่างหนัก นายชั้นเล่าให้นิยามเพียงสั้น ๆ ว่าวันเกิดเหตุแกอยู่ในกระท่อม ตกใจตื่นวิ่งออกมาเมื่อได้ยินเสียงปั้งดังขึ้นที่หน้าโพรง แล้วแกลเห็นท่านผู้หญิงเรียงฤดูวิ่งกลับหายเข้าบ้านพัก หมอวศินยื่นตระหง่านลดปิ่นลงจ่อขมับสมชาย

ทั้งนายซันและนิยมนิยามไม่มีใครรู้แน่ชัดว่าเกิดอะไรขึ้น เรื่องนี้มีเพียงสมชายกับท่านผู้หญิง และหมอวศินเท่านั้นที่รู้แน่ใจดี เหตุการณ์ในวันนั้นส่งผลให้บ้านตากอากาศร้างไปตลอดกาล หมอวศินเขียนตีเขาอย่างหนัก แล้วล่ามไว้ด้วยโซ่เส้นใหญ่ซันกว่าเดิม จองจำไว้ทั้งขาและแขน วันที่เขานอนสลบบนลานหิน เลือดจากบาดแผลที่เส้ห้วยหวดกระหน่ำไหลรินอาบย้อมโซ่แดงฉาน ยังไม่สาแก่ใจ รุ่งเช้าของวันถัดมา หมอวศินหวดซ้ำอีกรอบ ร่างกำยำหมดสตินอนเหยียดยาว กระแสเลือดตามร่างกายไหลนองประดุจสายธาร

บ้านพักตากอากาศถูกทิ้งร้าง สองสามีภรรยาปล่อยให้นายซันรับภาระดูแลทั้งสมชายและไร่ผืน พร้อมกับสำนักบาปที่แกมีส่วนร่วมในการจองจำมนุษย์

ร้อยตำรวจเอกสันต์ตัดสินใจใช้ลูกดอกยาสลบอีกครั้ง แล้วช่วยกันหามสมชายไปวางไว้ห่างจากปากโพรงถ้ำราวสามกิโลเมตร ทว่าผลไม่ได้แตกต่างไปจากหนแรก สมชายฟื้นสติแล้วเดินกลับมาที่เดิมได้เพียงไม่กี่นาที ถัดมาอีกสองวัน นายตำรวจหนุ่มก็ใช้ลูกดอกยาสลบเป็นครั้งที่สาม คราวนี้ร่างปราศจากโซ่ของสมชายถูกหามไปทิ้งไว้ไกลเกือบถึงถนนลาดยาง เปิดทางให้เขาหลบหนีได้สะดวกยิ่งขึ้น ทั้งยังกลับทางเก่าได้ยากกว่าเดิม บนโลกที่ต่างไปและกว้างไกลกว่าที่เขาเคยสัมผัส

ร่างกำยำที่สวมกางเกงขาสั้นเพียงตัวเดียวถูกวางลงบนเนินกลางป่า ซึ่งตลอดชีวิตสมชายไม่เคยได้สัมผัส ท่ามกลางอ้อมกอดของโชคหินและต้นไม้แปลกหน้า และสายตาสามคู์ที่แอบซ่อนสังเกตความเป็นไป

หลังฟื้นคืนสติ เขาเหมือนได้กลิ่นโซ่และโพรงถ้ำที่เคยอาศัยโยมมากับอากาศหายใจ ตื่นตระหนกไปเพียงครู่ จากนั้นเกร็งกล้ามเนื้อและขมวดคิ้วแสดงถึงความโกรธ ก่อนปรี๊ดจากเนินแหวกแนวพุ่มไม้ตรงลี้ไปยังที่เขาถูกพราวจากมาราวกับซ่อนเข็มทิศไว้ในหัวใจ

ร่างที่พราวไปด้วยเหงื่ออำผ่านพื้นหิน แว่วปีติฉวยขึ้นในดวงตา ท้นที่
ที่เห็นโซ่ทั้งสี่เส้นวางอยู่ที่เดิม ไม่ได้อันตรายหรือถูกใครอื่นทำลาย ปลายอีก
ด้านยังตรึงไว้กับหมุดเหล็ก เขาหยิบเส้นแรกขึ้นมาสวมเข้ากับข้อเท้าซ้าย
หยิบเส้นที่สองสวมเข้ากับข้อเท้าขวา ลงมือพันธนาการตัวเองอย่างคล่องแคล่ว
ราวกับหญิงสาวสวมเครื่องประดับ

ภูงศ์มองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นจนจบ แล้วพูดกับนายตำรวจ
ติดตามว่า “ผู้กองไม่ต้องใช้ลูกดอกยาสลบอีกแล้วนะครับ”

ภูงศ์เดินเข้าใกล้โพรงถ้ำ วางข่าวก่องและขนมหวานไว้แล้วส่งยิ้ม
ผูกมิตรจากระยะไกล แววดากร้าวราวกับเปลวไฟผายออกมาจากโพรงถ้ำนั้นนั้น
ยังเต็มไปด้วยความเคลือบแคลง ภูงศ์ผงกหัวอย่างเข้าใจดีว่า มิตรภาพและ
ความไว้วางใจไม่เกิดขึ้นโดยง่าย แต่ไม่ได้หมายความว่า โอกาสเช่นนั้นจะปิดตาย

ความผูกพันระหว่างคนกับโซ่ได้สั่งสมบ่มเพาะจนงอกงามเรื่อยมาว่า
สี่สิบปี เขาไม่ควรจะพรากออกจากกันโดยหักหาญ หากจะต้องคิดหากลวิธี
เหมาะสมเพื่อให้สมชายสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองว่า โซ่ไม่ใช่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอย
ปกป้องชีวิตของเขา มันคือเครื่องพันธนาการที่ไม่เพียง แต่จำกัดเสรีภาพทางกาย
หากยังได้กระทำต่อศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์อย่างรุนแรงที่สุด

ภูงศ์จะพาลูก ๆ หลาน ๆ มาที่นี่ และชวนนิยมกับร้อยตำรวจเอก
วสันต์พาครอบครัวมาที่นี่เช่นเดียวกัน นำเสื้อผ้าอาหารมาแบ่งปันสมชาย
ตั้งวงข้าวและหยอกล้อเล่นหัวกันอยู่ต่อหน้าเขา โซ่ชีวิตอิสระเป็นตัวอย่างให้เขา
ประจักษ์แก่สายตาถึงความสุขของคนที่ไม่ได้ถูกล่ามโซ่

ให้เขาเห็นด้วยตาถึงโลกกว้างที่มีเด็ก ๆ มีสัตว์เลี้ยง มีรอยยิ้ม และ
การสร้างสรรค้งานด้วยแรงบันดาลใจ สมชายต้องตระหนักได้ว่ามือและเท้าของ
เขาต่างหากที่ทรงประสิทธิภาพสำหรับสร้างสรรค้งานแต่ละด้าน ไม่ใช่โซ่ที่ล่าม
เขาไว้นั้นดลบันดาลให้เป็น

สำหรับอิสราเอล ภูซงค์คิดว่ามนุษย์ต้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง ไม่ใช่การยึดเหยียด ครอบงำ และคิดแทน สมชายถูกล่ามโซ่มาสี่สิบกว่าปี เขาคุ่นเคยกับโลกใบนี้ ต้องให้เวลาเขาเรียนรู้อีกหน่อยว่า แท้แล้วโซ่ไม่ใช่การหยิบยื่นหรือมือเมตตา โซ่ไม่เคยให้อะไรเขาเลย นอกจากจำกัดสิทธิ และเหยียดความเป็นมนุษย์ของเขาให้ต่ำลง

คนที่โซ่ล่ามคนอื่นก็เช่นเดียวกัน ย่อมไม่เคยเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้ถูกระทำ มีแต่สร้างภาพให้เหยื่อเข้าใจผิดเสมอมาว่าโซ่ที่ล่ามนั้นศักดิ์สิทธิ์ ควรที่คนถูกล่ามทั้งหลายต้องเคารพบูชาและสำนึกในพระคุณเจ้าของโซ่ยิ่งชีวิต

ภูซงค์เคยเดินขบวนขับไล่รัฐบาลทหารตอนเป็นนักศึกษา หนีเข้าป่าเอาตัวรอดเพราะถูกอำนาจเผด็จการคุกคาม เขาเรียนรู้ด้วยชีวิตกว่าจะเข้าใจโซ่ที่จำกัดอิสรภาพของคนไทยมายาวนาน ครึ่งแล้วครึ่งเล่าที่โซ่บางเส้นเหมือนถูกทำลายไป ครั้นแล้วก็หวนคืนกลับมาร้อยรัดพันธนาการผู้คนซ้ำแล้วซ้ำอีก

แม้กระทั่งในห้วงเวลานี้ รัฐบาลพลเรือนซึ่งมาจากการเลือกตั้งชุดที่เขาเข้ามาดำรงตำแหน่งทางการเมือง ยังแขวนอำนาจรัฐไว้บนเส้นด้ายไม่รู้ชะตากรรมตนเองว่าจะถูกรัฐประหารโดยกองกำลังที่มากับรถหุ้มเกราะอำนาจขององค์กรอิสระ หรือตุลาการซึ่งฟุ้งโซ่ไว้กับฐานอำนาจอีกซ้ำ

นั่นคือโซ่ทางอำนาจอีกเส้นที่ล่ามสังคมไทยไว้อย่างแน่นเหนียวไม่เคยปล่อยให้ประชาชน ได้ใช้อำนาจและพลังปัญญาของตนอย่างแท้จริง ไม่เพียงเท่านั้น โซ่ทางกฎหมายอีกหลาย หมายเลขยังจองจำพลเมืองไว้ในคอกขังเป็นเครื่องพันธนาการที่ไม่มีใครสามารถเอ่ยปากทักท้วง เพราะแม้เพียงเสนอเพื่อขอปรับปรุงแก้ไขให้เป็นอารยะตามหลักนิติธรรมสากล ก็กลายเป็นความผิดร้ายนำซึ่งซึ่งรังเกียจยิ่งกว่าอาชญากร

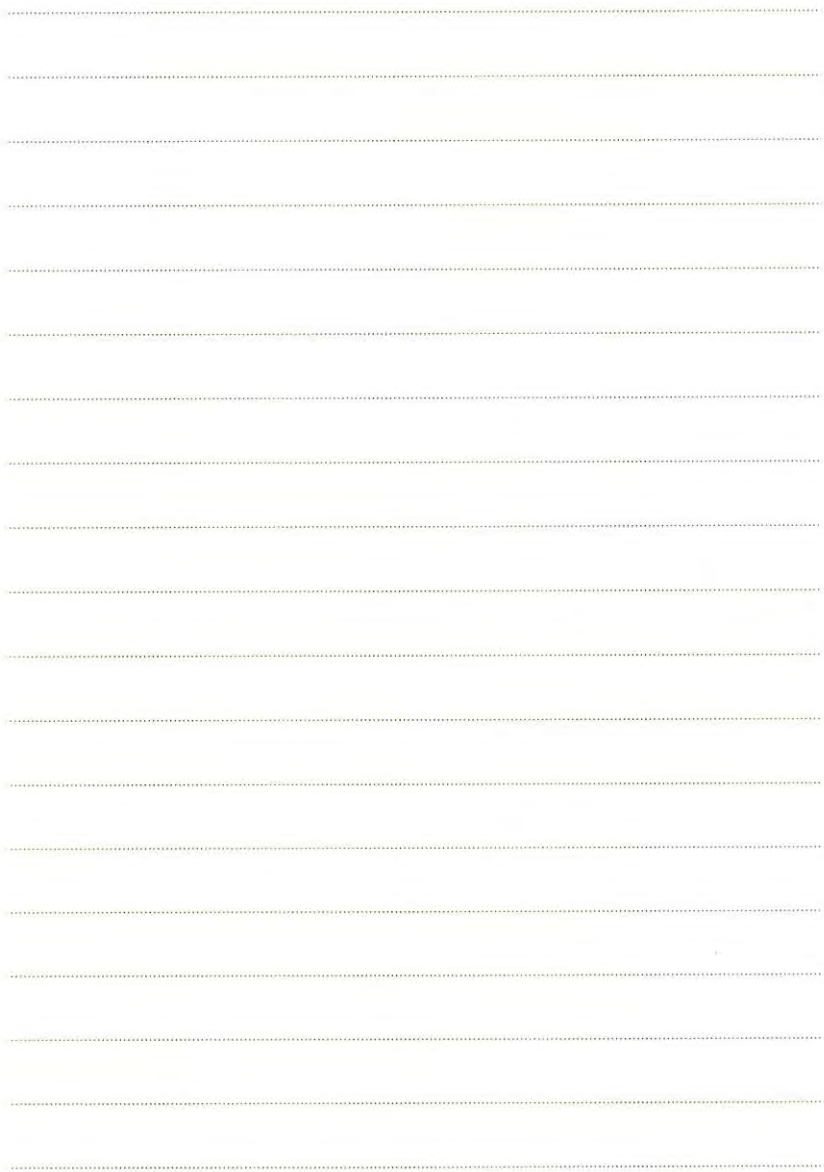
ก่อนผลจากโพร่งถ้ำแล้วละลายตาจากสมชาย ภูซงค์ให้คำมั่นกับตัวเองว่า เขาจะแสดงให้เห็นถึงศักดิ์ศรีมนุษย์กับการมีเสรีภาพ ค่อย ๆ ให้นมนุษย์โซ่ผู้นี้เรียนรู้ทำความเข้าใจกับโลกและชีวิตที่ปราศจากการจำกัดสิทธิ

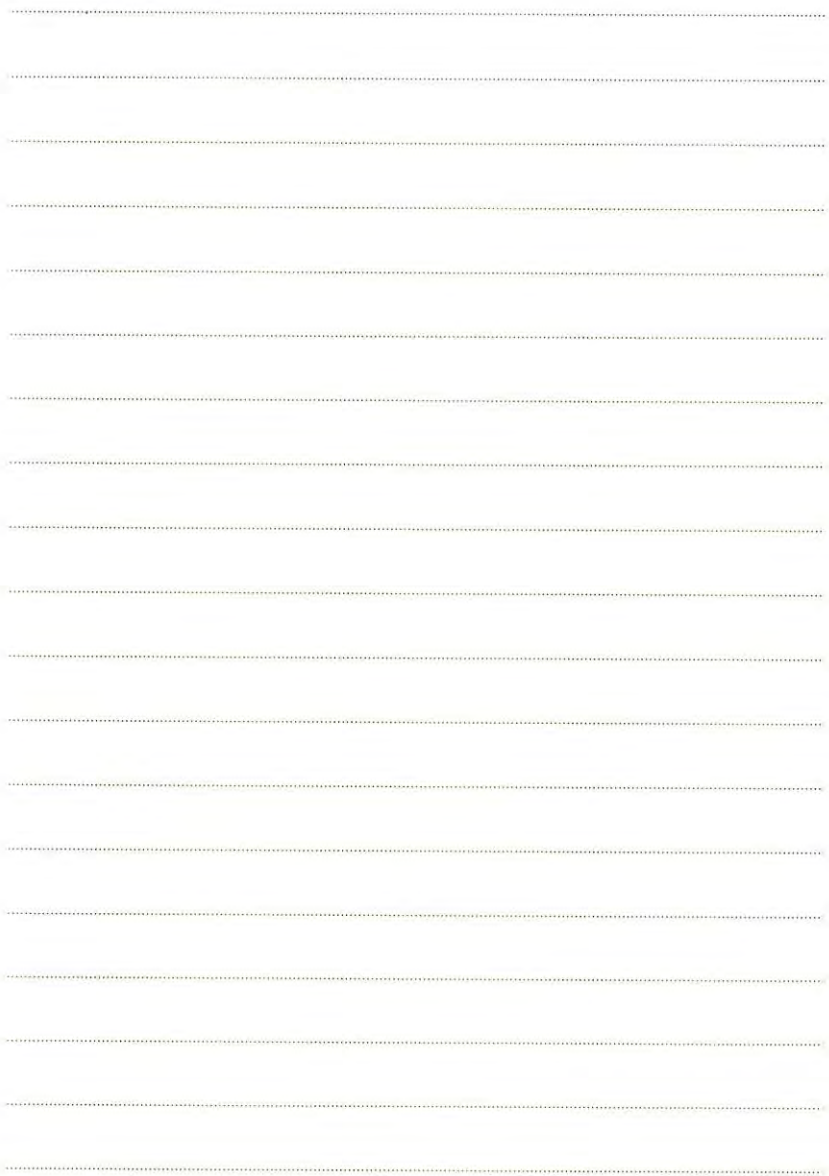

ป่วยการที่จะเข้าไปปลดโซ่ทางกายภาพ เพราะหากทำเช่นนั้น
อีกไม่นานสมชายก็จะหวนกลับไปล่ามตัวเองไว้ด้วยโซ่เส้นเดิม

ภุชงค์ครุ่นคิดอย่างหนักแล้วเขาก็มองเห็นโซ่อีกหลายเส้น พร้อมกับ
สมชายหลายล้านคนที่ล่ามตัวเองไว้กับโซ่ในใจอย่างไม่เคยคิดจะปลดปล่อย

หน้าว่าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

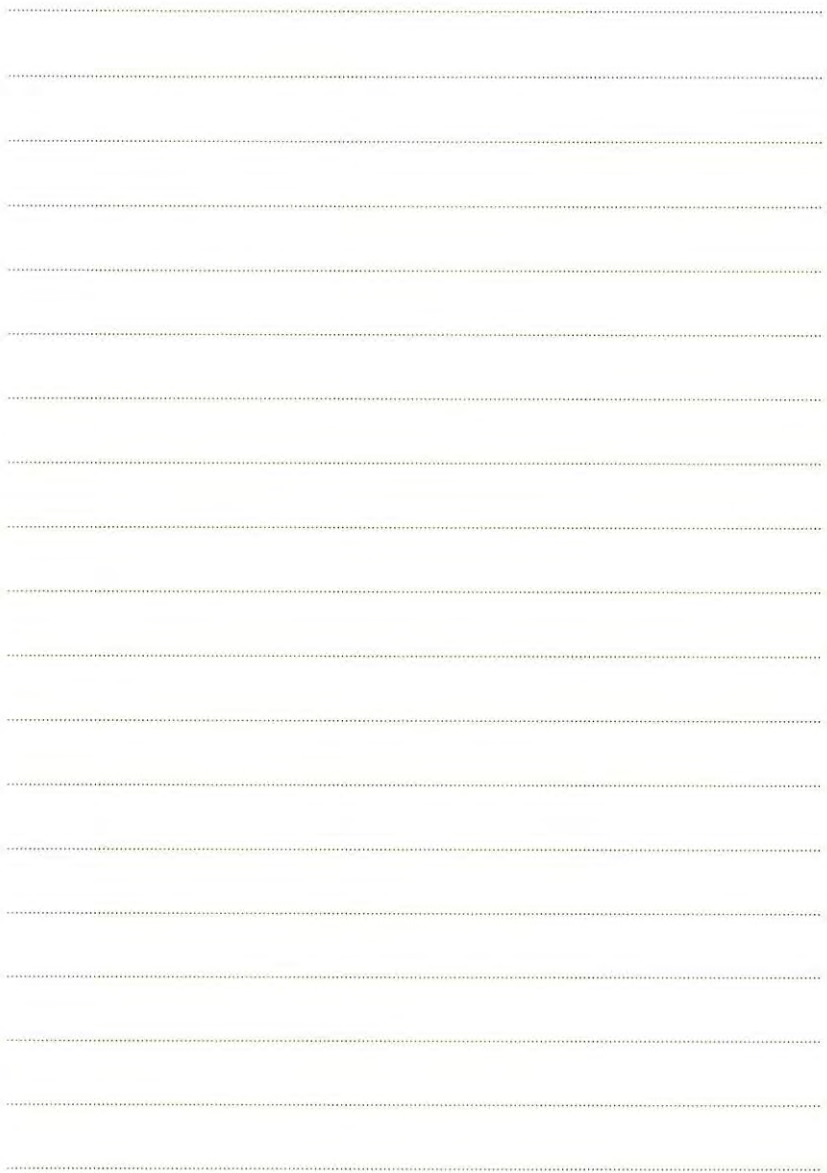
.....

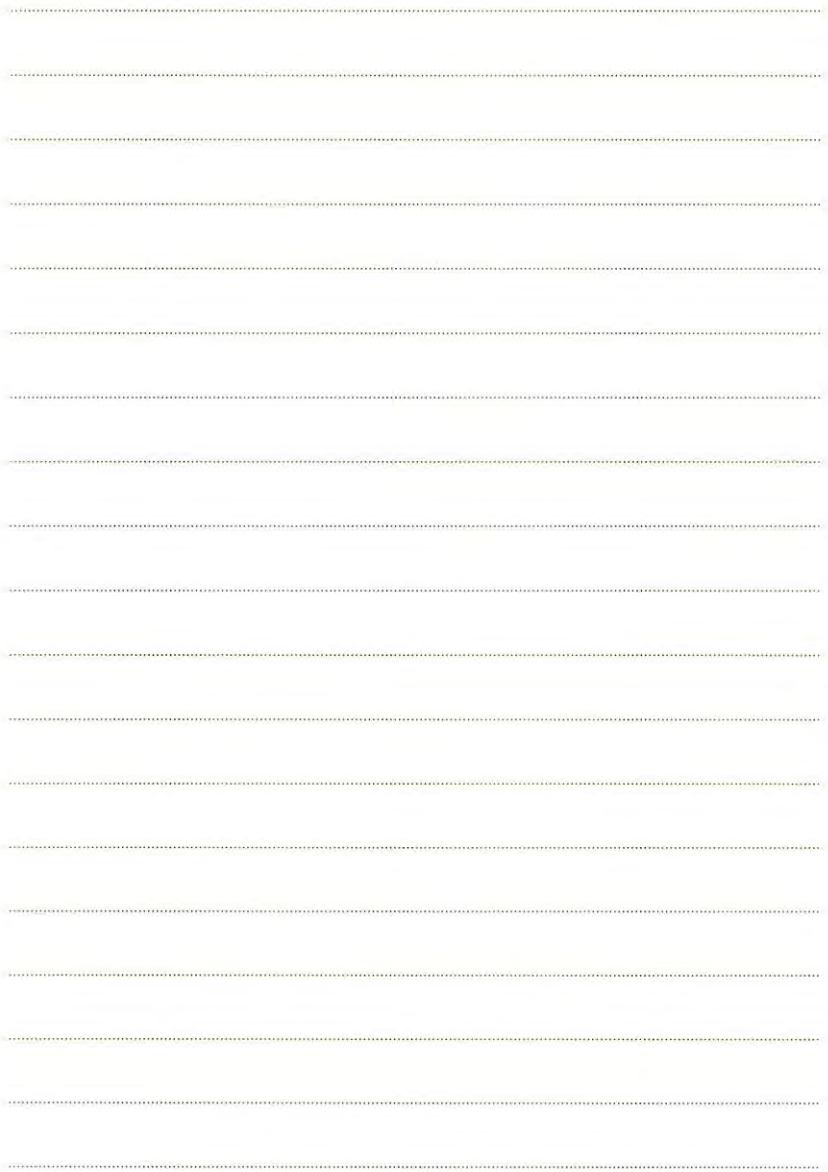
.....

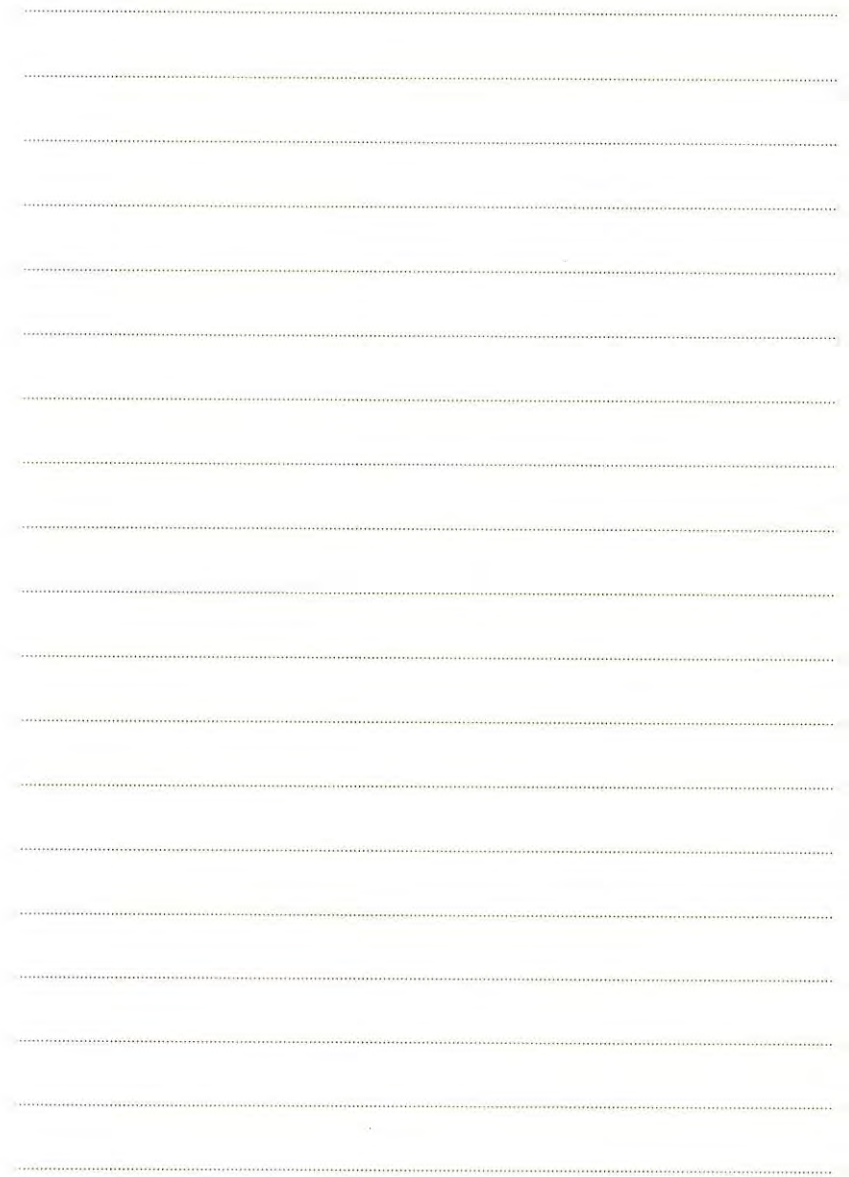
.....

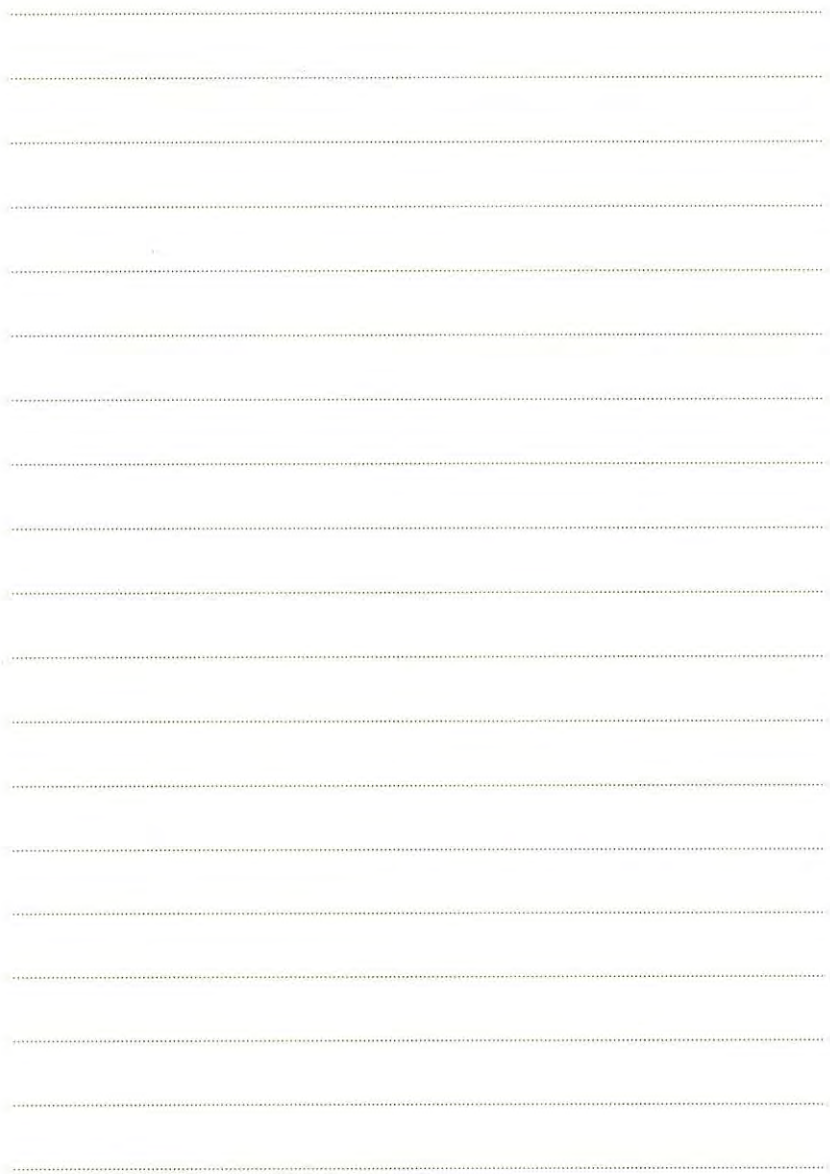
.....

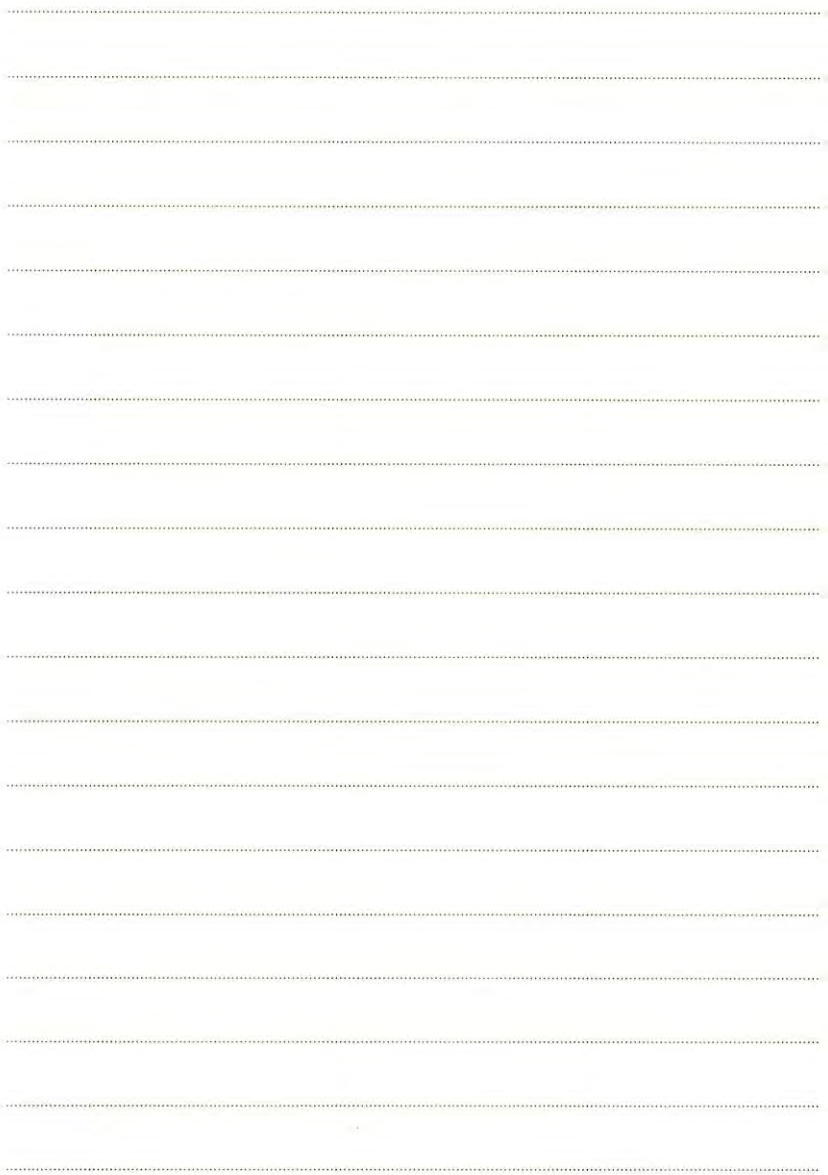
.....

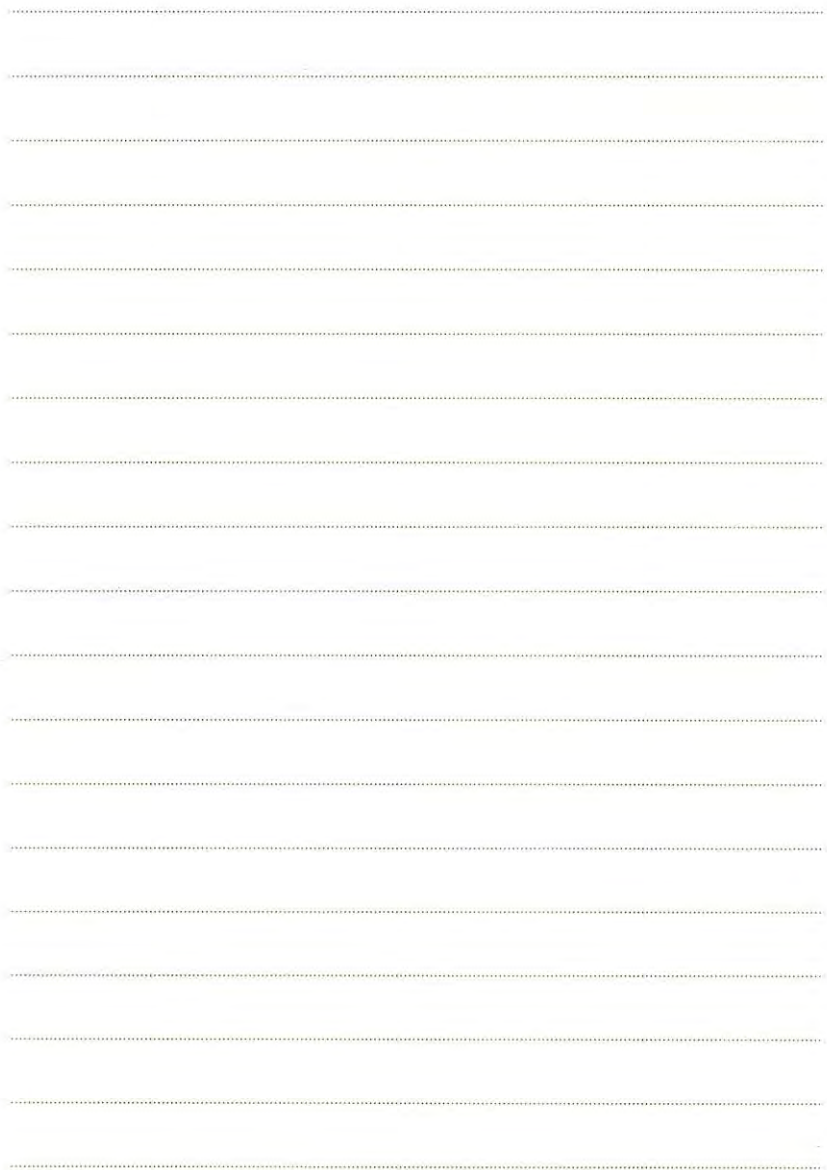

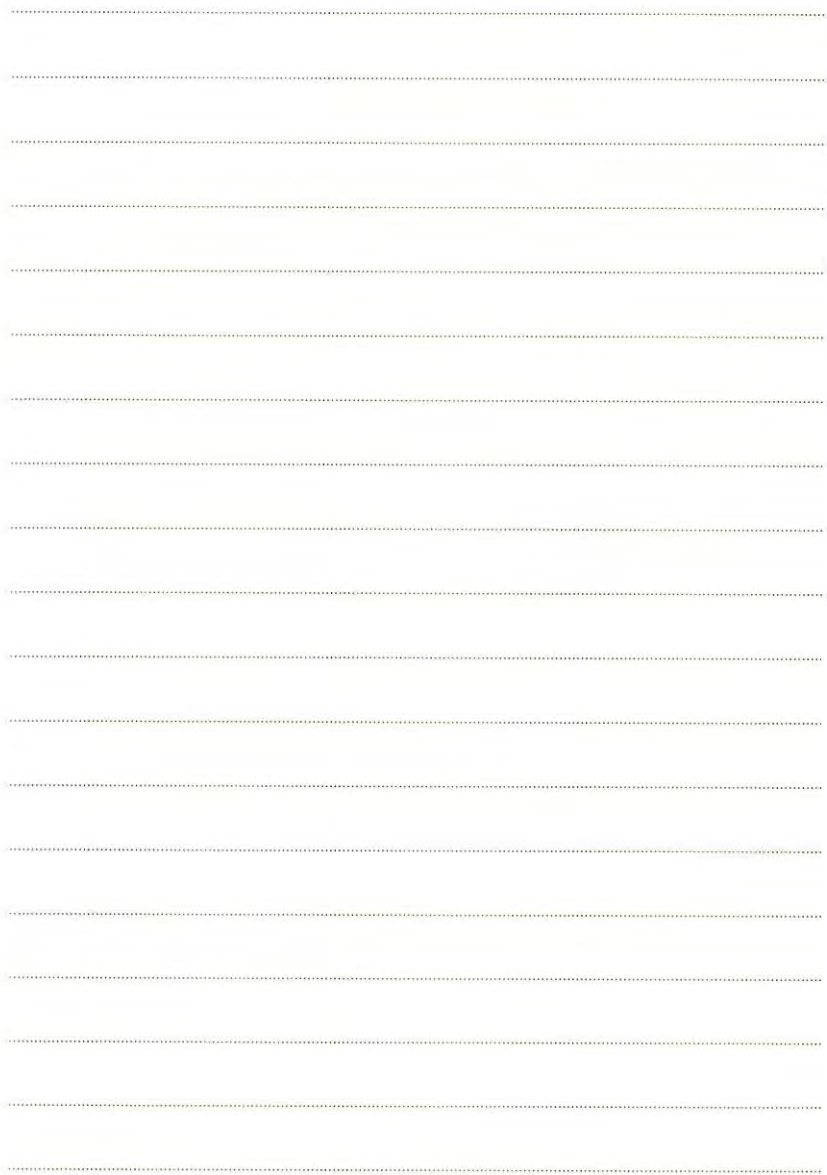

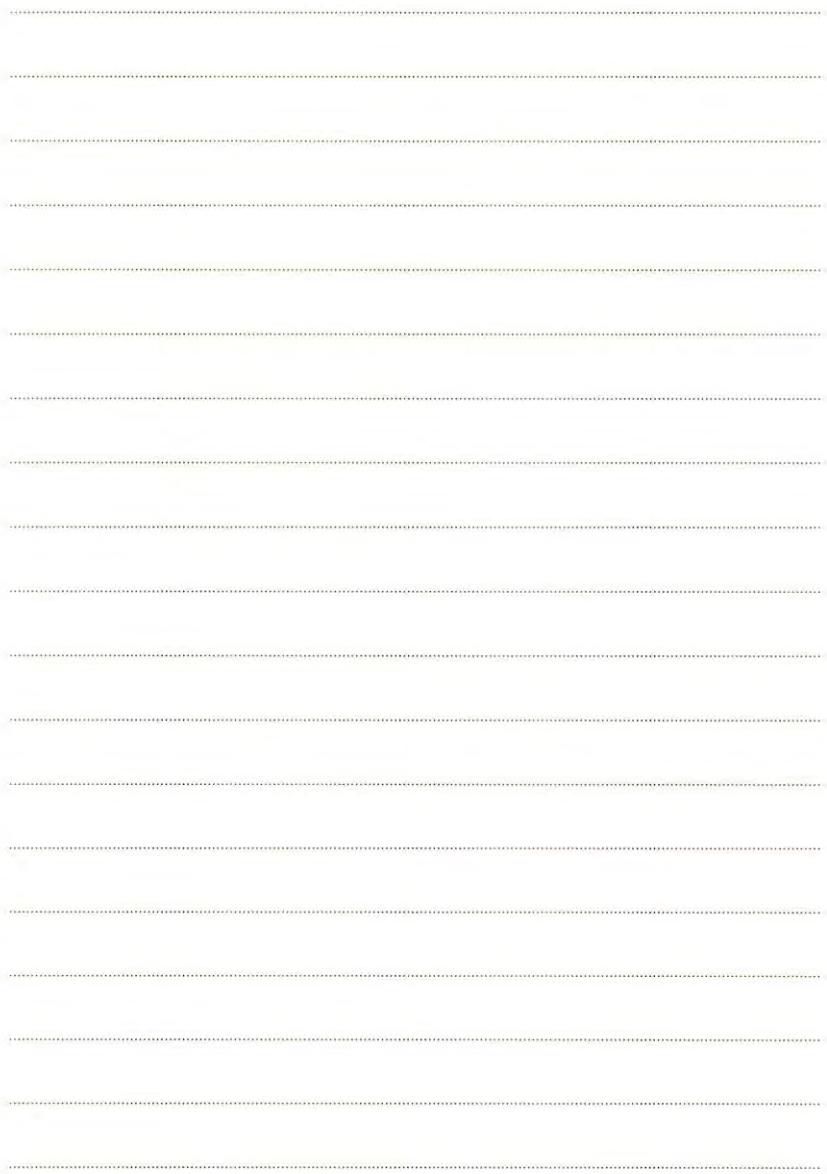

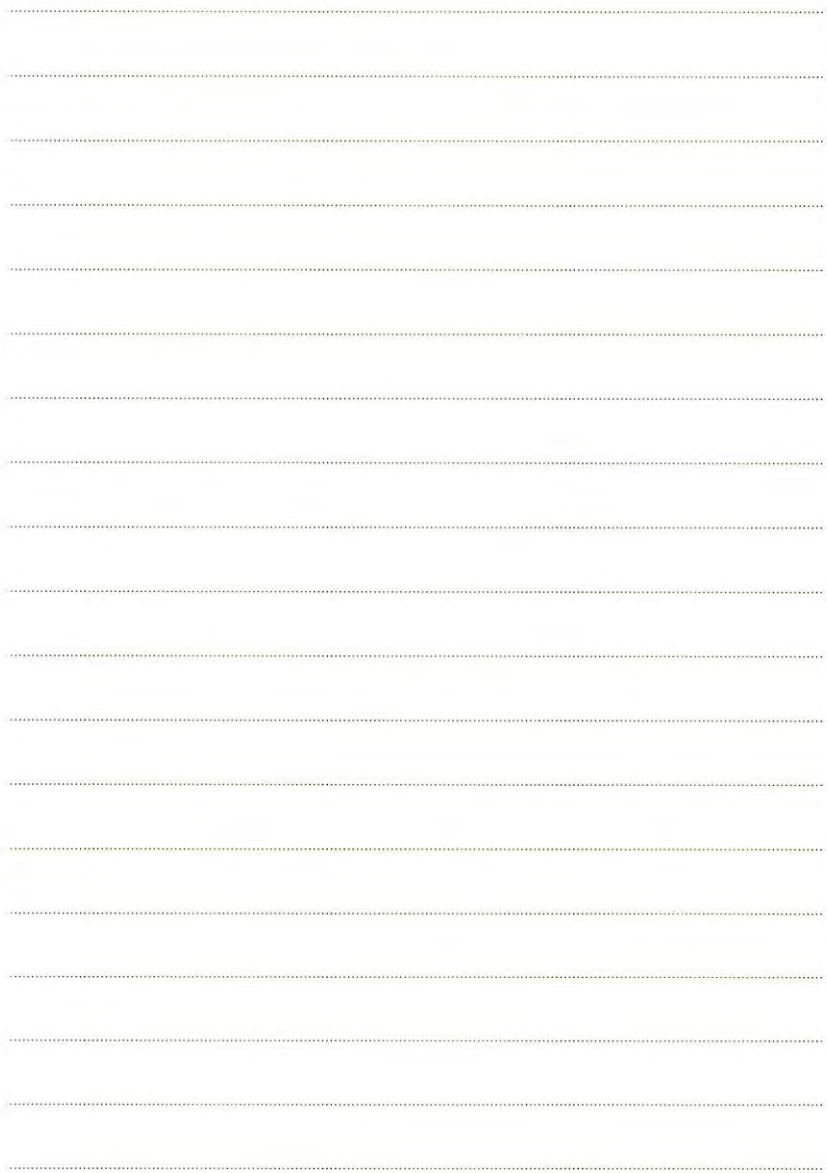

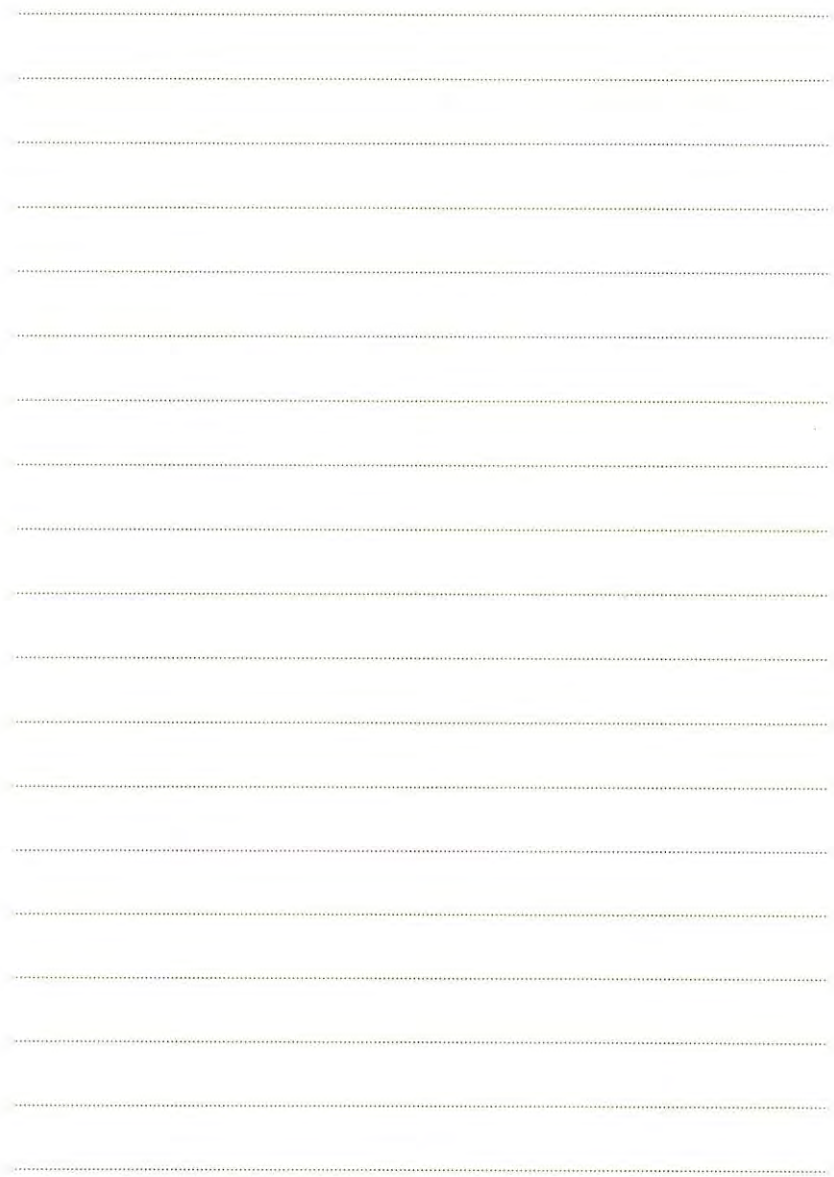

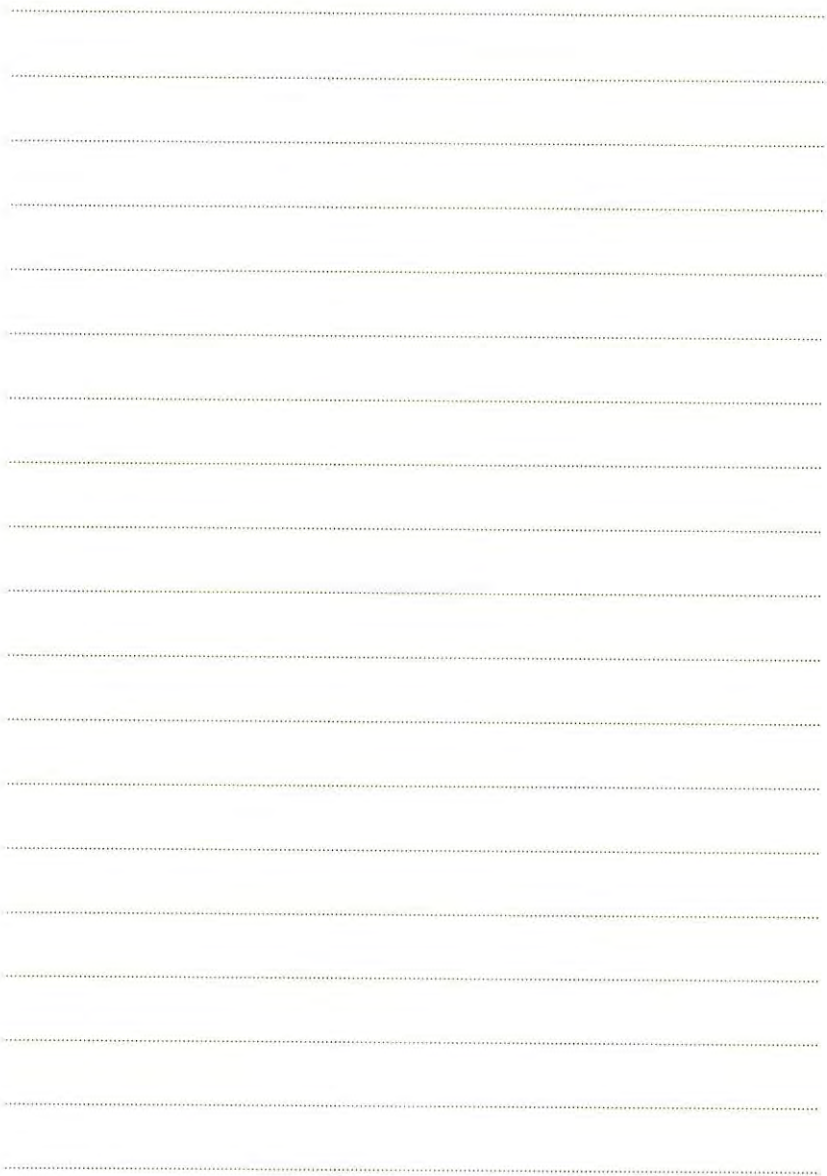

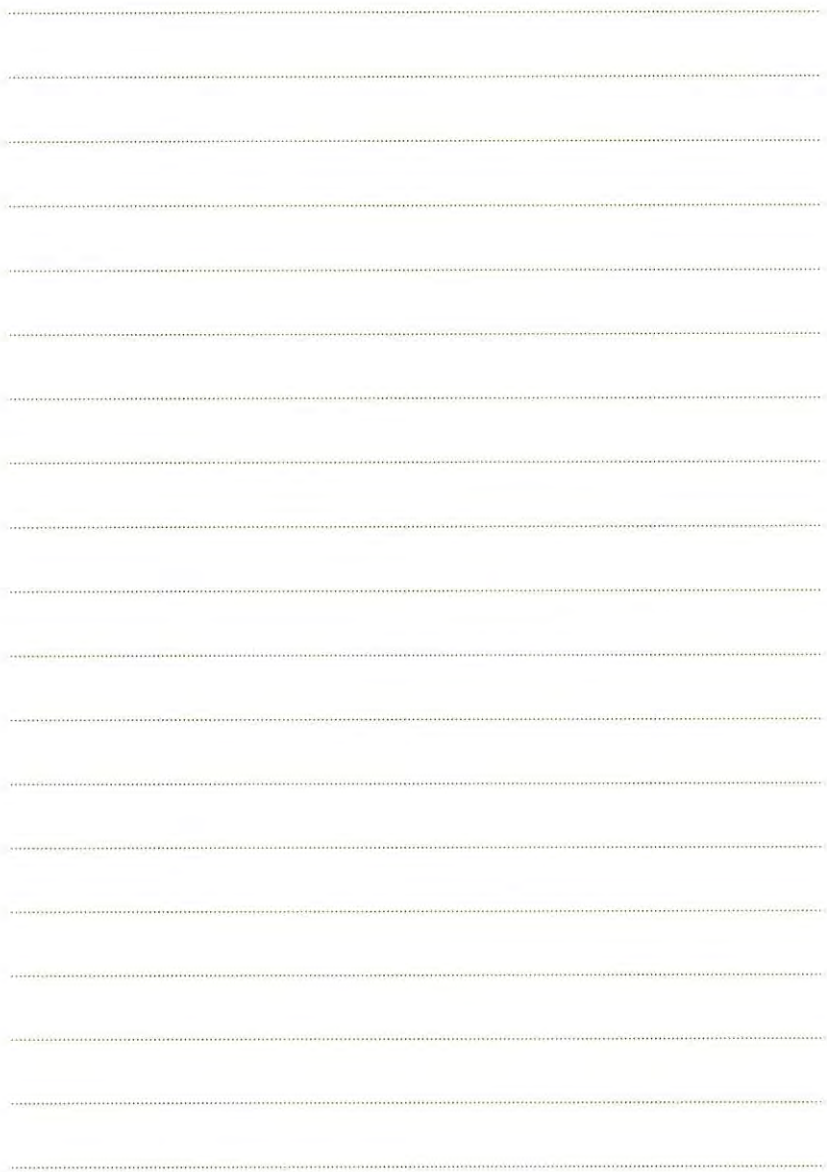

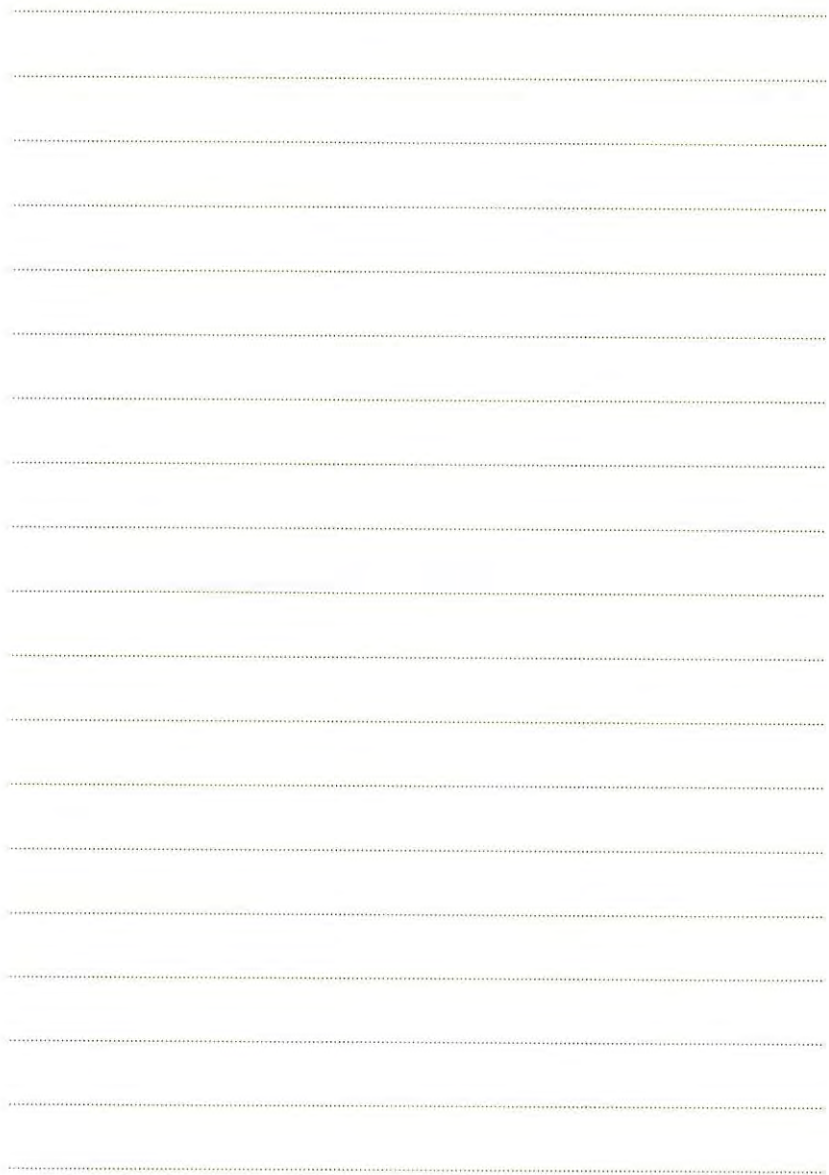

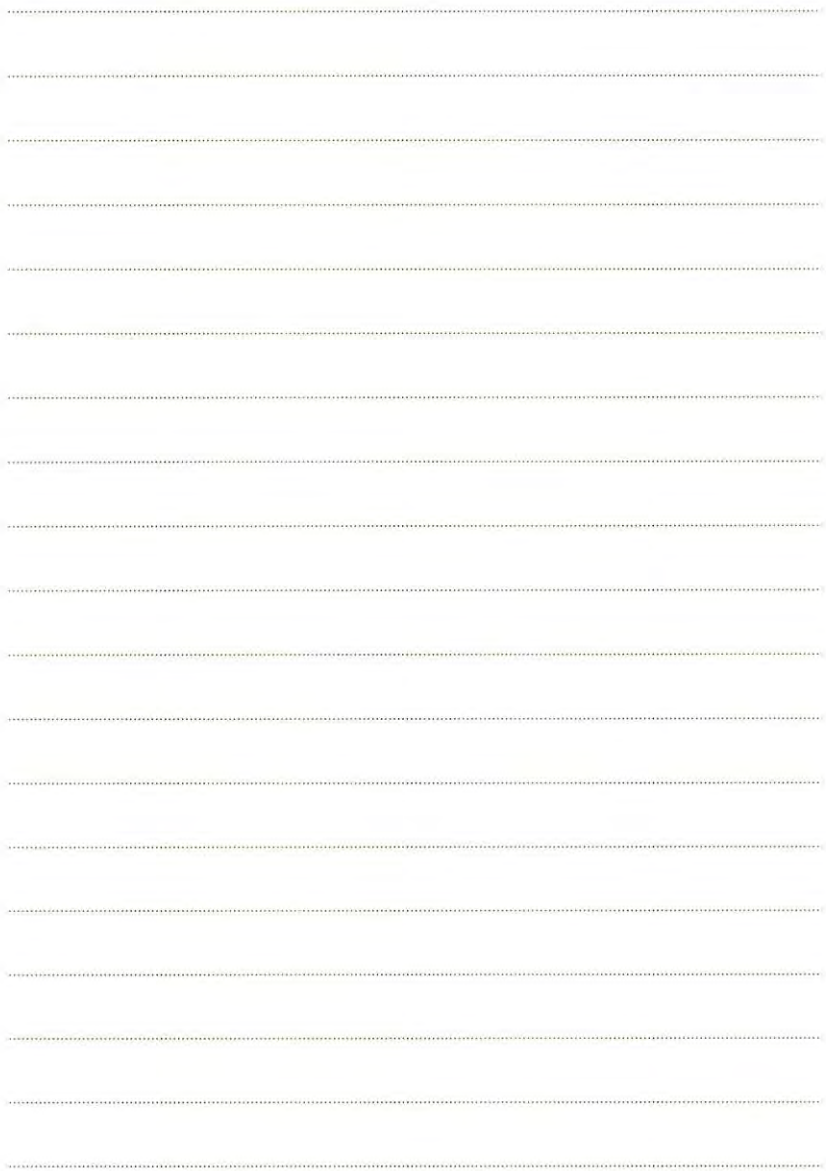

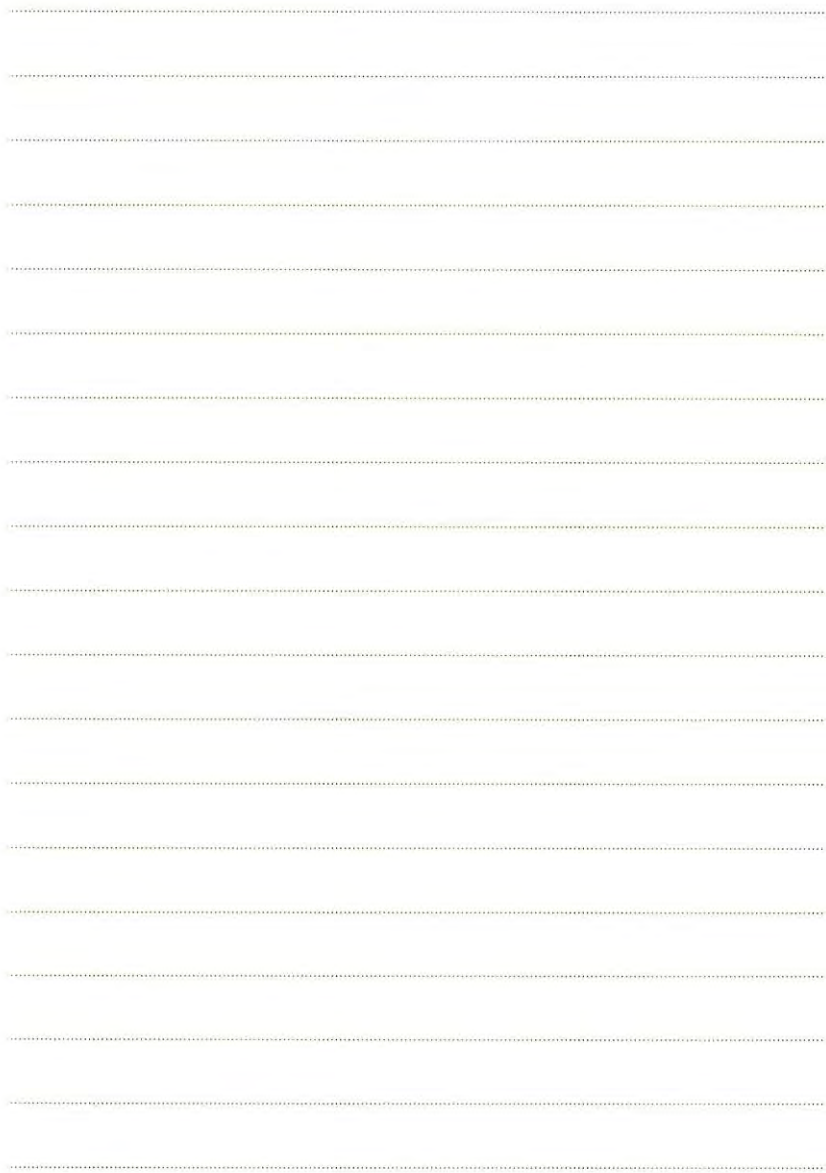

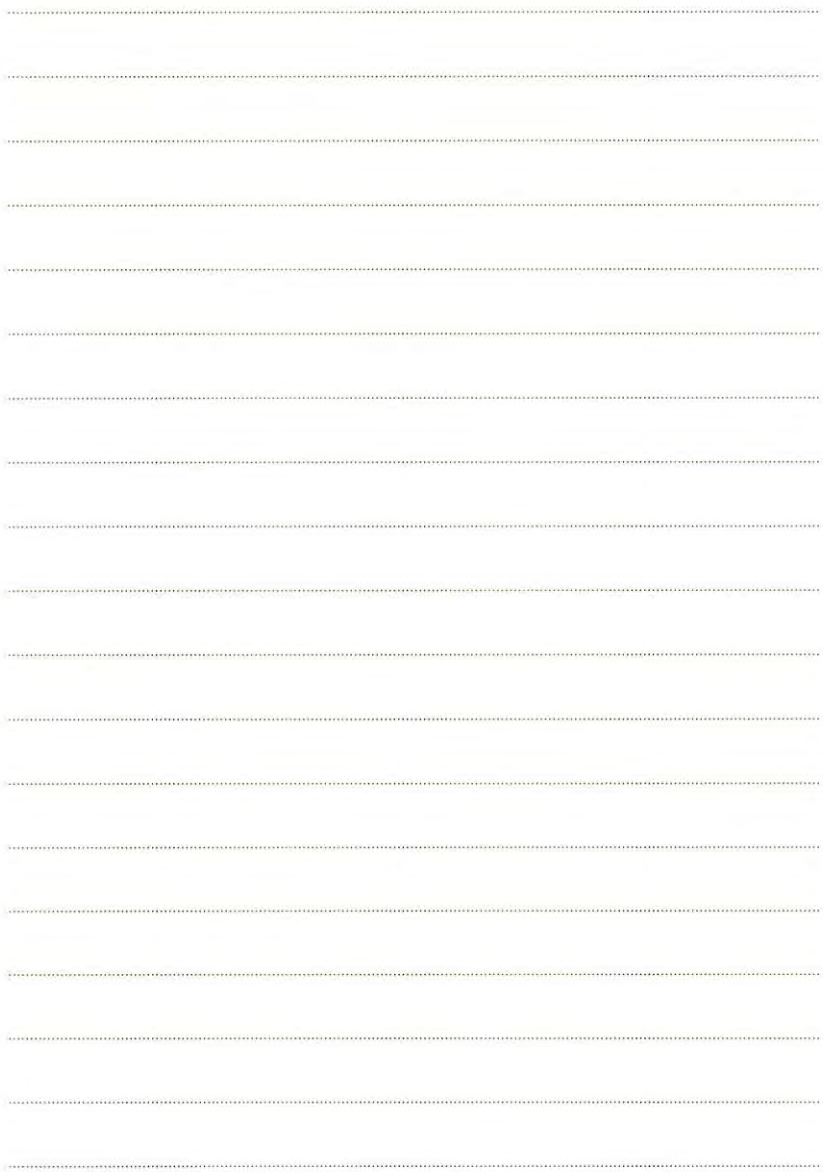

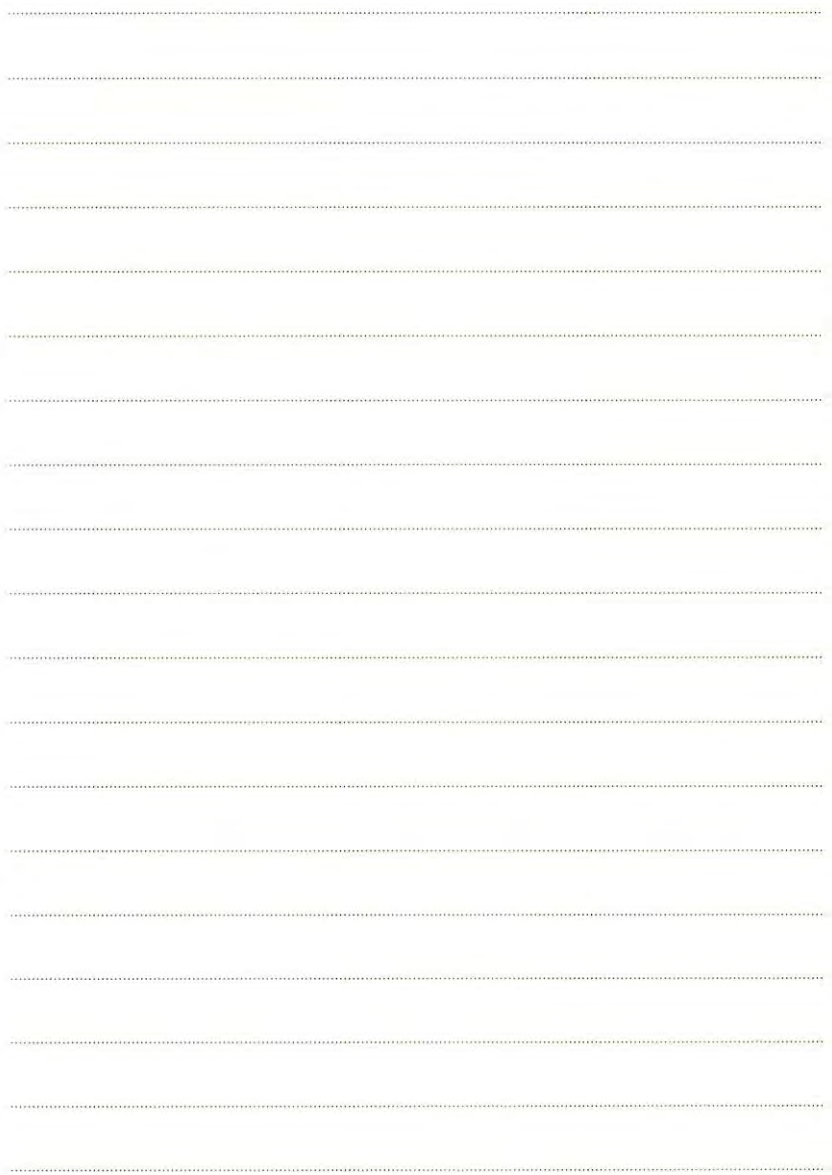

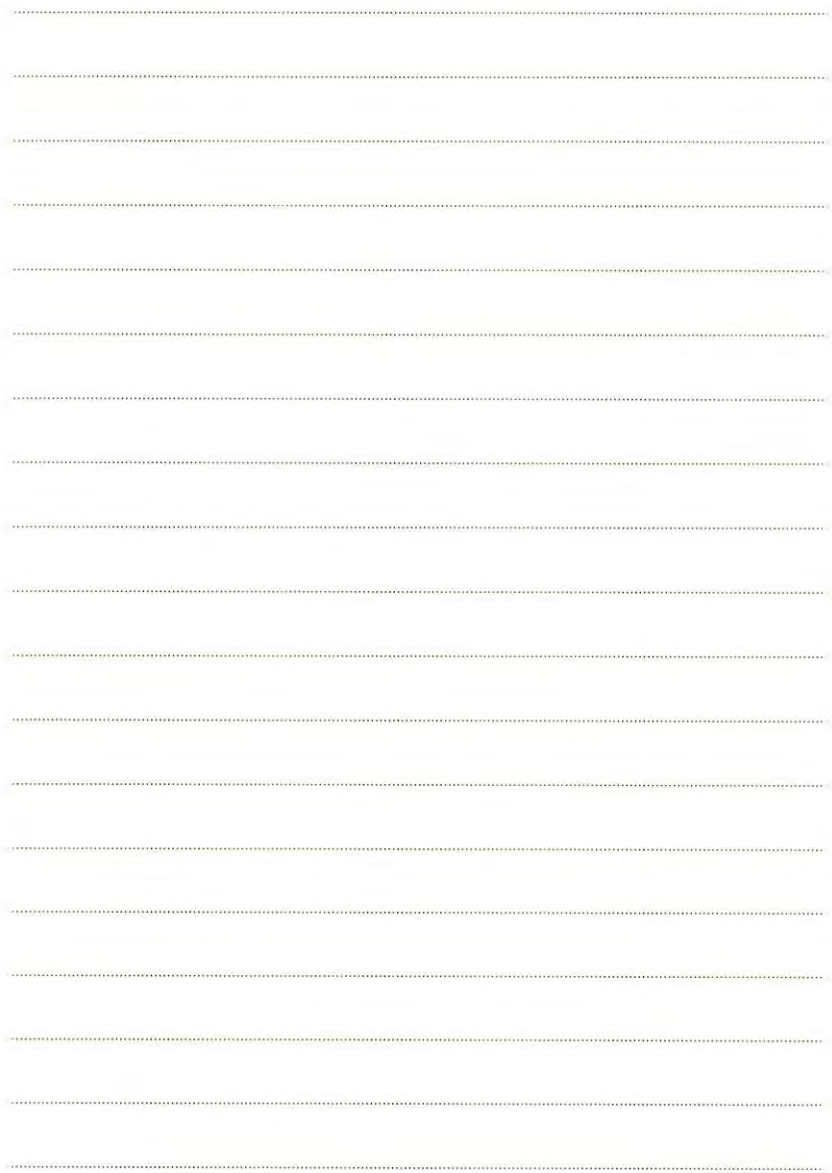

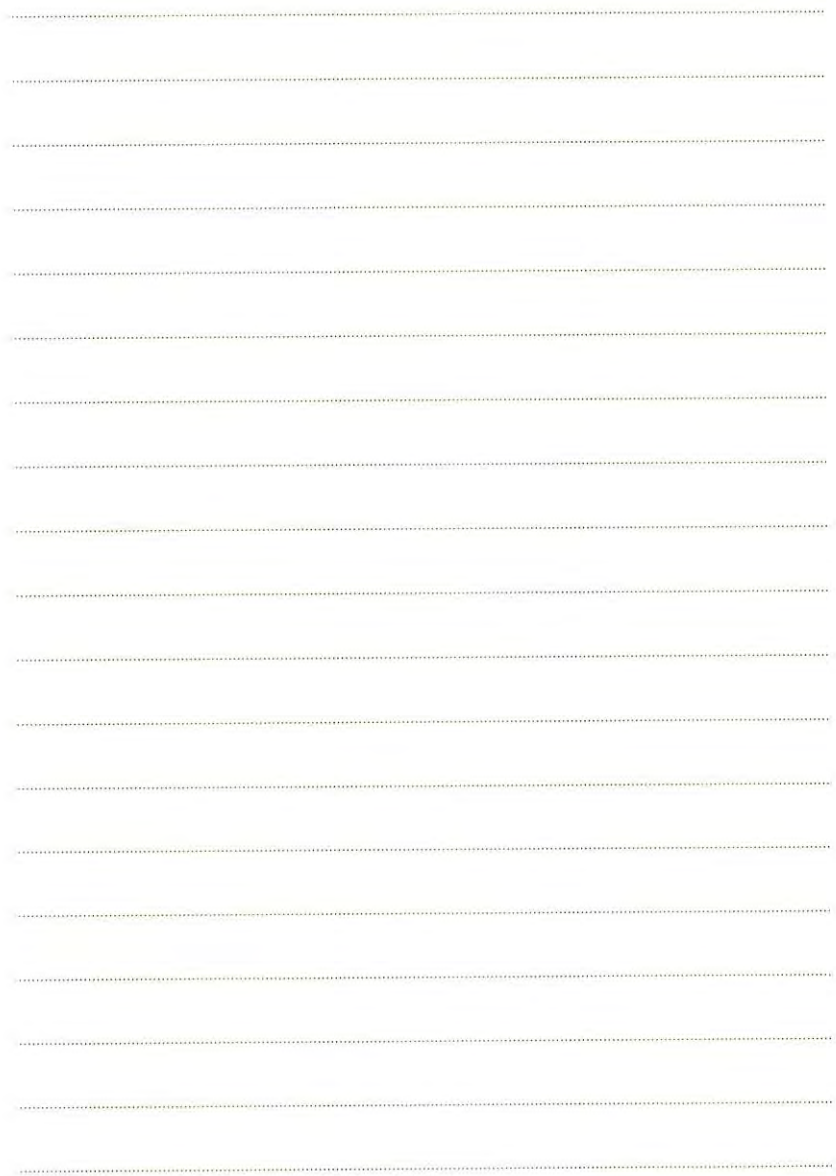

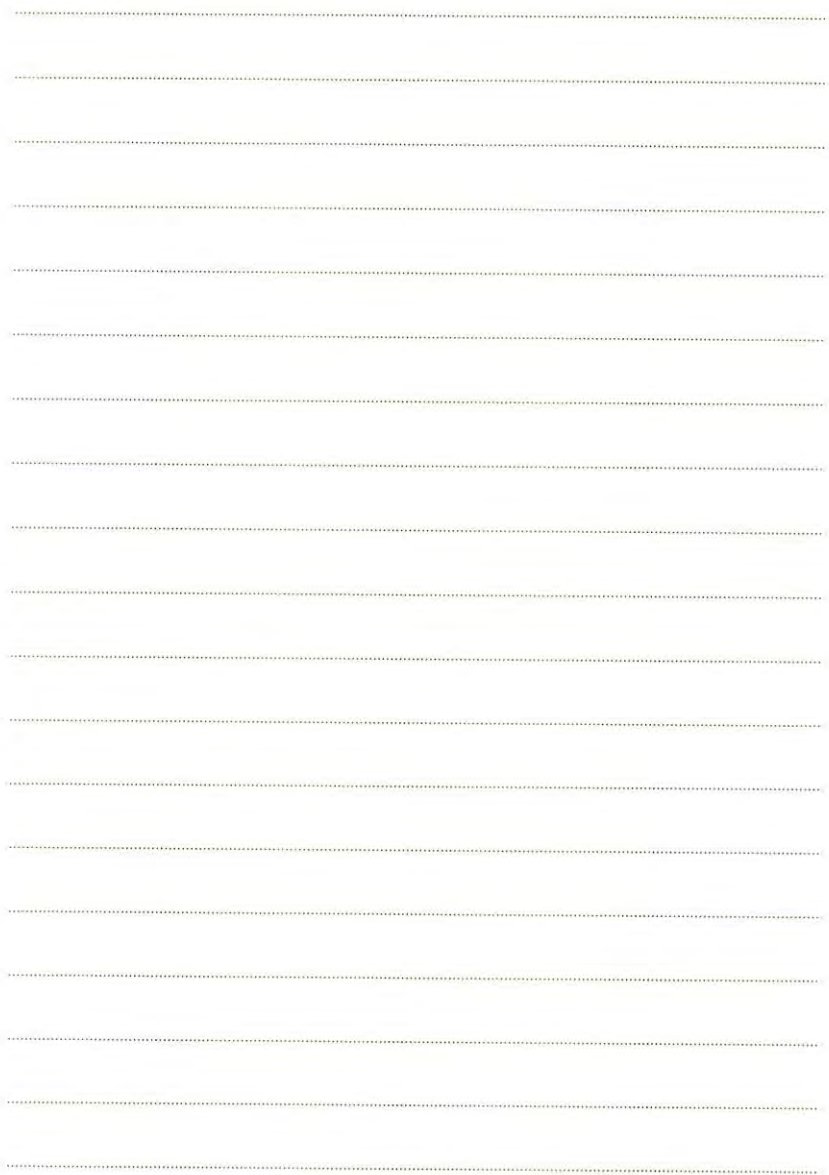

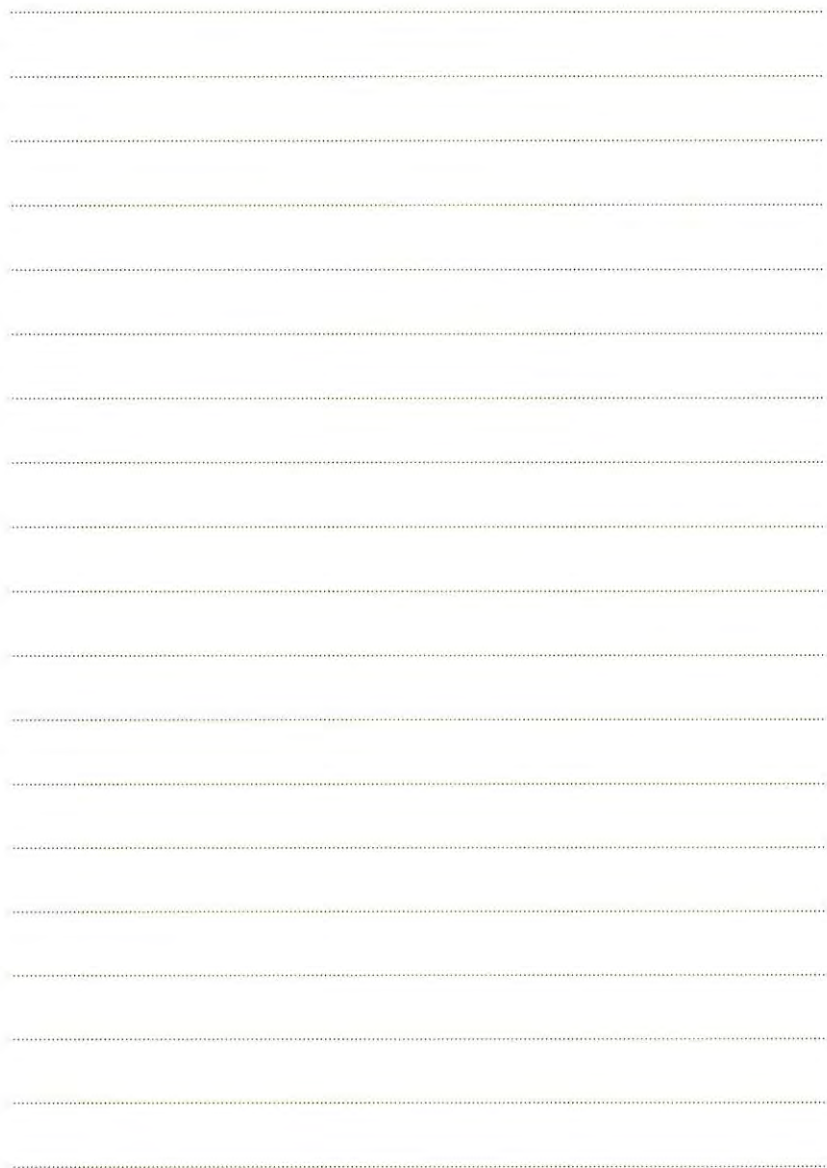

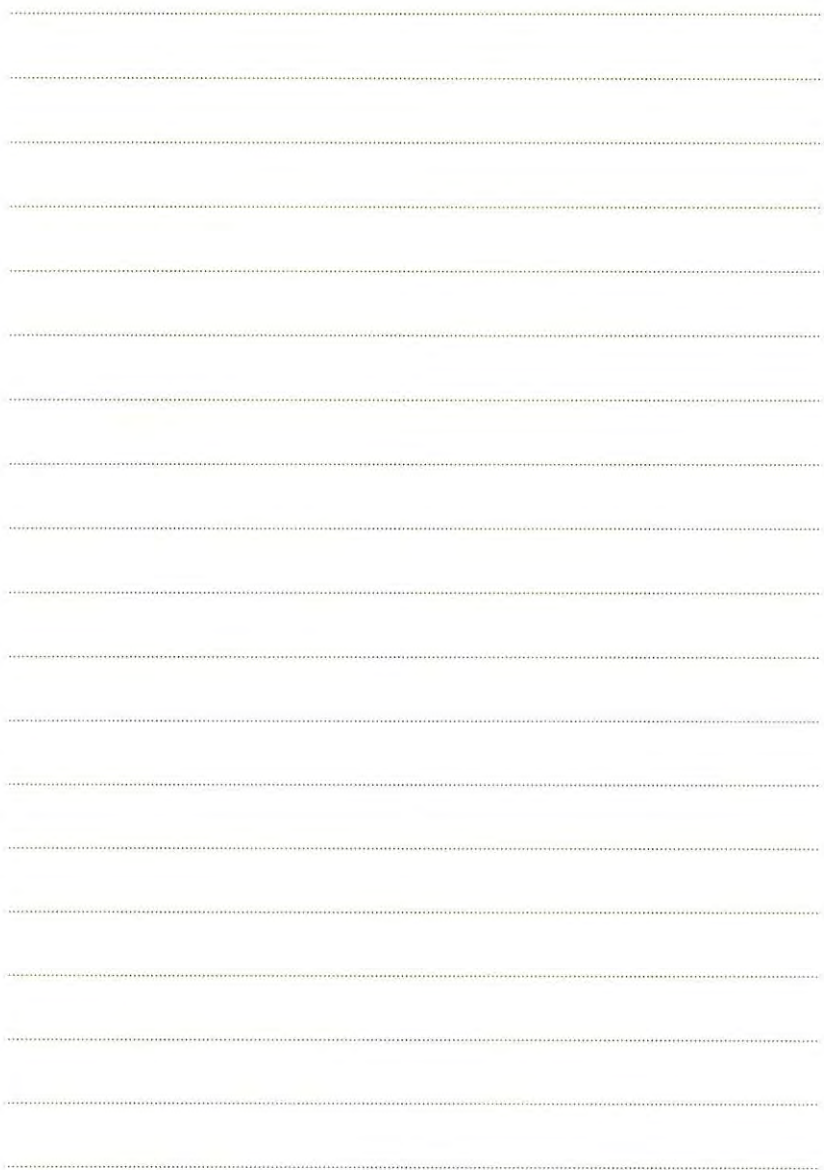

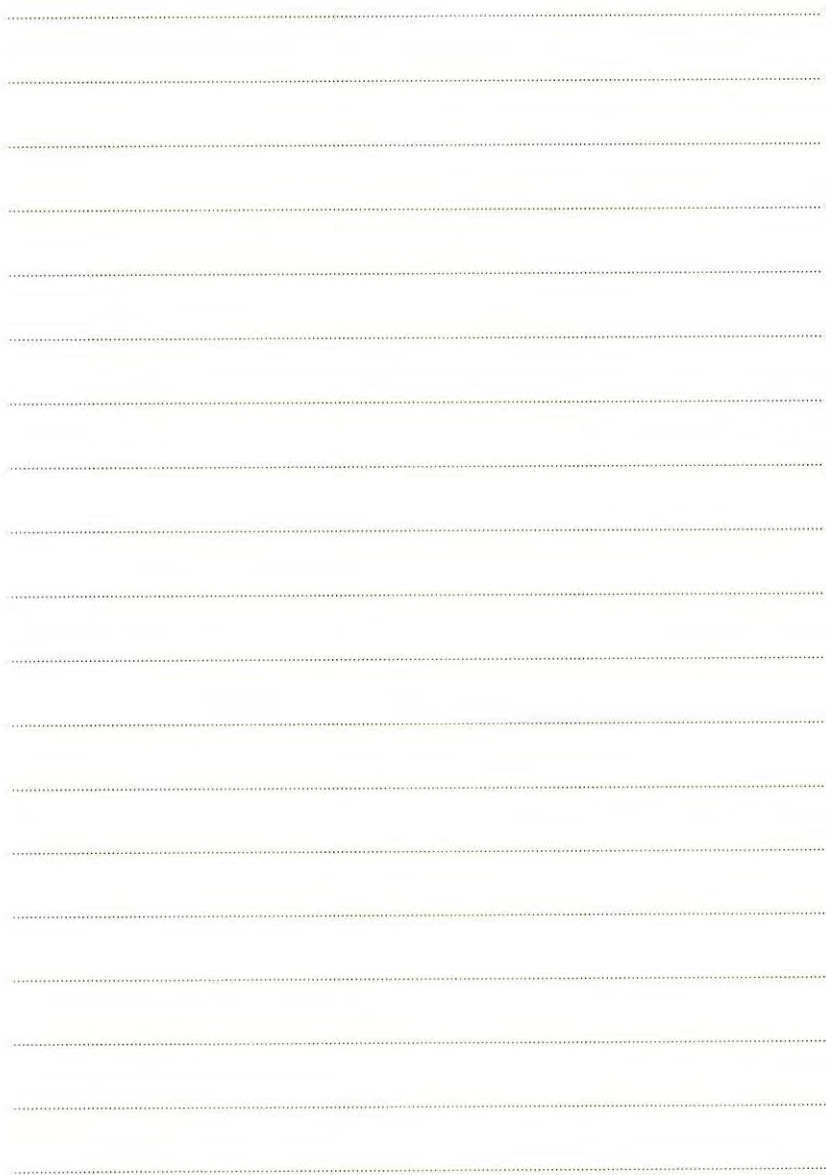

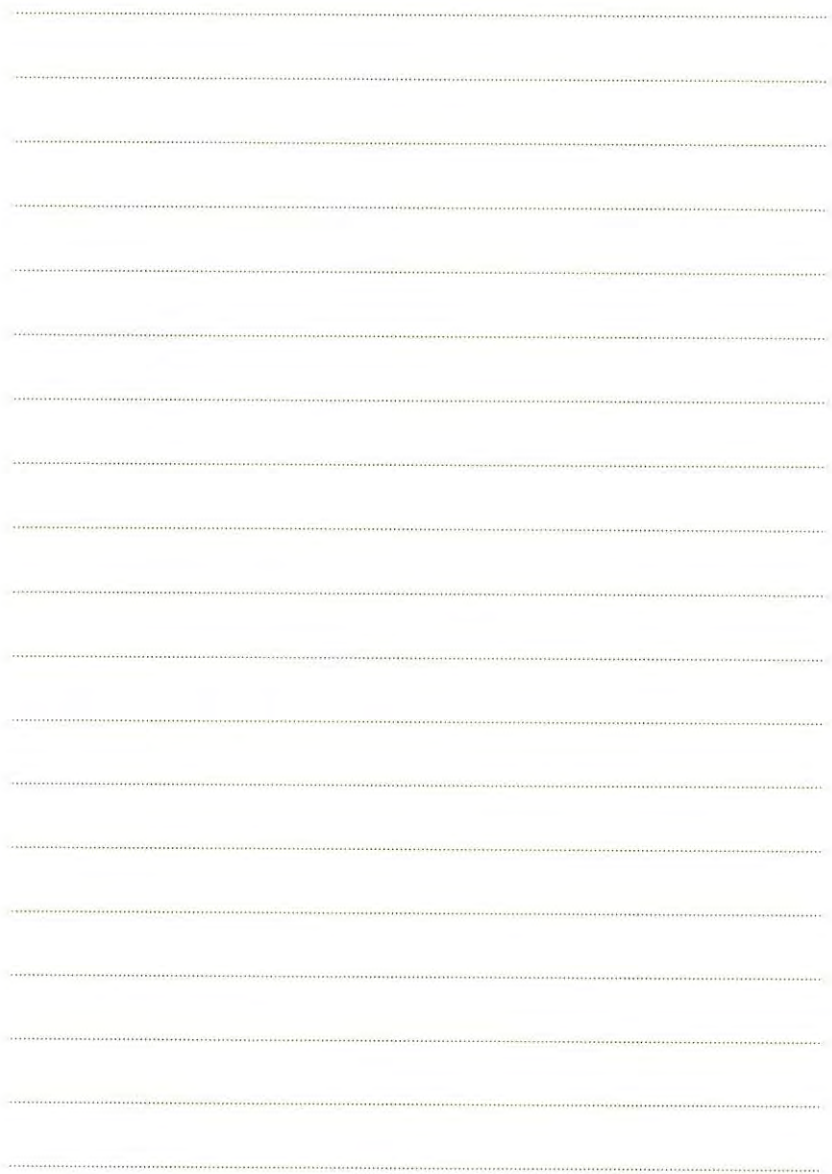

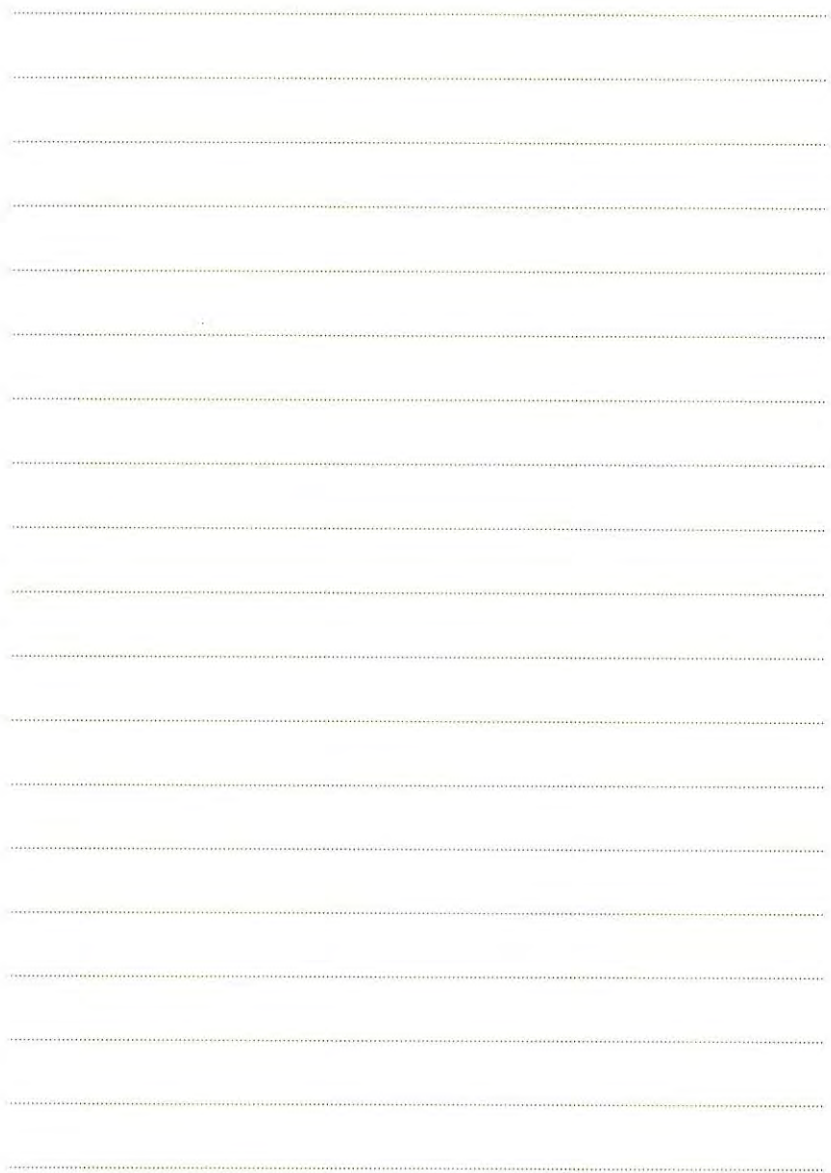

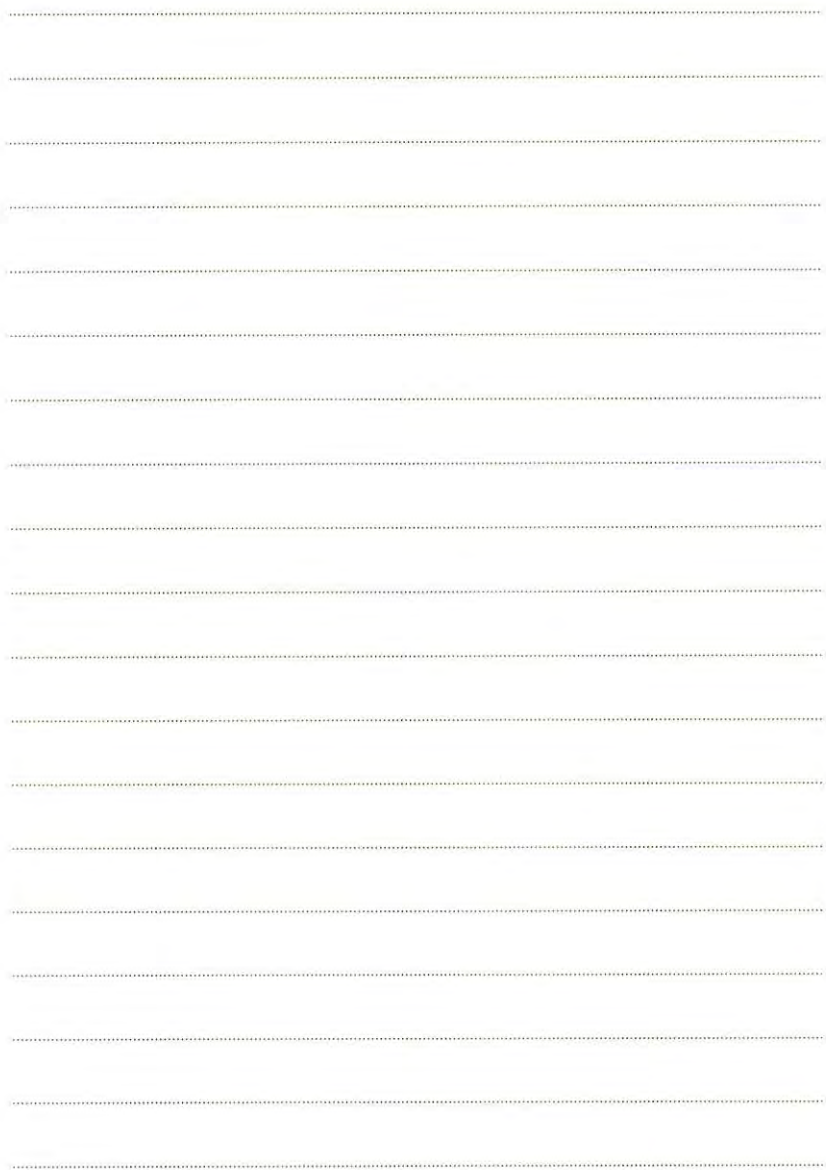

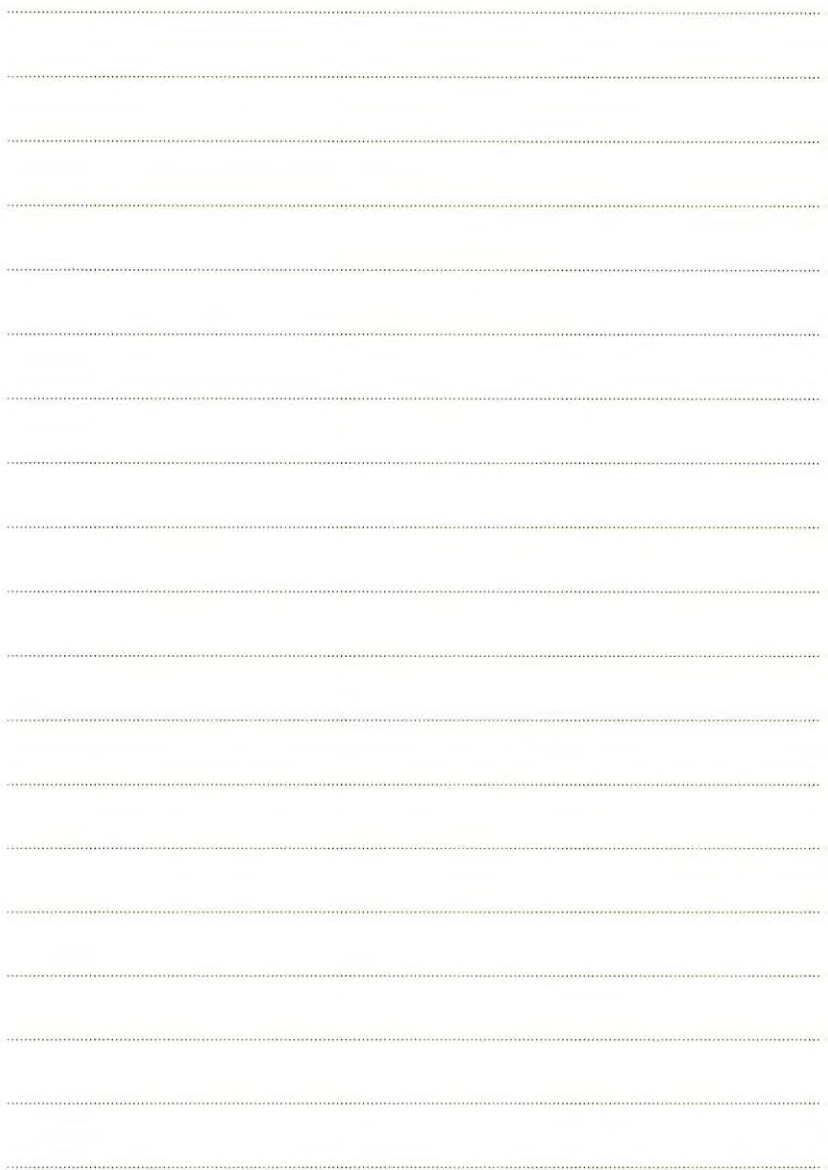

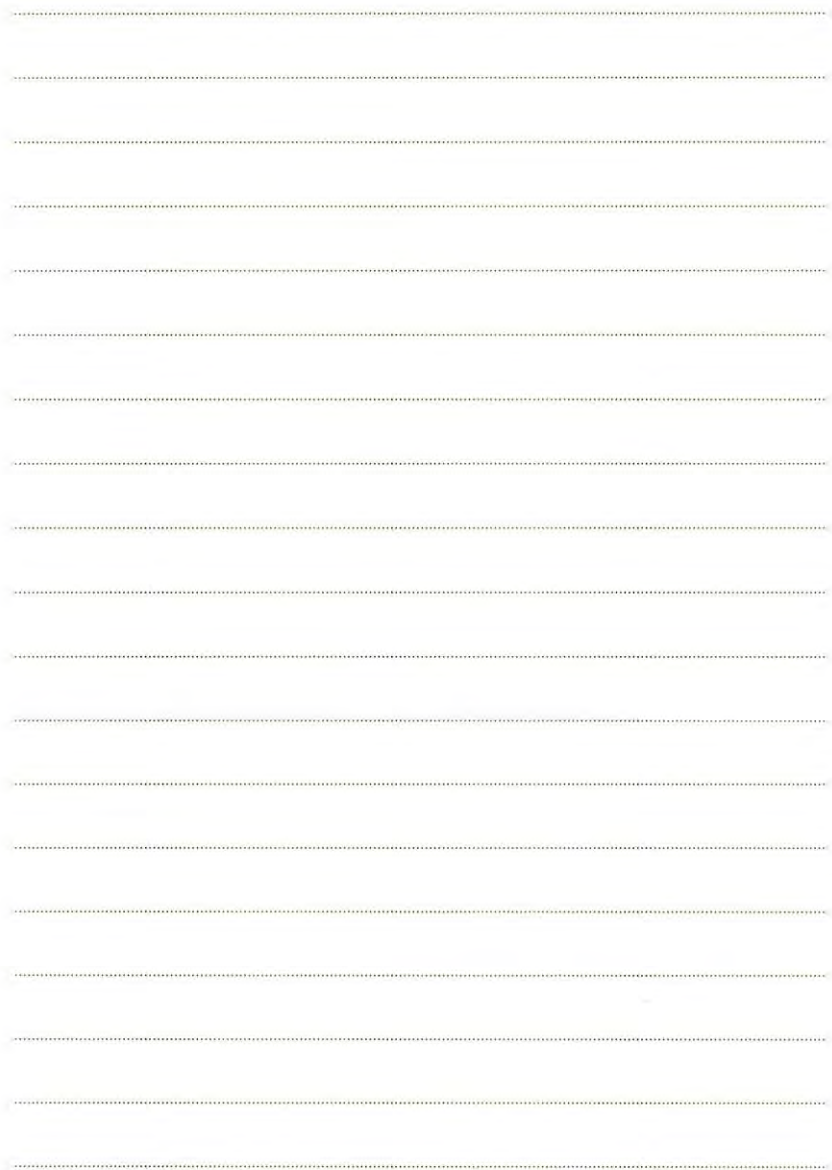

หน้าว่าง

วรรณกรรมการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย

ครั้งที่
๑๒

หน้าว่าง

บทกวี

เบี้ย

๑๓

โดย อรุณรุ่ง สัตย์สวี่

บทกวีรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยยอดเยี่ยม

ความตายของนกฟีนิกซ์

๑๗

โดย รวงซาง ๆ

บทกวีรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทยดีเด่น

ความยุติธรรมทางจิตวิญญาณ

๒๑

โดย ถนนอม ไชยวงษ์แก้ว

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

เงา

๒๗

โดย ณิชฎกานต์ ลิ้มสถาพร

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ตัวอักษรเจ้าอยู่ในทุกที่

๓๑

โดย ประสานต์ พรหมทอง

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ในมือกำหมัดหยัดชู ในเสียงกู่ก้องตะโกน

๓๕

โดย อังคาร จันทาทิพย์

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

พิราบ

๓๙

โดย ภาคิน นิมมานนรงค์

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

พื้นที่สันติภาพ

๔๓

โดย นายเงา

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

เพียงเล่นอย่างเด็กเล่น

๔๙

โดย สองขา

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

สรรพนาม

๕๓

โดย ชัชชล อัจฉนาภิตติ

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

ส่วนเลี้ยวของความเศร้า

๕๙

โดย สุขุมพจน์ คำสุขุม

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

อาณานิคมของความเศร้า

๖๓

โดย วิสุทธิ์ ขาวเนียม

บทกวีรางวัลผลงานที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่การตัดสินรอบสุดท้าย

คำนำของอนุกรรมการกลั่นกรองและคัดเลือกบทกวี
๑๒ บทกวีพานแว่นฟ้า : ภาพสะท้อนกวีวิสัย ๒๕๕๖

ถ้าหมายเอาพื้นที่เล็ก ๆ ของ ๑๒ บทกวีนี้เป็นกรณีศึกษา สะท้อนภาพรวมของกวีนิพนธ์ไทยปัจจุบัน ‘ความเหมือน’ และ ‘ความต่าง’ ที่ว่า ก็มีเกร็ดและข้อพึงสังเกตบางประการน่าสนใจไม่น้อย

ว่าด้วยรูปแบบ พูดได้เลยว่า บทกวีสนามไหนสนามนั้น ฉันทลักษณ์ กลอนแปดเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมสูงสุดจากผู้เขียนบทกวี ดังเช่น ๖ ใน ๑๒ ผลงานชุดนี้ก็เป็นกลอนแปด (ในมือกำหมัดหยัดชู ในเสียงกู่ก้องตะโกน : อังคาร จันทาทิพย์ ; เพียงเล่นอย่างเด็กเล่น : สองขา ; พิวราบ : ภาคิน นิมมานนรงค์ ; อาณานิคมของความเศร้า : วิสุทธิ์ ขาวเนียม ; เงา : อนุรักษ์กานต์ ลิ้มสถาพร ฉันทลักษณ์กาพย์ยานีสิบเอ็ดโดดเด่นเพียง ๑ เดียว (ส่วนเสียของความเศร้า : สุขุมพจน์ คำสุขุม)

สรุปรวมว่าฉันทลักษณ์ไทย ๗ ผลงาน ‘ส่วนใหญ่’ กวีสำแดง ความชัดเจนทางศิลปกาพย์กลอนได้อย่างยอดเยี่ยม แต่มี ๑ ใน ๗ ผลงาน ฉันทลักษณ์นี้เท่านั้น (พิวราบ : ภาคิน นิมมานนรงค์) จงใจไม่เคร่งครัดกับ แบบแผนการเขียนกลอนแปดแบบเดิม ๆ เพียงแค่อัดโครงสร้างหลักไว้หลวม ๆ และมีกลอนแปดเพียง ๑ เดียวเท่านั้น (เงา : อนุรักษ์กานต์ ลิ้มสถาพร) คลีคลายและจงใจสร้างจังหวะและจำนวนคำของกลอนสุภาพด้วยน้ำเสียงของตัวเอง

ส่วนอีกเจ็ด ๆ ครั้งคือ ๕ ผลงานเป็นกลอนเปล่า (Free Verse) (ความยุติธรรมทางจิตวิญญาณ : ถนอม ไชยวงศ์แก้ว ; ตัวอักษรเจ้าอยู่ในทุกที่ : ประสานต์ พรหมทอง ; ความตายของนกฟีนิกซ์ : รางซางฯ ; พื้นที่สันติภาพ : นายเงา ; สรรพนาม : ชัชชล อัจฉนาภิตติ) ต่างก็เน้นความชัดเจนของการสื่อสาร อารมณ์กระทบกระแทก/สะเทือนใจ การผูกปมสัญลักษณ์เพื่อตีความและสร้าง จินตภาพลำดับขั้นต่อๆ ไปของผู้อ่าน มากกว่าสรรถ้อยคำให้แลดูสวยงาม

กลอนเปล่าทั้ง ๕ นี้ แสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียนด้วยท่วงท่าความคิดใหม่ ๆ ความเปรียบใหม่ ๆ สัญลักษณ์ใหม่ ๆ และที่ลืมไม่ได้คือ แรงขับจากความปรารถนายิ่งใหญ่ของผู้สร้างงานศิลปะ ที่จะสั่นไหวความรู้สึกและจิตสำนึกของผู้เสพงาน ในฐานะที่ผู้เสพงานเป็น ‘มนุษย์’ (ผู้กำเนิดมาเสรี)

พูดในเชิงปริมาณ สัดส่วนที่ใกล้เคียงกันอย่างยิ่งระหว่าง ‘ฉันทลักษณ์’ และ ‘กลอนเปล่า’ (ไม่ใช่ในนโยบายหรือความตั้งใจของคณะกรรมการฯ) ก็เป็นเพียงข้อบ่งชี้เล็ก ๆ ว่า กำแพงแห่งรูปแบบที่กั้นระหว่าง ‘ชนบเก่า’ กับ ‘ชนบใหม่’ นั้น ไม่มีตัวตน เนื่องจากมันได้สลายไปจากจิตวิญญาณของผู้สร้างงานกวีนานแล้ว

เนื้อหา : ความจริงกับจินตภาพเป็นสิ่งเดียวกันในบทกวี บทกวีทั้ง ๑๒ ผลงานนี้ มีเนื้อหาแวดล้อมเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรือมุขขึ้น (จริง) ก็ได้ในสำนึกของกวีเกี่ยวกับศักดิ์ศรี และความเท่าเทียมกันของมนุษย์ ประเด็นที่กวีแต่ละคนเลือกใช้เป็นเพียงการสร้างแรงจูงใจเบื้องต้น แต่ความเปรียบสัญลักษณ์และนัยยะทั้งหลายที่แฝงอยู่ระหว่างบรรทัดต่างหาก อธิบายความรู้สึกแท้จริงของพวกเขา ฉายฉานภาพแห่งพฤติกรรม ผู้คน สังคม ความฉ้อฉล ความดิงาม ความขัดแย้ง ฯลฯ ที่ชัดเจนยิ่งกว่าภาพใด ๆ เพราะว่ามันถูกทำให้ก่อรูปขึ้นในหัวใจของเราได้จริง ๆ

อย่างไรก็ตาม หากแบ่งประเภทเนื้อหาคร่าว ๆ ก็จะได้ดังนี้ เรียกร้องสิทธิเท่าเทียมกันของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ๒ ผลงาน (ในมือกำหมัดหยัดชู ในเสียงกู่ก้องตะโกน, ส่วนเสี้ยวของความเศร้า) ปกป้องประชาธิปไตย/ต่อต้านรัฐประหาร/ยืนยันกติกาประชาธิปไตย ๒ ผลงาน (เบียดเบียนอย่างเด็กเล่น) ; สะท้อนภาพความเปลี่ยนแปลงของการเมืองการปกครองไทย ๑ ผลงาน (อาณานิคมของความเศร้า) ; ได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์ปราบสังหารประชาชนในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ๒ ผลงาน

(ความยุติธรรมทางจิตวิญญาณ, พื้นที่สันติภาพ) ; มนุษยนิยม/ปรัชญา/การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ๕ ผลงาน (ตัวอักษรเจ้าอยู่ในทุกที่, พิราบ, ความตายของนกฟีนิกซ์, เงา, สรรพนาม)

เหนืออื่นใด ท่ามกลาง ‘ความต่าง’ ของประเด็นนำเสนอในแต่ละบทกวี กลับมี ‘ความเหมือน’ ที่น่าพิเนจพิเคราะห์ยิ่ง นั่นก็คือ เมื่อสังเคราะห์เนื้อสารของทุก ๆ บทกวีแล้วพบว่า แทบทุกผลงานสะท้อนสภาวะที่ตกผลึกแล้วทางความคิดในระบอบประชาธิปไตย โดยนัยยะนี้หมายถึงว่า เป็นตัวของตัวเองเป็นอิสระชน ไม่ตกเป็นทาสสื่อ สถาบัน หรือบุคคล กระทั่งตระหนักรู้ด้วยตนเองแล้วว่า ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย (หรือตนเอง) ควรมุ่งเดินไปในทิศทางใดและอย่างไร

ว่าด้วย ‘เบีย’ บทกวียอดเยี่ยมรางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒ อรุณรุ่ง สัตย์สวี เขียนบทกวี ‘เบีย’ ของเขาออกมาด้วยถ้อยคำง่ายจริง บริสุทธิ์ใจ ไม่มีจริตจะก้าน แต่ทว่าทรงพลังเป็นที่ยิ่ง บทกวีของเขาเป็นตัวอย่างที่ดีของคำพูดที่ว่า “เนื้อหามีพลังมากกว่ากลวิธี” นั่นก็เป็นส่วนหนึ่งแต่ที่สำคัญอีกประการคือ มันบอกเปลือกความขัดแย้งชั้นอุกฤษฏ์ของสังคมไทยได้ด้วยสัญลักษณ์พื้น ๆ แต่อ่านขาด กระดานหมากรุกเพียงกระดานเดียวของเขาฉายชัดความตลบตะแลง เอาตัวรอด การไร้สันศักดิ์ศรีของผู้ที่สำคัญผิดว่าตัวเองสูงส่งกว่าผู้อื่น ยกตนว่าเป็นเบียที่อยู่นอกกระดาน ทั้ง ๆ ที่ก็คือเบียอยู่วันยังค่ำ

เอาเข้าจริงแล้ว ดูเหมือนว่าอรุณรุ่งก็ไม่ได้ให้ค่ากับเบียนอกกระดานเหล่านั้น อาจเพราะเขาตระหนักชัดอย่างยิ่งแล้วว่า บนถนนการต่อสู้ที่ทอดยาวสู่สังคมอารยะที่แท้ ทุกคนเสมอภาคเท่าเทียมกัน เบียในกระดานอย่าง ‘ประชาชน’ และ ‘ตัวเขา’ ต่างหาก คือปัจจัยชี้ขาดชัยชนะ ดังท่อนหนึ่งในบทกวีที่ว่า :

เชื่อชีวิตเทียมเท่าเราจึงสู้

บนครรลองประชาธิปไตย

ตั้งกระดานเดินส่วนฟ้าใหม่

ล้มแล้วลุกเดินใหม่ไม่คว่ำกระดาน

‘ความตายของนกฟีนิกซ์’ บทกวีดีเด่นรางวัลพานแว่นฟ้า
แห่งรัฐสภาไทย ปีที่ ๑๒

เมื่อ รามขางฯ เขียนบทกวี ‘ความตายของนกฟีนิกซ์’ จบลง
เขาก็ได้ตอกหมุดไม้ที่ซึบอกระยะทางบนถนนสายประวัติศาสตร์การเมืองไทย
ร่วมสมัยลงไปด้วยแล้ว

เนื้อหาของบทกวีผูกโยงผู้คน ๓ รุ่น ที่จะต้องถูกจารึกไว้ใน
ประวัติศาสตร์เข้าด้วยกัน โดยใช้สัญลักษณ์ ‘นกฟีนิกซ์’ ที่ตายแล้วเกิดใหม่ทุกวง
รอบ ๕๐๐ ปี มาเปรียบกับ ‘จิตร ภูมิศักดิ์’ ปัญญาชนนักปฏิวัติผู้ล่วงลับไปแล้ว
รามขางฯ ซึ่ให้เห็นว่า ในท่ามกลางความขัดแย้งทางอุดมการณ์อย่างรุนแรง
อุดมคติก็ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อชิงความได้เปรียบ ดังเช่น ‘คนเดือนตุลา’
จำนวนหนึ่งพลิกฝ่ามือ ๑๘๐ องศาหันมารับใช้ระบอบเก่าที่พวกตนเคยต่อต้าน

กระทั่งนำมาสู่การประกาศอิสรภาพทางความคิดและอุดมการณ์ของ
‘นักอุดมคติล่าสุด’ ที่เกิดขึ้นหลังเหตุการณ์รัฐประหาร ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙
ด้วยถ้อยคำที่ว่า “...เราใช้วีรบุรุษร่วมกันนานเกินไปแล้ว”

ในแง่วรรณศิลป์ กลอนเปล่งขึ้นนี้ของเขานิ่ง คำกระชับ นำเสนอ
อย่างมีแผนการณ์และเป้าหมายชัด เขาไม่ประดิดประดอยถ้อยคำ แต่อาศัย
ความชัดเจนในเรื่องจังหวะ (Rhythm) และท่วงทำนอง (Melody) ที่เป็นตัวของ
ตัวเอง นำพาสัญลักษณ์และความเปรียบของเขาเข้าไปเจิดจรัสในห้วงจินตภาพ
ของผู้อ่าน ดังตัวอย่างท่อนหนึ่งของบทกวีที่ว่า :

“...เพื่อที่พวกเขาจะหลั่งน้ำตา
ขณะตะโกนบทกวีของคุณ
โดยไม่ตะขิดตะขวงตัวเองว่า
คือลมใต้ปีกของใครบางกลุ่ม
ที่อยู่ชั้นบนสุดของท่วงโซ่แห่งการขูดรีด...”

ภาพสะท้อนกวีวิสัยปี ๒๕๕๖

ว่ากันตามจริง ถ้าเราค้นหาตำแหน่งแห่งหนที่กวีนิพนธ์ยืนอยู่บนโลก ก็คงพบว่า กวีนิพนธ์แทรกตัวระหว่างรอยต่อของ ‘ศีลธรรม’ กับ ‘ปรมัตถธรรม’

ในทางธรรม อรหันตวิสัยเป็นปัจเจกตั้ง มีโซ่รหัดมีอาจลวงรู้ แต่กวีวิสัยไม่ใช่ บทกวีที่อยู่ตรงหน้าเรา รอแค่มิผู้ตีความ เช่นนั้นแล้วกวีวิสัยของ ๑๒ บทกวีพานแว่นฟ้าปีนี่คือสิ่งใดเล่า?

ถ้าพูดว่าบทกวีเหล่านี้ก่อปรขึ้นด้วยสารัตถะใดร่วมกันบ้าง ก็อาจเห็นภาพไม่ชัด เอาเป็นว่าเราพูดถึงสิ่งที่บทกวี ๑๒ ชิ้นนี้ไม่มี (ละแล้ว/วางแล้ว/ไม่ยึดติดแล้ว) กันดีกว่า ดังนี้

๑. ไม่มีบทกวีใดยอมรับอำนาจอื่นเว้นเสียแต่อำนาจประชาชน
๒. ไม่มีบทกวีใดเห็นการประหัตประหารฆ่าฟันเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา
๓. ไม่มีบทกวีใดแสดงความเคียดแค้น ชิงชังหรือต้องการแก้แค้น
๔. ไม่มีบทกวีใดเห็นว่า ระบอบประชาธิปไตยไทยต้องไม่เหมือนชาวโลก
๕. ไม่มีบทกวีใดแสดงออกว่าหมูกุ่มของตนฉลาดกว่า ผู้อื่นโง่เขลากว่า
๕. ไม่มีบทกวีใดสื่อความหมายว่าตนเป็นคนดี คนอื่นชั่ว
๖. ไม่มีบทกวีใดดูหมิ่นเหยียดหยามสตรี
๗. ไม่มีบทกวีใดบ่งบอกว่าสมองของคนเมืองก้อนโตกว่าคนชนบท
๘. ไม่มีบทกวีใดเชื่อว่าชนชั้นนำบริสุทธิ์ผุดผ่อง (ทั้งกายและใจ) ด้วยคุณธรรมความดี
๙. ไม่มีบทกวีใดเห็นว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมา ศักดิ์ศรีไม่เท่ากัน
๑๐. ไม่มีบทกวีใดเชื่อว่าประเทศนี้มีความยุติธรรม

ปรากฏการณ์ทั้ง ๑๐ ใน ๑๒ บทกวีนี้ เป็นเรื่องที่เป็นไปเอง เป็นการโคจรมาพบกัน ทางนัยยะโดยมิได้นัดหมาย คำถามมีอยู่ว่าในสถานการณ์ที่สังคมไทยดำเนินมาถึงจุดเสื่อมทรุดหลุดโลกเป็นที่สุดอย่างยิ่งนี้ นี่คือกวีวิสัยอันพึงประสงค์ที่กวีไทยร่วมสมัยจำต้องมีต้องเป็นใช่หรือไม่?

ชนะ มงคลคำนวนเขตต์

หน้าว่าง

บทที่

หน้าว่าง

เบี้ย

- ◎ ใครบางคนเปรียบว่าข้าคือเบี้ย
เป็นไพร่พลด่านหน้าค่าเพียงน้อย
เบี้ยยอมพลีชีพเพื่อผู้เหนือกว่า
เป็นลูกไล่ปลุกปั่นเป็นกันชน
- ◎ เรื่องมันเศร้าพิกลคนที่รัก
การเมือง โลก ปรัชญาสาธยาย
เอาตัวออกนอกกระดานได้อย่างไร ?
ศพคนตายกองสูงชันทุกที
- ◎ บนกระดานการต่อสู้สิ่งใหม่
แนวรบร่วมแนวรับปรับสมดุล
ยังเหลือแต่ผู้รู้อยู่ภายนอก
หลอกกระทั้งความคิดจิตวิญญาณ

ต่ำเตี้ยสุดบนกระดานการเมืองถ้อย
จ๊กก็ร้อยก็พันไม่ทันกล
สังฆกรรมธรรมดาอย่าสับสน
หนีไม่พ้นถูกหลอกออกไปตาย
นอกกระดานนั้นเหนื่อยนักนะสหาย
ชีวิตเป็นเบี้ยหางยสบายดี
เปิดตำราเล่มไหนกันครับท่านพี่ ?
ศพเบี้ยที่ไร้ค่าสายตาคุณ
เส้นทางเดินยาวไกลแรงใจหนุน
เบี้ยยุคใหม่ไล่ขุนกลางกระดาน
ภายในยังติดคอกหลอกลูกหลาน
ว่าตนอยู่นอกกระดานการเมืองทรมาม

◎ ทุกสิ่งล้วนสัมพันธ์กันทั้งหมด
 ขยับปีกผีเสื้อเชื้อไฟลาม
 คลับคล้ายนิ่งความจริงคุณขยับ
 ผีในอกต้อร้อนปั้นเรื่องราว

◎ ไม่ศรัทธาประชาธิปไตยมีใครว่า
 เดินตามกติกาประสานักเลง
 แค่เสียโคนเสียม้าแข่งขาสัน
 เบี้ยกระจัดกระจายตายเป็นเบือ

◎ คุณก็หมากตัวหนึ่งในกระดาน
 เห็นม้าเม็ดโคนเรือเมื่อฝุ่นจาง
 วาทกรรมอำซ่อนอนอนตาหลับ
 พุ่มฟักไข่เผด็จการทั้งชีวิต

◎ คุณก็เปรียบเบี้ยหมากอีกฟากฝ่าย
 เออตีแผ่ออกมาใครสามานย์
 เชื้อชีวิตเทียมเท่าเราจึงสู้
 บนครรลองประชาธิปไตย
 บนครรลองประชาธิปไตย

นั่นคือกฎธรรมชาติมีอาจห้าม
 ใครยืมหยามบนภูตเดือนดาว
 ตั้งแนวรบเหลือมทับดำกลับขาว
 พาคุณก้าวไม่พ้นตัวตนเอง
 แต่ทำดีผีปากกล้าวาจากแง
 ไซ้แพ้แล้วพาลเบ่งโคลงเคลงเรือ
 คว่ากระดานอีกแล้วท่านมูขม้นเผื่อ
 เลือกตั้งจนคนเบื่อกันทั้งบาง
 จำใส่หัวกบาลเอาไว้บ้าง
 เบี้ยไล่ขุนเปิดทางให้ได้คิด
 เบี้ยที่ไม่ขยับคือผลผลิต
 สำคัญผิดคิดว่าออกนอกกระดาน
 ม้าเรือโคนโคนได้ไม่คัดค่าน
 เว้นขุนเหนือกระดานไว้ทำไม?
 ตั้งกระดานเดินสู่วันฟ้าใหม่
 ล้มแล้วลุกเดินใหม่ไม่คว่ากระดาน
 ต้องมียอมให้ใคร คว่ากระดาน

อรุณรุ่ง สัตย์สวี่

อรุณรุ่ง สัตย์สวัสดิ์

เริ่มหัดเขียนหนังสือและหัดเขียนเพลงเมื่อครั้ง
ยังเรียนวิทยาลัยครูสุรินทร์ วิชาเอกศิลปศึกษา
พิมพ์หนังสือทำมือขายและทำเทปใต้ดินไปพร้อม ๆ
กัน เรียนจบชั้นเชียงใหม่ เล่นดนตรีในผ้าร่วมกับ
เพื่อนก่อตั้งวง “สุดสะแนน” ออกผลงานเพลงชุดแรก
“แผ่นดินที่ฝันถึง” และชุดที่สอง “ฉันท์แล้วเพลง
สุดท้าย” เคยมีผลงานรวมบทกวีมาแล้วสองเล่ม
ปัจจุบันเปิดร้านอาหารเล็กๆ ในชอกหลีบเมืองเชียงใหม่

หน้าว่าง

ความตาย ของนก ฟีนิกซ์

คุณไม่เคยหายไปไหนแม้หลังเสียงปืนลั่น
ใบหน้าของคุณซ่อนอยู่ภายใต้รูปค้อนเคียวบนธงแดง
โลกที่ไม่มีคุณก็เหมือนจานข้าวที่ปั้นร้าว
คุณจึงต้องฟื้นคืนชีพขึ้นมาเมื่อเกือบสี่สหัสปีก่อน
ขณะที่พวกเขาโบกสะบัดธงแดงผืนนั้น

มาบัดนี้พวกเขาอีกรุ่นหนึ่งเดินขบวนสวนทางกันมา
ตะโกนเรียกร้องด้วยถ้อยคำเดียวกันแต่ไม่ได้ยินกัน
ถนนที่มีจุดเริ่มเดียวกันทอดยาวไปที่ไหนสักแห่งไกลไกล

เพื่อจะฟื้นคืนชีพอีกครั้ง
คุณจำต้องปล่อยให้พวกเขาเปลื้องผ้าคุณ
กระซางธงแดงที่ปกคลุมใบหน้าของคุณไปซ่อนเสีย
ให้คุณกลายเป็นนักนิรุกติศาสตร์

เป็นนักแต่งเพลง
 เป็นนักต่อสู้ที่ไม่มีวันจะวางมือพวกเขา
 เพื่อบทเพลงที่เล่าเรื่องค้อนเคียว
 และดวงดาวบนธงแดงของคุณ
 ควรค่าขับขานบนเวที
 ที่ปกป้องคนที่คุณต้องการเผยโฉมหน้า

(และเพื่อที่พวกเขาจะหลั่งน้ำตา
 ขณะตะโกนบทกวีของคุณ
 โดยไม่ตะขิดตะขวงตัวเองว่า
 คือลมใต้ปีกของใครบางกลุ่ม
 ที่อยู่ชั้นบนสุดของห่วงโซ่แห่งการขูดรีด)

เปลวเพลิงด้านนอกดับไปแล้ว
 แต่เปลวเพลิงแห่งการกดขี่ยังคงคุโชนดังเก่า
 คุณเผาไหม้ตัวเองเพื่อเกิดใหม่หลายครั้งเกินไป
 คุณควรหลับตาลงสักครู่
 อุดหนุนไว้ชั่วขณะ
 หรือให้การเกิดใหม่ครั้งนี้เป็นการเกิดครั้งสุดท้าย
 เพื่อจะไม่ต้องได้ยินบทเพลงชวานาผู้ขมขื่นจนเขียวควา
 พรุ่งพรูออกจากปากศัตรูที่คุณชิงชัง

ปล่อยให้เป็นที่หน้าทีของเราเถิด
 ที่จะบอกพวกเขาเองว่า
 เราใช้วีรบุรุษร่วมกันนานเกินไปแล้ว

ragaz ๑๒

เป็นบรรณาธิการแปล และมีผลงานตีพิมพ์ตามหน้านิตยสารต่าง ๆ นับแต่ปี ๒๕๓๘ เป็นต้นมา กำลังอยู่ในระหว่างการฝึกฝนอ่านและเขียนวรรณกรรมอย่างเอาจริงเอาจัง ไม่ใช่เพราะเชื่อมั่นในอำนาจวรรณกรรม แต่เพราะอยากรู้ว่าวรรณกรรมสำคัญต่อสังคมจริงหรือ ทางเดียวที่จะเข้าใจคือต้องอ่านและเขียน

หน้าว่าง

ความยุติธรรม ทางจิตวิญญาณ

ฟังสิ

ได้ยินไหม

วันนี้ สิ่งที่คุณคนในโลกประชาธิปไตยอยากรู้เกี่ยวกับตัวคุณ

มิใช่กรรมพันธุ์ มิใช่สิ่งแวดล้อม มิใช่ครอบครัว

มิใช่อุปนิสัย มิใช่การศึกษา มิใช่ชนชั้น

มิใช่ทุนเก่า มิใช่ทุนใหม่ มิใช่อุดมการณ์

มิใช่พันธมิตร มิใช่คนเสียชื่อเสียง มิใช่คนเสียแดง

และเสียงปืนคำรามจากกองทัพในเดือนเมษา - พฤษภาคม ๒๕๕๓

ที่อาจเป็นสาเหตุทั้งหมดที่ทำให้คุณประกอบกรรม
กรรมที่ทำให้คุณถูกกล่าวหาว่า
เป็นผู้กระทำให้เกิด “การสังหารหมู่” ผู้เรียกร้องประชาธิปไตย
เพราะหวังอำนาจที่ได้มาจากการทำรัฐประหารในปี ๒๕๔๙
โดยกล่าวหาว่าพวกเขาเป็นผู้ก่อการร้ายกบฏต่อชาติบ้านเมือง

ไม่

ไม่มีใครอยากรู้ ไม่มีใครต้องการจะรับฟัง และยอมรับ
ว่าสิ่งเหล่านี้ เป็นสาเหตุทำให้คุณกลายเป็นอาชญากรหรือไม่
เพราะอาชญากรแทบทุกคนในโลก..มักจะโยนโทษให้แก่สิ่งเหล่านี้
ดังนั้น สิ่งที่คุณคนในโลกประชาธิปไตยอยากรู้เกี่ยวกับตัวคุณในวันนี้
จึงมีอยู่เพียงประการเดียวเท่านั้น
“คุณเป็นผู้กระทำความผิดจริงหรือไม่” เท่านั้น

ฟังสิ

ได้ยินไหม

ถ้าหากคุณไม่ผิด

แล้วสามารถต่อสู้จนหลุดพ้นจากเงื้อมมือของกฎหมาย

ย่อมไม่มีปัญหาใดๆที่คุณต้องหวาดหวั่น

แม้แต่สังคมที่มีอคติต่อตัวคุณอย่างรุนแรง

จะไม่เชื่อในความบริสุทธิ์ของคุณ..ก็ไม่มีอะไรต้องหวาดหวั่น

ถ้าหากคุณเป็นผู้บริสุทธิ์จริง

ความบริสุทธิ์จะปกป้องจิตใจของคุณเอาไว้ มิให้หวาดหวั่น

แต่ถ้าหากคุณผิดจริง

แล้วยังสามารถต่อสู้จนหลุดพ้นจากเงื้อมมือของกฎหมาย

ย่อมยังมีปัญหาที่คุณต้องหวาดหวั่นไม่รู้จบสิ้น

เพราะไม่วันใดก็วันหนึ่ง..คุณจะต้องได้รับความเจ็บปวด

จาก “ประสบการณ์ทางศีลธรรม” ภายในตัวตนของคุณ

ที่คุณไม่มีวันต่อสู้และหนีมันไปที่ไหนได้พ้น..ไปจนชั่วชีวิต

นี่คือความยุติธรรมทางจิตวิญญาณ

ที่ไม่ต้องการพยานหลักฐานใดๆ มารองรับและยืนยัน

คำพิพากษาความผิดของคุณ..หรือของใครในโลกนี้

ฟังสิ

ได้ยินไหม

วันนี้ สิ่งที่คุณคนในโลกประชาธิปไตยอยากรู้เกี่ยวกับตัวคุณ
มีอยู่เพียงประการเดียวเท่านั้น

“คุณเป็นผู้กระทำความผิดจริงหรือไม่” เท่านั้น

ใครเลยจะได้ยินคำถามนี้ได้ชัดเจน

ใครเลยจะตอบคำถามนี้ได้ถูกต้อง

นอกจากตัวคุณที่รู้แก่ใจตนเองดี

ใครคือคนผิด ใครคือคนที่ต้องรับผิดชอบ “การสังหารหมู่”

ในวันคืนทั้งมวลอันหฤโหดนั้น...

ถนอม ไชยวงศ์แก้ว

กนอม ไชยวงศ์แก้ว

เป็นชื่อจริง นามสกุลจริง หลังจากเรียนจบมัธยมในอำเภอแล้ว เข้าเมืองเชียงใหม่ไปเรียนศิลปะวาดเขียนจากสถาบันสอนศิลปะเล็กๆแห่งหนึ่งของเอกชนปัจจุบัน เขียนหนังสือ ทำงานบรรณาธิการ และเล่นดนตรีเพลงโฟล์ก

หน้าว่าง

เงา

© นันเงาเนานิ่งอิงกำแพง
เพียงลมไหวไปปลุกความเงียบงัน
อิฐทุกก้อนซ้อนหลับเหมือนจับซ่อน
รู้แต่ว่าความกล้านั้นน่ากลัว
ที่เรียกแรงแกร่งซากล้ำแขน
ที่สับสนก็ประสานอยู่ด้านใน

© มีดอกไม้ในดวงตาเป็นอาวุธ
มาผลญพร้อมประจัญจากทั่วแดน
ดินหงายฟ้าคว่ำรำไห้
ยามประดับก็แดงเดือดเลือดหลังริน
ประชาชนทนทุกข์ทุกยุคสมัย
โดยกำหนดเพื่อกำราบคอยปราบปราม

ตากแสงแห่งซากตายจากฝัน
ดวงตาระทริบปล้นก็ตื่นตัว
ไม่รู้หนาวรู้ร้อนรู้ดีชั่ว
เมื่อเสียงกลองเร่งรัวในหัวใจ
ที่ขึ้นแทนทนายทำความเคลื่อนไหว
ที่เป็นไปก็ปรากฏขึ้นทดแทน

แลดอกบัวจะผุดอีกนับแสน
มาปลอบทุกข์ชุกแค้นเต็มแผ่นดิน
หยาดน้ำตานองไหลไม่จบสิ้น
กว่าขีดแคว้นแดนดินก่อเขตคาม
ความคับแค้นแน่นในจิ้งล้นหลาม
โดยนิยมค่านิยามตามนิยาย

◎ จากหินเป็นทรายไม่เป็นหิน
ทุกข์แสนยิ่งทุกสิ่งยากลำบากกาย
คนย่อเย็บถูกยี่อำให้ต่ำต้อย
คนต่อสู้อีกถูกด้านสุดท้านทน
ความเปลี่ยนแปลงเป็นไปไม่หยุดนิ่ง
ทุกทางทอดสอดรับเหมือนจับวาง

◎ ปัญญาชนจนปัญญาประชาธิปไตย
แตกทางต่างคิดจะบิดเบือน
ต้องปลอบปลุกลูกสู่อีกก็ครั้ง
ทางทองจักทอสานบันดาลดล
ให้รักชูแขนขึ้นแทนรบ
เมื่อรักงามหวังขึ้นดังเกลา

น้ำจะคล้ายคลาตินสิ้นสาย
แล้วความจริงก็กระจายเป็นความจน
คนพ่ายแพ้ก็พลอยถูกเปลื้องปล้น
แม้ฝนซาฟ้าหม่นยังอำพราง
โดยเนื้อแท้เป็นจริงทุกสิ่งสร้าง
เหล่าลิงค่างหลอกเจ้าได้ดาวเดือน

ซับซ้อนคิดเคลื่อนไหวไม่ซับซ้อน
ต่างสีปนเปื้อนประชาชน
ต้องสำแดงกำลังอีกก็หน
ด้วยเหตุและผลโดยมือเรา
ปวดร้าวที่ทำวทอบจบเรื่องเศร้า
เห็นเงาแลเงาเป็นเงางาม

ณัฐกานต์ ลิ้มสถาพร

นัฐกานต์ ลิ้มสภาพร

มีประสบการณ์วงการสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งบุกเบิก วางแนวคิด และบริหารจัดการ เคยเป็นบรรณาธิการนิตยสารชั้นนำหลายฉบับ และเป็นผู้ก่อตั้งสำนักพิมพ์อุดมปัญญา เป็นแม่แก้วชีวิต มีชีวิตในวัฒนธรรมร่วมสมัย สนใจศิลปะ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

หน้าว่าง

ตัวอักษร เจ้าอยู่ในทุกที่

ตัวอักษรเจ้าอยู่ในทุกที่

ยุคนี้ที่นิยมกันก็อยู่หน้าเฟซบุ๊กเป็นอาร์มณเจ้าของเฟซ

เป็นนักเล่าข่าวอยู่บนหน้าหนังสือพิมพ์

ระบำอยู่ในบทเพลง

นั่งเอามือเท้าคางอย่างเหงาเหงารอคอยนักอ่านอยู่ในนวนิยาย บทกวี เรื่องสั้น

บางครั้งเจ้าก็ผาดโผนขึ้นไปอยู่บนยอดตึกเป็นชื่อโรงแรม ห้างสรรพสินค้า

อย่างไม่กลัวว่าจะพลัดตกลงมาหัวฟาดพื้น

บางที่เจ้าก็ก๊วกมือผู้ซื้ออยู่ข้างกล่องสินค้า

เดี๋ยวนี้เจ้ามักถูกนักการเมืองจุดไฟไปยืนอยู่อย่างฝันใจบนแผ่นป้ายหาเสียงเลือกตั้ง

อยู่ที่ไหนอีกละตัวอักษร

อยู่อย่างสงบเสงี่ยมน่าเลื่อมใส ศรีธธา ในคัมภีร์ศาสนา

เป็นความยุติธรรมอยู่ในตัวบทกฎหมาย

คอยตีตรวนผู้กระทำความผิดและปลดปล่อยผู้บริสุทธิ์อยู่ในคำพิพากษาของศาล

นอกจากนี้

เจ้ายังยืนอยู่อย่างยิ่งใหญ่ในประกาศเจตนารมณ์ประชาธิปไตยหกประการของคณะราษฎร

แต่เจ้าก็ช่างโยโสโอหังยืนวางอำนาจอยู่ในประกาศคณะปฏิวัติฉบับแล้วฉบับเล่า

ประสาน พรหมทอง

ประสาดต์ พรหมทอง

หลังจากเรียนจบคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้เดินทางกลับบ้านเกิดที่จังหวัดพัทลุง ช่วยที่บ้านเก็บน้ำยางพารา เป็นช่างทาสี และไปเป็นพนักงานรถหกล้อขนส่งเฟอร์นิเจอร์อยู่ช่วงหนึ่ง ผลงานบทวิจารณ์นี้เป็นชิ้นแรกที่ส่งเข้าประกวด

หน้าว่าง

ในมือกำหมัด หยุดชู ในเสียง กู่ก้องตะโกน

ก่อนทุกอย่างถูกระชากไปจากมือ
ก่อนที่มือจะกำหมัดขึ้นหยุดชู
ในมือก่อนทุกอย่างจะว่างเปล่า
บุง ทาม ทุ่ง ทำ นา ไรโน้น
ก่อนปากตะโกนก้องเสียงร้องกู่
แม่คงคา ยาขวัญข้าว น้อมกล่าวคำ
วิถีชีวิต จิตใจอยู่ในมือ
จอบ เสียม พรวั ปลา ข้าว เคยครอบครอง
ก่อนเสียงกู่จากปากจะถูกเปล่ง
ร่วมศรัทธา ภูมิวัฒนธรรม สืบตำนาน
หลายหลากมากล้นมีส่วนร่วม
ก่อน 'ดัชนีชีวิต' ว่าชัดเคื่อง

เกินจะยื้อให้ยังยับยั้งอยู่
ก่อนที่ปากเปล่งเสียงกู่ก้องตะโกน
ก่อนร่มเงาเคยพึงพักถูกหักโค่น
ทะเลพันฟ้าพราย และสายน้ำ...
ขวัญเคยสู่ ปากเคยเปล่งเพลงสวดพรา
ภูมิลำเนา ภูมิลำนำ เปลี่ยนทำนอง
เคียว คราด โถ เคยจับถือสู่ม แห ช้าง
พ่อ แม่ พี่ น้อง ผองเพื่อน เหยาเรือนชาน
เคยขับ ลำ ร้อง บรรเลงเพลงพื้นบ้าน
พุทธ พรหมณ์ ฝึ แกนผสาน สร้างบ้านเมือง
มวลรวม รากเหง้า บอกเล่าเรื่อง
ด้านเดียวมุ่งแต่รุ่งเรือง ฝันเฟื่องฟู

หมดที่กำ นั้นแหละคือ มือที่เพื่อน
 มือเปิบข้าวแต่ละคำ สำนึกรู้
 ทุนชีวิต ก่อนทุนเนืองหนุนกระชาก
 ทั้งให้แยก ถอนให้เย็น เกินเยียวยา
 เพียงหยิบมือ กับมากมายหลายล้านมือ
 ‘มือที่มองไม่เห็น’ กับเด่นชัด
 เพียงน้อยนับ กับมากมายหลายล้านปาก
 ‘เสรีภาพ’ คราบเลือดเนื้อ หลงเหลือไว้
 ‘ชนชั้นกลาง - คนทุกข์ยาก - คนรากหญ้า’
 ทรัพยากร ชีวิต วิกฤตวิกล
 เพื่อให้เท่าได้มีที่ยืนหยัด
 เสียงกู่ร้องก้องไป ไม่เงียบร้าง

ปากที่ขับ ร้อง ล้ากลอน แผลงที่กู่
 ปากลืมรสเหงื่อซูเซ็ดบูชา
 ‘ชนชั้นกลาง - คนทุกข์ยาก - คนรากหญ้า’
 ด้วยมือ ปากสากหนา ‘โลกาภิวัตน์’...
 เนื้อในคือสงครามลูกกลมอุบัติ
 อัดคัด ร้ารวยถ่างห่างกันไกล
 ประทังอยาก กับเอมอ้ม ย้มย่อง ‘ให้’
 เซราะเปื้อนริมฝีปากใครไม่ก็คน!
 กระทั่งจิตวิญญาณยังถูกปล้น!
 เปิดทางสู่ท้องถนน เริ่มต้นทาง...
 หมายให้มือที่กำมัด ไม่เปล่าว่าง
 ทวงทุกอย่างเคยมืออยู่กลับสู่มือ!...

อังคาร จันทาทิพย์

อังคาร จันทาทิพย์

เกิดที่อำเภอมีนบุรี จังหวัดขอนแก่น
เปิดโลกรวรรณกรรมของตัวเองจากห้องสมุดหมวดวิชา
ภาษาไทย ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ร้านเช่า
หนังสือพระไม้ และค่ายวรรณกรรมเยาวชน
ของโรงเรียน เริ่มต้นเขียนกลอนตั้งแต่สมัยเรียน
ชั้นมัธยมต้น เป็นหนึ่งในกลุ่มกวีหนุ่มหน้ารามฯ
มีงานรวมเล่มบทกวีมาแล้วหลายเล่ม และเป็นกวี
กวาดมาแล้วหลายรางวัล ปัจจุบันทำงานประจำ
ในตำแหน่งหัวหน้ากองบรรณาธิการนิตสาร
mars และเป็นกวีซีไรต์ ประจำปี ๒๕๕๖

หน้าว่าง

พิราบ

๑.

ไม่มีพิราบสีขาว

มีก็แต่พิราบที่ถูกจับทาสี

เราไม่เคยสงบ ไม่เคยสามัคคี

ไม่มี ไม่เคยรักกันปานจะกลืนกิน

จะมีก็แต่พิราบสีเลือดหรือซ้ำเลือด

หรือคราบเลือดติดปลายปีก หรือเพียงกลิ่น

ความตายต่างหากที่กอดคอเราโอบยบ

ไม่ใช่ความรัก ความงาม ความดี อย่างที่ท่านจินตนา

พิราบขาวของพวกท่าน ขาวเพียงเปลือก
 เพราะท่านเลือกทาขาวทับตามปรารถนา
 ที่ขาวแท้ คงขาวเพียงดวงตา
 ขาวเพราะฉลาดเกินกว่ารับความจริง

ความจริงที่ว่า ไม่มีหรอกพิราบขาว
 ความจริงที่ว่า ผองเราซ่ากันมาก่อนทุกสิ่ง
 ความจริงที่ว่า เราซ่ากันในนามความรัก ความงาม ความดี
 และความจริง
 ว่ามีแต่ซากพิราบถูกทิ้งตามรายนาง

ไม่มีหรอกพิราบขาว
 มีก็แต่พิราบที่ถูกจับทาสี
 มีก็แต่ “ผู้ซ่า” ในนามแห่งความดี
 มีก็แต่ซากศพที่ถูกทิ้งตามรายนาง

๒.

เราซ่ากันมาโดยตลอด
 ซ่ากันมาตลอดประวัติศาสตร์
 อยู่ที่ว่าขาดกรรมจะถูกบอกเล่าหรือไม่
 อยู่ที่ท่านจะรู้หรือไม่
 อยู่ที่ท่านจะจดจำหรือไม่
 อยู่ที่ท่านจะใส่ใจหรือไม่.

ภาคิน นิมมานนรงค์

กาดิน นิมมานบรวงศ์

เกิดในครอบครัวชาวจีน เริ่มสนใจ
การอ่านการเขียนอย่างจริงจังเมื่อเข้าเรียนปริญญาตรี
ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เขียนงานต่าง ๆ
บ้างเล็กน้อยตามแต่โอกาส เคยได้รับรางวัล
ดีเด่น “รางวัลศิลปะเพื่อเยาวชนไทย ๒๕๕๕
Young Thai Artist Award 2012” สาขาวรรณกรรม
ปัจจุบันกำลังศึกษาระดับปริญญาโทอยู่ที่ภาควิชา
ประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์

หน้าว่าง

พื้นที่ สันติภาพ

ท่านผู้นำ
พื้นที่สันติภาพอยู่ตรงนี้เอง
ตรงที่เปลวไฟไหม้ลามท่วมเมือง
กลางเสียงระเบิดกึกก้อง กัมปนาท
สะท้อนอยู่ในความเจ็บเขียบ
เข้าหามาตสีเลือดทาฟ้า
ส่งกลิ่นคาวคลุ้งมากับแสงอรุณ
ปลุกผู้คนในพื้นที่ให้ตื่นขึ้นอย่างคุ่นชิน
เราเดินสวนทางกันแต่ไม่เคยมองหน้า
ไม่มีการไต่ถามเรื่องเหตุร้ายเมื่อคืน ความตายเมื่อวาน
หรือวินาศกรรมเมื่อไม่กี่วันก่อน
ทั้งไม่เคยสงสัยหรือวิตกกังวล
ว่ามันจะเกิดขึ้นอีกเมื่อไหร่
ทุกอย่างจะสงบนิ่งอยู่ในใจอันหนักแน่น

ท่านผู้นำ

ท่านอย่าได้จินตนาการไปว่าพวกเราจะเดือดร้อน
หรือเรียกร้องอะไรจากท่าน หรือจากใคร

เหมือนพวกท่าน

ที่ต่างฝ่ายต่างมีแต่ข้อเรียกร้องต่อกันอย่างไม่รู้จบสิ้น
สำหรับเรา

พื้นที่ตรงนี้ยังสงบเย็น

แสงสุดท้ายแห่งวันแห่งกรุงแล้ว เราเข้านอนแต่หัวค่ำ
และม่อยหลับไปกับกลิ่นไหม้ยางรถยนต์

ในความฝันได้ยินเสียงโหวกเหวก วุ่นวาย

เห็นท่านยื่นให้สัมภาระณ์ท่ามกลางผู้คนรุมล้อม

แว่วเสียงรางเลือน

คำว่า “สันติภาพ” ออกมาจากเร็ววปากงาม

ก่อนที่หน้าจอภาพจะมีสีดำ แล้วทุกอย่างก็เลือนหายไป

ท่านผู้นำ
ท่านหายไปอยู่ที่ไหน
เราตื่นแต่เช้า เปิดหน้าต่างรับแสงเลือดเรือเรือจากฟ้า
มองหาท่านทั่วบริเวณบ้านแต่ไม่เจอ
คงจะไปชุกชน
ไม่อยากจะตีตุ๊กตาหรือ
ไอศกรีมและช็อกโกแลต ก็ยังอยู่ในตู้เย็น
ผู้คนที่นี้เขาไม่กินกัน
เราจึงเตรียมไว้ต้อนรับท่าน
หรือว่ากำลังเดินทางตามหาสันติภาพ
ที่ปลายอุโมงค์คงจะอับทึบ
แล้วท่านจะกลับบ้านได้ถูกหรือ
เราเดินทางตามหาท่านไปทุกทิศทาง
สวนทางกับผู้คนใบหน้าเรียบเฉย
ไม่มีการไต่ถามเรื่องเหตุร้ายเมื่อคืน ความตายเมื่อวาน
หรือวินาศกรรมเมื่อไม่กี่วันก่อน
แปลกแต่ว่าวันนี้
ทุกคนกลับถามหาท่านเป็นคำถามเดียว ด้วยความหวังใย

ท่านผู้นำ
ท่านไม่ต้องมาแสดงความเอื้ออาทรอะไรกับพวกเราหรอก
พื้นที่ตรงนี่ยังสงบเย็น
ไม่เคยมีใครสงสัยหรือวิตกกังวล
ว่าวันพรุ่งนี้จะเกิดอะไรขึ้น
ทุกคนยังดำเนินชีวิตปกติ
ไม่เคยคิดจะเรียกร้องอะไรจากท่าน หรือจากใคร
สันติภาพจึงซ้อนทับอยู่บนพื้นที่ตรงนี้เอง
ตรงที่เปลวไฟไหม้สามท่วมเมือง
และเสียงระเบิดก็ก้องกัมปนาท
ตามเรามา
แล้วท่านจะเจอมัน

นายเงา

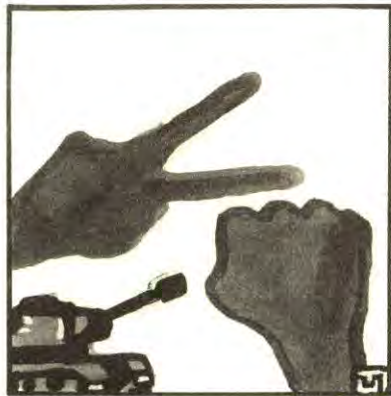

นายเงา

ปัจจุบันมีอาชีพรับราชการ ผลงานที่เคยปรากฏ บทกวีชื่อ “การผลัดใบอันยาวนาน” ได้รับรางวัลชมเชยจากการประกวดวรรณกรรมพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๕๒ ประเภทบทกวี (ไม่เคยส่งประกวดเวทีใดนอกจากรางวัลพานแว่นฟ้า) มีความเชื่อว่า “สรรพสิ่งจัดระเบียบตัวมันเอง”

หน้าว่าง

เพียงเล่น อย่างเด็กเล่น

◎ เห็นเด็กเล่น เป่ายี่จวบ หุบตัดกาง
เล่นบนทาง อย่างเคารพ กติกา
เสมอภาค ทั้งมีสิทธิ์ อีสระ
มือหนึ่งมือ คือลิขิต สิทธิ์สำคัญ

◎ เป็นผู้ใหญ่ เล่นการเมือง ไซ่เรื่องเด็ก
ถูกต้องงาม ตามกติกา จึงน่าดู
รัฐธรรมนูญแท้เป็นแม่บท
สิทธิ์หนึ่งเสียง ได้เลือกตั้ง ทั้งหญิงชาย
เกิดประชา เลื่อนนายฯ เลือกรัฐบาล
ทหารแทรก แผลกระบบ จนซบพับ
เล็งกระสุน รถถัง ทั้งตั้งศาล
เถื่อนเหิมกล้า ฆ่าคนสู้ สูเสรี

ค้อน กรรไกร กระดาษวาง ลงข้างหน้า
สามสมดุล สมคุณค่า เท่าเท่ากัน
เพราะว่าจะ ออกอะไร ได้ทั้งนั้น
เล่นสร้างสรรค์ ทั้งสากล คนเล่นรู้

อย่าให้แพ้ คนตัวเล็ก ชวนอดสู
อย่าแหกกฎ คดข่มขู่ แบบผู้ร้าย
ข้อกำหนด แข็งแกร่ง แห่งกฎหมาย
จะชนะ หรือแพ้ฝ่าย ต้องยอมรับ
ปฏิเสธ รัฐประหาร พาลสับปรับ
แข่งแข่งไทย ไม่ขยับ เดินสักที
ตั้งพวกพ้อง ตุลาการ ถนัดถนี่
ยิ่งทวี แย่งสั่งสม ปุ่มปมไทย

◎ เพียงแค่จาง ความคลั่งชาติ ศาสน์ กษัตริย์
อย่าให้ อีสราภาพ อธิปไตย

ทุกอาชีพ ทุกไพรพง ทุกดงห้วย
นักการเมือง คือตัวแทน ประชาชน
เพื่อพวกคิด ประดิษฐ์คำ “ทุนสามานย์”
เราเลือกมา ถูกคร่ำสิ้น จนกินที่พึ่ง
แม้ระบอบ ประชาธิปไตย
แต่วันวาน ถึงวันนี้ ที่มีมนุษย์

เห็นเด็กเล่น เป่าอังกูบ หุบตัดกาง
เล่นการเมือง อย่างเด็กเล่น เพียงเช่นนี้

ความเป็นคน คงชนชาติ ระเบิดไสว
อยู่ต่ำใต้ ความเป็นไทย จนสุดทน
ประกอบด้วย หลากหลายแฝง ทุกแห่งหน
ยอมปะปน คนเลวดี มีรักซัง
กลวิธี ล้มกระดาน การเลือกตั้ง
เสียงป็นปัง ดังหนังไทย ใช้อาวุธ
อาจไม่ใช่ สิ่งสูงส่ง บริสุทธิ์
ก็นับว่า ดีที่สุด ที่เรามี

เป็นแบบอย่าง ตรง ง่าย งาม ตามวิถี
ประเทศไทย คงจะดี กว่าที่เป็น

สองขา

สองขา

เป็นคนกรุงเทพฯ เป็นครูในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๕๒ (ที่เมืองไทย อเมริกา และอิสราเอล) เขียนหนังสืออย่างจริงจังตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ มีผลงานแปลหนังสือ (ในภาษาไทย อังกฤษ ฮิบรู) ร่วมกับคูชีวิตและลูก ๆ รวม ๙ เล่ม มีผลงานหนังสือที่เขียนและพิมพ์สู่สาธารณะแล้ว ๕๗ เล่ม

สองขา ไ่ว้มม้า บ้าเขียนกลอน

รักอ่าน เขียน ตัวอักษร และท่องเที่ยว

เนาะชีวิต แค่เกิดมา พริบตาเดียว

หวังฝันใด อย่า “รอเที่ยว” เดี่ยวหมดเวลา

หน้าว่าง

สรรพนาม

นี่จะเป็นบทกวีอีกชิ้น

ที่ต้องการตามหาตัวละคร

ไม่สิ

ไม่ใช่ตัวละคร

นี่ไม่ใช่การแสดงบทบาทสมมติบนหน้ากระดาษ

ทุกชีวิตมีเนื้อหนัง

ทุกท่วงท่าการกระทำล้วนรองรับด้วยความเป็นไปได้

ความเป็นไปได้ที่เป็นจุดเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลง

เมื่อทุกตรรกะพลิกพลิ้วและพร้อมจะทำลายขีดจำกัด
โลกแห่งความฝันจะซ้อนทับโลกแห่งความจริง
เรื่องแต่งจะทับซ้อนเรื่องจริง
เช่นเดียวกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับชีวิต
ทุกชีวิตมีดวงตาที่สามารถหลั่งน้ำตา
มีดวงใจที่สามารถหลั่งเลือด
มีพลังกำลังภายในที่จะฉีกกระชากภูเขาและบดขยี้ไว้แทบเท้า
โดยเฉพาะความเข้มข้นของศักดิ์ศรีที่ไม่อาจถูกดูหมิ่น

...

เมื่อได้ทบทวนความเข้าใจพื้นฐานแล้ว
แต่ยังมีสิ่งหนึ่งที่ผมไม่เคยก้าวข้ามไปได้
ไม่ว่าจะทำงานหนักขนาดไหน
สรรพนามที่ใช้ในบทกวีไม่เคยสร้างความรู้จักมักคุ้นระหว่างผู้เขียนกับตัวละคร
ไม่ว่าจะแทนตัวเองเป็นพวกเขา
หรือแทนพวกเขาเป็นตัวผม
นั่นไม่เคยทำให้เราเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เลย

เสียงกรี๊ดร้องในบทกวีของผมไม่ใช่เสียงที่เกิดขึ้นเมื่อปากกระบอกปืนเล็งไปที่หัวของพวกเขา
ความเจ็บปวด ความกล้าหาญ และความสูญเสียที่ผมไม่มีวันรับรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง
แต่บางทีมันอาจถูกต้องแล้ว
เมื่อแท้จริงแล้วผมไม่ใช่ ไม่เคยใช่ และไม่มีวันใช่
ผมก็คือผม
เขาก็คือเขา
อาจมีบางด้านที่สามารถใช้คำว่าเรา
แต่สรรพนามทั้งหลายทั้งปวงก็เพียงการคบค้าสมาคมชั่วครั้งชั่วคราว
คุณ ผม เรา เขา หรือเธอ
พบกัน ทำความรู้จัก และจากลา
อาจเพียงวินาทีต่อวินาที
บทกวีต่อบทกวี
หรือแม้กระทั่งชั่วชีวิตหนึ่งต่อชั่วชีวิตหนึ่ง

แต่สุดท้ายก็ต้องกลายเป็นคนแปลกหน้า
เป็นกลีบที่ค่อยค่อยร่วงหล่นจากดอกกุหลาบ
ทีละกลีบ ทีละกลีบ
เป็นตัวละครที่ผ่านมามากทอบทสนทนา
ทีละตัว ทีละตัว
แต่ถึงจะเป็นอย่างนั้น
ทุกท่วงท่าการกระทำล้วนรองรับด้วยความเป็นไปได้
ความเป็นไปได้ที่เป็นจุดเริ่มต้นของความเปลี่ยนแปลง

ชัชชล อัจฉนาภิตติ

ชัชชล อัจนาภิตติ

ใช้ชีวิตวัยเด็กที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา เติบโตท่ามกลางสภาพแวดล้อมกึ่งเมืองกึ่งชนบท เริ่มต้นสนใจอ่านหนังสือวรรณกรรม ประวัติศาสตร์ และการเมือง หลังจากเดินทางเข้ามาศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมปลายในกรุงเทพมหานคร กระทั่งตัดสินใจสอบเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ที่คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากนั้นประกอบอาชีพสื่อมวลชนระยะหนึ่ง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้ความแตกต่างหลากหลายของมนุษย์มนา

หน้าว่าง

ส่วนเสี้ยวของ ความเศร้า

..ส่วนเสี้ยวประวัติศาสตร์

นับก้าวก็ยาวเกิน
ตรวนโซ่ที่ถอดทิ้ง
ชื่อคามิเลือกใคร
กว่าปากมีสิทธิ์ร้อง
กว่าตาที่ปิดบัง
ก็ชีพ ก็ใจสู้
ทูนเทิดเป็นศรัทธา
สิทธิ์เสียงอันศักดิ์สิทธิ์
หากเพื่อประชาผอง

ผืนก่อสร้างเป็นทางเดิน
คะเนนบักนานไกล
ประกาศทาสให้เป็นไทย
ทะเลายคอกมีกักขัง
กว่าเสียงฟุ้งมีใครฟัง
ได้ล้มตื้นขึ้นเต็มตา
จึงคว่ำอิสรา-มา
ให้ยึดถือเป็นธงทอง
มิแบ่งข้าวและใครครอง
มิแผกชั้นประชาชน

..กระนั้น หลายการณ์นับ

ค่าคนมิเต็มคน

ก็ครั้ง ก็ ปัง! ปั้น

เด็ดหัว ปลิดชีพหาย

แย่งสิทธิ์อันศักดิ์สิทธิ์

อธรรมจึงฆ่าเรา

เถิดมาพี่น้องมวล

ยกเชิดขึ้นเทิดทูน

..ส่วนเศร้าประวัติศาสตร์

เชิดชาติประกาศชัย

ย้อนกาลกลับมาเล่นกล

เขาลดค่าลงเป็นควาย

ก็ร่างล้มลงเรียงราย

ด้วยโหดหินทมิฬเงา

ด้วยเบือนบิดและดูเบา

ฉีกทั้งรัฐธรรมนูญ

ทั้งมือ-สิทธิ์อันสมบูรณ์

ประชาธิปไตยไทย

สีเก็บกวาดจัญไรไกล

และเชิดหน้าสู่สากล ฯ

สุขุมพจน์ คำสุขุม

สุขุมพจน์ คำสุขุม

รับราชการครู เป็นชาวจังหวัดเลย โดยสายเลือด แต่ไปเกิดและเติบโตที่อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จบปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ ที่วิทยาลัยครูเลย และปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การประถมศึกษา ที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีผลงานรวมเล่มกวีนิพนธ์มาแล้วหลายเล่ม ชอบอ่านหนังสือ เขียนหนังสือ ชอบงานศิลปะ ติดตามข่าวสารของบ้านเมืองของโลกในสายตาอันเป็นบวก และอารมณ์ดี ศรีทธการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมและเคารพเสียงส่วนใหญ่

หน้าว่าง

อาณานิคมของ ความเศร้า

© พลับที่พุลุคํารามนิยามชาติ
ข้างปูนปั้นแกร่งกล้าเซียดางวง
วาทกรรม สัญญะ อตลัษณ์
หลักเมืองหมุดหมายหลายร้อยปี
เพลงร้องปลุกเร้าบทเก่าแก่
น้ำฟ้าดาบคมกริบถูกหทัยบยก
ยึดอกภูมิใจในเปรื่องปราด
บางดินแดนยอมเสียไปกลางไพร้อน
ร้อยพันดอกพลุปะทุจ้า
กลางเกทภัยไหวคลื่นเรายืนกราน

๑.

พร่างแสงเหนือประวัติศาสตร์ฉบับหลวง
ก็เหมือนค่อยขยับท่วงบาร์มี
ซบแน่นแน่นหนักปวงศักดิ์ศรี
เกี่ยวพันกับแผ่นดินใต้ปีกนก
กังวานฝ่าลมกระแสดะวันตกล
สดุดีการป้อมปกพระนคร
มีอมหาอำนาจยากกว่าดئون
เพื่อดินแดนหลั่นบนอนยังยืนนาน
อิงคะนึ่งเขย่าฟ้าจันทร์ฉ่าฉาน
เราข้ามผ่านเงาหนักล่าอาณานิคม

๑) ครูขณะพลุพรางกระจ่างชัด
 ราชธานีช่อนซุกทุกซักระทม
 กิจกรรมฆาตกรสะท้อนรูป
 วาทกรรม กรอบคิดการบิดเบือน
 เกรี้ยวสะสมในนมผง
 เจ้าชายน้อยย่อยแยกแตกประเด็น
 บัตรประจำประชาชนคนของรัฐ
 เนื้อเศษซากศีลธรรมผงขำรูด
 อารมณ์รุนแรงแฝงกิเลส
 ใจเดียวสาเปี่ยมฝันหลายพันดวง
 สงบเสียง สิ้นแสงพลุหลากสี
 บางหยดเลือดกลิ้งไหลวนใบบอน

๒) ข้ามพันศึก เรือปืนกร่างอับปางล่ม
 ประเทศเอ๋ยทุกพื้นพรั่งนี้เข้า

๒.

ภัยพิบัติยืมย่องจ้องถล่ม
 ชายขอบจมนในเงาเศร้าสะเทือน
 ท้ายทูป เว็บบนทุก เฟซบุ๊กเคลื่อนไหว
 ติดปนเปื้อนทุกงานอาหารเย็น
 ความเชื่อลวงถูกหลอมลงในของเล่น
 กลายเป็นพ่อค้าขายอาวุธ
 ระบุศาสนาชัดตำแหน่งจุด
 เหมือนคริสต์ พุทธ อิสลามเพียงนามลวง
 เชื่อมโครงข่ายเต็มประเทศก่อนตั้งถ่วง
 บอดี้แบ็กกลางบ่วงบหละคอนาลา
 แผลชายขอบ ราชธานีเรื้อรังหนอน
 สะเทือนต่อนฝูงนกคว้างสูญรูปร่าง

๓.

สูญค่านานิคมของความเศร้า
 แดดอาจเผาผีเสื้อลามเชื้อไฟ.

วิสุทธิ ชาวเนียม

วิสุทธิ์ ชาวเนียม

เกิดในครอบครัวชาวสวนยางในจังหวัดตรัง เป็นศิษย์ของกวีเมืองตรัง เทือก บรรทัด และ พันดา ธรรมดา ขณะเรียนที่รามคำแหง ได้ร่วมตัวกับเพื่อนตั้งกลุ่มพูดคุยเรื่องวรรณกรรมขึ้น

ปี ๒๕๓๙ บทกวี “การมาเยือนของ หายนะ” ได้รับรางวัลชมเชยจากสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ปี ๒๕๔๘ บทกวี “นาฬิกา สงคราม” ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ (ไม่มีรางวัลชนะเลิศ) ประเภทบทกวีการเมืองรางวัลพานแว่นฟ้า ปัจจุบันใช้ชีวิตเป็นชาวสวนและเขียนบทกวีอยู่บ้านสวนเมืองตรัง

หน้าว่าง

วรรณกรรมการเมือง
รางวัลพานแว่นฟ้าแห่งรัฐสภาไทย

ครั้งที่
๑๒

บทกวี

เบ๊ยย

สืบสาน สร้างสรรค์ วรรณกรรมการเมือง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร